

č. 37804

22

KRIDER HAGGARD

JUTRANJA ZVEZDA

Ljudska knjižnica

21. zvezek

 Jzhaja četrtletno

1. *Stenobothrus* ^{10 H} *helleri*

Poglavje I.

»Jutranja zvezda Amonova in z njo Hatorina zvezda,« je dejal zvezdoznanec.

LJUDSKA KNJIŽNICA :: 21. ZVEZEK
(IZHAJA ČETRTLETNO)

H. RIDER HAGGARD:

JUTRANJA ZVEZDA

IZ ANGLEŠČINE PREVEL

P. M. ČERNIGOJ

LJUBLJANA 1925

ZALOŽILA JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

ŃATISNILA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

VII, 6.37807, e

030001837

Vse pravice pridržane.

Pisateljev predgovor.

Marsikdo bi utegnil misliti, da ravna pisatelj celo v povesti iz Starega Egipta le presvobodno z Dvojniki, če pripoveduje, da je »Ka« ali »Dvojnik« odšel na dolgo potovanje in doživlja na njem razne doživljaje. In vendar mislim, da ni tako. Ka ali Dvojnik, ki ga Wiedermann dobro imenuje »osebnost v osebi«, ima po egipčanski teoriji svojo lastno bit. Dvojnik ne umrje, kadar umrje telo, ker je nesmrten in čaka vstajenja telesa, s katerim se potem zopet združi za vso večnost. Da nanovo navedem Wiedermann: »Ka bi mogel živeti brez telesa, toda telo bi ne moglo živeti brez Kaja. Pa vendar . . . je bil snoven prav tako, kakor telo samo.« Zdi se tudi, da je bil nekako višji in mogočnejši od telesa, ker so egipčanski vladarji mnogokrat upodobljeni, kako žrtvujejo svojemu lastnemu Kaju. Tudi v povesti »Setna in čarobna knjiga«, ki sta jo prevela Maspero in g. Flinders Petrie v svojih »Egipčanskih povestih«, igra Ka zelo odlično in samostojno vlogo. Mož je n. pr. pokopan v Memfidi in žena v Koptosu, in vendar pride ženin Ka stotine milj daleč živeti v soprogov grob in se razgovarjat s princem, ki ukrade čarobno knjigo.

Čeprav ne poznam nobenega enakega primera, se mi vendar zdi dovoljeno, da

prav posebno mogočen Dvojniki, kakršnega je dal kraljici Neter-Tui v tem romanu njen duševni oče Amen, največji izmed egipčanskih bogov, ravna malo samovoljno in igra vlogo, ki je zapisana na teh straneh; saj jo hoče rešeti gnusobe prisiljenega zakona z njenim stricem in morilcem njenega očeta.

Vendar pa ne smemo misliti, da bi se Egipčanom poroka ženske z njenim stricem zdela čudna, zakaj pri tem narodu, in zlasti v vladarskih hišah, je bil običaj, da so se ženili bratje in sestre, kakor se v tej povesti oženi Mermes s svojo polsestro Asto.

Pristaviti moram, da so čarovne voščene podobe, kakršno sta porabila zvezdoznanec Kaku in njegova pomočnica, da začarata faraona, zgodovinski izpričane. Pred več nego tritisoč leti so se ob času Ramsesa III. zarotili, da umore kralja, in so v ta namen porabili voščene podobe. »Bogovi iz voska... ki naj oslabijo ljudem ude,« so bili velik, smrti vreden zločin, velika gnusoba v deželi.« Pri tem je bil udeležen tudi neki »čarovni zavoj«, ki je usposobil človeka, da je »porabil čarovne moči bogov«. Toda usoda teh čarodejev ni spodbujala drugim poguma, zakaj spoznali so jih za krive in obsodili, da si sami vzamejo življenje.

Toda očita se mi tudi, da sem preveč razširil pravice Kaja in voščene podobe, katera se je, da mimogrede omenim, ohranila do današnjih dni in jo v Zapadni Afriki kot fetiš še vedno prebadajo z iglami in žebli, se morem vendar opravičevati s tem, da sem poskusil, kolikor morem pač opravičevati s tem, da sem poskusil, kolikor je

modernemu človeku mogoče, obnoviti ozračje in barvenost starega Egipta, kakor ga je videl popotnik v tej deželi in proučevalec nje spominov. Če ni Neter-Tua nikoli sedela na prestolu, je vsaj druga Amenova hči, mogočna kraljica Hatshepu, nosila dvojno krono Zgornjih in Spodnjih dežel in poslala svoje odposlanstvo, da preišče skrivnostni Punta. Tudi romanov je moralo biti na visokih mestih zelo mnogo, čeprav se kratkobesedne listine in verski zapiski duhovnikov niso marali muditi pri takih rečeh.

V tem prepričanju in v upanju, da stvar današnjega bralca zanima, sem poskusil odkriti in opisati tak roman, čigar motiv je — bodite prepričani — mnogo, mnogo starejši od starih Egipčanov, namreč zmagoslavje prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi. Prijetno je sanjati, da stoje bogovi takim ljubimcem ob boku in da vrše v njih blagor čudeže v katere je človeštvo tisoče let verovalo, čeprav učenjak trdi, da se niso godili.

Kako veliko vlogo je igral čudež ter najstrašnejši čar v življenju starega Egipta in narodov, s katerimi se je bojeval in trgoval, o tem se že lahko prepričamo iz svetopisemske Exodus. Tudi vsa zgodovina Egipta je tega polna, zakaj med Egipčani je bila verska resnica, da rabi božanstvo, ki so ga častili pod mnogimi imeni in simboli, taka skrivnostna sredstva, ko vpliva na človeške zadeve in jih uravnava ter vodi, da se izvrše njega sklepi.

H. R. H.

I. Abijeva zarota.

Bilo je v Egiptu, pred več tisoč leti in že zvečer, ko je princ Abi, kraljevi namestnik v Memfidi in velikih ozemljih Delte, pripel svojo državno ladjo ob nabrežju pod vnanjim zidovjem mogočnega mesta Uast ali Thebe, ki ga mi moderni ljudje poznamo kot Luksor in Karnak ob Nilu. Abi, velik mož in zelo temnopolt, zakaj njegova mati je bila iz zasovraženega barbarskega rodu Hiksov, kateri so se bili nekoč na silo polastili egipčanskega prestola, je sedel na krovu svoje ladje in je zrl v zahajajoče solnce, na videz počivajoče za nekaj trenutkov, v okroglo ognjeno oblo nad golimi in divjimi gorami, ki obkrožajo grobove kraljev.

Bil je slabe volje, kar sta obe sužnji, ki sta ga pahljali vsaka od ene strani, mogli dovolj jasno spoznati po mrkotnosti njego-

vega grobega obličja in ognju v njegovih velikih črnih očeh. Takoj nato sta to tudi občutili, zakaj ena od njiju, ki se je bila zazrla v templje in palače tega čudovitega mesta, poveličanega z žarom zahajajočega solnca, tega mesta, o katerem je tolikrat slišala, se je dotaknila njegove glave s perjem svoje pahljače.

Tedaj je Abi, kakor bi se razveselil, da more pokazati svojo zlovoljo, skočil in ji prisolil zaušnico, da je ubogo dekle padlo na krov.

»Mačka neumna!« je zakričal, »stori mi to še enkrat in te dam takoj izbičati, da se ti bo obleka prijela hrbta!«

»Oprosti, mogočni gospod,« je rekla in zajokala, »bil je samo slučaj; veter mi je zanesel pahljačo.«

»Tako bo šibo zaneslo na tvojo kožo, če ne boš bolj pazila, Meritra. Sedaj se nehaj cmeriti in pojdi po zvezdoznanca Kakuja. Pojdita obe, zakaj dovolj mi je vajinih zoprnih obrazov!«

Dekle je vstala in odhitela s svojo tovarišico sužnjo k lestvici, ki je vodila v ladijsko truplo.

»Mačko me je imenoval,« je zasikala Meritra skozi bele zobe svoji tovarišici. »Prav; če je tako, tedaj je Sekhet, mačje-glava, boginja, moja mati, in ona je gospa maščevanja.«

»Da,« je odgovorila druga, »in dejal je, da sva obe zoprni — in vendar naju vsi gospodje, ki hodijo na dvor, tako občudujejo! O, privoščila bi mu, da bi ga sveti krokodil požrl, to črno prase!«

»Zakaj naju tedaj ne kupijo? Abi bi prodal še svoje hčere, kaj bi ne svojih pahljačič — za dobro ceno!«

»Ker upajo, da dobe naju zastonj, ljuba moja, in če bo po mojem, me kateri tudi dobi, zakaj jaz sem naveličana tega življenja. Živi, dokler se da, pravim jaz. Kdo ve, na katerem oglu čaka Osiris, gospodar smrti.«

»Pst,« je zašepetala Meritra, »tam je tisti zvezdoznanski lopov in tudi on je slabe volje.«

Tedaj sta, držeč se za roko, stopili pred suhega in učenega moža in se globoko poklonili pred njim.

»Gospodar zvezd,« je rekla Meritra, »naročilo imava zate. Ne, ne glej, prosim, na moje lice, zakaj znaki na njem niso čarovni, marveč samo sledi božanstvenih prstov veličastne roke prevzvišenega princa Abija, sinu faraonovega, srečno vladajočega v Osirisu itd., itd., itd., pravega potomca božanstvene gospe, katero je Duh Khem ali Stvarnik Ktah blagovolil pomočiti v čeber črne barve.«

»Hm!« je dejal Kaku in se je nemirno ozrl preko rame. Ko je opazil, da ni nikogar v bližini, je pristavil: »Bolj bi morala paziti na to, kaj govoriš, ljuba moja. Kraljevi Abi nima rad, če kdo prenatalčno opisuje barvo njegove rajne matere. Pa zakaj te je udaril po licu?«

Povedala mu je.

»Seveda,« je odgovoril, »ko bi bil jaz na njegovem mestu, bi te bil rajši poljubil, kajti ličece je čedno, odločno čedno,« in

učeni mož se je tako zelo spozabil, da je Meritri pomežiknil.

»Glej, sestra,« je reklo dekle, »vedno sem ti pravila, da je v trdih lupinah sladko jedro. Hvala ti za laskavo mnenje, učenik. Ali nama hočeš zastonj povedati najino usodo?«

»Gotovo, gotovo,« je odgovoril; »plačilo, ki ga zahtevam, te vsaj ne bo nič stalo. Pa bodi dovolj teh neumnosti,« je pristavil bojazljivo. »Abi je torej slabe volje?«

»Še nikoli ga nisem videla bolj zlovoljnega, Kaku. Veselim se, da si ti njegov zvezdoznanec in ne jaz. Čuj...!«

Ko je govorila, se je zaslišalo vpitje zgoraj s krova.

»Kje je ta prokleti zvezdoznanec?« je kričal glas.

»No, ali ti nisem rekla? O, kar pusti druge papirje in hitro pojdi! Saj ti je dolga suknja že tako polna zavojev.«

»Gotovo,« je odgovoril Kaku in je tekkel k lestvi, »toda vprašanje je, kako mu bo všeč, kar je v zavojih?«

»Bogovi naj bodo s teboj!« je zaklicala ena izmed deklet za njim, »vse jih boš potreboval.«

»In če prideš nazaj živ, ne pozabi, da si nama obljubil prorokovati bodočnost,« je dejala druga.

Minuto pozneje se je raziskovalec nebesa, visok, krivonos mož, tako globoko priklonil pred Abijem v njegovem šotoru na zgornjem krovu, da mu je sirijska kapa odletela s plešaste glave.

»Kod si hodil tako dolgo?« je vprašal Abi.

»Tvoji sužnji me nista mogli najti, kraljevi sin Solнца. Delal sem v svoji kabini.«

»Meni pa se je zdelo, da sem ju slišal, kako sta se kahljali s teboj tam spodaj. Kako si me nazval? Kraljevega sina Solнца? To je faraonovo ime! Ali so ti zvezde pokazale — —?« je dejal in ga ostro pogledal.

»Ne, princ, ne popolnoma. Ni se mi zdelo potrebno povpraševati jih o stvari, katera se mi vidi gotova, vsaj več ali manj.«

»Več ali manj,« je odgovoril Abi mračno. »Kaj meniš s tem svojim ‚več ali manj‘? Jaz sem na razpotju svoje usode, ne vem, ali postanem faraon Zgornjih in Spodnjih dežel ali pa samo neznamenit gospodar v enem mestu in nekaterh okrajih Delte, in ti tolažiš mojo lakoto po resnici s prazno skledo tega ‚več ali manj‘. Človek, kaj misliš pravzaprav?«

»Če tvoje veličanstvo blagovoli natančno povedati svojemu služabniku, kaj želi vedeti, mi bo morda mogoče odgovoriti na vprašanje,« je odvrnil Kaku ponižno.

»Veličanstvo! Dobro, želim vedeti, po kaki pravici me imenuješ ‚veličanstvo‘, čeprav sem samo princ v Memfidi. Ali so ti to povedale zvezde? Ali si mi ustregel in jih vprašal o bodočnosti?«

»Gotovo, gotovo. Kako naj bi ne bil ustregel? Opazoval sem jih preteklo noč in sem obdeloval svoje izsledke do tega hipa; resnično, in še sedaj nisem gotov. Vprašuj in jaz bom odgovarjal.«

»Da, odgovarjal mi boš, toda kaj boš odgovarjal? Neresnice, se mi zdi, zakaj ti si strahopeten, čeprav moreš le ti brati

resnico, ako jo sploh kdo more. »Človek,« je pristavil divje, »če se mi drzneš zlagati, ti dam odrezati glavo in jo izročim faraonu kot glavo izdajavca; in tvoje telo ne bo ležalo v tistem lepem grobu, ki si ga dal napraviti, temveč v krokodilovem trebuhu, iz katerega ni vstajenja. Me razumeš? In sedaj pojdiva k stvari. Glej, solnce zahaja za grobovi kraljev, kjer počivajo odišli egipčanski faraoni do dneva vstajenja. Vem, da je to slabo znamenje zame, ki sem želel prispeti v mesto ob jutranji uri, ko je Ra v hiši življenja, na vzhodu, in ne v hiši smrti, na zahodu; toda ta prokleti veter, ki ga je poslal Tifon, me je zadržal, da nisem mogel. Začniva torej s koncem, ki mora slednjič vendarle priti. Povej mi, ti, ki bereš znamenja na nebu, ali bom slednjič spal v tej dolini?«

»Mislim da, princ; vsaj tvoja zvezda govori tako. Poglej tjakaj, kako vzhaja življenje nad tabo,« in mu je pokazal zvezdo, ki se je bila pojavila na najvišjem robu rdeče večerne zarje.

»Nekaj mi skrivaš,« je dejal Abi in je motril Kakujevo obličje s svojimi ostrimi očmi. »Ali bom spal v faraonovem grobu, v svoji lastni neminljivi hiši, ki jo bom pripravil, da me sprejme?«

»Sin boga Ra, tega ti ne morem povedati,« je odgovoril zvezdoznanec. »Božanski, odkrit bom s teboj. Čeprav si hud, ti bom vendar govoril resnico, kakor mi ukažeš. Zli vplivi delujejo v hiši tvojega življenja. Neka druga zvezda križa tvojo pot in se vrača preko nje, in čeprav se zdi, da si jo za dolgo časa podvrgel, te slednjič

vendar zatemnjuje — ta zvezda in še neka druga, ki hodi z njo.«

»Kakšna zvezda?« je vprašal Abi hripavo, »faraonova?«

»Ne, princ, Amenova zvezda.«

»Amen! Kakšen Amen?«

»Bog Amen, princ, mogočni oče bogov.«

»Bog Amen,« je ponovil Abi s plašnim glasom. »Kako bi se mogel človek boriti proti bogu?«

»Reci rajši proti dvema bogovoma, zakaj z Amenovo zvezdo hodi zvezda Hathorina, ki je kraljica ljubezni. V mnogih tisočletjih nista bili ti dve zvezdi skupaj, toda sedaj se bližata druga k drugi, in tako bo ostalo vse tvoje žive dni. Glej!« In Kaku je pokazal na vzhodno obzorje, kjer je blede rožnata zarja še vedno tlela, odsevana od zahodnega neba.

Ko sta zrla tjakaj, je ta soj jel ugašati in tedaj se je na čistem nebu, ravno tamkaj, kjer se je dotikalo daljne zemlje, kakor bi počivalo na njej, resnično prikazala sijajna in lepa zvezda in tesno ob njej nje dvojček, da se je očesu zdelo, kakor bi se dotikali. Videti ju je bilo samo malo trenutkov; nato sta izginili pod črto obzorja.

»Jutranja zvezda Amenova in z njo Hathorina zvezda,« je dejal zvezdoznanec.

»Dobro, in kaj potem, tepec?« je vzkliknil Abi. »Saj sta dovolj daleč od moje zvezde in saj sta sami zatonili, pa ne jaz, ki vzhajam slednji hip višje.«

»Ah, princ, prihodnje leto bosta gotovo zatemnili tvojo zvezdo. Princ, Amen in

Hathor sta proti tebi. Glej, pokazal ti bom njuno pot na tem zavoju in videl boš, kje te bosta pogoltnili — tamkaj nad dolino mrtvih kraljev, čeprav mora miniti dvajset let in več, predno se to zgodi; posluži se tega, v teh letih siješ sam,« in je začel pred njim razvijati papirov zavoj.

Abi ga je pograbil, ga zmečkal in mu ga vrgel v obraz.

»Varaš me!« je rekel. »Ali misliš, da se bojim teh zvezdnih bedarij? Tole je moja zvezda,« in je potegnil svoj kratki meč, ki ga je nosil ob boku, ter ga je zavihтел nad glavo trepetajočega Kakuja. »Tale ostri bron je zvezda, po kateri se ravnam, in varuj se, da tebe ne zatemni, ti oče laži.«

»Govoril sem ti resnico, kakor jo vidim,« je odgovoril ubogi zvezdoznanec nekako ponosno,« toda če želiš, o princ, da ti v prihodnje prorokujem samo prijetne reči — zakaj ne, to mi je najlaže! Meni se celo zdi, da ta napoved ni tako slaba, zakaj daje ti več kot dvajset let življenja in moči, veliko več, nego bi mogel katerikoli človek pričakovati v tvoji starosti. Če po vsem tem pride nadloga in konec, kaj potem?«

»Res je,« je odgovoril Abi omehčan. »Slabe volje sem, vse mi gre danes narobe. Prav, moja zlata kupa ti bodi plačilo. Ne zameri mi, prosim te, učeni pisar, in mi zlasti ne pripoveduj neresnic kot sporočilo zvezd, ki jim služiš. Resnice iščem, samo resnice. Da le njo vidim in ujamem; če mi je nje obličje neprijetno, se ne menim.«

Malo potolažen, da so se stvari tako zasukale, in zlasti z obljubo predragocene

kupe, ki je dolgo hrepenel po njej, se je Kaku pokorno priklonil. Pobrał je svoj zmečkani zavoj in je hotel oditi, ko se je skozi mrak nastajajoče noči prikazalo na blatni ravani, ki se na tem kraju razteza ob Nilu, nekaj mož, jahajočih na oslih proti obrežju, kjer je bila ladja pritrjena.

»Kapitan moje straže,« je rekel Abi, ko je opazil, da odsevajo zvezde na bronasti čeladi, »in mi prinaša faraonov odgovor. Ne, nikar ne hodi, ostani tukaj in poslušaj, Kaku, ter mi svetuj potem, odkritosrčno svetuj.«

Tako je zvezdoznanec stopil v stran in čakal, dokler se ni kmalu potem javil kapitan in pozdravil.

»Kaj pravi faraon, moj brat?« je vprašal princ.

»Gospod, on pravi, da te bo sprejel, čeprav ni poslal pote; on meni, da te je težko pripeljal nujen razlog, zakaj že davno je slišal o tvoji zmagi nad barbarskimi prebivalci v puščavi, in tudi ne želi, da mu podariš nasoljene glave njihovih častnikov, ki mu jih prinašaš.«

»Prav,« je dejal Abi zaničljivo. »Ta božanski faraon je bil vedno baba v takih stvareh in v drugih. Hvaležen naj bi bil, da ima generale, kateri se znajo vojskovati in rezati glave njegovih sovražnikov, da branijo kraljestvo. Jutri se mu hočemo pokloniti.«

»Gospod,« je pristavil kapitan, »to še ni vse, kar ti faraon sporoča. Pravi, da je zvedel, da te spremlja straža tristo vojakov. Noče dovoliti, da bi prestopili ti vojaki

mestna vrata. Ukazuje, da se pojavi pred njegovim veličanstvom spremljan le z malo osebami.«

»O!« je odgovoril Abi z zaničljivim smehom. Ali se mar faraon boji, da ujamem njega in njegove armade v tem velikem mestu s svojimi tristo vojaki?«

»Ne, princ,« je odgovoril kapitan odkritosrčno; »zdi se mi, da se boji, da bi ga ti utegnil ubiti in samega sebe oklicati za faraona, ker si mu najbližji po krvi.«

»Ah!« je rekel Abi, »ker sem mu najbližji po krvi, tedaj sklepam, da na dvoru ni otrok?«

»Ni jih, o princ. Videl sem Ahuro, kraljevo ženo, gospo obeh dežel, najlepšo med ženami, in druge manjše žene in lepe dekliške sužnje brez števila, toda nobena izmed njih ni imela otroka na prsih ali v naročju. Faraon je še vedno brez otrok.«

»Ah!« je zopet vzkliknil Abi. Tedaj je stopil iz svoje lope, pred katero so bili zastori odgrnjeni, in je stal nekaj časa na ladijskem kljunu.

Medtem se je bilo zmračilo in ogromni mesec, ki se je dvigal nad zemljo, je razlival reko svoje srebrne luči nad puščavo, gorami, brezmejnim mestom tebanskim in nad širnim, valujočim zalivom Nila. Ogelni stolpi in obeliski, pokriti z bleščečim bakrom in zlatom, so štrleli v nežno nebo. V oknih palač in tisočernih hiš so žarele svetilke, kakor zvezde. Z vrtov, ulic in tempeljskih dvorišč so pluli pritajeni glasovi pesmi in godbe, na velikem, nazobčenem obzidju pa so stražarji klicali uro od postojanke do postojanke.

Bil je čudovit prizor in Abijevo srce je plalo, ko se je oziral po njem. Koliko bogastvo je ležalo tam spodaj in kakšna moč! Tam je bila slavna hiša njegovega brata faraona, boga v človeški obliki, ki kljub svojemu božanstvu nima otroka, da bi mu sledil, kadar odide sam k Osirisu, kar se bo, ker je bolan, zgodilo najbrže prav kmalu.

Da, toda pred tem se še lahko zgodi čudež; tako ali drugače se lahko najde in prizna prestolonaslednik, zakaj faraona in njegovo hišo so ljubili vsi Amenovi duhovniki in ljudstvo; in ali se niso njega, Abija, bali in ga zaničevali, ker je bil strog in ker je tekla po njegovih žilah divja in obsvožena kri? O, kateri zli bog je preslepil srce njegovega očeta, da mu je dal za mater princeso iz rodu Hiksov, ki jih Egipčani niso ljubili, čeprav bi bil mogel voliti med najlepšimi ženami sveta? Pa kaj se hoče, zgodilo se je in se ne da več spremeniti, čeprav utegne on zaradi tega izgubiti pravico do največjega prestola na zemlji. In ali se nima tudi za svojo moč in silo zahvaliti tej hudi krvi Hiksov?

Zakaj bi čakal? Zakaj bi ne del svoje usode na kocko? S seboj ima tristo vojakov, vrlih mož, sinov morja in puščave, ki so prisegli njegovi hiši in njegovim koristim. Bil je čas slavnosti, vrata so bila slabo zastražena. Zakaj bi ne udrl skoz nje v tiho noči, si napravil pot do palače, prisilil faraona, da se pridruži svojim očetom, in se zjutraj pojavil sedeč na faraonovem prestolu? Pri tej misli je Abijevo srce vztrepetalo v prsih, njegove široke nosnice

so se še bolj razširile in dvignil je svojo močno glavo, kakor da na njej že čuti težo dvojne krone. Tedaj se je obrnil in stopil nazaj k šotoru.

»Drzno podjetje namerjam izvesti,« je dejal. »Povej mi, častnik, ali bi mi hotel slediti z vojaki v tistole mesto nocoj, da si osvojimo prestol — ali grob? Če se zgodi prvo, postaneš general vse moje armade, in ti, zvezdoznanec, postaneš vezir, da, po faraonu bosta vidva največja moža v vsej deželi.«

Onadva sta ga pogledala in sapa jima je zastala.

»Nevarno dejanje, princ,« je dejal kapitan po premolku; »vendar bi si ga upal, mislim, lotiti za ceno, ki se mi obljublja, čeprav v imenu vojakov ne morem govoriti. Najprej jim je treba povedati, kaj se pripravlja, in ker jih je toliko, kdo ve, ali ne bo enemu ali nekaterim srce opešalo? Naj izdajalec spregovori eno samo besedo in še pred jutrom bodo imeli pogrebci ali šakali opravka z nami.«

Abi ga je poslušal in se potem ozrl na njegovega tovariša.

»Princ,« je rekel Kaku, »odloži take misli. Pokoplji jih globoko. Naj ti ne vzklijejo nikdar več. Na nebesu sem nekaj bral o teh namerah, a tedaj nisem razumel, toda sedaj vidim, da se črni prepadi odpirajo pod tvojimi nogami. Da, pekel bi postal naš dom, če bi se drznili dvigniti roko proti božanski osebi faraonovi. Bogovi sami bi se bojevali proti nam. Opusti to, princ, opusti to in boš dolgo let vladal; če

pa udariš sedaj, ne boš dosegel ničesar, razen krone sramote, groba brez imena in večnih muk obsojencev.«

Ko je govoril, je Abi opazoval njegov obraz in je opazil, da je vsa zvijačnost bila z njega izginila. Človek, ki mu je govoril, ni bil več glumač, marveč je resnično mislil tako, kakor je besedoval.

»Tako bodi,« je odgovoril. »Sprejemam vajino sodbo in bom čakal svoje usode. Obadva imata prav, stvar je prenevarna in mnogokrat zadene človeka, kateri strelja s pšicami na boga, gorje, zlasti, če nima dovolj pušic. Naj faraon živi, jaz se bom medtem pripravljaj. Morda ga bom mogel jutri pregovoriti, da me imenuje za svojega dediča.«

Zvezdoznanec se je zdel pomirjen, pa tudi kapitan ni bil razočaran.

»Čutim, da se mi glava drži trdneje ramen, nego malo prej,« je rekel; »gotovo je včasih modrost boljša od poguma. Lahko noč, princ; faraon te bo sprejel jutri dve uri po vzhodu solnca. Ali smeva oditi?«

»Če bi bil previden,« je dejal Abi in se je igral z držajem svojega meča, »bi vidva sedaj odšla za večno, ko poznata vso skrivnost mojega srca in me moreta z eno samo besedo uničiti.«

Tedaj sta se moža prestrašeno spogledala in kakor njegov gospod, se je tudi kapitan začel igrati s svojim mečem.

»Življenje je vsakemu človeku ljubo, princ,« je rekel pomenljivo, »in mi ti nisimo nikoli dali povoda, da bi dvomil o nas.«

»Ne,« je odgovoril Abi, »zakaj, če bi bilo drugače, bi bil najprej udaril in potem šele govoril. Vendar mi morata prisesti z neprelomljivo prisego, da ne zineta o tem nikoli besedice niti v življenju, niti ob smrti.«

Prisegla sta oba na sveto ime Osirisa, sodnika in povračevalca.

»Kapitan,« je rekel Abi, »dobro si me poslužil. Odslej boš dobival dvojno plačo in ponavljam ti obljubo, ki sem ti jo dal — če bom kedaj tam vladal, boš ti moj general.«

Ko se je vojak poklonil in zahvalil, je princ nagovoril Kakuja:

»Učeni zvezdoznanec, moja zlata kupa je tvoja. Ali imam še kaj drugega, česar si želiš?«

»Tisto sužnjo,« je odgovoril učeni mož, »Meritro, katero si malo poprej oklofutal...«

»Kako veš, da sem jo oklofutal?« je vprašal Abi naglo. »Ali so ti tudi to povedale zvezde? Prav, sit sem te zavratne candre — vzemi si jo. Zdi se mi, da bo kmalu ona tebe klofutala.«

Toda ko je Kaku iskal Meritre, hoteč ji sporočiti veselo novico, da je njegova, je ni mogel najti.

Meritra je bila izginila.

II. Božja obljuba.

Bilo je jutro v Thebah in veliko mesto je žarelo v svetlobi novorojenega solnca. V kraljevski barčici je sedel princ Abi,

sijajno opremljen, in z njim zvezdoznanec Kaku, kapitan njegove straže in trije drugi častniki, medtem ko so v drugem čolnu sledili sužnji, ki so stražili dva glavarja in nekaj lepih ženâ, zajetih v vojni, ter zavoji nasoljenih glav in rok, kot darilo faraonu.

Veslači v belih oblačilih so se sklanjali k veslom in urni čoln je hitel po Nilu nazgor skozi dvojno vrsto vojnih ladij, natlačenih z vojaki. Abi se je oziral po teh ladjah, ki jih je bil faraon tukaj zbral, da ga sprejmejo, in si je na tihem mislil, da mu je Kaku modro svetoval, ko ga je prosil, naj se ne loteva nobenega preneglega podjetja, zakaj faraon je bil na taka presenečenja očitno dobro pripravljen. In zopet je mislil na to, ko je prispel do nabrežja iz rezanega kamenja in je opazil tamkaj pešake in konjenike, razvrščene v kompanije in eskadrene, ter na obzidju stotine drugega oboroženega moštva; sedaj je videl, kaj bi se mu bilo pripetilo, če bi bil s svojo malo obupano četo poskusil predreti ta železni krog čuječih vojakov.

Na stopnicah so ga sprejeli generali v vojni opremi in duhovniki v polnih ornatih, priklanjaje se mu in čast mu izkazujoč. Tako je Abi v kraljevskem spremstvu šel skozi odprta vrata in ogelne stolpe sijajnega templja, posvečenega thebanski Trojici, skozi »Amenovo hišo na južni strani«, kjer so plapolale vesele zastave z vitkih drogov, ter po dolgi ulici, obrobjeni z visokimi hišami v vrtovih, dokler ni prispel do obzidja palače. Tukaj je na-

daljnja straža odprla kovinasta vrata, o katerih je še pred nekaj urami v svoji ne-spameti mislil, da bi mogel udreti skozi nje, in skozi cvetoče drevorede so ga peljali v stebrovito sprejemno dvorano.

Po vsej tej svetlobi zunaj se je ta dvorana zdela skoraj temna, zakaj skozi odprtino na stropu je padal samo en sam solnčni žarek tja v ozadje prostora in je razsvetljeval kronanega faraona in njegovo kraljico, ki sta sedela v slovesni opravi na slonokoščenih in zlatih prestolih. Okrog in okrog so bili zbrani pisarji in svetovalci in kapitani in za njimi druge kraljice v izrezljanih naslanjačih in vsako izmed njih je spremljala lepa dvorna gospa v slovesni obleki. Razen tega je stala za prestoli in v presledkih med stebri slavna nubijska straža dvesto mož, takozvana telesna straža faraonova, katere moštvo je bilo zbrano po svoji zvestobi in pogumnosti.

Središče vsega tega veličastva je bil faraon, nanj je sijalo solnce, k njemu se je obračalo vsako oko, in kamor se je obrnil njegov pogled, tam so se sklanjale glave in pripogibala kolena. Majhen, droban mož, kakih štirideset let star, z razoranim, prijaznim in boječim obličjem ter čelom, ki se je zdelo, da omaguje pod težo dvojne krone, katera je bila razen zatega votlega čopa v podobi kače vsa iz platna, mož drobnih, nervoznih prstov, kateri so se igrali z vezenino njegova zlate obleke, tak je bil faraon, najmogočnejši vladar na svetu, kralj, ki so ga milijoni ljudi, čeprav ga niso nikoli videli, častili kot boga.

Abi, čakati, debelousti, temnopolti, okroglooki Abi, ki je bil rojen od istega očeta, ga je opazoval začuden, zakaj minila so leta, odkar se nista videla, in v palači je bil med njima, ko sta bila otroka, globok prepad, prepad med potomcem kraljevske matere in med otrokom priležnice iz rodu Hiksov, ki so ga bili vzeli na dvor iz državnih ozirov. V svoji moči in v sili svoje moškosti je zrl na tega slabiča, sina brata in sestre, in vnuka brata in sestre. In vendar je bilo nekaj v tem plemenitem očesu, nekaj podedovanega kraljevskega veličastva, pred katerim je njegova divja narava klonila. Naj je tudi telo zaničevanja vredno, v njem je vendar prebival ponosen duh potomca stoterih kraljev.

Abi se je približal stopnicam prestola in pokleknil, dokler mu ni po kratkem premoru faraon pomolil žezla, da ga poljubi. Tedaj je spregovoril s svojim jasnim in živahnim glasom:

»Dobrodošel, princ in moj brat,« je rekel. »Dolgo je tega, kar sva se prepirala, kajne, in mnogo let je minilo, odkar se nista videla, toda čas zdravi vse rane in — dobrodošel, dobrodošel, sin mojega očeta. Ni mi treba vpraševati, ali si zdrav,« in se je nevoščljivo ozrl na močnega moža, ki je klečal pred njim.

»Pozdravljeno božansko veličanstvo!« je odgovoril Abi s svojim globokim glasom. »Moč in zdravje bodi s teboj, ki držiš bič Osirisov, ki nosiš peresa Amenova, umrljivi, ki si kronan z veličastjem boga Ra.«

»Hvala ti, princ,« je odgovoril faraon prijazno; »zdravja in moči potrebujem, toda bojim se, da ga najdem šele tedaj, ko izročim Osirisov bič, o katerem govoriš, tistemu, ki mi ga je bil dal. Pa dovolj o meni! Pojdiva k poslom, kasneje bova govorila o teh rečeh. Zakaj si popustil svoje vladarsko mesto v Memfidi, zakaj nisi prosil dovoljenja, da me obiščeš tukaj v mojem mestu?«

»Ne bodi hud name,« je odgovoril Abi ponižno. »Nedolgo tega sem pokoren tvojemu božanskemu povelju napadel barbare, kateri so grozili tvoji oblasti v puščavi. Kakor Menthu, bog vojne, sem se vrgel nanje. Presenetil sem jih, jih pobil, tisoči so ležali pred menoj v pesku. Dva izmed njihovih kraljev sem ujel z ženami vred — zunaj čakajo, da jih tvoje veličanstvo da pobiti. S seboj sem prinesel glave sto njihovih kapitanov in roke petsto njihovih vojakov, da potrdim resničnost svojih besed. Ukaži, naj jih razložijo pred teboj. Sporočam tvojemu božanskemu veličanstvu, da teh barbarov ni več, da sem vsaj za dobo enega človeškega rodu zagotovil dežele na severu tvoji oblasti. Dovolj, da prinesejo glave in roke semkaj in jih preštejejo pred tvojim veličanstvom, da se njih vonj dvigne kakor kadilo do tvojih božanskih nosnic.«

»Ne, ne,« je odgovoril faraon, »moji častniki jih bodo prešteli zunaj, zakaj jaz nerad gledam take podobe smrti in ti verjamem na besedo, kar se tiče števila. Kakšno plačilo zahtevaš za to uslugo, brat moj, zakaj z velikimi darili bi te hotel popla-

čati, ki si toliko dobrega storil meni in Egiptu.«

Preden je odgovoril, se je Abi ozrl k lepi kraljici Ahuri, ki je sedela faraonu ob boku, ter po drugih kraljevih soprogah in ženah.

»Veličanstvo,« je rekel, »tu vidim mnogo žena in gospe, toda kraljevskih otrok ne vidim. Dovoli — zakaj gotovo so v svojih sobah — dovoli, o faraon, da jih pripeljejo semkaj, da se moje oči naslajajo z njih ljubeznivostjo in da morem pripovedovati o njih, o vsakem izmed njih, njihovim bratrancem, ki me čakajo v Memfidi.«

Pri teh besedah je zalila rdečica sramu ljubeznivo obličje Ahure, kraljeve žene, gospe obeh dežel; ostale žene so se obrnile proč in so jezno šepetale med seboj, zakaj ta žalitev jih je bila ranila. Samo faraon ni spremneil svojega bledega obličja in je odgovoril dostojanstveno:

»Princ Abi, zaničevati tiste, katere so bogovi udarili, pa naj bodo že kralji ali kmetje, je nečastno dejanje, ki ga bogovi ne bodo pozabili. Ti dobro veš, da nimam otrok. Zakaj me tedaj prosiš, naj ti pokažem njih ljubeznivost?«

»Slišal sem o tem govoriti, o faraon,« je odgovoril princ, »a nič gotovega. Resnično, nisem verjel, zakaj kjer je toliko žena, tam bo tudi nekaj mater med njimi, sem si mislil. Zato sem te vprašal, da bi bil gotov, preden izgovorim prošnjo, ki jo bom sedaj izustil, ne v skrbi zase, marveč v skrbi za blagor Egipta in tvoj lastni bla-

gor, o faraon. Ali mi dovoliš, da govorim tukaj pred vsemi?»

»Kar govori, je rekel faraon resno. »Če gre za blagor Egipta, naj Egipt poslušaj.«

»Tvoje veličanstvo mi je reklo,« je odvrnil Abi in se je poklonil, »da so ti bogovi iz jeze odrekli otroke. Niti ene same deklice tvoje krvi ti niso dali, da stopi na tvoj prestol, kadar ob svojem času blagovoliš oditi k Osirisu. Če bi bilo drugače, če bi imel eno samo hčer, potomko svojega božanskega rodu, bi jaz ničesar ne rekel, bi molčal kakor grob. A tako je, in dasi so tvoje kraljice lepe in jih je mnogo, se vendar zdi, da bo tako tudi ostalo, zakaj če so ušesa bogov bila doslej gluha tvojim prošnjam, akoravno si jim zidal veličastne templje in jim žrtvoval daril brez števila, se tudi sedaj skoraj gotovo ne bodo odprla. Celo Amen, tvoj oče, Amen, čigar ime nosiš, noče storiti čudeža zate, o faraon; tako veličasten si, da je sklenil, naj siješ sam, kakor polna luna v noči in naj ne deliš svojega sijaja z nobeno zvezdo.«

Tedaj je kraljica Ahura, ki je ves ta čas pazljivo poslušala, prvič spregovorila z živahnim in jeznim glasom:

»Kako veš to, princ iz Memfide? Včasi se bogovi omehčajo in dovolijo, kar so nekaj časa odklanjali. Moj gospodar živi in jaz živim in še vedno more njegov otrok stopiti na prestol Egipta.«

»To je mogoče, o kraljica,« je rekel Abi in se poklonil, »in kar se mene tiče, le molim, naj bi bilo tako, zakaj kdo sem

jaz, da bi poznal namere kraljev na nebu? Če se samo hči rodi tebi in faraonu, tedaj prekličem svoje besede in ti priznam naslov, kateri je bil toliko let po krivici pisan na tvojih prestolih in spomenikih, naslov Kraljevske matere.«

Ahura je hotela zopet odgovoriti, zakaj ta porogljivi posmeh jo je bil v živo zadel. Toda faraon ji je del roko na koleno in je rekel:

»Nadaljuj, princ in brat. Slišali smo od tebe le to, kar že sami predobro vemo — da sem brez otrok. Govori nam o tem, česar ne vemo, o svoji srčni želji, ki leži pod vsemi temi besedami.«

»Faraon, tale je. Jaz sem tvoje svete krvi, potomec istega božanskega očeta —«

»Toda matere, ki ni bila božanska,« ga je prekinila Ahura, »matere iz rodu, ki je prinesel marsikatero kletev Egiptu, kar ti bo pokazalo vsako ogledalo, princ iz Memfide.«

»Faraon,« je nadaljeval Abi, ne meneč se zanjo, »ti pešaš; nebo te želi, zemlja se udara pod teboj. Na severu in na jugu grozijo Egiptu mnoge nevarnosti. Če bi nenadoma umrl brez naslednika, bodo barbari navalili s severa in juga in velikaši države se bodo borili med seboj za tvoje mesto. Faraon, jaz sem navajen boja; jaz sem močan; jaz imam mnogo otrok; moja hiša stoji na skali; armada mi zaupa; milijoni ljudstva me ljubijo. Privzemi me torej, da vladam s teboj, in pred obličjem vse zemlje imenuj mene in moje sinove za svoje naslednike, tako da se bo naše kraljevsko pleme nadaljevalo od roda do ro-

da. Tako boš končal svoje dneve v miru in upanju. Govoril sem.«

Ko je dvor, ki je bil tamkaj zbran, razumel zmisel te drzne zahteve, mu je zastala sapa; šepetali so med seboj, kraljica Ahura pa je v svoji jezi zmečkala lotusov cvet, ki ga je držala v roki, in ga je vrgla na tla. Samo faraon je sedel mirno in molče, sklonivši glavo in z zaprtimi očmi, kakor bi molil. Tako je sedel nekaj trenutkov, in ko je dvignil svoj blede, čisti obraz, je bil smehljaj na njem.

»Abi, brat moj,« je spregovoril s svojim prijaznim glasom, »čuj me. Tu so tisti, ki so sedeli na tem prestolu pred menoj in ki bi bili, če bi slišali take besede, pokazali nate z žezlom, na kar bi, Abi, tvoja usta umolknila za večno in bi se ti in tvoje ime in ime vse tvoje hiše s smrtjo izbrisalo. Toda Abi, ti si bil vedno drzen in jaz ti odpuščam, ker odkrito polagaš misli svojega srca predme. Vendar, Abi, nisi povedal vseh svojih misli. Nisi nam na primer povedal,« je nadaljeval počasi in sredi najgloblje tišine, »da si še preteklo noč razpravljaj, ali bi ne mogel udreti s stražo v mojo palačo in me pokončati z mečem ter se oklicati za faraona — po pravu krvi, Abi; da, po pravu krvi — moje krvi, prelite po tvoji roki, moj brat.«

Ko so kraljeve ustnice izgovorile te besede, je nastalo vpitje v dvorani, ženske in visoki častniki so skočili pokonci, kapitani so se pognali naprej in potegnili meče, da kaznujejo tako strašno bogoskrunstvo. Toda faraon je odmahnil z žezlom in poslu-

šalci so utihnili, samo Abi je kričal z mogočnim glasom:

»Kdo se je drznil izreči tako strahotno laž?« in divje je premeril Kakuja in potem kapitana svoje straže, kateri je stal za njim in trepetal bodisi iz jeze, bodisi iz strahu ali iz obeh razlogov hkrati.

»Nikar ne sumniči svojih častnikov, princ,« je nadaljeval faraon še vedno se smehljajoč, »zakaj na mojo kraljevsko besedo, oni so nedolžni. Toda, Abi, lopa postavljena na krovu ladje ni primeren prostor, da se tam sklepajo zarote proti življenju kraljev. Faraon ima mnogo vohunov, tudi bogovi, katerim je, kakor praviš, tako blizu, mu včasih šepetajo v sanjah različne novice. Ne sumniči svojih častnikov, Abi, čeprav menim, da bi moral biti hvaležen tistemule zvezdoznancu, ki stoji za teboj, zakaj, če bi ne bilo njega, bi ti bil poskusil izvesti svojo blazno misel in jaz bi te bil moral ubiti, Abi, kakor ubije človek kačo, ki se plazi pod njegovim ležiščem. Zvezdoznanec, darilo dobiš od mene, ker si moder mož. Naj ti morda nadomestuje tisto darilo, ki ti je ušlo; ali ti ni podaril tvoj gospod nocoj neke sužnje — potem ko jo je kaznoval za prazen nič?«

Kaku se je vrgel na tla pred veličastjem faraonovim in je slednjič razumel, da jim je izgubljena sužnja Meritra prisluškovala in jih izdala. Toda njegovo veličanstvo se ni dalje menilo zanj in je nadaljevalo:

»Abi, princ in brat, odpuščam ti dejanje, ki si ga namerjal, a ne podvzel. Naj bi ti tudi bogovi in duše naših očetov od-

pustile, če morejo. Sedaj pa o tvoji zahtevi! Ti si moj edini, živeči brat in zato hočem razmišljati o njej. Dasi nisi popolnoma kraljevskega rodu, dasi teče v tvojih žilah kri, ki jo Egipt sovraži, dasi si sposoben kovati nakane zoper svojega gospodarja in kralja, bi vendarle morda bilo dobro, če umrjem brez potomcev, da ti zavzameš moje mesto, kadar odidem, zakaj ti si pogumen mož in vsaj po eni strani starega rodu, čeprav si z druge nizkega pokoljenja. Toda sedaj še nisem umrl in še vedno lahko dobim otroke. Abi, ali hočeš biti v ječi, dokler me Osiris ne pokliče, ali pa mi hočeš priseči prisego?«

»Prisegel bom prisego,« je odgovoril princ hripavo, zakaj uvidel je svojo sramoto in svojo nevarnost.

»Tedaj poklekni in prisezi na strašno Ime, da ne boš nikdar dvigal roke ali snoval zarote proti meni. Prisezi, da boš, če dobim otroka, sina ali hčer, mu zvesto služil kot svojemu gospodarju in zakonitemu faraonu. Vpričo vse te družbe prisezi, naj ti vsi bogovi egipčanski, če prelomiš prisego s črko ali z mislijo, obsujejo s svojim prokletstvom glavo in življenje in naj te po smrti izroče večnim mukam zavržencev.«

Abi ni mogel mnogo izbirati in je prisegel na Ime ter poljubil žezlo v potrdilo svoje prisege.

* * *

Bila je noč. Mračen in slovesen je bil najnotrajniji oltar prostornega templja, imenovanega »Amenova hiša«, na severni strani, ki ga mi nazivamo Karnak, najsvetejši med svetimi, kjer je stal kip božanstva

Amen-Ka, očeta bogov, izklesan iz kamna in okrašen vrh glave s krono iz perja. Tukaj, kamor ni smel nihče vstopiti razen velikega duhovna in egipčanskih kraljev, sta klečala pred nogami božanstva in molila faraon ter njegova žena Ahura, ogrnjena z rjavim plaščem, kakršne je nosilo preprosto ljudstvo. S solzami in vzdihmi sta prosila, naj bi dobila otroka.

Tukaj, na svetem mestu, razsvetljenem z eno samo svetilko, ki je gorela leto in dan, sta pripovedovala zgodovino svojega gorja, dočim je visoko nad njima skozi mrak zrlo mirno obličje boga, kakor je zrlo pred tisoč leti, v veselju ali žalosti, na tiste, ki so hodili predenj. Pripovedovala sta o porogljivih besedah Abijevih, ki je želel videti njune otroke, otroke, katerih ni bilo; pripovedovala sta o strahu ljudstva, ki je zahtevalo, naj se imenuje prestolonaslednik; pripovedovala sta o usodi, ki je grozila njuni starodavni hiši, katera je od faraona do faraona iste krvi, skozi vse rodove molila na tem mestu. Obljubovala sta darov in žrtev, veličastnih templjev in širnih ozemelj, če se njuna želja izpolni.

»Ne dovoli, da bi se ljudje še dalje norčevali iz mene in se mi posmehovali,« je klicala lepa kraljica, sklanjaje svoje čelo h kameniti nogi božji. »Daj, da dobim otroka, ki bo zasedel prestol svojega gospodarja in kralja, in potem vzemi, če hočeš, moje življenje za plačilo.«

Toda bog ni ničesar odgovoril in slednjič sta trudna vstala in odšla. Ob vratih svetišča sta našla velikega duhovna, učenega in starega moža, ki ju je čakal.

»Bog ni dal nobenega znamenja, veliki duhovnik,« je rekel faraon žalostno, »nobenega glasu ni bilo čuti.«

Veliki duhovnik se je ozrl na jokajočo kraljico in v očeh se mu je utrnila iskra usmiljenja.

»Meni pa se je zdelo,« je rekel, »ko sem čakal zunaj, da mi je glas nekaj govoril, čeprav ne smem razodeti, kaj mi je povedal. Pojdita sedaj v svojo palačo, o faraon in kraljica Ahura, in družno lezita počivat. Mislim, da bosta v spanju dobila znamenje, zakaj Amen je usmiljen in ljubi otroke, kateri ljubijo njega. Po tem znamenju govori s princem Abijem, govori brez strahu in dvoma, zakaj izpolnilo se bo, naj bo dobro ali slabo.«

Tedaj je kraljevski par, držeč se za roko, tiho odšel, kakor bi drseli dve senci, skozi širne, stebrovite dvorane do stolpnih vrat, ki so se odprla in kjer sta našla svoje nosilnice; dala sta se odnesti skozi dolgo dvojno vrsto sfing nazaj do skritih vrat v obzidju kraljeve palače.

* * *

Polnoč je bila minila. Globoka tema in težak molk je ležal nad Thebami. Motili so ga samo psi, ki so lajali na zvezde, in slučajni klici vojakov na obzidju. Faraon in njegova kraljica sta utrujena drug ob drugem globoko spala v svoji zlati postelji. Tedaj se je Ahura zbudila. Dvignila se je in sedla; strmela je v temo naokrog s preplašenimi očmi; stegnila je roko in se dotaknila faraona ter zašepetala s presunljivim glasom:

»Zbudi se, zbudi se! Moram ti nekaj povedati.«

Tudi faraon je vstal, zakaj v Ahurinem glasu je bilo nekaj, kar je razgrnilo zastore spanca.

»Kaj se je zgodilo, Ahura?« je vprašal.

»O faraon, sanjala sem sen, če je bil res samo sen. Zdelo se mi je, da se je tema odprla in da sem videla sredi teme Veličje božje, ki nima ne obraza in ne imena. In vendar je spregovoril iz Veličja glas, tih, sladak glas: ‚Kraljica Ahura, hči moja‘, je rekel, ‚jaz sem tisti duh, h kateremu sta ti in tvoj mož molila nocoj v svetišču mojega templja. Obema se je zdelo, da so ostale vajine prošnje neuslišane, a vendar ni bilo tako, kakor je moj duhovnik dobro vedel. Kraljica Ahura, ti in faraon, tvoj mož, sta upala vame ta mnoga leta in ne zaman. Hči bo dana tebi in faraonu in moj duh bo v tem otroku. Lepa bo in slavna, kakor ni bila nobena ženska pred njo, zakaj odel jo bom z zdravjem, močjo in modrostjo. Vladala bo v Severnih in Južnih deželah; da, mnoga leta bo počivala dvojna krona na njeni glavi in noben kralj, kar jih je bilo pred njo ali kar jih pride za njo, ne bo večji v Egiptu. Težave in nevarnosti hči bodo grozile, toda Dvojnik, ki ga ji bom dal, jo bo branil, in poteptala bo svoje sovražnike. Prišel bo k njej ženin, ki bo tudi kraljeve krvi, in ona se bo veselila njegove ljubezni in od njiju se bo rodilo mnogo kraljev in kraljičen. Neter-Tua, Jutranja zvezda, bo njeno ime in po svoji službi ne bo nič manj kot velika duhovnica Amenova, zakaj ona je moje dete, ki sem je

Poglavje IV.

Sedaj je postava stala pred njima, svetla reč v globoki temi in ljubek, tih glas je spregovoril: »Pozdravljena, kraljica Egipta!«

vzel z neba in jo poslal na zemljo; dete, ki sem ga dal tebi in faraonu, in jaz ga ljubim in sem ukazal dobrim boginjam, da jo spremljajo, ter Osirisu, da jo ob koncu sprejme k sebi.

Položil bom, glej, v znamenje vsega tega svoj znak na tvoje prsi in tudi na njenih prsah bo isti znak. Kadar te zapustim in odpreš svoje oči, tedaj zbudi faraona in poskrbi, da se te moje besede zapišejo na zavoj, tako da se nobena izmed njih ne pozabi.

»Tedaj se je, o faraon,« je nadaljevala Ahura, »iz Veličja prikazala roka in v roki je bil znak Življenja, bleščeč se, kakor bi bil ognjen, in roka ga je položila na moje prsi in speklo me je kakor ogenj in zbudila sem se in — tema je bila okoli mene, sama tema in ob svoji strani sem slišala tebe, kako dihaš v spanju.«

Ko je faraon slišal ta sen, je poljubil kraljico in jo blagoslovil za njeno dobro napoved ter je zaploskal z dlanmi, da pokliče dvorne gospe, ki so spale zunaj. Lete so pritekale in prinesle svetilke; pri luči je videl, da se je na nežni kraljičini koži prikazalo pod vratom rdeče znamenje Življenja; da, tam je bila zanka in pod zanko križ.

Tedaj je faraon ukazal, naj pride k njemu načelnik njegovih pisarjev s papirrom in pisalnimi pripravami ter naj naglo pokličejo Amenovega velikega duhovna iz templja. Nato je pisar prišel v kraljevo spalnico in je v navzočnosti velikega duhovna napisal vse Amenove besede, ne izpustivši niti ene, in faraon ter kraljica sta

zavoj podpisala in veliki duhoven ga je izpričal ter ga, ko so se napravili prepisi, odnesel, da ga spravi v skriti Amenovi zakladnici. Toda znamenje križa Življenja je ostalo na prsih kraljice Ahure do zadnjega njenega dne.

Nato je faraon zjutraj sklical svoj dvor in je ukazal, naj pripeljejo princa Abija predenj. Ko je princ prišel, ga je faraon prijazno nagovoril:

»Sin mojega očeta,« je rekel, »razmišljal sem o tvoji zahtevi, naj bi te prevzel za sovladarja na egipčanskem prestolu in naj bi imenoval tebe in tvoje sinove za naslednike, a sem to misel zavrgel. Vedi, da je razodel meni in moji kraljevi ženi Ahuri največji izmed bogov, da se bo nama ob svojem času rodila hči, ki se bo imenovala Amenova Jutranja zvezda in da bo ona in njeno potomstvo faraon za menoj. Zato se veseli z nami in se vrni v svojo krajino, princ Abi, in se raduj naše ljubezni ter bogastva in veličine, ki so ti jo bogovi dali.«

Tedaj je Abi vztrepetal od jeze, zakaj mislil je, da je vsa ta povest zgolj past in zvijača. A ker je vedel, da je v veliki nevarnosti, če ostane v faraonovih rokah, je samo odgovoril, da se bo Jutranji zvezdi, kadar izide, njegova zvezda poklonila, čeprav se je spomnil, ko je izgovoril te besede, prerokovanja zvezdoznanca Kakuja, da bo ta Amenova Jutranja zvezda ugasnila njegovo lastno.

»Ti misliš, da se ti hlinim, princ Abi, da sem omadeževal svoje ustnice z lažmi,« je rekel faraon nevoljno. »Prav, tudi to ti odpuščam. Pojdi in čakaj nadaljnjih do-

godkov in po temle znamenju sodi, da nosim resnico v srcu. Kadar se rodi kraljična Neter-Tua, bo na njenih prsih znak življenja. Pojdi, drugače se ujezim. Darovi, ki sem ti jih bil obljubil, pridejo za teboj v Memfido.«

Tako se je Abi vrnil v belozido mesto Memfido in je tam mrko tičal ter razširjal vest, da mu namerjajo ugrabiti dediščino. Toda Kaku je odmajeval z glavo in je na tihem govoril, da bo zvezda Neter-Tua vzšla, zakaj tako je bil sklenil Amen, oče bogov.

III. Rames, kraljična in krokodil.

Ob določenem času je kraljeva žena Ahura rodila dete, deklico svežega in ljubeznivega obličja, s kodrastimi lasmi in z očmi, katere so bile od prvega trenutka modre kakor poletno nebo. Tudi na njenih prsih je bilo znamenje, veliko kakor noht, v podobi svetega znamenja Življenja.

Faraon in njegova hiša in duhovni vseh templjev in ves Egipt je vriskal od veselja, dasi jih je bilo tudi mnogo, ki so na tihem žalovali nad spolom otrokovim, šepetaje si, da bi moral moški nositi dvojno krono, ne pa ženska. Toda javno niso o tem govorili, zakaj zgodovina tega otroka se je bila razširila in ljudstvo je bilo prepričano, da so ga poslali bogovi ter da so se ob rojstvu prikazale v sobi boginje Isis, Nepthis in Hathor s Khemujem, stvarnikom človeštva, žareče kakor zlato.

Faraon je izdal odlok, naj se povsod, kjer je bilo vklesano ime kraljice Ahure,

pristavi naslov: »Po volji Amenovi mati njegove Jutranje zvezde« in naj se sezida nova dvorana v Amenovem templju na severni strani ter naj se okrog nje vreže zgodovina o prihodu princa Abija ter o kraljičini prikazni.

Toda Ahura ni doživela, da bi videla to veličastno stavbo, zakaj od rojstva svoje hčere je začela pešati. Štirinajsti dan, dan očiščevanja, je prosila dojljo, naj ji prinese lepega dojenčka in ga je dolgo ogledovala, ga blagosloвила ter govorila z otrokovim Dvojnikom, imenovanim Ka, o katerem je pravila, da ga vidi ležati ob njem, proseč ga, naj deklico varuje v vseh nevarnostih življenja in smrti do dneva vstajenja. Tedaj je rekla, da jo kliče Amen, naj plača ceno, ki jo je bila obljubila za dar božanskega otroka, ceno njenega lastnega življenja, in se je nasmehnila faraonu, svojemu soprogu, ter je izdihnila srečna in z žarečim obličjem.

Sedaj se je veselje spremenilo v žalost in vse dni pogrebnih priprav je Egipt jokal za Ahuro, dokler ni prišel čas, ko so telo s čolnom prepeljali preko Nila v sijajni grob, ki si ga je bila sama dala napraviti v Dolini kraljev, priganjajoč zidarje in umetnike, naj delajo brez prestanka. Ahura je namreč vedela od dne tiste prikazni, da ji je bila usojena smrt, in se je zavedala, da ostajajo grobovi mrtvih takšni, kakršne so jih zapustile žive roke, zakaj le redki hočejo zapravlјati zlato in trud za večno bivališče tistim, ki jih ni več.

Tako so Ahuro pokopali z velikimi slovesnostmi in vsemi njenimi dragocenost-

mi, in faraon, ki je odkritosrčno žaloval za njo, je položil sijajna darila v kapeli njegovega groba, in ko je ob vhodu postavil še mrtvaški čoln, v katerem so jo bili prepeljali preko Nila, je grob zazidal za večne čase in je pečine zasul s peskom, da bi ga ne mogel nihče najti do dneva vstajenja.

Kraljična pa je rasla in cvetela, in ko je bila stara šest mesecev, so jo izročili Amenovim duhovnicam, da jo vzgajajo in učijo.

Zgodilo pa se je, da se je na rojstni dan kraljične Neter-Tue rodil še drugi otrok, s katerim bo naša povest imela opraviti. Kapitan straže v Amenovem templju je bil neki Mermes, kateri je bil poročil svojo lastno polusestro, vedeževalko Asto. Kakor je bilo dobro znano, je bil ta Mermes resnični in pravni potomec zadnje hiše faraonov, kateri so sedeli na egipčanskem prestolu, dokler ni njihovega rodu pred davnim časom pregnala rodovina, ki je sedaj vladala v deželi in od katere sta preostala samo faraon in njegova hči Neter-Tua. Nekdaj, v prvih dneh njegove vlade, so svetovalci šepetali faraonu, naj da ubiti Mermesa in njegovo sestro, ker se utegne lepega dne dvigniti proti njemu, češ, da ima po krvi pravico do prestola. Toda faraon, ki je bil plemenit in je sovražil umore, ni dal Mermesa pokončati, marveč ga je poklical in mu je vse razodel.

Tedaj se je Mermes, vrl človek, kakršen je bil tudi njegov rod, vrvel pred faraonom na tla in je rekel:

»O faraon, zakaj bi me ubijal? Bogovi so sklenili, da ponižajo mojo hišo in povišajo tvojo. Ali sem kdaj dvigal svojo peto proti tebi, ker so bili moji predniki kralji, ali sem se kdaj rotil z nezadovoljneži, da te preženem? Glej, jaz sem plemenitaš in vojak v tvoji armadi in sem zadovoljen s svojim stanom. Pusti tedaj mene in mojo polusestro, modro gospo Asto, katero namerjam poročiti, da živiva v miru kot tvoja zvesta in ponižna služabnika. Nikar ne pomakaj svojih rok v najino nedolžno kri, o faraon, ker bodo sicer bogovi poslali prokletstvo nate in na tvojo hišo in najin duh se bo vračal iz groba, da te straši.«

Ko je faraon slišal te besede, se mu je srce zganilo in iztegnil je žezlo, da ga Mermes poljubi, ter mu je zagotovil življenje in svoje varstvo.

»Mermes, ti si častivreden mož in si mi enakoroden po krvi, čeprav ne po mestu. Po svojih lastnih namenih bogovi enega dvigajo in drugega ponižujejo, da se slednjič izvršijo njihovi nameni. Prepričan sem, da ne boš storil nič hudega proti meni in mojim in zato tudi jaz nočem storiti nič hudega tebi in tvoji sestri Asti, vedeževalki. Ti mi boš celo prijatelj in svetovalec.«

Tedaj mu je faraon ponudil visoko službo in odlikovanja, toda Mermes jih ni hotel sprejeti, češ, da bi se zbudila zavist proti njemu, če bi to storil, in da bi to bila tako ali drugače njegova smrt, zakaj visoka drevesa padajo prva. Tako je slednjič faraon imenoval Mermesa za kapitana Amenove straže in mu je dal dovolj hiš

in posestva, da je mogel živeti kot bogat plemič, toda ne več. Postal je tudi faraonov prijatelj in eden izmed njegovih tajnih svetovalcev, čigar besedo je faraon vedno poslušal, zakaj Mermes je bil iskren mož.

Kasneje je Mermes poročil Asto, a je ostal, kakor faraon, dolgo časa brez otrok, ker ni imel drugih žena. Na dan, ko se je rodila kraljična Tua, Amenova Jutranja zvezda, pa je tudi Asti povila sina, otroka kraljevske zunanosti, močnega in lepega in zelo nežnopoltega, kakor so ljudje pripovedovali, da so bili kralji njegovega rodu, toda črnih in sijajnih oči.

»Glejte,« je rekla babica, »njegova glava je taka, da bi bila vredna nositi krono.«

Nato je Asti, njegova mati, ki je bila ali premalo oprezna v svoji radosti ali pa morda navdahnjena po bogovih, kajti bila je od svojih mladih let prorokinja, odgovorila:

»Da, in jaz menim, da bo ta glava zelo blizu kraljevski kroni.« Poljubila je otroka in ga nazvala Ramesa po njegovem kraljevem dedu, ustanovitelju njihove rodovine.

Zgodilo se je pa, da je neki vohun slišal te besede in jih ponovil v zboru svetovavcev; državni svet je silil faraona, naj spravi dečka s poti, kakor ga je silil nekoč glede njegovega očeta Mermesa, ker je Asta tako prerokovala o svojem sinu in ker mu je dala kraljevsko ime, nazivajoč ga po veličanstvu boga Ra, kakor bi bil resnično kraljev otrok. Toda faraon jih ni

poslušal, marveč jih je s svojim lahnim smehljajem vprašal, ali mar želijo, naj svojo hčer okoplje v krvi drugega otroka, kateri je prišel isti dan na svet, in je pristavil:

»Ra izliva svojo slavo na vse in ta visokorodni deček naj živi in naj bo v potrebi prijatelj njej, ki jo je Amen dal Egiptu. Naj se vse godi, kakor so sklenili bogovi. Kdo sem jaz, da bi se delal boga in uničeval življenje, ki so ga oni ustvarili?«

Tako je deček Rames živel in uspeval in Mermes pa Asti sta faraona zahvalila in blagoslovila, ko sta o tem slišala.

Hiša kapitana straže Mermesa je bila znotraj obzidja velikega Amenovega templja v bližini bivališča Amenovih duhovnic, kjer se je vzgajala kraljična Neter-Tua. Tako se je zgodilo, da je bila po smrti kraljice Ahure gospa Asti imenovana za doviljo kraljični, zakaj faraon je izjavil, da sme otroka hraniti samo ženska, ki se ji v žilah pretaka kraljevska kri. Asti je torej bila Tuina rednica, in kraljična je spala noč za nočjo v njenem naročju skupaj z njenim lastnim sinom Ramesom. Tudi pozneje, ko sta bila otroka odstavljeni, sta hodila skupaj in se razgovarjala in še kasneje sta se skupaj igrala.

Zato sta se od vsega početka ljubila, kakor se ljubita brat in sestra, ki sta dvojčka. A dasi je bil deček drzen in pogumen, mu je vendar mlada kraljična vedno ukazovala, ne zato, ker je bila kraljična in naslednica egipčanskega prestola — zakaj za vse visoke naslove, ki so jih ji

dajali, se ni menila, kakor ji tudi ni bilo mar za poklone dvorjanikov in duhovnov — marveč zaradi posebne moči, ki je bila v njej. Ona je določevala igre, ki sta jih igrala, in če je ona govorila, je on moral poslušati; dasi je bila Tua tako zdrava in krepka, je bila vendar drugačna, nego ostali otroci.

Imela je včasih svoje »tihe ure«, kakor jih je ona imenovala, ko ni dovoljevala nikomur, da bi ji hodil v bližino, niti svojim dvornim gospem, niti svoji rednici Asti, celo niti Ramesu. Tedaj je hodila v spremstvu gospâ, ki so ji sledile od daleč, med velikimi stebri v templju in je opazovala kipe ob stenah; ker so ji kot faronovemu otroku bili odprti vsi prostori, je stopala v svetišče in strmela v bogove, izklesane iz granita in alabastra, ki so tamkaj sedeli. Tako je delala celo v tihi mesečini, ko so se drugi smrtniki bali stopiti pred te svete oltarje, in se je vračala čisto mirna ter smehljajoče.

»Kaj vendar vidiš tamkaj, o Jutranja zvezda?« jo je nekoč vprašal mali Rames. »To so dolgočasne reči, ti kameniti bogovi, ki se še nikoli niso zganili, odkar svet stoji; tudi strah me je pred njimi, zlasti kadar zaide solnce.«

»Niso dolgočasni in jaz se jih tudi ne bojim,« je odgovorila Tua; »govorijo mi, in čeprav ne morem razumeti vsega, kar pripovedujejo, sem srečna v njihovi družbi.«

»Govorijo ti!« je dejal deček zaničljivo; »kako bi moglo kamenje govoriti?«

»Ne vem kako. Zdi se mi, da govorijo njihovi duhovi in mi pripovedujejo dogod-

be, ki so se bile dogodile, preden sem bila rojena, in ki se še bodo dogodile, ko bom mrtva, da, ko se bodo oni sami zdeli mrtvi. Tiho bodi — pravim ti, da mi govorijo — in to naj ti bo dovolj.«

»Meni je več kot dovolj,« je rekel deček, »saj se ne imenujem Amenov otrok in častim samo Mentuja, boga vojne.«

Ko je bil Rames sedem let star, so ga vsako jutro pošiljali v tempeljsko šolo, kjer so ga duhovniki učili pisati s trstenim peresom na lesene tablice in mu več pripovedovali o egipčanskih bogovih, nego je on želel zvedeti. V teh urah je bila Tua samotna, če je niso poučevale dvorne gospe ali velike duhovnice, zakaj faraon je bil ukazal, da se drugi otroci ne smejo igrati z njo; morda zato, ker ni bilo v templju nobenega, ki bi bil plemenitega rodu.

Ko se je Rames nekoč zvečer vrnil iz šole, jo je vprašal, ali ji ni bilo dolgčas brez njega. Odgovorila mu je, da ne, ker je imela drugega tovariša.

»Koga?« je vprašal ljubosumno. »Povej mi ga, da ga pretepem.«

»Ne moreš ga videti, Rames,« je odgovorila. »To je moj lastni Ka.«

»Tvoj Ka! Slišal sem o teh duhovih, a nisem nikoli nobenega videl. Kakšen pa je?«

»Prav tak, kakor jaz, samo sence nima in prihaja k meni le tedaj, kadar sem popolnoma zbrana in čeprav ga mnogokrat slišim, ga redkokdaj vidim, ker je prepleten s svetlobo.«

»Jaz ne verjamem v te duhove,« je vzkliknil Rames zaničljivo, »v svoji glavi si jih izmišljuješ.«

Kmalu po tem razgovoru se je nekaj dogodilo, vsled česar je Rames spremenil svoje mnenje o Kajju, ali vsaj o Tuinem Kajju. V skritem dvorišču templja je bila globoka mlaka z obzidanimi stranmi, kjer je živel, kakor so pravili, sveti krokodil, velikanska zver, ki je prebivala tamkaj več sto let. Ko sta Rames in Tua slišala o tem krokodilu, sta često govorila o njem in bi ga bila za vse na svetu rada videla; a to ni bilo mogoče, ker je bilo okrog jezera visoko obzidje z bakrenimi vrati, ki so bila zaklenjena, razen enkrat na teden, ko so duhovni nosili krokodilu hrano, žive koze in ovce ter včasih teleta, ki niso več prihajala nazaj.

Ko je Rames nekega dne čakal, da se vrnejo, je opazil, kako je duhoven, ki so ga imenovali čuvaja vrat, iztegnil roko, da dene ključ, s katerim je bil ravnokar vrata zaklenil, v torbo; zgrešil je odprtino torbe in spustil ključ na pesek ter odšel dalje, ne vede, kaj se je zgodilo.

Mudilo se mu je, zakaj bil je debel in star duhovnik in kosilo je že čakalo; Rames pa je švignil po ključ in ga skril v obleki. Nato je poiskal kraljično in je rekel:

»Jutranja zvezda, ko se vrnem nocoj iz šole in ko nama dovolijo, da se igrava skupaj, pojdeva lahko pogledat čudovito zver v jezeru, ker imam ključ, ki ga oni debeli duhoven ne bo iskal ves teden; jaz mu ga prej lahko vrnem in mu porečem,

da sem ga našel v pesku, ali pa mu ga denem zadaj v torbo.«

Ko je Tua to slišala, so se ji oči zalesketale, zakaj nad vse rada bi bila videla to sveto zverino. Toda ko je deček zvečer razvnet pritekel k njej — ves dan ni na nič drugega mislil kot na krokodila in je prinesel s seboj od sošolca goloba, da žival z njim nakrmi — je bila Tua drugačne volje.

»Mislim, da bi ne hodila gledat svetega krokodila, Rames,« je dejala in ga je zamišljeno gledala.

»Zakaj ne?« je vprašal deček preplašen. »Saj ni nikjer nikogar in ključ sem namazal z mastjo, da ne bo škrtal.«

»Ker je bil moj Ka z menoj, Rames, in mi je rekel, da je to dejanje slabo in da pride kazen na naju, če ga storiva.«

»O, naj vrag vzame tvojega Kaja!« je odvrnil jezno. »Pokaži mi ga, da se pomenim ž njim.«

»Ne morem, Rames, ker je v meni. In če bi vrag vzel njega, bi vzel tudi mene; grdo je, da želiš take reči.«

Tedaj je deček jel jezno vpiti in je ihtel, da ji človek ne sme zaupati in da je on plačal bronast nož, katerega mu je bil faraon podaril, ko je zadnjič obiskal tempelj, za goloba, s katerim hoče izvabiti zver na površje vode, da bi ga videla, čeprav je bil nož vreden mnogo golobov in bi bil faraon hud, če bi slišal, da ga je oddal.

»Zakaj bi jemala življenje ubogemu golobu, da se sama zabavava?« je vprašala

Tua, ki se je bila nekoliko omehčala spričo njegove žalosti.

»Saj je že mrtev,« je odgovoril. »Tako je plahotal, da sem moral sestiti nanj, če sem ga hotel skriti pred duhovnikom, in ko je odšel, je bil ptič mrtev. Poglej,« in je odprl svojo platneno torbo ter ji pokazal mrzlega in trdega goloba.

»Če ga nisi mislil ubiti, potem je to drugače,« je razsodila Tua. »No, morda moj Ka ni menil, da bi ne smela niti enkrat pokukati tjakaj, in prav žalostno bi bilo izgubiti ubogega goloba, ki bi bil potem umrl za prazen nič.«

Rames je pritrdil, da bi to bilo strašno žalostno. Tako sta se otroka splazila med vrtnim drevjem v senco obzidja, ob katerem sta se pritihotapila do bronastih vrat. Tedaj je Rames zločinski utaknil ključ v ključavnico in s pomočjo kosa lesa, katerega si je bil tudi pripravil, sta obadva ključ zasukala in odmaknila težke zapahe.

Potegnila sta ključ iz ključavnice, da bi ju ne izdal, in sta vrata malo odrinila ter se stisnila skoz nje v prepovedani prostor. A komaj sta to storila, sta si že želela, da bi bila zopet zunaj, zakaj ta kraj je bil strahoten in je razen tega neznansko smrdel, tako da je Tui prihajalo slabo. Bila je velika mlaka z majhnim umetnim otokom v sredi, polna sluzaste vode, ki se je zdela skoraj črna v senci visokega obzidja, in okrog nje je peljala ozka kamnita steza. Na nekem mestu te steze, kjer je rastle nekaj vlažnega drevja in grmičevja, se je obrežje spuščalo navzdol po kamenitem pobočju; na pobočju je ležal

majhen čoln z vesli, čigar zadnji del je bil v vodi. Toda o krokodilu ni bilo ne duha ne sluha.

»Spi nekje,« je zašepetala Tua, »pojdiva nazaj, jaz ne morem tega smradu.«

»Kakšnega smradu?« je odgovoril Rames. »Jaz ne duham nič razen vodnih lilij. Zbudiva ga, preneumno bi bilo, da bi zdaj hodila proč. Saj se gotovo ne bojiš, o Zvezda?«

»O ne! Ne bojim se,« je odgovorila Tua ponosno. »Samo zbudi ga brž, prosim.«

Česar ji Rames ni hotel povedati, je bilo tole: Sedaj nista mogla več nazaj, ker so se vrata zaprla za njima in na notranji strani ni bilo ključavnice.

Tako sta hodila okrog jezerca, a naj sta še tako prežala, speči krokodil se ni hotel zbuditi.

»Pojdiva v čoln in ga poiščiva,« je predlagal Rames, »morda se skriva na otoku.«

Peljal jo je po kamenitem nabočju, kjer je Tua v svojo grozo opazila ostanke zadnjega krokodilovega obeda, kar jo je tako pretreslo, da je pozabila na svoje pomisleke in zelo urno skočila v čoln. Nato ga je Rames odrinil od kraja in skočil za njim; plavala sta na vodi. Deček je stopil na krmo, vzel je veslo in veslal okrog otoka, toda krokodila ni bilo nikjer.

»Jaz mislim, da ga sploh ni,« je rekel, ko se je nekoliko opogumil.

»Poskusi z golobom,« je predlagala Tua, ki je sedaj, ko je smrad izginil, zopet postajala radovedna.

Bila je to dobra misel in Rames se je je takoj oprijel. Vzel je mrtvega ptiča iz torbe, mu razširil peruti, kakor da je živ, in ga vrgel v vodo ter vzkliknil: »Vstani, o sveti krokodil!«

Tedaj se je s strahotno naglico, ko ga nista nič pričakovala, krokodil prikazal. Pojavila se je grozna luskinasta glava s topimi očmi in brezštevilnimi blestečimi zobmi in pod truplom noga za nogo strašnih oblik. Čeljusti so se zaprle nad golobom in vse je izginilo.

»To je bil sveti krokodil,« je rekel Rames zamišljeno in je zrl v nemirno vodo, »ki je živel tukaj vsa leta osmerih faraonov in morda še delj. Sedaj sva ga videla.«

»Da,« je odgovorila Tua, »in prav nič ne želim, da bi ga še kdaj gledala. Pojdiva brž nazaj, ali pa povem tvojemu očetu.«

Na ta poziv ni mogel deček drugače, nego da je zopet segel po veslu, toda stari krokodil, ki je bil goloba pogoltnil, je nenadoma iztegnil zopet svoj gobec prav pod njima in je jel plavati za čolnom. Sedaj je Tua glasno zakričala in nekaj govorila o svojem Kaju.

»Reci mu, naj odžene krokodila,« je vzkliknil Rames in se je divje upiral v veslo. »Kaja ne more nič oplasiti.«

Toda krokodil se ni dal pregnati. Nasprotno, iztegnil je svoj sivi gobec in eno svojih nog na čoln, tako da Rames ni več mogel veslati, ter je ladjico potiskal pod vodo, odpirajoč svoje strahotno žrelo.

»Je že tukaj — požrl naju bo!« je vpila Tua.

Ta hip je ladjica zadela ob pristan in se odbila tako, da je krn, kjer je sedela Tua, zadel krokodilovo glavo. Zver se je razjezila. Vrgla se je na čoln, sprednji del se je nagnil, se napolnil z vodo in se jel potapljati. Takrat je mali Rames pokazal pogum, ki je bil v njegovem srcu. Kriknil je Tui:

»Pojdi na breg, pojdi na breg!« Segel je preko nje in udaril ogromno žival po glavi s širino vesla. Zver je odprla svoja ostudna usta, on pa ji je potisnil veslo v gobec in ga držal.

»Pusti ga!« je klicala Tua, ko je splezala na suho.

Toda Rames ga ni hotel spustiti, ker je v svojem malem vrlem srcu mislil, da pojde krokodil za Tuo in jo požre, če izpusti. Tako je držal ročaj vesla, dokler se mu ni izvil. Storil je še več. Ko je videl, da je krokodil razgrizel lopato vesla na dvoje in jo vrgel proč ter da še vedno sili k pobočju, kjer so ga navadno krmili, je skočil v vodo ter ga udaril s svojo malo pestjo po očesu. Žival je, občutivši bolečino udarca, šavsnila po njem, ga ujela za roko, se začela potapljati nazaj v globoko vodo in je vlekla otroka za seboj.

Rames ni rekel ničesar, toda Tua, ki je bila že na vrhu pristana, je vse to videla in je opazila smrtno grozo na njegovem obrazu.

»Pomagaj mi, Amen!« je zavpila, skočila doli, pograbila Ramesa za levo roko ravno tisti trenotek, ko bi bil moral pasti, nato je zasadila pete v kamenito razpoko in je krepko držala. Nekaj časa jo je vleklo

naprej; zdelo se ji je, da mora pasti na obraz in da jo zver potegne navzdol in požre z Ramesom vred, toda potem je nenkrat odnehalo in padla je skupaj z dečkom na kamenje. Vstala sta in se opotekla na breg. Ko sta prišla gori, je Tua opazila, da Rames radovedno ogleduje svojo desnico; bila je vsa krvava in mezinec je bil odtrgan. Kaj se je potem godilo, se ni spominjala več, slišala je samo udarce in težko zbijanje po bakrenih vratih.

Ko se je zopet zavedala, se je znašla v Mermesovi hiši in gospa Asti se je sklanjala nad njo ter jokala.

»Zakaj jokaš, dojilja,« je vprašala, »saj vidiš, da sem zdrava?«

»Zaradi svojega sinu jokam, kraljična,« je odgovorila ihté.

»Ali je umrl za ranami, Asti?«

»Ne, o Jutranja zvezda, v svoji sobi leži bolan. Toda faraon ga bo dal ubiti, ker je zvodil prihodnjo kraljico Egipta v veliko smrtno nevarnost.«

»O ne,« je rekla Tua in je skočila pokonci, »on mi je rešil življenje!«

Ko sta tako govorili, so se odprla vrata in vstopil je faraon sam, katerega so bili naglo poklicali iz palače. Njegovo obličje je bilo blede od strahu in ves je trepetal, zakaj sporočili so mu bili, da je njegov edini otrok utonil. Ko je videl, da živi in da se mu ni zgodilo nič hudega, ni mogel zadržati svojega veselja, marveč je kraljično objel in pokleknil, zahvaljujoč bogove in njene zaščitne duhove. Tua ga je poljubila, je ogledovala njegovo obličje s

svojimi razumnimi očmi ter ga vprašala, zakaj je tako preplašen.

»Ker sem mislil, da si mrtva, hči moja.«

»Zakaj si mislil tako, oče? Saj veš, da je veliki bog Amen obljubil, preden sem bila rojena, da me bo vedno varoval; pa seveda, če bi ne bilo Ramesa —«

Ko je imenovala to ime, se je faraon ujezil.

»Ne govori mi o tem ničvrednem fatalinu,« je vzkliknil, »niti sedaj niti kdaj pozneje! Do smrti ga bom dal izbičati.«

»Oče,« je odgovorila Tua in je skočila pokonci, »ne govori takih besed, zakaj če umrje Rames, umrjem tudi jaz. Jaz sem kriva in ne on, ker me je moj Ka svaril, naj ne hodim gledat živali, Ramesu pa Ka ni govoril. In ko me je ta hudobni bog hotel požreti, se je Rames boril ž njim in se je izpostavil njegovemu žrelu namesto mene. Čuj, oče, da ti povem vso zgodbo.«

Faraon je poslušal, in ko je končala, je poslal po Ramesa. Dečka so takoj prinesli — izgubil je bil mnogo krvi in ni mogel hoditi — in so ga deli na stol pred njim.

»Ubij me, o faraon,« je rekel s slabotnim glasom, »grešil sem. Saj bom rad umrl, ker mi je duh dal dovolj moči, da sem odgnal hudobno zver od kraljične, ki sem jo bil zapeljal v nevarnost.«

»Res je, brezbožno si ravnal,« je rekel faraon in je odmajal z glavo, »in boš zaraditega morda izgubil roko ali celó življenje. A ti si vendar dečko kraljevskega srca, ker si najprej rešil svojo tovarišico

in potem celo pred menoj prevzel vso krivdo nase. Zato ti odpuščam, Mermesov sin. Sedaj vidim, da sem modro ravnal, ko nisem poslušal tistih, ki so mi svetovali, naj te spravim s poti takoj po rojstvu,« in se je sklonil k dečku ter ga poljubil na čelo.

Ukazal je tudi, naj največji zdravniki dežele čujejo nad njim in iztrebijo iz njegovega telesa strup krokodilovih zob. Ko je okreval — in okreval je popolnoma, izgubil je samo mezinec na desni roki — mu je poslal meč z zlatim ročajem v obliki krokodila namesto tistega noža, ki ga je bil dal za goloba, proseč ga, naj ga vrlo rabi vse svoje življenje v obrambo one, ki mu bo kraljica. Dasi je bil še tako mlad, mu je razen tega podelil naslov grofa v dokaz svoje ljubezni in naklonjenosti ter mu dal ime, ki je pomenilo Branivec kraljeve gospe.

Ko je odšel, se je prerokinja Asti zazrla v meč, ki ga je bil faraon dal njenemu sinu.

»Kraljevsko kri vidim na njem,« je rekla in ga je zopet izročila Ramesu.

Toda Ramesu in Tui niso več dovoljevali, da bi se sama skupaj igrala; po tem dogodku je kraljično vedno spremljala častna gospa ali oborožen stražnik. Dečka pa so izročili za eno leto ali dve v oskrbo nekemu generalu, da ga vzgoji v vojaka, kateri poklic mu je bil zelo všeč, tako da sta se Rames in Neter-Tua poslej le malo kdaj videla. Vendar pa je bila med njima neka vez, ki je razdalja ni mogla pretrgati, zakaj imela sta se še vedno rada in vsako

jutro in večer, ko je Tua opravljala svoje molitve Amenu in ko je odmolila za svojega očeta faraona in za dušo svoje kraljevske matere Ahure, je molila tudi za Ramesa in da bi se kmalu videla. Zakaj tisti meseci, ko ga njene oči niso srečale, so bili za Tuo dolgočasni.

IV. Amenov klic.

Minila so leta in kraljična Neter-Tua, ki so jo klicali za Amenovo Jutranjo zvezdo, je slednjič postala dekle in je opravila obrede očiščevanja. V vsem Egiptu ni bilo tako modre in duhovite ter tako ljubeznive deklice. Bila je visoke in vitke postave, nje oči so bile modre kakor morje, rdeča kakor večerna zarja so bila njena lica, in kadar ni nosila na glavi zlate mrežice, so ji padali črni in kodrasti lasje skoraj do pasu. Razen tega je bila zelo učena, zakaj duhovniki in duhovnice so jo poučevali v vsem, kar je morala znati, vadili pa so jo tudi v umetnosti igranja na harfo in petja ter plesa, dočim jo je nje lastni odlični soduh, tisti Ka, ki ga ji je Amen bil dal, navajal h globlji modrosti, ki si jo je zbirala nevede, v spanju in bedenju in sanjah, kakor zbira dremajoča zemlja nočno roso.

In še več; nje oče, stari modri faraon jo je uvajal v državniško umetnost, s katero naj bi vladala podložnikom in premagovala svoje sovražnike. Ko pa je njena vzgoja bila končana, jo je vrhtega prevzel v vlado Egipta, rekoč:

»Jaz, ki sem bil vedno slabotnega telesa, se staram in pešam. Ta mogočna kro-

na je pretežka, da bi jo nosil sam. Hči moja, deliti moraš z menoj nje težo.«

Tako je mlada Neter-Tua postala kraljica in slovesnosti njenega kronanja so bile velikanske. Veliki duhovniki in duhovnice, opremljeni z oblačili in znaki svojih bogov in boginj, so ji govorili nagovore in jo blagoslavljali v imenu božanstev, darujoč ji lepe darove in obljublajoč ji večno življenje. Princi in plemenitaši so ji prinašali darila, tuji poglavarji in kralji so se ji po svojih poslanikih klanjali. Grofi in načelniki obeh dežel so ji prisegali zvestobo in slednjič ji je faraon sam pred očmi vsega zbora položil na glavo dvojno krono ter ji nadel vladarsko ime »Slavna v Raju in Hathori, Močna v lepoti«.

Tako je Tua sedela nekaj časa sijajna na svojem zlatem prestolu in ljudstvo se ji je klanjalo; toda v tej zmagoslavni uri je nje oko iskalo samo enega obličja, onega visokega in postavnega kapitana, Ramesa, njenega brata po mleku, in je obstalo za hip zadovoljno na njem. Da, njune oči so se srečale, oči novo kronane cesarice na prestolu in mladeniškega plemenitaša v gneči tam spodaj. Kratek je bil ta pozdrav, zakaj naslednji trenotek je že obrnila pogled drugam, in vendar bolj pomemben, nego celi dnevi govorjenja.

»Kraljica ne pozablja, česar se je otrok spominjal, boginja je vendar tudi ženska,« se je zdelo, da govori njen pogled. In tako sladko je bilo to sporočilo, da se je Rames opotekel z dvora, kakor da ga je zadela solnčarica.

In slednjič je prišla noč; ko je odslo-
vila svoje tajnike, pisarje in dvorne gospe,
je trudna deklica, oblečena sedaj v prepro-
sto belo oblačilo, obsedela v svoji sobi sa-
ma. Mislila je na ves sijaj, skozi katerega
je šla; mislila je na veličanstvo svojega
cesarskega stanu; na moč, ki ji je bila
dana, in na ponosno prihodnjost, ki ji je
ležala pred nogami. Predvsem pa je mi-
slila na obraz mladega grofa Ramesa, tova-
riša otroških let, moža, ki ga je ljubila in
po katerem je hrepenela — ah, kako si
je želela, da bi ga mogla s to svojo mo-
gočnostjo pritegniti k sebi! In če ga ne
more, čemu ji bo vladarstvo nad milijoni,
gospodarstvo nad svetom? Imenovali so jo
boginjo, in resnično, včasih je tudi sama
mislila, da je napol božanska; toda če je
tako, zakaj jo srce boli prav tako, kakor
vsako drugo navadno deklico?

In ali je bila resnično vzvišena nad
vse nesreče njenega rodu? Ali jo bo mo-
gel prestol, in naj se še tako leskeče v
zlatu, dvigniti nad bolečine človeških bi-
tij? Želela si je spoznati resnico, popolno
resnico. Bila je viharnega duha, vleklo jo
je, da bi spoznala bodočnost, da bi ji po-
gledala naravnost v oči, tudi če je težka.
Prepričana je bila, da ima to moč, čeprav
se je doslej ni še nikoli poskusila po-
služiti.

Vendar ni mogla te stvari opraviti sa-
ma. Tua je nekaj časa razmišljala, nato je
stopila k vratom svoje sobe in prosila go-
spo, ki je zunaj čakala, naj pošlje k njej
gospo Asto, Amenovo duhovnico, razlagal-
ko usode. Asti je takoj prišla, zakaj bila je

tudi sedaj kakor doslej v službi novokronane kraljice; bila je visoke in odlične postave, lepo rezanega obličja in črnih las, ki še niso siveli, dasi je bila petdesetletna.

»Bila sem v svetišču, ko me je tvoje veličanstvo poklicalo,« je rekla in pokazala na duhovniško obleko, ki jo je imela na sebi. »Naj mi tvoje veličanstvo oprostí, da sem tako zamudna,« in se je poklonila pred njo.

Toda kraljica jo je dvignila, jo poljubila in ji rekla:

»Naveličana sem teh visokih naslovov, ki sem jih morala poslušati danes več kot preveč. Imenuj me Tuo, o moja mati, zakaj to si mi bila vedno — na tvojih prsih sem pila mleko življenja.«

»Kaj te teži, otrok moj?« je vprašala Asti. »Ali je bila krona pretežka za tvojo mlado glavo?« je pristavila in jo pogladila s svojo nežno roko po črnih, kodrastih laseh.

»Ah, mati, zdelo se mi je, da me težka krona s svojimi dragulji in zlatom stre. Trudna sem in vendar ne morem spati. Povej mi, zakaj je vendar faraon sklical državni svet po tej slovesnosti. Mermes je bil tamkaj in ti moraš torej vedeti. In zakaj nisem bila tudi jaz z njimi, ki bom vendar odslej vladala skupaj s faraonom?«

»Ali bi hotela zvedeti?« je rekla Asti in se je rahlo nasmehnila. »Kot kraljica imaš pravico, da zveš. Posvetovali so se o tvoji možitvi.«

Za trenotek je Tuino obličje zasijalo. Nato pa je plašno vprašala:

»O moji možitvi? In s kom naj bi se možila?«

»O, mnogo imen se je imenovalo, otrok moj, zakaj tista, ki kraljuje Egiptu, ima dovolj snubcev.«

»Brž mi jih naštej, Asti!«

Imenovala jih je; bilo jih je vsega sedem: princ iz Keša, sinovi tujih kraljev, odlični velikaši in neki general, ki je trdil, da je potomec nekdanjega faraona.

Pri vsakem imenu, ki ga je Asti izgovorila, je Tua odmahnila z roko in zaničljivo dejala: »Ne poznam ga,« ali »Prestar,« ali »Debel in ostuden,« ali »Tuj pes, kateri pljuje na naše bogove« in tako dalje; slednjič je pristavila:

»Nadaljuj!«

»To je vse, gospa, nobeno drugo ime se ni imenovalo in svetovalci so se razšli, da o tem razmislijo.«

»Nobenega drugega imena ni bilo?«

»Alij morda katerega pogrešaš, Tua?«

Deklica ni odgovorila, toda zdelo se je, da so se ji ustnice nabrale, da izgovore besedo, ki je pa ni izustila. Ženi sta se spogledali, Asti pa je odkimala z glavo.

»Ne sme biti,« je zašepetala, »iz mnogih razlogov in med drugim zato, ker je po prastarem slovesnem odloku, o katerem sem ti pripovedovala, naša kri za večne čase pregnana s prestola. Nihče bi si ne upal prelomiti tega odloka, niti faraon sam. Ti vendar ne želiš obsoditi mojega sina na smrt, o Tua, zakaj še en tak pogled, s kakršnim si se ozrla nanj tamkaj v dvorani, bi bil gotovo njegova poguba.«

»Ne,« je odgovorila počasi, »nočem, da umrje, marveč, da živi v časteh in — v ljubezni, in nekoč bom jaz faraon. Samo, Asti, če me njemu izdaš, ti prisegam, da bo to tvoja smrt, čeprav si mi tako ljuba.«

»Ne bom te izdala,« je odgovorila duhovnica in se zopet nasmehnila. »Resnično, Najlepša, jaz mislim, da to niti potrebno ni, tudi če bi hotela. Povej mi, zakaj je danes neki kapitan jel omedlevati, zakaj je odšel iz dvorane, ko si ga slučajno pogledala?«

»Bilo je vroče,« je odgovorila Tua in je zardela.

»Da, bilo je vroče, toda on je močnejši, nego drugi in je vročino dolgo prenašal, kakor drugi. Včasih se pojavi ogenj —«

»Ustrašil se je moje veličastnosti,« jo je Tua naglo prekinila. »Saj veš, da sem bila takrat zelo kraljevska, mati.«

»Da, gotovo ga je prevzel strah — ali kakšno drugo čuvstvo. Vendar, Ljubljena, preženi take misli iz srca, kakor jih preganjam jaz. Kadar postaneš faraon, boš spoznala, da je vladar suženj svojega ljudstva in zakona. Samo dihni njegovo ime v ljubezni in nikoli več ga ne boš videla, dokler se ne srečata pri Osirisu.«

Tua je za trenotek pokrila oči z rokami, nato se je zopet ozrla k njej in v njenem pogledu je bil nenavaden, nov izraz.

»Kadar postanem jaz faraon,« je odgovorila, »bom v nekaterih zadevah svoj lastni zakon, in če ljudstvo ne mara tako, tedaj naj si išče drugega faraona.«

Asti je obstrmela ob teh besedah in žarek veselja je zasijal v njenih globokih očeh.

»Resnično, plemenitega srca si,« je rekla. »Toda če ljubiš mene — in še nekoga drugega — pokoplji te misli, zagrebi jih globoko, ker drugače ne bo doživel, da bi te gledal samo na zlatem prestolu. Vedi, gospa, da se že sedaj slednjo uro bojim, da bo izpil zastrupljeno kupico, ali da se bo ponoči slučajno nasadil na sulico, ali da mu iz šale sprožena puščica predere vrat, in nihče ne bo vedel, odkod je prišla.«

Tua je sklenila roke.

»Če se to zgodi, pride tako maščevanje, o kakršnem Egipt še ni slišal, odkar mu je kraljeval Mena.«

»Kaj pomaga maščevanje, dete, ko je srce prazno in grob zapečaten?«

Tua je zopet razmišljevala. Nato je rekla:

»Razen Osirisa so še drugi bogovi. Kako me ljudje imenujejo, mati? Povej moje kraljevsko ime!«

»Imenujejo te Amenovo Jutranjo zvezdo, imenujejo te Amenovo hčer.«

»Ali je to sporočilo resnično, vedeževalka Asti?«

»Vsaj tvoji kraljevski materi se je sanjal tak sen, zakaj sama mi je to pravila in brala sem zapisek o tem, ker sem Amenova duhovnica.«

»Tedaj me mora ta veliki bog ljubiti, ali ne? On mora uslišati moje prošnje in mi dati moči — on mora braniti tiste, ki so mi ljubi. Pravijo, mati, da moreš ti, ki si izvedena v skrivnostih, odpreti bogovom ušesa in storiti, da njih usta govore. Mati, ukazujem ti kot tvoja kraljica, pokliči mo-

jega očeta Amena predme, da morem govoriti ž njim, zakaj, povedati mu imam besede, ki jih mora poslušati.«

»Ali se ne bojiš?« je vprašala Asti in jo radovedno pogledala. »To je največji med bogovi, in bogoskrunstvo stori, kdor ga kliče lahkomišelno.«

»Ali naj se hči boji svojega očeta?« je odgovorila Tua.

»Ko sta božanska kraljica tvoja mati in faraon klečala pred njegovim oltarjem in ga prosila, da bi se jima rodilo dete, se jima Amen ni hotel tedaj prikazati, marveč šele pozneje v sanjah. Ali zahtevaš več, nego sta dosegla onadva? Lezi in sanjaj, o Jutranja zvezda.«

»Ne, ne zanašam se na sanje, ki se spreminjajo kakor poletni oblaki in hitro minevajo,« je odgovorila deklica drzno. »Če je bog moj oče, ali po duhu ali po telesu, ne vem kako, stori, da se mi prikaže pred očmi. Njegove modrosti prosim zase in njegove naklonjenosti za drugega. Pokliči ga, če imaš tako moč, Asti. Pokliči ga, tudi če me ubije. Bolje je, da umrjem, kakor — —«

»Pst!« je rekla Asti in ji dela roko na ustnice. »Ne govori tega. Poznam neki čar in ga bom za tvoj blagor — in za blagor nekoga drugega — poskusila, a ne tukaj. Morda me usliši, morda ne, morda pa se ti prikaže in bom jaz morala plačati ceno. Obleci se tedaj, kraljica, in se ogrni s tem pajčolanom ter pojdi za menoj — če si upaš.«

Plazili sta se po tesnih hodnikih in po mnogih skritih stopnicah navzdol, dokler

nista slednjič prispeli k vratom na vznožju visoke strme skale. Asti je vrata odklenila in odprla in jih zopet zaklenila, ko sta vstopili.

»Kje sva?« je zašepetala Tua.

»To je grobnica Amenovih velikih duhovnic, kjer pravijo, da bog čuje. Nihče ni stopil vanjo skoraj trideset let. Glej, v prahu se poznajo stopinje tistih, ki so prinesli zadnjo duhovnico k počitku.«

Dvignila je svetilko, in pri luči je Tua videla, da sta v veliki votlini, poslikani s podobami bogov, kateri so imeli na obeh straneh svoje vdolbine. V vsaki je bila postavljena krsta z okrašeno sprednjo stranjo in za njo alabastren kip tiste, ki je ležala v krsti, spredaj pa darilna miza. V pročelju grobnice je stal majhen oltar iz črnega kamna, ostali prostor je bil prazen.

Asti je peljala Tuo k stopnici oltarja in ji velela, naj poklekne; nato je odšla z lučjo ter jo skrila v neki stranski kapeli, tako da je tema bila sedaj popolna. Potem je Tua slišala skozi globoki molk njene korake, zakaj zdelo se je, da prst kriči pod njenimi nogami, čeprav je stopala rahlo, in slednji korak je odmeval pod obokanim stropom. In neki žar je izhajal iz nje, žar njenega življenja na tem mestu smrti. Šla je mimo Tue in pokleknila ob oltarju in odmev njenega gibanja je zamrl. Tui se je sami zdelo, da se je iz slednjega groba na levi in desni dvignil Ka tiste, ki je bila tamkaj pokopana, ter da se je približal, da pazi in prisluškuje. Ni jih mogla videti, ni jih mogla slišati, a je vendar vedela, da so tamkaj, in jih je mogla prešteti — bilo

jih je vseh dvaintrideset — ker je v njej sami nastajala njih podoba, vsaka različna od druge, toda vse bele, pričakujoče, slovesne.

Tedaj je Tua slišala, da mrmra Asti skrivne rotitve, ki jih ni mogla razumeti. Na tem mestu in v tej tihoti so zvenele grozotno in strašno, in ko jim je prisluhnila, jo je spočetka obhajala groza. Klečeč je pripognila glavo skoraj do tal in je pošiljala Amenu prošnje, naj bi jo usmiljeno uslišal in ustregel hrepenenju njenega srca. Molila je in molila, dokler ni opešala in se utrudila, dočim je Asti vedno krepkeje izgovarjala svoje rotitve. A odgovora ni bilo, nobeno božanstvo se ni prikazalo, nobenega glasu ni bilo slišati. Slednjič je Asti vstala, stopila k njej in ji zašepetala v uho:

»Pojdiva, preden se čuječi duhovi, ki sva jim zmotili mir, ujezijo nad nama. Bog je zaprl svoja ušesa.«

Tua se je oprla ob Asto in vstala, toda tedaj se je, sama ni vedela zakaj, njen strah povečal in poglobil. Za hip je stala, nato pa je zopet padla na kolena, zakaj tamkaj na daljnem koncu velike grobnice, blizu vrat, skozi katera sta bili vstopili, se je prikazal v temi svetel soj. Počasi se je oblikoval in dobival postavo žene, opravljene z obleko egipčanske kraljice in z žezlom v roki. Svetla prikazen se jima je bližala tako, da sta videli njeno obličje. Tua obraza ni poznala, vendar pa se ji je zdelo, da je podoben njenemu, toda Asti ga je poznala in se je pred prikaznijo zgrudila na tla.

Sedaj je postava stala pred njima, svetla reč v globoki temi, in ljubek, tih glas je spregovoril:

»Pozdravljena, kraljica Egipta!« je rekel. »Pozdravljena, Neter-Tua, Amenova hči! Ali se bojiš gledati duha, ki te je rodil, ti, ki si se drznila klicati očeta bogov, da izpolni tvojo prošnjo?«

»Bojim se,« je odgovorila Tua, trepetajoč po vsem telesu.

»In ti, vedeževalka Asti, ali se tudi ti bojiš, ki si bila ravnokar dovolj drzna, da si klicala Amen-Raju: ‚Pridi z visokega neba in odgovarjaj?‘«

»Tako je, o kraljica Ahura,« je mrmrala Asti.

»Žena,« je nadaljeval glas, »tvoj greh je velik in velik je tudi greh kraljevskega bitja ob tvoji strani. Če bi bil Amen vaju uslišal, kako bi bili vedve stali pred njegovim veličastjem, ko sta se spričo moje prikazni, ki sem bila nekoč umrljiva kakor vedve, prestrašeni zgrudili na tla? Obema vama pravim, da bi bili tamkaj, kjer klečita, umrli, če bi bil bog vstal, kakor sta v svoji brezbožnosti želeli. A on, ki vse ve, je usmiljen in je poslal mene, kot resnico, da živita in čakata jutrišnjega solnca.«

»Naj nama Amen odpusti,« je prosila Tua zasopla, »moj greh je bil, o mati, zakaj jaz sem ukazala Asti in ona je ubogala. Jaz sem kriva in ne ona, zakaj mučijo me dvomi in strah zame in za nekoga drugega. Prihodnost bi hotela vedeti.«

»Zakaj bi, o kraljica Tua, hotela poznati prihodnost? Če peklo zija pod tvojimi nogami, zakaj bi hotela gledati njega

muke? Če te pričakuje nebo, zakaj bi hotela gledati skozi špranje njega zlatih vrat, preden je čas? Bodočnost je smrtnikom skrita, zakaj če bi mogli odgrniti nje zagrinjalo, bi jih uničila s svojimi strahotami. Če bi vse gorje življenja in smrti ležalo pred človeškimi očmi, kdo bi si upal živeti in kdo bi si, ah, upal umreti?«

»Tedaj me čaka gorje, o žena, ki si mi bila mati?«

»Saj ne more biti drugače. Svetloba in tema tvorita dan, radost in bridkost tvorita življenje. Človeško bitje si, bodi zadovoljna.«

»Pa sem tudi božjega rodu, o Ahura, če so vse povesti resnične.«

»Tedaj plačaj svoje božanstvo s solzami in bodi zadovoljna. Sreča je delež bitij, bogovi pa se dvigajo na krilih trpljenja. Kako bi moglo zlato, ki ni poznalo ognja, biti čisto?«

»Ničesar mi nočeš povedati,« je tožila Tua, »in vendar ne prosim zase. Lepa sem. Amenova hči sem in sijajna je moja dedščina, in vendar ti pravim, tebi, ki prebivaš v Osirisu in si nekoč sedela na prestolu, ki je danes moj, da bi se odrekla vsej tej krasoti, če bi gotovo vedela, da ne bom živela brez ljubezni, da me ne bodo dali v last človeku, ki ga sovražim, da bo mož, ki ga ne sovražim, in me nazval za svojo ženo. Velike nevarnosti mu pretijo in meni tudi. Amen je mogočen; on je lončar, ki oblikuje človeško glino; če sem njegov otrok, če njegov duh živi v meni — o, naj mi sedaj pomaga!«

»Naj ti tvoje lastno zaupanje pomaga. Ali niso Amenove besede, ki jih je govoril o tebi, zapisane? Premišljuj jih in ne izprašuj več. Ljubezen je puščica, ki nikoli ne zgreši svojega cilja; ljubezen je nesmrtni ogenj iz višav, ki ga veter in voda ne moreta pogasiti. Zato ljubi dalje. Ne boš zaman ljubila. Kraljica in hči, bodi zdrava in na svidenje!«

»Ne, ne, še eno besedo, nesmrtna! Zahvaljujem te, poslanka bogov, toda kadar te nesreče pridejo nadme in nad nekoga drugega, kadar se morje nevarnosti sklene nad najinima glavama, kadar bo sramota blizu in če bom sama in zapuščena, kam naj se tedaj obrnem za pomoč?«

»Tedaj boš imela nekoga v sebi, ki je dovolj mogočen, da ti pomore. Dan ti je bil ob rojstvu, o Amenova zvezda, in Asti ga zna priklicati. Stopi semkaj, Asti, naglo, zakaj jaz moram oditi in hočem še prej govoriti s teboj.«

Asti se je splazila bližje in sijajna postava v kraljevskem oblačilu se je sklonila nadnjo, tako, da je soj oblival tudi njeno obličje. Sklonila se je nadnjo in zdelo se je, da ji nekaj šepeče v uho. Nato je iztegnila roke proti Tui, kakor da jo blagoslavlja, in potem je vse izginilo.

Zopet sta stali obe ženski v Tuini sobi. Bledi in preplašeni sta si zrlji v oči.

»Zgodilo se je, kakor si hotela, kraljica,« je rekla Asti; »če ni prišel Amen, je poslal svojo poslanko, kraljevsko poslanko.«

»Razloži mi to prikazen,« je odgovorila

Poglavje V.

Spočetka so strune tiho brnele, nato pa so zvenele glasneje in glasneje, dokler ni godba harfe odmevala po vsej stebroviti dvorani

Poglavje VI.

Poljubila ga je in vse njeno srce in vsa njena mladost je bila v tem poljubu.

mila Tua,« zakaj meni je duh vsekakor malo povedal.«

»Ne, mnogo je povedal. Povedal je, da ljubezen dobi svoje plačilo in kaj bi hotela vedeti več,«

»Tedaj sem zadovoljna!« je vzkliknila Tua radostno.

»Ne bodi preveč zadovoljna kraljica, zakaj nocoj sva grešili obedve, ki sva se drznili klicati Amena s prestola, in tudi greh ne uide kazni. Kri je cena za prerokbo.«

»Čigava kri, Asti? Najina?«

»Ne, bolj bridko je, da kri tistih, ki so nam dragi. Nesreča prihaja v Egipt, kraljica.«

»Ne boš me zapustila, kadar pride, Asti?«

»Ne mogla bi te, tudi če bi hotela. Usoda je naju združila do konca in ta je, mi-slim, še daleč. Jaz sem tvoja, kakor si ti nekoč bila moja, ko si ležala na mojih prsih, toda ne prosi me več, da bi klicala Amena s prestola.«

V. Ramesov boj s princem iz Keša.

Potem so se vršile v Thebah ves mesec slovesnosti, in Neter-Tua, »Slavna v Raju in Hathori, Močna v lepoti«, Amenova Jutranja zvezda, se jih je morala udeleževati kot novokronana egipčanska kraljica. Slovesnost se je vršila za slovesnostjo in pri vsaki je bil eden izmed njenih snubcev častni gost.

Ko je minila, jo je njen oče faraon s svojimi svetovalci opazoval in izpraševal,

ali ji je ta mož bil všeč. Tua pa je bila modra in ni hotela naravnost odgovoriti ter se je na ta način večine snubcev znebila.

Prosila je, naj prinesejo zapisek o prikazni njene matere Ahure in naj ga pred njo preberejo; ko so ga prebrali, je opozorila da ji je Amen obljubil kraljevega ženina in da ti poglavarji in generali niso kraljevskega rodu ter da torej Amen ni o njih govoril; ona da si ne upa pogledati moža, ki ga ji bogovi branijo.

O drugih, ki so izjavljali, da so kralji, ki pa niso mogli zapustiti svojih dežel in so se dali zastopati po poslanikih, je govorila, da se ne more odločiti, ker jih ni videla; kadar pridejo na egipčanski dvor, si jih bo ogledala.

In tako je slednjič preostal en sam snubec, mož, o katerem je dobro vedela, da želijo faraon in njegovi svetovalci, naj bi ga vzela za soproga. To je Amathel, princ iz Keša, čigar stari oče je vladal kot kralj v Napati, velikem mestu na jugu, v deželi, ki so jo nazivali otok, ker jo je Nil objemal z dvema rokavoma. Govorili so, da je to za Egiptom najbogatejša dežela na svetu, zakaj tamkaj je bilo toliko zlata, da so ga ljudje manj cenili kot baker in železo; bili so tam tudi rudokopi, v katerih so se nahajali lepi dragulji, in zemlja je dajala žita v preobilici.

Razen tega je v davnini rod faraonov, ki je izhajal iz mesta Napate, sedel na egipčanskem prestolu, dokler se ni egipčansko ljudstvo pod vodstvom duhovnikov dvignilo in jih pregnalo, ker so bili tujci in so uvažali v deželo nubijske običaje. Zato je bilo

določeno po neprelomljivem zakonu, da ne sme nihče iz njihovega rodu nositi dvojne krone. Rames, Tujin tovariš v mladosti, je bil zadnji zakoniti potomec naslednikov teh faraonov.

A dasi so jih Egipčani bili premagali, jih je vendar še vedno srce bolelo za bogatim ozemljem Napate, ki so ga bili izgubili. Ko so namreč ti faraoni padli, je Keš proglasil svojo neodvisnost in si je izbral drugo vladajočo rodovino, katere prestolonaslednik je bil Amathel, princ iz Keša.

Upali so torej, da dobijo deželo nazaj po poroki med Amathelom in mlado kraljico Neter-Tuo. Zakaj od njenega rojstva so si egipčanski velikaši in svetovalci ter faraon sam, ki ni imel sina, s katerim bi jo mogel poročiti po starem običaju dežele, prizadevali, da dosežejo ta cilj. Po skrivnem dogovoru se je princ Amathel bil udeležil kraljičinega kronanja; njeno roko so mu bili zagotovili pod edinim pogojem, da pride z njo prebivat v Thebe. Res je sicer, da je bilo tudi drugih snubcev dovolj, toda leti so bili, kakor se je dobro vedelo, samo igrače, s katerimi so razveseljevali ljudstvo.

Edini, ki je bil določen, da vzame veliko kraljico, je bil Amathel in nihče drugi. Tua je to vedela, ker ji je povedala Asti; samo iz strahu pred tem možem in iz ljubezni do Ramesa se je drznila storiti bogoskrunstvo in je poskusila priklicati Amena z neba. Vendar pa faraon doslej še ni bil govoril ž njo o Amathelu in ga doslej tudi še ni bila videla. Pravili so, da je bil preoblečen pri njenem kronanju, zakaj ta ponosni princ je izjavljal, da bi se nikoli ne

obvezal, in naj je stokrat egipčanska kraljica, vzeti jo za ženo in kraljevsko soprogo, če mu ni všeč; zato da jo mora videti, preden jo zasubi.

Ko pa jo je videl v vsej njeni ljubeznivosti in veličastvu, je izjavil, da je zadovoljen, kar pa je bilo samo pol resnice, zakaj dejanski mu je bila razplamenila vso južnjaško kri in ničesar si ni bolj želel, kot da mu postane žena.

Za večer, ki je bil določen, da se Amathel sestane s svojo domenjeno nevesto, so pripravili slovesnost, ki je bila mnogo bogatejša nego katerakoli prejšnja. Ko je Tua vstopila v veliko, nepokrito dvorano, vso razsvetljeno s stotinami bakel, in ko je zagledala množice ljudi pri mizah, se je napravila nevedno in je vprašala faraona, svojega očeta, kdo je gost, ki ga sprejemajo s takim sijajem, bolj vrednim boga nego človeka.

»Hči moja,« je odgovoril stari vladar nemirno, »nihče drugi ni, kot princ iz Keša, ki ga v njegovi deželi po božje častijo, kakor častijo nas tukaj v Egiptu, in ki je ali bo dejanski eden največjih kraljev.«

»Keš!« je odgovorila. »Mislila sem, da si mi lastimo pravico do te zemlje.«

»Nekoč je bila naša, hči,« je rekel oče in je vzdihnil, »ali bolje, kralji iz Keša so bili hkrati kralji v Egiptu, toda njih rodovina je izgubila prestol, preden ga je moj praded zasedel, in sedaj so preostali le še trije potomci njihove krvi, Mermes, kapitan Amenove straže, Asti, prerokinja in duhovnica, njegova žena, tvoja rednica in dvorna gospa, ter mladi grof Rames, vojak

v naši sredi, ki se je s teboj kot deček igral in te je, kakor se morda spominjaš, rešil svetega krokodila.«

»Da, spominjam se,« je dejala Tua.
»Pa zakaj ni potem Mermes kralj v Kešu?«

Ker je ljudstvo mesta Napate izbralo drugo kraljevsko rodovino, rodovino, ki ji je Amathel naslednik.«

»Torej naslednik po sili, oče, če kri kaj velja.«

»Ne govori tako, Tua,« je odvrnil faraon ostro, »zakaj potem bi tudi Mermes moral biti faraon namesto naju.

Tua ni nič odgovorila; ko pa sta sedla na svoje zlate stole v pročelju dvorane, je vprašala brezskrbno:

»Ali je tudi princ iz Keša moj snubec, o faraon?«

»Kaj drugega naj bi bil, hči moja? Ali nisi tega vedela? Bodi sedaj prijazna z njim, zakaj odločeno je, da ga vzameš za moža. Pst, ne odgovarjaj! Prihaja.«

Ko je govoril, se je oglasil ropot divje godbe in na daljnem koncu velike dvorane se je pojavila četa sijajno oblečenih godcev, ki so trobili v piščalke, napravljene iz majhnih slonovih zob, tolkli po kovinastih cimbalah in ropotali po pozlačenih bobnih. Šli so nekaj časa po dvorani, se nato igraje ustavili, za njimi pa je prikorakala telesna straža dvajsetih velikanskih nubijskih vojakov, ki so nosili širokolista kopja in prečudne ščite iz kože nilskega konja in so bili opravljeni v tunike in plašče iz leopardovega runa.

Nato se je pojavil princ iz Keša sam, nizek, čokat, širokopleč mladenič grobih

potez v širokem obličju, z velikimi, okroglimi očmi. Opravljen je bil v slovesno obleko, na njem so visele težke zlate verige, spete z zaponkami iz sijajnega kamenja. Iz njegovih kodrastih, črnih las pa so rastla visoka mahljajoča nojeva peresa. Ob njem so stopali pahljači, vlečko njegovega dolgega plašča sta nosila dva črna in ostudna pritlikavca, dorasla moža, ki nista bila večja od dečka osmih let.

Z naglim pogledom je Tua premotrila moža, dokler je bil še daleč, od nog do glave in ga je koj zasovražila, kakor doslej še nikogar. Nato je pogledala preko njegove glave, kar ji je bilo z višine, na kateri je stal njen prestol, lahko, in je videla, da je za njim prišla druga straža izbranih egipčanskih vojakov, katerim ni poveljeval nihče drugi nego mladi grof Rames, tovariš njene mladosti in brat po mleku, mož, ki ga je njeno srce ljubilo, preprosto opremljen z luskinastim bronastim oklepom in ob boku noseč meč z zlatim ročajem, ki mu ga je bil faraon podaril. Ko je Tua opazila to visoko in plemenito postavo ter nežni obraz za surovim in nizkim etijopskim princem, je zardela, toda faraon, ki je to opazil, je mislil, kakor so mislili tudi drugi, da se je zgodilo le zato, ker je prvikrat zagledala tistega, ki je imel postati njen mož.

Zakaj, se je čudila Tua, so izbrali ravno Ramesa, da straži princa Amathela? Takoj si je odgovorila na to vprašanje. Zgodilo se je gotovo zato, da polaskajo Amethelovi ničemurnosti, toda ne po faraonovem ukazu, kateri se za take reči ni

menil, marveč po ukazu kakega podkupljenega svetovalca ali dvorjana. Rames je bil starejše krvi nego Amathel in po pravici bi on moral biti kralj v Kešu, kakor bi moral biti tudi faraon v Egiptu; da ga torej ponižajo, so ga odločili, da streže Amathelu.

Razen tega so slutili, da mlada kraljica prijazno gleda grofa Ramesa, s katerim je skupaj rasla in ki je bil lep, kakor ona sama. Da ga torej ponižajo v njenih očeh, so mu ukazali, naj stopa v Amathelovem sprevedu in med slavnostjo varuje njegovo sveto osebo.

V trenutku je Tua vse razumela in je na tihem prisegla svojemu očetu Amenu, da bo prej ali slej plačala tistemu, ki je splel to sramoto, in ni več pozabila svoje obljube.

Tedaj je princ stopil po stopnicah do prestola in se je globoko poklonil pred faraonom in pred njo; morala sta tudi sama vstati in se pokloniti. Nato mu je faraon s kratkimi, izbranimi besedami izrekel dobrodošlico v Egiptu, obsipajoč ga z vsemi njegovimi naslovi in pomenljivo govoreč o starih vezeh, ki so družile njuna kraljestva in ki naj bi se, kakor iskreno želi, še bolj okrepile.

Ko je umolknil, se je ozrl na Tuo, katera bi kot kraljica tudi imela govoriti govor, ki so ji ga bili napisali. Dasi se je tega dobro zavedala, zakaj zavoj je ležal ob njej, vendar ni spregovorila besedice, marveč se je obrnila k svojim dvorjankam in je eno poprosila, naj ji prinese pahljačo.

Tako se je po premolku, ki se je zdel malo predolg, Amathel lotil svojega govora; naučil se ga je bil na pamet, zakaj odgovarjal je »prijaznim besedam iz ust božanske kraljice, pod katerimi je njegovo srce vzcvetelo, kakor vzcvete puščava po dežju,« dasi kraljica ni nobene take besede izrekla. Tua je opazila, oziraje se preko svoje pahljače, kako se je Rames lahko smehljal, dočim so se nekateri velikaši, ki se niso mogli več premagovati, glasno nasmejali ter se sklonili, da skrijejo svojo razigranost.

Princ se je obrnil z jeznim obrazom in je ukazal, naj prinesejo darove. Nato so se približali sužnji in prinesli kupe obdelanega zlata, zlate slone in drugo zverjad ter zlate vaze, polne kadila, ki jih je izročil faraonu v znak vdanosti svojega očeta, kralja v Kešu, in svoje lastne vdanosti, poudarjajoč bahavo, da so take stvari v njegovi deželi kaj navadne in da bi jih bil prinesel več, če bi ne bile pretežke.

Ko se mu je faraon zahvalil, prijazno mu odgovarjaje, da tudi Egipt ni reven, kakor se bo, kot upa, mogel prepričati jutri, je princ v svojem lastnem imenu ponudil kraljici druge darove, med njimi napsne priponke in predragocene ovratnice, izdelane iz ametistov in safirov. Ker je bilo znano, da je ona prva glasbenica in najboljša pevka v deželi — zakaj to je bil največji dar, kar jih ji je dal Amen — ji je izročil tudi čudovito lepo izvršeno harfo iz slonove kosti z zlatimi strunami, ki je bila napravljena v obliki ženske, ter dve črni sužnji, preobloženi z okrasjem, o ka-

terih so govorili, da sta najboljši pevki v Južni deželi.

Tedaj je faraon prišepetal Tui, naj si nadene katero izmed ovratnic, toda ona ni hotela, trdeč, da se barva kamenja ne sklada z njenim belim oblačilom in modrim lotosovim cvetjem, ki ga je nosila. Zahvalila se je Amathelu hladno, a vljudno in je ukazala svoji kraljevski dovilji Asti, ki je stala za njo, naj odnese darove, ne da bi jih bila pogledala, ter jih položi kje daleč, češ, da ji dišave, ki so bile zlite nanje, ne dejo dobro. Prosila jo je samo, kakor da se je šele naknadno nečesa spomnila, naj ji pusti slonokoščeno harfo.

Tako se je slavnost začela dovolj nesrečno. Pri pojedini je Amathel pil preveč sladkega ciperskega vina, znova in znova ukazujoč Ramesu, ki je stal za njim, naj mu nalije kupo, čeprav Tua ni vedela, ali dela to zato, ker mu je Rames najbližji, ali zato, da ga poniža do vloge točaja. Rames ni mogel drugače in je ubogal, čeprav nalivanje kup ni bil primeren opravek za egipčanskega grofa in častnika faraonove straže.

Ko so strežnice, opravljene v tenčice, prepletene z zlatom, odnesle jedila, so se pojavili glumači, ki so uganjali čudovite umetnosti; med drugim so tudi pokazali podobo kraljice Neter-Tue, opravljeno s kraljevskimi oblačili in z zvezdo nad čelom, ki se je dvignila iz vaze.

Nato bi imeli storiti nekaj podobnega s princem Amathelom, toda Asti, ki je imela več čarobne moči, kakor oni vsi skupaj in je stala za Tuinim stolom, se je

poslužila svoje sile in razlila čar nanje. In glej, namesto podobe princa, ki so ga glumači poklicali glasno in z imenom, se je iz vaze prikazala opica, s krono in peresi na glavi, ki mu je vendar bila nekako podobna; črna in ostudna žival je stala tamkaj nekaj časa, kakor da se jim reži, nato pa je padla in izginila.

Tedaj so se nekateri izmed gledalcev zasmeljali, drugi pa so umolknili, toda faraon, ki ni vedel, ali je to bila zarota, ali slabo znamenje, od bogov poslano, je nagubal čelo in preplašeno pogledal svojega gosta. Princ pa je, razgret od vina, bil tako zamišljen v Tuino lepoto, da se ni menil za te dogodke, dočim je kraljica gledala nekam gori, kakor da ne vidi ničesar. Glumači so pobegnili z dvorane, trepetajoč za svoje življenje in čudeč se, kateri močni duh je deloval v vazi, da jim pokvari prizor, ki so ga bili pripravili.

Ko so odšli, so prihitele na njih mesto pevke in plesalke, toda Tua, naveličana Amathelovega zijanja, je odmahnila z roko in dejala, da želi slišati onidve nubijski sužnji, katerih glas je baje tako čudovit. Prišli sta torej s harfami, se poklonili do tal in jeli zelo nežno igrati ter peti žalobne in divje nubijske pesmi, ki jim je le redkdo mogel razumeti zmisel. Peli sta zares tako dobro, da je Neter-Tua rekla, ko sta končali:

»Zelo sta mi bili všeč in za plačilo bom vaju obdarila s kraljevskim darom. Dajem vama svobodo in določam, da pojta odslej pred dvorom, če hočeta ostati tukaj, pa ne kot sužnji, marveč v dvorni službi.«

Tedaj sta se ženski zopet priklonili do tal pred njenim veličanstvom in jo blagoslovili, zakaj vedeli sta, da moreta obogateti s svojim znanjem, bogati dvorjani pa so razumeli kraljičin migljaj in so ju obsuli s prstani in okrasjem, tako da sta v trenutku imeli več zlata, nego sta kdaj mogli sanjati, zakaj obedve so ugrabili in prodali v sužnost že kot otroka. Tedaj se je princ Amathel razjezil in je rekel:

»Tako darilo, najboljši pevki na svetu, bi pač bilo treba obdržati!«

»Ali praviš, da sta ti dve sladkoglasi ženski najboljši pevki na svetu?« je vprašala Tua in ga prvič pogledala. »Ker me izzivaš, bom poskusila, če me blagovoliš poslušati, svojo lastno nezatno spretnost, da uvidiš, kako daleč zaostajam za najboljšimi pevkami na svetu.«

Tedaj je vzela svojo slonokoščeno harfo z zlatimi strunami ter segla s prsti vanje, preizkušajoč glasove in ubirajoč strune s ključem iz ahata, in je ves ta čas zrla na Amathela z nekim izzivajočim izrazom v lepih očeh.

»Ne, ne, hči moja,« je dejal faraon, »ne spodobi se, da bi egipčanska kraljica pela pred vso to odlično družbo.«

»Zakaj ne, oče?« je vprašala. »Nocoj izkazujemo vsi čast nasledniku njegovega veličanstva iz Keša. Faraon ga sprejema, faraonova hči jemlje njegovega darila, najodličnejši možje dežele so okrog njega,« tedaj je premolknila in dodala počasi, »nekdo, ki je starejše krvi od njegove, mu streže kot točaj, mož, čigar rod je zgradil prestol, na katerem sedi njegov oče,« in je po-

kazala na Ramesa, ki je stal v bližini z vrčem vina v roki. »Zakaj bi tedaj ne poskusila egipčanska kraljica, da razveseli kraljevskega gosta, kolikor more — ko nima nobenega drugega darila zanj.«

V globokem molku, ki je sledil tem drznim besedam — in vsakdo je moral prav razumeti njih zmisel — je Neter-Tua, Amenova Jutranja zvezda, vstala s svojega sedeža. Pritisnila je slonokoščeno harfo na svoje mlade prsi, se pripognila in sklonila nadnjo glavo, okrašeno s krono Zgornjega Egipta, na kateri je blestel kraljevski »urej«, kača v naskoku, in se je dotaknila dobro uglašanih strun.

Tak čar je bil v njenem dotiklaju, da je v hipu vse drugo bilo pozabljeno, celo faraon se je naslonil v svoj zlati stol, da posluša. Spočetka so strune tiho brnele, nato pa so zveneje glasneje in glasneje, dokler ni godba harfe odmevala po vsej stebroviti dvorani. Slednjič se je oglasila kraljica sama s svojim nebeškim glasom in je jela peti tako strastno in hkrati ljubko, da se je zdelo, da hiti pesem do nebeških zvezd.

Bila je žalostna, stara ljubezenska pesem, ki jo je pela; opevala je visoko Hathorino duhovnico, ki je ljubila preprostega pisarja, a ga ni smela poročiti, kakor jo je tudi on ljubil. Pesem je pripovedovala, kako se je pisar, razvnet od strasti, ponoči splazil v samo svetišče templja, da jo morda tamkaj najde, in kako ga je jezna boginja umorila zaradi bogoskrunstva. Pripovedovala je, kako je lepa duhovnica prišla sama v svetišče, da si izprosi moči in odpora

proti svoji ljubezni, kako se je spodtaknila ob truplo svojega ljubimca in umrla od bolečine, ko ga je spoznala. Pripovedovala je, kako se je Hathor, boginja ljubezni, omečila spričo tega prizora in kako je zopet dihnila dih življenja v njiju ter ju prenesla, ker nista več smela ostati na zemlji, v podzemlje, kjer sta se zbudila, se objela in prebivata skupaj za večno, zmagoslavna in radostna.

Vsi so že bili slišali to staro, staro zgodbo, toda nihče je ni slišal tako božanstveno pete. Ko je Tuin čisti in ljubeznivi glas plul nad njimi, se je poslušalcem zdelo, da vidijo ljubimca, ki se je v svojem hrepenenju drznil stopiti v skrivnostno svetišče templja. Videli so, kako se je Hathor prikazala v svojem srdu ter ga ubila. Videli so lepo duhovnico z lučjo in slišali, kako je izjokala svoje življenje nad ljubimčevim truplom; videli so tudi duhove, ki so mrtveca prenesli preko mej tega sveta.

Nato se je oglasil zadnji krik godbe, ves pretresljiv in božanstven, in zdelo se je, da nje strastni glasovi odpirajo nebo pred očmi poslušalcev. V globokem nebu so zagledali vstajenje ljubimcev in njiju objem v popolni radosti, in ko ju je zakrila nebeška glorijska, so slišali zmagoslavno pesem duhovnice ljubezni, ki je počasi zamirala, se bolj in bolj izgubljala, dokler niso slednjič njeni zadnji odmevi utihnili v globokem molku kraljestva duhov.

Tua je utihnila. Položila je svojo še vedno zvenečo harfo na mizo in se zgrudila v kraljevski stol, utrujena, trepetajoča, dočim so njene sinje oči sijale kakor zvezda.

V dvorani je bilo vse tiho; na poslušalcih je ležal čar tega čudovitega glasu; nihče ni ploskal, zdelo se je celo, da se nihče ne upa ganiti, zakaj navzoči so se spomnili, da je ta prečudna mlada kraljica baje hčerka Amena, gospoda sveta, in so mislili, da niso poslušali kraljične, marveč boginjo z neba.

Mirno so sedeli, kakor da so zaspali, in so vsi strmeli v njeno ljubko, blede obličje in v te bleščeče oči. Opojen od strasti in vina, je Amathel, princ iz Keša, naslanjal svojo težko glavo na roko in gledal vanjo, kakor drugi. Toda njene oči se niso mudile pri njem. Če bi bil kamen, bi se ne bile mogle manj meniti zanj; zrle so preko njega na moža, ki je stal za njim.

Počasi se je obrnil, da pogleda, kdo bi mogel biti tisti, v katerega se je zagledala Amenova Jutranja zvezda, in je opazil, da je tudi mladi kapitan, ki mu je stregel, ki je bil baje starejšega rodu od njegovega, in bolj čiste krvi nego on, ki je baje njega hiša vladala v Južni deželi, ko so njegovi pradedi bili še trgovci z zlatom, strmel v to kraljevsko pevko. Da, sklonil se je bil, ko jo je gledal, kakor da je začaran ali s čarom ali z očmi kraljice, in na njegovem obrazu je bilo nekaj, kar je moral tudi pijan Nubijec razumeti.

V Ramesovih rokah je bil veliki, zlati vrč vina, in ko je Amathel odrinil svoj stol, je njega vrhnja slonokoščena prečnica zadela spodaj ob vrč ter ga prevrnila, tako da se je rdeče vino izlilo v mogočnem curku na prinčevo glavo in krasno obleko ter ga pobarvalo od čopa perja do nog, kakor s

krvjo. Princ iz Keša je planil pokoncu in je divje zatulil:

»Pasje seme suženjsko! pasjeglavi brat prašičev!«, je vpil, »ali tako paziš na moje kraljevsko veličanstvo?« in udaril je s kupo, ki jo je držal v roki, Ramesa po obrazu ter potegnil meč, da ga ubije.

Toda tudi Rames je nosil meč, oni meč z ročajem v podobi zlatega krokodila, ki mu ga je bil zdavnaj prej podaril faraon, tisti meč, ki ga je prerokinja Asti videla oblitega s kraljevsko krvjo. Ž divjim, zamolklim krikom ga je izdrl iz nožnice ter je da bi ga Amathel ne udaril, preden bi se mogel braniti, skočil od prestola doli v prosto dvorano, kjer je bil prazen prostor za plesalke. Amathel se je zmerjaje pognal za njim in v naslednjem trenutku so med stebri odmevali ne več glasovi Tuine godbe, marveč ostri udarci bron ob bron.

Tedaj so se navzoči, presenečeni in preplašeni, ozrli k faraonu, pričakujoč od njega kake besede, toda faraon je bil, očitno pretresen po strahoti tega prizora, omedlel; ležal je v svojem naslanjaču z zaprtimi očmi, kakor da spi. Nato so se ozrli h kraljici, toda Tua ni dala nobenega znamenja, marveč je samo z odprtimi ustnicami in globoko sopeč gledala, gledala in čakala konca.

Rames pa je bil pozabil na vse drugo, razen da ga je, vojaka in plemenitaša kraljevske krvi, udaril po ustih črn Nubijec, ki se je nazival princa. Kri je zavrela v njem in kakor skozi rdečo meglo je videl, kako ga sijajne oči Tuine spodbujajo k zmagi. Videl je to in je skočil, kakor skoči lev v

puščavi, Amathelu naravnost za vrat. Uda-
rec je bil previsok, eno nojevo pero je pad-
lo na tla — a nič drugega. Amathel je bil
močan borec in silen v svoji besnosti. Ra-
zen tega je imel tudi daljše orožje. Njegov
meč je zadel ob luskine Ramesovega oklepa
ter ga pahnil nazaj, nato ga je zadel na ra-
me in ga podrl na kolena. Zadel ga je v
tretje, zdrsnil ob njegovi opravi in ga ra-
nil na stegnu, tako da se je prikazal curek
krvi. Tedaj je eden izmed faraonovih straž-
nikov zakričal, da spodbudi svojega kapi-
tana, odgovoril pa mu je krik Nubijcev, ki
so klicali princu, naj prereže Ramesu pasji
vrat.

Nato pa se je zdelo, da se je Rames
prebudil. Skočil je zopet na noge, zamahnil
in udarec je zadel, dasi ga je Nubijčeva že-
lezna srajca, ki jo je nosil pod obleko, usta-
vila. Udaril je še enkrat krepkeje in tedaj
se je prikazal curek Amathelove krvi. Nato
se je sklonil skoraj do tal pod nasprotni-
kovim mahljajem, zopet skočil in udaril z
vso močjo mladih udov, vajenih bojev. Uda-
ril je in glej, med širokimi pleči Amathelo-
vimi, predrtimi od prsi do hrbta, se je pri-
kazala konica Egipčanovega meča. Princ
je za trenotek obstal, nato pa se je težko
zgrudil na hrbet in obležal mrtev. Ta hip
so se velikani nubijske straže z divjim kri-
kom pognali proti Ramesu, da maščujejo
smrt svojega poveljnika, tako da je moral
bežati pred njihovimi kopji tja do vrst fa-
raonove straže. Kakor blisk so bili tudi Nu-
bijci tamkaj in pričela se je strahotna bor-
ba, nihče ni vedel kako, zakaj ti vojaki so
se med seboj sovražili, kakor so se nekdaj

sovražili njih očetje. Nihče ni mogel poseči vmes, ker ni pri pojedini nihče nosil orožja razen stražnikov. Oster je bil boj, toda Nubijci so bili brez kapitana, thebanske veterane, vrle in izbrane može, pa je vodil Rames.

Velikani so začeli omagovati. Padali so drug za drugim, samo trije so še stali na nogah, a ti so odložili orožje in prosili milosti. Tedaj šele je Rames razumel, kaj je pravzaprav storil. S povešeno glavo in krvavim mečem v roki se je vzel na stopnice in pokleknil pred faraonovim prestolom ter dejal:

»Maščeval sem svojo čast in čast Egipta. Ubij me, o faraon.«

Toda faraon ni ničesar odgovoril; bil je še vedno brez zavesti.

Nato se je Rames obrnil k Tui:

»Faraon spi, žezlo je v tvoji roki. Ubij me, o kraljica!«

Tedaj se je Tua, ki je ves čas gledala kakor okamenela, zopet zbudila v življenje. Njena nevarnost je bila minila. Nihče več je ne bo mogel siliti, naj poroči grdega, črnega Nubijca, zakaj Rames ga je umoril. Ležal je tam spodaj v vsem svojem veličanstvu in njegovi ostudni velikani okrog njega kakor podrta drevesa. Ah, v svojem upornem človeškem srcu je zahvaljevala Ramesa za to dejanje.

Toda bila je dobro izvežbana v državniški umetnosti in je vedela, da je prišel, če se je ubranil meča princa Amathela, v drugo nevarnost, iz katere ni bilo rešitve. Mrtvi princ je bil naslednik velikega kralja, tako mogočnega, da se Egipt sto let ni upal

začenjati vojske z njegovo deželo, ker je bila daleč, dobro utrjena in je bilo težko priti do nje skoz puščavo in divja plemena. Princa so ubili celo pri pojedini na faraonovem dvoru in umoril ga je častnik faraonove straže, katera je nato pobila njegovo spremstvo pred očmi egipčanskega kralja in kraljice, ki jo je princ snubil. Tako dejanje je pomenilo težko vojsko za Egipt in je zahtevalo smrt tistih, ki so je storili, kakor je Rames sam prav dobro vedel.

Tua se je ozrla nanj, klečečega pred njenim prestolom, in srce jo je zbolelo. Ostro in naporno je premišljevala ter iskala modrega ukrepa in načina, kako bi Ramesa rešila. Naenkrat pa se je v mraku njenih misli pojavil načrt in hitro se je odločila, kakor je bila njena navada. Dvignila je glavo in ukazala, naj vrata zapro in zastražijo, da ne bo mogel nihče ne ven ne noter, in naj tisti zdravniki, ki so bili med navzočimi, poskrbijo za Ramesa in za faraona, ki mu je bilo še vedno slabo. Nato je sklicala veliki svet kraljestva, vse, ki so bili tamkaj zbrani, in je spregovorila s hladnim, mirnim glasom, dočim se je družba strnila, da jo sliši

»Velikaši in ljudstvo,« je govorila, »bogovi so v svoji modrosti dovolili, da se je izvršilo strašno dejanje. Gost Egipta in njegovi stražniki so bili ubiti pred egipčanskim kraljem, pri njegovi pojedini in v njegovi navzočnosti in vsepovsod bodo govorili, da se je to zgodilo po izdajstvu. Toda vi veste prav tako dobro, kakor jaz sama, da se ni zgodilo po izdajstvu, marveč po

nesreči. Božanski princ, ki je mrtev, se je po običaju svojega naroda napil, kakor ste vsi videli, in je v pijanosti udaril plemenitega moža, egipčanskega grofa in faraonovega častnika, ki je bil določen, da mu v večjo čast streže, ga je žalil s podlimi nazivi in je izdrl meč, da ga ubije. Ali je to res? Ali ste to videli in slišali?«

»Da,« so odgovorili svetovalci in poslušalci.

»Nato je,« je nadaljevala Tua, »častnik pozabil na vse, razen na svojo oskrunjeno čast in se je drznil boriti se za svoje življenje celo proti princu iz Keša. Ker je bil boljši borec, ga je premagal. Nato so napadli služabniki princa iz Keša njega in faraonovo stražo, a so bili premagani in večinoma pobiti, ker ni med navzočimi nihče imel orožja, da jih loči. Ali sem govorila resnico?«

»Da, o kraljica,« je v imenu navzočih odgovoril njih zastopnik. »Rames in kraljeva straža je malo kriva te nesreče.« Ostali so mu mrmraje pritrjevali.

»Da bo naše gorje še večje,« je nadaljevala Tua bolj samozavestno, zakaj pripričala se je bila, da gledajo vsi z njenimi očmi, »so bogovi udarili faraona, mojega očeta. On spi; ne more govoriti; ne vem, ali bo živel, ali umrl, in zato menim, da moram kot pravomočna kraljica Egipta odločevati namesto njega, kakor je ugotovljeno za take slučaje, zakaj zadeva je zelo nujna in je ne smemo odlagati. Ali je vaša volja,« je pristavila, obrnivši se k svetu, »da ukrenem, kar bom s pomočjo bogov za najboljše spoznala?«

»To je pravično in primerno,« je odgovoril vezir, kraljev tovariš, v imenu vseh drugih.

»Duhovniki, velikaši in ljudstvo,« je nadaljevala kraljica, »kako naj torej ravnamo v tej težki zadregi? Ker govorim z vašim pooblastilom in v imenu vas vseh, morem ukazati, naj pobijejo grofa Ramesa in vse druge izbrane može, ki jih faraon ljubi in ki so se bojevali ž njim. Resnično,« je pristavila počasi, »hotela bi to storiti, zakaj dasi je Rames pretrpel neznosno sramoto, ki je noben plemenitaš tudi od princa ni dolžan prenašati, in čeprav so se on in njegovi vojaki borili z golj zato, da rešijo svoje življenje in pokažejo Nubijcem, da Egipčani nismo ničvredni ljudje, je vendar gotovo, da so premagali in pobili prestolonaslednika iz Keša ter njegove črne velikane, ki so bili naši gostje; in s takim dejanjem so zapravili svoje življenje.«

Premolknila je in čakala; čeprav so se tuintam oglašali glasovi, ki so pritrjevali z »da« ali »umreti morajo«, so ostali mrmrali, da ne soglašajo. Družba je bila v svojem srcu z Ramesom in faraonovo stražo. Bili so celo ponosni na spretnost in pogum mladega kapitana in veseli, da je Nubijce, ki so jih sovražili s starodavnim sovraštvom, premagala manjša množica Egipčanov, med katerimi so imeli prijatelje in sorodnike.

Medtem ko so se razgovarjali med seboj, je Tua vstala ter stopila k faraonu, s katerim so se ukvarjali zdravniki; drgnili so ga po rokah in mu oblivali glavo z vodo.

Takoj nato se je zopet vrnila s solzami v očeh, zakaj ljubila je očeta, in je spregovorila z resnobnim glasom:

»Ah, faraonu je zelo slabo. Hudobni Set ga je udaril, in bridko je, ljudstvo moje, da ga bomo morda izgubili in da nas bo zadel ta nesreča zaradi slabega obnašanja kraljevskega princa; jaz ne morem pozabiti, da je on zakrivil vse gorje.«

Poslušalci so pritrdili, da je to velika nesreča in so se jezno ozirali po Nubijcih, ki so še ostali živi. Toda Tua se je zbrala in je nadaljevala:

»Prenašati moramo udarce, ki nam jih usoda pošilja, in ne smemo dopustiti, da bi meč pravice otopel zaradi naše osebne nesreče. Kakor sem torej rekla: Dasi jih ljubimo kot svoje brate in soproge, vendar morajo grof Rames in njegovi vrli tovariši umreti sramotne smrti, take smrti, kakršna se malo spodobi cvetu faraonove straže.«

Zopet je premolknila, nato pa je nadaljevala sredi najgloblje tišine; celo zdravniki so se nehali ukvarjati s faraonom, da slišijo ukrep najvišjega egipčanskega sodnika.

»In vendar, in vendar, ljudstvo moje! Prav ko sem hotela izreči nepreklicno razsodbo nad njimi, mi je zaščitni duh naše dežele poslal v srce misel, o kateri bi rada slišala vaše mnenje. Če uničimo te može, kakor jih jaz želim uničiti, ali ne bodo govorili v Južni deželi in pri vseh narodih naokrog, da smo jim najprej ukazali, naj ubijejo princa iz Keša in njegovo spremstvo, in da smo jih nato pobili, da pokrijemo svoj zločin? Ali ne bodo prepričani,

da so roke faraonov in Egipta umazane s krvjo, s krvjo kraljevskega gosta, ki smo ga, kakor je dobro znano, sprejeli z ljubeznijo in radostjo, ki bi imel — ah, dekle sem, in tega ne morem izreči. Ne, ne pomilujte me in mi ne odgovarjajte, dokler vam ne obrazložim vse zadeve, čeprav se bojim, da tega ne bom mogla storiti najboljše. Gotovo je, da bodo tako govorili in tako mislili in da nas bodo vse Egipčane imenovali izdajalce. Ti možje, ki so kljub temu, da je bilo njih dejanje slabo, vrlji in pravični, bodo v knjigah vseh dežel opisani kot podli morilci ter bodo odšli k Osirisu z morilskim žigom na čelu. In njih sramota bo lepela tudi na čistih rokah faraona in njegovih svetovalcev.«

Pri teh besedah je ljudstvo začelo mrmrati in nekatere izmed plemenitih gospâ so glasno zajokale.

»Pa kaj, če bi nekaj drugega ukrenili?« je nadaljevala Tua. »Kako, če bi ukazali temu grofu Ramesu in njegovim tovarišem, naj odpotujejo s spremstvom, ki je primerno faraonovemu veličanstvu, v daljno mesto Napato in naj tamkaj razgrnejo pred velikim kraljem vso žalostno povest o smrti njegovega edinega sina, podprto s pismi in s pričami? Kako, če bi poslali njegovemu veličanstvu v Keš tako pismo: Slišal si naše poročilo, vse naše gorje poznaš. Sedaj sodi. Če si plemenitega srca in ti je po godu, da oprostiš te može, tedaj jih oprosti in mi ti bomo hvaležni. Če pa si strog in oster in ti je po godu, da obsodiš te može, tedaj jih pošlji nazaj k nam, da jih kaznujemo s kaznijo, ki jo sam določiš. Ali je ta načrt do-

ber, ljudstvo moje? Ali se more njegovo veličanstvo iz Keša pritoževati, če je sodnik v svoji lastni zadevi? Ali bodo kralji in kapitani drugih dežel še mogli govoriti, da Egipčani morimo svoje goste? Kdo bi bil tako nespameten, če je ta načrt dober, kakor si jaz usojam misliti, da je?«

Tedaj so svetovalci in vsi gostje ter zlasti stražniki sami, katerim je šlo za življenje, razen Ramesa, ki je še vedno molče klečal pred kraljico, zavpili, da je načrt zelo dober. Ploskali so z rokami in klicali ter si medsebojno zatrjevali, da je njih mlada kraljica sam duh modrosti, ki je prišel na zemljo, da je njena odlična oseba polna božjega duha.

Toda njeno čelo se je spričo hvale nagubalo, dvignila je žezlo in strogo ukazala, naj mirujejo.

»Tak je torej vaš sklep, o svetovalci,« je vzkliknila, »in sklep vseh, ki ste navzoči in ste najodličnejši med mojim narodom. Jaz ga razglašam in potrjujem, kakor sem prisegla ob kronanju, jaz, Neter-Tua, ki me imenujejo Amenovo zvezdo in hčer, ki me imenujejo Slavno v Raju, ki mu imenujejo Hathoro, Močno v lepoti, ki sem kronana kraljica Zgornjih in Spodnjih dežel. Razglašam ga — napišite ga, o pisarji, in ga ovekovečite, da bo trajal, dokler stoji svet: Dvatisoč mož najbolj izbranih egipčanskih čet bo odplulo po Nilu navzgor v Keš in poveljeval jim bo, tako da bo vsak videl njegov zločin, mladi grof Rames in z njim pojdejo vsi drugi, ki so zakrivili krvavi zločin.«

Spričo tega proglasa, ki je bil bolj podoben odlikovanju nego kazni, so nekateri ostrmeli in Rames se je ozrl h kraljici, tretajoč po vsem telesu.

»Razglašam,« je naglo nadaljevala Tua, da morajo, ko pridejo v Napato, poklekniti pred kralja in sebe izročiti sodbi njegovega veličanstva, da se izvrši, kakor njegovo veličanstvo v Kešu odloči. Pripravite čete in brodovje še nocoj; medtem naj bo grof Rames v znamenje naše jeze pregnan z dvora in izpred našega obličja, razen če stopi pred nas, da kot general sprejme povelja, njegovi tovariši pa naj bodo zastraženi.«

Tako je govorila Tua. Ko so kraljevski ukrep hitro spisali in ga glasno prebrali, ga je podpečatila in lastnoročno podpisala kot kraljica, da bi se ne mogel spremeniti ali predruščiti, in je ukazala, naj se njega prepisi pošljejo vsem egipčanskim kraljevskim namestnikom; drugi prepis naj se dostavi po kraljevskem odposlanstvu, tako je namreč imenovala ekspedicijo, kralju v Keš skupaj s pismi sožalja, slovesnimi darili in truplom Amathela, princa iz Keša, ki je sedaj počival v Osirisu.

Slednjič so se vrata odprla in družba se je razšla, Ramesa in stražo pa je dal svet odpeljati in spraviti na varno. Tudi faraona, ki je še vedno bil nezavesten, a je mirno dihal, so odnesli v posteljo, mrtvece pa so izročili pogrebem, dočim je Tua, tako trudna, da je komaj mogla hoditi, odšla v svoje sobane, naslanjaje se na ramo svoje kraljevske dovilje Aste, Ramesove matere.

VI. Prisega Ramesa in Tue.

Tua je še vedno oblečena ležala na zofi, ker ni hotela v posteljo, ob njej pa je stala Asti, ta mračna in stroga postava.

»Tvoje veličanstvo je izvršilo nocoj čudne reči,« je dejala Asti s svojim mirnim glasom.

Tua je obrnila glavo k njej, jo pogledala in odgovorila:

»Zelo čudne, dovilja. Bogovi in ta tvoj nesrečni sin ter faraonova nenadna bolezen so, kakor vidiš, izročili vajeti usode meni v roke — in jaz sem jih nategnila. Vedno me je veselilo držati vajeti, a doslej še nisem imela prilike.«

»Zdi se mi, da je tvoje veličanstvo za začetek napelo vajeti malo pretrdo,« je dejala Asti suhoparno.

»Da, dovilja, tako trdo, da sem, kakor se zdi, potegnila tvojega sina z morišča na častno mesto, če bo znal tamkaj stati, dasi so svetovalci in duhovniki in gospodje in gospe mislili, da so oni to storili. Človek mora tako začeti, kakor misli nadaljevati.«

»Tvoje veličanstvo je zelo umno in postala boš odlična kraljica — če se ne pretegneš sama.«

»Še daleč nisem tako umna, kakor si bila ti, Asti, ko si storila, da se je prikazala iz vrča opica,« je odgovorila Tua, smejoč se nekako razdraženo. »O, nikar ne glej tako nedolžno; vem, da je bil tvoj čar, zakaj čutila sem, ko mi je šel preko glave. Kako si to storila, Asti?«

»Če mi tvoje veličanstvo pove, kako si dosegla, da so se egipčanski velikaši odločili poslati oboroženo ekspedicijo v Napato pod poveljstvom mladeniča, navadnega kapitana, ki je pred njih očmi ravnokar bil umoril prestolonaslednika iz Napate, kar pomeni, če količkaj poznam Ramesa, vojsko med Kešem in Egiptom, tedaj ti povem, kako sem dosegla, da je prišla iz vrča opica.«

»Potem ne bom tega nikoli zvedela, dojilja, ker ti na vprašanje ne znam odgovoriti. Prišlo mi je na um, kakor mi prihaja pesem v grlo, to je vse. Ramesa bi bili takoj obglavili, kaj ne, ker ni dovolil, da ga ta črni merjasec natakne na čekane. Ali meniš, da je izlil vino nalašč Amathelu na glavo?« je vprašala in se je zopet nasmejala.

»Da, prepričana sem, da bi ga bili obsodili na smrt, če bi ga tvoje veličanstvo ne imelo slučajno tako — —«

»Ker govorive ravno o vinu,« jo je prekinila Tua, »nalij mi kozarec. Božanski princ iz Keša, ki bi bil moral postati moj soprog — ali razumeš, kako je mogoče Asti, da so mi hoteli dati tega črnega barbara za moža? — ta božanski princ, ki sedaj večerja z Osirisom, je tako mnogo pil, da nisem mogla vina niti pokusiti; trudna sem in žejna in moram še nekatere reči opraviti nocoj.«

Asti je stopila k mizi, na kateri je stal vrč vina, ovit z listjem, in ob njem kozarci; napolnila je enega in ga prinesla Tui.

»Torej božanskemu princu v spomin in naj bi odšel od Osirisove mize, preden

pridem jaz tjakaj. In v zdravje tiste roke, ki ga je na oni svet poslala,« je rekla Tua brezskrbno. Nato je izpila vino do zadnje kaplje ter vrgla kupico na mramornata tla, kjer se je razletela na drobne kosce.

»Katero božanstvo je obsedlo nocoj tvoje veličanstvo?« je vprašala Asti mirno.

»Božanstvo, ki dobro ve, kaj hoče,« je odgovorila Tua. »Sedaj se čutim zopet dovolj močno, da obiščem faraona. Pojdi z menoj, Asti.«

Ko je Tua stopila k faraonovi postelji, se je prepričala, da je najhujša nevarnost že bila minila. V strahu za njegovo življenje so mu zdravniki puščali kri in sedaj je bil napad prešel; njegove oči so bile odprte, čeprav ni mogel govoriti in ni poznal ne nje, ne koga drugega. Vprašala je, ali bo živel, ali bo umrl, in povedali so ji, da bo živel, da pa mora po mnenju zdravnikov, dolgo časa popolnoma mirno ležati in da ga ne smejo nadlegovati obiski ter vznemirjati opravki, zakaj če bi se utrudil ali razburil, bi se napad gotovo obnovil in ga umoril. Tua se je po teh novicah, ki so bile boljše, nego je pričakovala, pomirila, in je očeta poljubila ter odšla.

»Ali pojde tvoje veličanstvo sedaj počivati?« je vprašala Asti, ko sta se vrnila v njene sobane.

»Nikakor ne,« je odgovorila Tua, »faraonove čevlje nosim in imam še veliko posla nocoj. Pokliči Mermesa, svojega moža.«

Mermes je prišel in obstal pred njo. Bil je še vedno tak, kakor v davnih dneh, ko se je Tua še igrala kot otrok v njegovi

hiši, strog, lep in malobeseden, toda lasje so mu bili osiveli in skrb se mu je bila zarezala v obličje, pač zaradi Ramesa, čigar vroča kri ga je bila spravila v tako nevarnost, in zaradi faraona, ki je bil njegov prijatelj in je omahoval med življenjem in smrtjo.

Ko ga je Tua pogledala, ga je vzljubila bolj nego kdaj poprej, zakaj sedaj, ko je bil potrft, se ji je zdel njegov obraz bolj podoben Ramesovemu, nego je bil poprej.

»Ne boj se, plemeniti Mermes,« je rekla prijazno, »pravijo, da nas faraon še ne zapusti.«

»Hvala Amenu,« je odgovoril, »zakaj če bi umrl, bi njegova kri bila na rokah moje hiše.«

»Nikakor, Mermes; bila bi na rokah bogov. Ti izhajaš iz kraljevskega rodu; povej, kaj bi mislil o svojem sinu, če bi se bil zgrudil onemu debelemu Nubijcu, ki ga je udaril, pred noge in ga prosil za življenje kakor kak suženj?«

Mermes je zardel, se lahko nasmehnil, potem pa je rekel:

»Vprašal bi rajši, kaj bi mislila ti, o kraljica?«

»Jaz?« je odgovorila Tua. »Kot kraljica bi mu bila zelo hvaležna, zakaj s tem bi bil prihranil Egiptu mnogo sitnosti, toda kot ženska in prijateljica bi nikoli več ne bila govorila ž njim. Čast je več kot življenje, Mermes.«

»Gotovo je čast več kot življenje,« je odgovoril Mermes in je gledal v tla, morda da se izogne njenim očem. »Ta trenotek se

zdi, da je Rames na poti k časti. Toda tisti, ki visoko sedijo, se morajo bati, da ne padejo, o kraljica, in — odpusti mi — on mi je edini otrok. Kadar faraon okreva —«

»Bo Rames daleč odtod,« ga je prekinila Tua. »Pojdi in ga takoj pripelji sem in z njim vezirja ter prvega pisarja dvornega sveta. Vzemi ta prstan, odprl ti bo vsa vrata!« Snela je pečatnik s prsta in mu ga izročila.

»Ob tej uri, veličanstvo?« je podvomil Mermes.

»Ali nisem govorila?« je rekla Tua nestrpno. »Kadar gre za blagor Egipta, ne spim.«

Mermes se je torej priklonil in odšel. Ko je izginil, je Tua ukazala Asti, da jo počese in obleče v drugo oblačilo ter okraši z drugim nakitjem, ki ji je po njenem mnenju bolje pristojalo, dasi tega ni povedala. Nato je sedla na vladarski stol v svoji sprejemni dvorani in je čakala, dočim je Asti stala ob njej molče, toda začudena.

Slednjič so se vrata odprla in med njimi se je prikazal Mermes ter z njim vezir in načelnik pisarjev, ki sta obadva skušala prikriti svoje zdehanje; sklicali so ju namreč bili s postelje in doslej nista bila vajena, da bi imela opravka z državnimi posli ob taki uri. Za njimi je prišepal Rames, ki je imel zaradi rane trdo nogo in je bil očitvidno zmeden, a drugače prav tak, kakor tedaj, ko je odšel od slavnosti.

Tua ni čakala običajnih dvornih pozdravov, marveč je začela izpraševati vezirja, kaj je ukrenil z ozirom na njene ukaze, in ko ji je zatrdil, da zadeva dobro

napreduje, se je začela razgovarjati ž njim o vseh podrobnostih, kakor o ladjah, častnikih, o oskrbi moštva in tako dalje. Nato je sedla, da narekuje poročila kapitanom in baronom, ki so poveljevali utrdbam ob Zgornjem Nilu; sporočila jim je faraonove ukaze v tej zadevi in jih obvestila o Ramesovem poslanstvu ter jim naznanila, da je tisti, čigar roka je vse gorje povzročila, načelnik čete, ki naj nesrečo popravi.

Ko je to bilo končano, je odslovlila pisarja, da še isto noč ukaze prepíše, naročivši mu, naj ji prepise prinese na vse zgodaj, da jih podpečati. Nato je nagovorila Ramesa in mu ukazala, naj odrine jutri s četami, ki so bile pripravljene, v Takensit nad prvim kataraktom Nila, ki je bil obmejna egipčanska trdnjava, in naj tam počaka, dokler ne prispe ostalo vojsstvo z darovi za kralja iz Keša in z balzamiranim truplom princa Amathela.

Rames se je priklonil in izjavil, da se bodo ukazi izvršili, in ker je bil sprejem končan, se je nanovo poklonil ter jel, oprt na Mermesa, stopati proti vratom, upirajoč pogled v Tuo, ki je sedela s povešeno glavo in se oklepala naslanjala svojega stola, kakor človek, ki je v dvomih in težkih skrbeh. Ko je napravil nekaj korakov, se je zazdelo, da se je Tua odločila, zakaj z naporom je vstala in rekla:

»Vrni se, grof Rames, imam ti dati sporočilo za nesrečnega kralja iz Keša, ki je izgubil sina in naslednika, sporočilo, ki ga ne sme nihče drugi slišat. Pustite me za trenotek samo s kapitanom, o Mermes in Asti, in glejta, da nihče ne prisluškuje na-

jinemu razgovoru. Takoj vaju pokličem, da ga odvedeta.«

Obotavljala sta se, zakaj to ravnanje je bilo neobičajno, a ko sta opazila njen pogled, s katerim ju je premerila, sta izginila skozi vrata za kraljevskim prestolom.

Sedaj sta bila Rames in kraljica sama v tej veliki, razsvetljeni sobani. S povešeno glavo in sklenjenimi rokami je stal pred njo, dočim ga je ona pozorno motrila, čeprav se je zdelo, da ne more najti pravih besed. Slednjič je spregovorila z ljubkim, tihim glasom:

»Mnogo let je minilo, odkar sva se skupaj igrala v dvoriščih templja in odkar nisva bila nikoli več sama, kaj ne, Rames?«

»Da, velika gospa,« je odgovoril Rames, »zakaj ti si se rodila, da kraljuješ, jaz pa sem samo ponižen vojak, ki ne sme pričakovati, da se bo družil s kraljicami.«

»Ki ne sme pričakovati! Ali bi mar želel, če bi mogel?«

»O, kraljica,« je odgovoril Rames in se je ugriznil v ustnice, »zakaj se norčuješ iz mene?«

»Nisem se norčevala, Rames. Prisegam ti pri svojem očetu Amenu: Želim si, da bi bila zopet otroka, zakaj srečne dneve sva živela, preden so naju ločili, tebe za vojake in mene za vladarske posle.«

»Ti si se svojega dela dobro naučila, Jutranja zvezda,« je rekel Rames ter jo svetlo in naglo pogledal.

»Ne bolje nego ti svojega, tovariš Rames, če naj te sodim po nocojšnjem dvo-boju. Zdi se torej, da bova obadva postala mojstra v svoji stroki.«

»Kaj naj rečem tvojemu veličanstvu? Rešila si mi življenje, ko je že bilo izgubljeno — —«

»Kakor si ti nekoč rešil moje, ko je že bilo izgubljeno, le da si več tvegala. Pogledaj svojo roko in se boš spomnil. Roka roko umiva. In, prijatelj Rames, danes sem bila v nevarnosti, da me požre hujši krokodil, nego je tisti, ki prebiva v tempeljskem jezeru.«

»To sem uganil, kraljica, in ta misel me je jezila. Če bi ne bilo drugega, bi ga bil že zato pobil. Ta krokodil ne bo več žrl deklet.«

»Ne,« je odgovorila Tua in zardela. »Odšel je, da ga požre Set, pokončevalec duš, kaj ne? Toda sedaj bodo nastale sitnosti med Egiptom in Kešem in prav nič ne vem, kaj poreče faraon, kadar okreva. Naj bi me bogovi varovali njegove jeze.«

»Naj bi mi tvoje veličanstvo blagovoliilo povedati, kakšna je moja usoda? Imenovan sem za generala tega mnogoštevilnega odposlanstva, jaz, ki sem samo kapitan, mlad človek in zločinec. Ali me bodo ubili na potu, ali pa me bo dal umoriti kralj v Kešu?«

»Če te kdo umori po potu, bo meni dajal račun, in če bi bili bogovi sami; kar se pa tiče maščevanja kralja iz Keša — imel boš dvatisoč izbranih mož s seboj in sredstev, da jih na poti zbereš še več. Poslušaj torej, zakaj to ni v ukazu in v pismu,« je pristavila šepetaje in se sklonila k njemu. »Egipt ima v Kešu vohune, in ker sem delavna, sem brala njihova poročila. Ondotno ljudstvo sovraži rodovino,

Poglavje VII.

Potem je z Asto in majhno stražo arabskih poglavarjev sedla na kamelo in objahala piramide v mesečini...

Poglavje VIII.

»Kaj je to?« je vprašala Meritra, in se je od strahu umaknila.

ki se je na silo polastila prestola, in kralj, ki je sedaj sam, ko je Amathel mrtev, je star in slaboumen, zakaj vsa ta družina preveč pije. Če se torej zgodi najhujše, ali meniš, da te morajo ravno ubiti, tebe,« je pristavila pomenljivo, »ki bi bil naslednik kraljev v Kešu, ko bi ne bilo Amathelove rodovine, kakor bi bil tudi faraon Egipta, če bi ne bilo mene in moje hiše?«

Rames je pozorno gledal v tla, nato pa se je ozrl k njej in je vprašal:

»Kaj naj storim?«

»Sam bi moral to vedeti, menim,« je odgovorila Tua in se je sedaj sama zazrla v tla. »Če bi bila jaz na tvojem mestu, bi v sili, mislim, vedela, kaj mi je storiti. Nečesa pa bi vendar ne storila. Naj se sodba božanskega kralja v Kešu glasi o tebi kakorkoli — in prav lahko je uganiti, kakšna bo — jaz bi se ne vrnila v Egipt s svojo četo, če bi ne bila popolnoma varna. No, jaz menim, da bi ostala v Napati, o kateri pravijo, da je bogato in lepo mesto, in bi poskusila stvari tamkaj urediti, zanašajoč se na to, da mi bo Egipt, kateremu je Napata nekoč pripadala, slednjič odpustil, da tako ravnam.«

»Razumem,« je rekel Rames, »da sem sam odgovoren, naj se zgodi karkoli.«

»Dobro; in tega najinega razgovora ni seveda nihče slišal. Ali si se ti bolj učil državniške modrosti, Rames, v svojih prostih urah, nego sem se jaz skušala naučiti nekaj vojne umetnosti?«

Rames ni odgovoril; oba čudna zarotnika sta se le spogledala in nasmehnila.

»Tvoje veličanstvo je trudno. Oditi moram, veličanstvo,« je rekel Rames.

»S to rano, za katero se ni menda nihče prav pobrigal, si ti gotovo bolj truden nego jaz, Rames, čeprav je resnica, da sva se obadva borila nocoj. Na daljno pot odhajaš, Rames. Radovedna sem, ali se bova še kdaj videla.«

»Ne vem,« je odgovoril in vzdihnil, »toda zame je bolje, da se ne vidiva nikdar več. O Jutranja zvezda, zakaj si me rešila nocoj, ki bi bil smrti vesel? Ali ti ni tvoj Ka povedal, da bi bil rad umrl, ali moja mati, ki je čarovnica?«

»Svojega Kaja nisem več videla, Rames, odkar sva se igrala skupaj v templju — ah, to so bili srečni dnevi, kajne! In tvoja mati je molčeča ženska, ki mi ne govori o tebi, razen če me svari, naj ti ne kažem svoje naklonjenosti, da bi drugi ne bili ljubosumni in bi te ne umorili. Ali bi bil torej žalosten, če bi se ne srečala nikoli več? Menim da ne, ker si tako želiš, da bi umrl in se znebil mene in vseh drugih sitnosti.«

Tedaj je Rames pritisnil roko na srce, kakor da ga hoče pomiriti, in se je obupan ozrl naokrog. In resnično, zdelo se mu je, da mu mora srce počiti.

»Tua,« je rekel težko sopeč in obupan, »ali moreš ta trenotek pozabiti, da si kraljica Zgornje in Spodnje dežele, ki bo morda kmalu faraon, najmogočnejši vladar na svetu, in se spominjati le tega, da si ženska, ter kot ženska poslušati skrivnost in jo skrbno varovati?«

»Govorila sva že nocoj o skrivnostih, Rames, kakor nekoč pred davnimi leti, če se spominjaš, in ti boš varoval moje skrivnosti, ki se tičejo države. Kako bi tedaj mogla jaz izdajati tvoje? Toda govori kratko, zakaj pozno je ali prav za prav zgodaj, in kakor veš, se ne bova videla nikoli več.«

»Prav,« je odgovoril. »Kraljica Neter-Tua, jaz, tvoj podložnik, se te drznem ljubiti.«

»In kaj potem, Rames? Milijone podložnikov imam, ki vsi zatrjujejo, da me ljubijo.«

Nevoljno je odmahnil z roko in nadaljeval:

»Drznem se te ljubiti, kakor ljubi mož žensko, ne kakor ljubi podložnik kraljico.«

»Ah!« je odgovorila z nenavadnim, zlomljenim glasom: »to je nekaj drugega, kajne? Vse ženske so radi ljubljene, naj bodo kraljice ali kmetice, zakaj bi tedaj jaz bila huda? Kakor v nekdanjih dneh se ti tudi sedaj, Rames, zahvaljujem za ljubezen.«

»To ni dovolj,« je rekel. »Kaka je navada pri ljubezni? Ljubezen se daje na pósito. Ljubezen je škopuh, ki zahteva visoke obresti. Ne, ne samo obresti, marveč kapital z obrestmi vred. O Zvezda, kaj se godi možu, ki je zblaznel in vzljubil egipčansko kraljico?«

Tua je razmišljala o tem vprašanju, kakor da je uganka, katero mora razrešiti.

»Kdo ve?« je odgovorila slednjič tiho. »Morda ga stane življenje, morda — morda pa se poroči z njo in postane egipčanski

faraon. Nemara je mnogo odvisno od tega, ali ta kraljica slučajno mara tega moža.«

Tedaj je Rames vztrepetal kakor trst v večernem vetru in jo je pogledal z žarečimi očmi.

»Tua,« je zašepetal, »ali je mogoče — ali sem ti resnično ljub, ali pa me hočeš potisniti v sramoto in pogubo?«

Odgovorila mu ni z besedami, marveč je samo z neko zamišljeno resnobo odložila malo, slonokoščeno žezlo, ki ga je držala, se zazrla z žalostnim pogledom v njegove oči, se sklonila naprej in iztegnila roke proti njemu.

»Da, Rames,« mu je šepetala malo pozneje na uho, »pritisnila te bom na svoje prsi, naj bo na njih karkoli, ljubezen ali veličastvo, ali sramota ali poguba, ali smrt naju obeh ali vse to. Ali se hočeš prepustiti, Rames, slučajem te nevarne igre?«

»Ne izprašuj, Tua. Saj veš, saj veš!«

Poljubila ga je na ustnice in vse njeno srce in vsa njena mladost je bila v tem poljubu. Nato pa ga je prijazno odrinila od sebe in rekla:

»Čuj, govoriti moram s teboj in časa je malo, kakor sem rekla. Poslušaj me, Rames! Prav imaš: vem, kakor sem vedno vedela in kakor bi tudi ti bil moral vedeti, če bi ne bil tako nespameten, kot si. Ti ljubiš mene in jaz ljubim tebe, zakaj tako je bilo sklenjeno tamkaj, kjer se ustvarja jo človeške duše, tako je bilo od začetka in bo ostalo do konca. Ti, egipčanski plemič, ljubiš egipčansko kraljico in ona je tvoja pa nobenega drugega moža. Tako je odločil tisti, ki je storil, da sva se rodila

istega dne in da sva pila mleko na istih dobrih prsih. Zakaj bi slednjič ne bilo tako? Če nama ljubezen prinese smrt, kar se utegne zgoditi, ostane nama vsaj ljubezen, ki je vsega vredna, in onstran življenja je še nekaj.«

»Žene iščem, Tua, in ne prestola, toda moja ljubezen te utegne pregnati z visokega mesta.«

»Prestol gre z ženo, Rames, ne moreta se ločiti. Toda povej mi, nekaj mi hodi na um: če bi se to res zgodilo, če bi jaz bila pregnana, popotnica, če bi ne imela nič drugega razen svojega telesa in svoje duše in če bi ti sedel na prestolu, ali bi me tudi tedaj ljubil, Rames?«

»Kaj me tako izprašuješ?« je odgovoril užaljen. »Tvoje govorjenje je otročje. Na kakšnem prestolu bi mogel jaz kdaj sedeti?«

Pri teh besedah se je Tua spremenila. Nič več ni bila hrepeneča, strastna ženska, marveč je nenadoma postala zopet močna, modra kraljica.

»Rames,« je dejala, »ti razumeš, zakaj te pošiljam, čeprav se mi trga srce, tako daleč in v tolike nevarnosti, kajne? Da rešim tvoje življenje, ker po tem, kar se je zgodilo nocoj, bi moral umreti tako ali drugače in bi bil izdihnil že pred dvema urama, ko bi ne bilo mojega načrta. Mnogo jih je, ki te sovražijo, Rames, in faraon more okrevati, kakor prosim bogove, ter preklicati moje povelje, zakaj umoril si mu gosta, ki je prišel, da me zasnuje.«

»Vse to razumem, kraljica.«

»Tedaj se zbudi, Rames, poglej v bodočnost in razumi tudi ostalo, če si pameten, kakor upam. Pošiljam te z močnim spremstvom, kajne? Kralj v Kešu pa je star in slaboten in ti imaš pravico do njegove krone. Vzemi si jo, človek, deni si jo na glavo in kot kralj v Kešu zasnubi egipčansko kraljico. Kdo bi ti jo tedaj odklonil — mislim, da egipčanska kraljica gotovo ne, pa tudi ne egipčansko ljudstvo, ki hrepeni po teh bogatih, izgubljenih Južnih deželah.«

Tako je govorila, in ko je izrekla te pomenljive besede, je bila tako krasna in kraljevska, da se je Rames, oslepljen po njeni mogočnosti in veličastvu, poklonil pred njo, kakor da je boginja. Ko je pa opazil, da ga preizkuša na tehtnici svoje sodbe, se je vzravnal in je spregovoril, kakor govori princ princesi:

»Amenova zvezda,« je rekel, »čeprav je resnica, da smo le tvoji ponižni podložniki, je vendar kri mojega očeta prav tako plemenita kakor tvoja in morda še starejša; res je tudi, da imam jaz, odkar je Amathel mrtev, za svojim očetom po svojih prednikih več pravice do prestolonasledstva v Kešu, nego kdorkoli drugi. Kraljica, slišim tvoje besede in vzel si bom prestol, če bom mogel, ne zaradi njega samega, marveč da pridobim tebe, in če padem, vedi, da sem storil kar sem mogel, preden sem podle gel. Kraljica, odhajam in pot je daljna. Morda se ne bova videla nikoli več; v najboljšem slučaju bova dolgo ločena. Kraljica, počastila si me s svojo ljubeznijo in zato te ne samo kot žensko, marveč kot kra-

ljico prosim obljube. Naj bodo okoliščine še tako težavne, naj te nagibajo kakršnikoli državni nagibi, obljubi, da ne vzameš nikogar drugega za moža, dokler sem jaz živ, tudi če ti ponudi pol sveta za poročno darilo.«

»Obljubljam,« je odgovorila. »Če bi zvedel, da sem se poročila s komerkoli na svetu, pljuni na mojo žensko čast, kot kraljico pa me vrzi s prestola in preženi, če ti bo mogoče. Ravnaj z menoj v takem slučaju, kakor bom jaz ravnala s teboj, Rames. Toda prepričaj se o resničnosti vesti, preden jim verjameš. Sedaj si nimava ničesar več povedati. Srečno pot, Rames, dokler se zopet ne snideva tostran ali onstran solnca. Najina kraljevska pogodba je sklenjena. Daj, da jo zapečativa, potem pa pojdi!«

Vstala je in mu pomolila žezlo, ki ga je Rames v znak zvestega podložništva poljubil. Nato si je z naglo kretnjo snela zlati kraljevski obroč s čela in mu ga za trenotek dela na glavo, kronajoč ga tako za kralja; ko je tako stal pred njo, je egiptčanska kraljica pokleknila in se mu poklonila. Nato je odložila krono in žezlo in se vrgla kot ženska ljubimcu na prsi in sijajni žarki jutra, ki so se nenadoma usuli skozi vzhodna okna krasne dvorane, so ju obsijali ter ju odeli s plaščem veličja in ognja.

Vse je kmalu, zelo kmalu minilo in Tua je sedela v svetlobi ter gledala, kako odhaja Rames v senco tam zunaj, in je razmišljala, kdaj ga bo zopet videla. Srce

ji je bilo težko in celo v tej uri zmagoslavne ljubezni se je zelo bala bodočnosti in njenih naključij.

VII. Tuo v Memfidi.

Rames je torej istega dne odpotoval proti Takensitu z brodovjem in moštvom, kar ga je bilo mogoče v naglici zbrati. Tamkaj, na obmejni postojanki, je čakal, dokler niso dospeli ostali vojaki z naglo balzamiranim truplom princa Amathela, ki ga je bil umoril, in s kraljevskimi darili za kralja v Kešu. Potem se ni več obotavljal niti trenotek, marveč je odjadral s svojo malo armado proti jugu na dolgo pot, ker se je bal, da bi ga utegnili dohiteti povelje, naj se vrne v Thebe, če bi se zadrževal. Želel je tudi, da prispe v Napato, preden pridejo tjakaj žalostne novice o kraljevičevi smrti in preden bi tam opazili bližanje egipčanskega poslanstva.

S Tuo ni več govoril, toda ko je njegova ladja veslala pod zidovjem palače, je ob oknu kraljevskih sob opazil postavo v beli obleki, ki je gledala, kako odhajajo. Stala je v senci, tako da ni mogel spoznati obraza, toda srce mu je pravilo, da je to kraljica sama, ki je prišla, da mu zaželi srečno pot, in nihče drugi.

Tedaj je Rames vstal s stola, na katerem je sedel zaradi rane na nogi, in je pozdravil z mečem ter ukazal moštvu, naj v pozdrav dvignejo vesla. Vitka postava se jim je v odgovor priklonila in on je odšel, da izpolni svojo usodo, ter je zapustil Neter-Tuo, Amenovo Jutranjo zvezdo, da tudi ona vrši svojo.

Preden je odjadral, sta ga obiskala Mermes, njegov oče, in Asti, njegova mati.

»Pod čudno zvezdo si se rodil, moj sin,« je rekel Mermes, »in jaz ne vem, kam te bo vodila; »bogove prosim, naj bi ne bila meteor, ki nenadoma vzblesti na nebu in potem izgine, da se ne vrne nikoli več. Vse ljudstvo govori o naklonjenosti, ki ti jo je kraljica pokazala, namesto da bi te obsodila na smrt za dejanje, s katerim si ji vzel soproga; postavila te je na čelo armade, tebe, mladeniča, in te je sprejela v tajni avdienci, s čimer kralj le malokoga odlikuje. Usoda, ki je meni vzela kocke, jih je dela v tvojo mlado roko, toda kako bodo padle, ne vem in menda tudi ne bom doživel, da bi videl.«

»Nikar ne govori tako zloslutnih besed, oče,« je odgovoril Rames nežno, zakaj oče in sin sta se ljubila. »Zdi se mi, da smrt sega le po meni, zakaj prevzel sem čudno in obupno nalogo: sporočiti grem mogočnemu kralju novico, da sem z lastno roko umoril njegovega edinega sina. O mati, ki poznaš dobro knjige modrosti in vidiš reči, ki so našim očem skrite — ali nimaš nobene besede tolažbe za naju?«

»Sin moj,« je odgovorila Asti, »preiskovala sem bodočnost, toda z vso svojo umetnostjo sem mogla le malo pogledati v njene skrivnosti. Nekaj sem pa le videla. Velika usoda te čaka in menim, da se bova midva še sešla. Toda od svojega ljubljenega očeta se poslovil!«

Pri teh besedah se je Rames obrnil, da skrije solze, toda Mermes ga je prosil, naj se ne žalosti, in je rekel:

»Velike so skrivnosti naše usode, sin moj. Nekateri ljudje pravijo, da smo samo mehurčki, ki jih reka rodi in reka pogoltna, da smo potomci slučajja, kakor zveri ali ptiči, da smo enodnevnice, ki nekaj trenutkov plešejo v solncu in potem izginejo. Toda jaz tega ne verjamem in sem prepričan, da so nas bogovi odeli s to obleko mesa v svoje lastne namene in da je duh, ki je v nas, bil od vsega začetka in bo na vekomaj. Zato se ne bojim življenja in se ne bojim smrti, ker vem, da so to le vrata do večne hiše, ki nam je pripravljena. Kraljevsko kri, ki se ti pretaka v žilah, si prejel od svoje matere in od mene, toda če je najina usoda bila neznatna, dočim bo tvoja morda sijajna, te ne zavidam, ker sem morebiti bil zato potreben, da se ti rodiš. Ti odhajaš, da izpolniš svojo usodo, o kateri mislim, da je mogočna, jaz ostanem tukaj, da izpolnim svojo, ki me vodi v grob. Nikoli te ne bom videl v slavi, če postaneš mogočen, in tvoji zmagoslavni koraki ne bodo motili mojega spanja.

A čeprav boš hodil, Rames, po zlatih preprogah in po tilnikih svojih sovražnikov, čeprav bo ljubezen tvoj tovariš in diadem tvoja krona, čeprav se bo laskanje dvigalo okrog tebe kakor kadilo pred oltarjem, dokler se ne zazdiš samemu sebi bog, pomni vendar, da tudi tvoji koraki vodijo v isti črni grob in skozenj do sodbe. Bodi mogočen, če moreš, toda bodi pravtako dober kakor mogočen. Nobenemu možu ne jemlji življenja, ker ti je dana moč in ga sovražiš; nobeni ženski ne stori žalega, ker se ne more braniti in jo smeš prodati. Pom-

ni, da bo imel morda beračev otrok, ki se igra v pesku, odličnejšo vlogo nego ti, kadar se vsi zemeljski računi obračunijo. Pomni, da dihaš isti zrak, kakor govedo in črv. Pojdi svojo pot, uživaj svojo lepoto in mladost ter darove, ki ti jih bogovi podelijo, toda vedi, Rames, da bom ob koncu vsega jaz, ki čakam v senci Osirisovi, jaz, tvoj oče, zahteval računa o vsem in da stoji za menoj bog pravice in da bo pregledal tkanino, ki si jo stkal. Sedaj sprejmi, moj sin Rames, moj blagoslov in blagoslov tistega, ki nas je ustvaril, in potuj srečno!»

Nato ga je Mermes poljubil na čelo, se obrnil in odšel iz sobe; videla se nista nikoli več.

Asti pa je stopila k njemu, mu pogledala v oči in rekla:

»Ne žaluj! Slovo ni nič novega, smrt ni nič novega; vse te bridkosti so bile na svetu milijone let in bodo še milijone let. Izživi svoje življenje, raduj se dnevov, ki so dobri, bodi zadovoljen, če so slabi, ne obžaluj ničesar, razen svojih grehov, ne boj se ničesar, ne pričakuj ničesar, ker je vse usojeno in se ne more spremeniti.«

»Slišim,« je odgovoril ponižno, »in ne bom pozabil. Naj uspem ali padem, sramovala se me ne boš.«

Sedaj se je tudi mati obrnila, da odide, a je še obstala in rekla:

»Darilo imam zate, Rames, od nekoga, čigar imena ne smem imenovati.«

»Daj mi ga,« je odgovoril naglo, »bal sem se, da je vse bilo zgolj sen.«

»O,« je odgovorila Asti in mu je pozorno pogledala oči, »torej se ti je nekaj sa-

njalo? Ali morda takrat, ko ti je Amenova hči, moja rejenka, dajala nocoj skrivne ukaze?»

»Darilo!« je rekel Rames in je iztegnil roko.

Nato je mati, mirno se smehljaje kakor običajno, vzela iz nedrij svoje obleke nekaj v platno zavitega; pritisnila je kraljevski pečat, s katerim je bilo zaprto, na čelo ter je ovitek izročila Ramesu. S trepetajočimi prsti je razlomil pečat; v platnu je bil prstan, ki ga je Tua, kakor je Rames vedel, nosila mnoga leta na kazalcu desnice. Bil je debel in iz čistega zlata; na obročku je bil vrezan znak solnca, ob njem pa sta na obeh straneh klečala mož in ženska, kronana z dvojno egipčansko krono, in sta držala v desnici zapleteno znamenje življenja ter ga dvigala k žarečemu solncu.

»Ali veš, kdo je nosil ta prstan v davnih dneh?« je vprašala Asti Ramesa, ki ga je pritiskal na ustnice.

On se je spominjal samo, da ga je nosila Tua, in je odkimal.

»Tvoj praded in moj, Rames, zadnji vladar naše krvi, ki je vladal v Egiptu pa tudi v deželi Keš. Pred kratkim so preoblekli njegovo božansko truplo v grobu, in princesa, ki je bila tamkaj navzoča s tvojim očetom in menoj, je potegnila ta prstan z njegove mrtve roke ter ga ponudila Ramesu, ki ga ni hotel sprejeti, češ, da je kraljevski pečatnik. Tako ga je nosila sama in ga pošilja sedaj iz razlogov, ki jih le ona pozna, tebi, morda zato, da ti da več veljave v Kešu, kjer je ta mogočni pečat znan.«

»Hvala kraljici,« je zamrmral. »Nosil ga bom vedno.«

»Naj ti počiva na prsih, dokler ne prekoračiš meje, ker te sicer utegne kdo po njem povpraševati in boš težko odgovarjal. »Sin moj,« je nadaljevala naglo, »ti se drzneš ljubiti to našo kraljico?«

»Res je, mati. Ali ti, ki vse veš, tega nisi vedela? Ti si kriva, ki si naju skupaj vzredila.«

»Ne, moj sin, krivi so bogovi, ki so tako sklenili. Toda — ali tudi ona tebe ljubi?«

»Vedno si pri njej, mati, in jo povprašaj sama, če še ne veš. Vsaj to je gotovo, da mi je poslala svoj lastni prstan. O mati, mati, čuvaj jo dan in noč, zakaj če se ji zгоди kaj hudega, umrjem. Mati, kraljice ne morejo odločevati same o sebi, kakor druge ženske; politika jim izbira soproge. Čuvaj jo neomóženo, mati. Tudi če zapravi prestol, ne pusti, da pride v roke možu, ki ga sovraži. Ščiti jo v preizkušnji, če jo zadene; in če jo moč zapusti in jo bogovi pozabijo, tedaj jo skrij v tkanino svojega čara in jo ohrani neoskrunjeno, da bom mogel blagoslavljati tvoje ime na veke.«

»Za redko ptico si se pognal, Rames, toda tod letajo močnejši jastrebi, nego je bil tisti, ki si ga ubil; kraljevski orli ti utegnejo ugrabiti družico. Pa storila bom, kar morem, saj sem že davno prej gledala to uro in vedno molim, naj bi te moje oči, preden jih smrt zapre, videle na prestolu tvojih dedov, ovenčanega s toliko močjo in tako ljubeznijo ter lepoto, kakršna ni bila še nikoli dodeljena nobenemu možu. Sedaj pa

skrij ta prstan na svojih prsih in z njim svojo skrivnost, kakor jo bom skrila jaz, drugače se ne vrneš nikoli več v Egipt. Sledi svoji kraljevski zvezdi in nikomur drugemu. Naj ti je svetovala karkoli, stori tako in se ne oziraj na desno ali levo, zakaj pravim ti, v teh dekliških prsih prebiva božja modrost.«

Nato mu je položila roke na glavo, kakor da ga blagoslavlja, in se je obrnila ter odšla.

Tako je Rames odpotoval in nihče ga ni več videl. Počasi so govorice o njegovih zmagi nad princem iz Keša in o muhastem ukazu dekliške kraljice, ki ga je postavila za poveljnika sijajnega spravnega odposlanstva k staremu kralju, očetu umorjenega princa, zamrle, ker ni bilo več tvarine.

Tua je dobro čuvala svojo skrivnost in nihče ni ničesar zvedel o njenem nočnem sestanku z mladim grofom. Napata je bila daleč, tako da se odposlanstvo, ki je odrinilo ob takem letnem času, vsaj dve leti ni moglo vrniti, če se je sploh imelo kdaj vrniti. Le malokdo je verjel, da bo Rames med tistimi, ki pridejo še domov, ker so javno govorili, da je vojakom ukazano, naj ga ubijejo, brž ko bodo onstran egipčanske meje, in naj izroče njegovo truplo kot spraven dar.

Vsi so slavili umnost in modrost kraljice, ki se je s tem zvijačnim ukrepom brez zgledevanja rešila iz težavnega položaja in si ni oskrunila rok s krvjo svojega brata po mleku. Če bi ga bila dala takoj umoriti, so pravili, bi ljudje mislili, da ga je odstranila, ker je bil kraljevskega rodu,

da bi ji v bodoče ne mogel postati tekmeč ali mogel zanetiti vsaj upor.

Medtem so imeli možje druge skrbi. Ali bo faraon umrl in zapustil mlado in ljubeznjivo Neter-Tuo na prestolu, in če se to zgodi, kaj bo tedaj? Minilo je tisoč let odkar ni ženska vladala v Egiptu in nobena še ni kraljevala brez moža. Zdelo se je torej potrebno, da ji najdejo soproga čim prej mogoče.

Toda faraon ni umrl. Nasprotno, okreval je, čeprav zelo počasi, in je bil močnejši nego prejšnja leta, zakaj napad je bil izčistil njegovo kri, kakor se je zdelo. Kake tri mesece je ležal nemočen kakor otrok in se zabaval kakor otrok z malenkostmi ter je govoril o otrocih, ki jih je poznal v mladosti; če ga je kateri izmed njih slučajno obiskal kot star mož, ga je prosil, naj bi se igral z njim z vrtavko ali žogo.

Nato pa se je nekega dne nenadoma spremenil, vstal je s postelje in dal poklicati svoje svetovalce. Ko so prišli, jih je vprašal, kaj se je bilo zgodilo in zakaj se izza slavnosti ne more ničesar spominjati.

Z obzirnimi besedami so mu odgovarjali, toda faraon se je kmalu utrudil in jih je odslovil. Ko so pa odšli in se je okrepal s hrano, je dal poklicati Mermesa, kapitana Amenove straže in svojega prijatelja, ter izpraševal njega.

»Spominjam se še,« je rekel, »da sem videl pijanega princa iz Keša, kako se bori s tvojim sinom, tèm lepim, žarkookim grofom Ramesom, ki ga je ali norec, ali sovražnik odločil, da streže princu pri mizi. Bil je to pasji ukaz, Mermes, saj je vaša

kri čistejša in starodavnejša, nego kri sedanjih kraljev v Kešu. Ko sem torej videl, da se moj kraljevski gost, snubec moje hčere, bori s častnikom moje lastne straže in pri moji lastni mizi, me je ta strašni pogled zadel, kakor zadene mesar vola, in zmračilo se mi je pred očmi. Kaj se je zgodilo potem, Mermes?«

»Tole, faraon: Moj sin je ubil Amathela v poštenem boju, nato pa so črni nubijski velikani besno napadli tvojo stražo, toda Egipčani so jih pod Ramesovim vodstvom, čeprav jih je bilo manj, premagali in skoraj vse pobili. Star vojak sem, toda nikoli nisem videl lepšega boja — —«

»Lepšega boja! Lepšega boja!« je težko sopel faraon. »To pomeni vojsko med Kešem in Egiptom. In kaj je bilo potem? Ali je državni svet ukazal, naj Ramesa ubijejo, kakor je — to boš priznal — zaslužil, čeprav si mu oče?«

»Ne, faraon; tega ne priznavam, zakaj če bi se bil strahopetno obnašal pred vsem egipčanskim plemstvom, bi ga bil umoril s svojo lastno roko.«

»Ah,« je rekel faraon, »sedaj govori vojak in sorodnik. Razumem te. Odlični črnc ga je razžalil, kajne? Če bi bil sam na tvojem mestu, bi enako govoril. Toda kaj se je zgodilo potem?«

»Tvoje veličanstvo je bilo brez zavesti,« je poročal Mermes, »in njeno veličanstvo kraljica Neter-Tua, slavna v Raju, je prevzela vlado, kakor je bila prisegla ob kronanju. Odposlala je spravno poslanstvo, dva tisoč izbranih vojakov, h kralju v Keš, ki so odnesli s seboj balzamirano truplo

božanskega Amathela in mnogo kraljevskih daril.«

»To je dobro, je rekel faraon. »Toda zakaj dvatisoč mož, kar bo zelo drago, ko bi zadostovala majhna četa? To je armada in ne odposlanstvo, in kadar jo moj kraljevski brat v Kešu opazi, da se bliža s svojim žalostnim darom, s truplom njegovega lastnega sinu, se bo ustrašil.«

Mermes je spoštljivo priznal, da se to utegne zgoditi.

»Kateri general poveljuje odposlanstvu, kakor nazivaš to ekspedicijo?«

»Grof Rames, moj sin, mu poveljuje, veličanstvo.«

Faraon, ki je bil še vedno slaboten, se je skoraj zgrudil s stola: Rames, ki je princa umoril! Rames, ki je zadnji potomec stare prave kraljevske rodovine v Kešu! Rames, ki je zgolj kapetan, poveljuje dvatisoč možem mojih veteranov! O, saj sem še vedno brez uma! Kdo ga je imenoval za poveljnika?«

»Kraljica Neter-Tua, Amenova zvezda, ga je imenovala za poveljnika, o faraon. Takoj po boju v dvorani je razglasila svoj ukaz in ga je dala na običajni način zapisati.«

»Pošlji po kraljico,« je rekel faraon ježno.

Poklicali so Tuo. Takoj je prišla sijajno opravljena, in ko je videla očeta zdravega in pokonci, je pohitela k njemu in ga je dolgo objemala ter ni hotela poslušati razgovorov o državnih poslih. Slednjič jo je vendar posadil k sebi, toda roke mu ni hotela izpustiti. Vprašal jo je, kako

je vendar za božjo voljo mogla poslati tega lepega, mladega vročeglavca Ramesa kot poveljnika ekspedicije v Keš. Odgovorila je zelo nežno, da mu hoče stvar razložiti. Nato mu je pripovedovala, toda tako na dolgo, da je zadremal, preden je končala, zakaj bil je še vedno slaboten.

»Sedaj razumeš,« je rekla, ko se je zdrznil iz spanja. »Odgovornost je bila na mojih ramah in ravnala sem tako, kakor sem najbolje znala. Na smrt obsoditi bi mladega Ramesa ne bila mogla, ker so vsa srca bila z njim.«

»Gotovo bi ga bila morala spraviti s poti, hči.«

»To sem storila, oče. Spravila sem ga v Napato, ki je daleč s poti — mnogo mesecev hoda, pravijo.«

»Toda kaj bo sedaj, Tua? Ali ga kralj v Kešu ubije in z njim mojih dvatisoč vojakov, ali pa on ubije kralja, kakor je ubil njegovega sina, ter se polasti prestola, na katerem so sedeli njegovi dedje mnogo rodov. Ali si mislila na to?«

»Da, oče, mislila sem na to, in če bi se slednje brez naše krivde zgodilo, ali meniš, da bi Egipt žaloval?«

Tedaj je faraon Tuo pozorno pogledal; Tua je pogledala njega in se je nasmehnila.

»Vidim, hči,« je rekel počasi, »da je v tebi kvas za veliko kraljico, zakaj v svileni nožnici ženske nespameti opažam bronasti meč državnika. Le teci ne prenaglo, da sama ne zadeneš ob meč; predrl bi te.«

Tua se je, ker je že bila slišala podobno svarilo od Aste, zopet nasmehnila, a ni odgovorila.

»Moža moraš imeti, da te bo zadrževal,« je nadaljeval faraon; »močnega moža, ki ga boš mogla ljubiti in spoštovati.«

»Najdi mi takega moža, oče, in rada ga poročim,« je odgovorila Tua s svojim milim glasom. »Le tega ne vem,« je pristavila, »kje naj ga iščemo, ko je ta božanski Amathel padel pod roko grofa Ramesa, našega generala in poslanika v Kešu.«

Ko se je faraon okrepil, je zopet začel iskati soproga egipčanski kraljici. Kakor poprej je bilo tudi sedaj snubcev dovolj, njegovi poslaniki in svetovalci so jih ji pošiljali v obilici, toda ko jih je Tua videla, je vedno imela kaj zoper nje, dokler niso slednjič jeli govoriti, da je gotovo odločena za boga, ko noben človek ne ustreza njenemu nagnjenju. Ko so pa Tui pripovedovali o tem, je samo smehljaje odgovorila, da je odločena za kraljevskega snubca, o katerem je govoril Amen njeni materi v sanjah, ne za boga, marveč za božjega izbranca; če ga bo videla, da ga bo takoj spoznala in zelo vzljubila.

Ko je minilo nekaj mesecev, je faraon, naveličan te igre, predložil stvar državnemu svetu. Le-ta mu je svetoval, naj odide na potovanje po velikih mestih Egipta, češ, da bo ta sprememba popravila njegovo božansko zdravje; razen tega je upati, da bo kraljica Neter-Tua srečala na poti kakkega potomca kraljevske krvi, ki bi ga mogla vzljubiti. Bilo je namreč vsem jasno, da se ne bo omožila, če ne bo ljubila.

Tako je faraon še isto noč povprašal Tuo, ali bi se hotela odpraviti na tako potovanje.

Odgovorila mu je, da bi ji to bilo zelo ljubo, ker je že naveličana Theb in ker želi videti druga velika mesta države, da se seznanj z njih prebivalci in se da povsod oklicati kot prihodnja vladarica. Želela je tudi videti morje, o katerem je bila slišala, da je tako veliko, da se mu vse vode Nila, ki dotekajo vanj noč in dan, nič ne poznajo.

Tako sta začela popotovanje, katerega je Tua pozneje ovekovečila v zgodovini svojega vladanja na stenah čudovitih templjev, ki jih je zgradila. Sama je najprej želela, da bi potovali na južne meje Egipta, ker je upala, da bo tam ujela kaj novic o Ramesu in njegovi ekspediciji, o katerem ni bilo čuti nobene besede. Vendar so ta načrt zavrgli, ker na jugu ni bilo velikih mest in ker so bili prebivalci obmejnih puščav nemirni in bi utegnili to priložnost porabiti za napad.

Odšli so torej po Nilu navzdol in ne navzgor in se ustavljali v vsakem večjem mestu, zlasti v Abtu, svetem kraju, kjer je pokopana Osirisova glava in kjer so deset-tisoči grobov odličnih Egipčanov. Tu so Tuo nanovo kronali pred samim Osirisovim oltarjem sredi vriskanja njenega ljudstva.

Nato so odjadrali v On, solnčno mesto, in nato k velikim piramidam, ki so jih bili zgradili kralji, nekdanji vladarji Egipta, da jim služijo za grobove.

Neter-Tua je šla v piramide, da pogleda trupla faraonov, ki so bili umrli pred tisoči leti in ki so njih dejanja bila vsa pozabljena, oče pa je ni hotel spremljati tjakaj, ker je pot bila zelo strma, tako da se

ni upal nanjo. Tua je z Asto in majhno stražo arabskih poglavarjev sedla na kamelo in objahala piramide v mesečini, pričakujoč, da bo videla katerega duha onih kraljev in da bo z njimi govorila, kakor je govorila z duhom svoje matere. Toda srečala ni nobenega duha in Asti jih tudi ni hotela klicati iz spanja, dasi jo je Tua prosila.

»Pusti jih, naj počivajo,« je dejala Asti, ko so se ustavili v senci največje piramide in si ogledovali nje blesteče površje, na katerem so bila od podnožja do vrha vklesana skrivnostna znamenja.

»Pusti jih, naj počivajo, da se ne razjezijo, kakor se je nekoč razjezil Amen, in ne povedo tvojemu veličanstvu stvari, ki bi jih nerada slišala. Poglej te mogočne stavbe, kakršnih ne more danes zgraditi noben vladar, in ne dovoli, da bi jih slabotnejši rod motil v pokoju.«

»To imenuješ mogočne stavbe?« je vprašala Tua zaničljivo; bila je namreč slabe volje, ker Asti ni hotela poklicati duhov. »Saj ni vse skupaj nič drugega, nego kup kamenja, ki ga je človeški napor naložil, da ustreže njihovi ničemurnosti! In kaj nam pripoveduje zgodovina o ljudeh, ki so piramide zgradili? Nič drugega ne vemo o njih nego nekaj bajk. Če bom jaz živela, si bom postavila mogočnejši spomenik: zgodovina bo pripovedovala o meni do konca dni.«

»Morda, Neter-Tua, če boš živela in če bodo bogovi hoteli; toda meni se zdi, da bo to staro kamenje živelo dlje časa, nego marsikatero dejanje.«

Naslednjega jutra po obisku piramid sta faraon in kraljica slovesno stopila v veliko, belozido mesto Memfido, kjer ju je kraljevski sprejel faraonov brat princ Abi, ki je še vedno vladal v tem mestu in okrožju. Odkar je bil Abi pred mnogimi leti prišel v Thebe, da zahteva deleža pri vladanju in se da imenovati za prestolonaslednika, se s faraonom nista bila več sešla.

Kakor vsi ostali velikaši in kraljevi namestniki, je bil tudi on povabljen k slovesnosti kronanja Neter-Tue, a se je v zadnjem trenutku opravičil, da je bolan, kar se je zdelo resnično. Vohuni so vsaj sporočili, da leži v postelji, in ni se dalo dognati, ali ga priklepa nanjo lastna volja, ali bolezen. Faraon in državni svet se je malo čudil, da ni ponudil kraljici roke katerega svojih sinov, ki jih je imel štiri, a je menil, da tega ni storil, ker je bil prepričan, da njegova ponudba ne bo sprejeta. Drugače je Abi ves ta čas bil popolnoma miren v svoji pokrajini, ki jo je upravljal dobro in strogo; o pravem času je pošiljal v Thebe davke z vdanostnimi pismi in jih je celo sam zvišaval.

Tako se je zgodilo, da je faraon, ki je po naravi bil dober srčen in iskren, pregnal iz srca vsako nezaupanje do brata; bil je prepričan, da je pokopal svoje želje, ko se je rodila prestolonaslednica.

Toda ko je faraon, ki ga je spremljalo samo petsto mož njegove straže na tem miroljubnem obisku, prispel v mogočno mesto in videl, kako neosvojljivo je njega obzidje in kako močna so njega vrata; ko

je videl, da v ulicah stoje tisoči dobro oboroženih mož v vrstah, se mu je v srcu zganil sum, ki ga je bil kot neopravičenega pregnal. Če ni on o tem ničesar omenil, je bila Tua, ki se je peljala v vozu z njim, manj molčeča.

»Oče,« je rekla tiho med kričavo dobrodošlico množice, zakaj bila sta sama v vozu, čigar konje so vodili za uzde, »tale moj stric ima velik dvor v Memfidi.«

»Zakaj bi ga ne imel, hči moja? Kraljev namestnik je.«

»Tujec, ki bi ne poznal resnice, bi utegnil misliti, da je kralj, oče; da po pravici povem, če bi jaz bila faraon in bi se bila odločila, da pridem semkaj, bi prišla z večjo močjo.«

»Saj lahko odideva, če se nama zljubi, Tua,« je rekel faraon nemirno.

»Reči hočeš, oče, da lahko odideva, če se zljubi princu, tvojemu bratu, da odpre ta velika bronasta vrata, ki so se zaloputnila za nama — a ne prej.«

Ta hip sta obmolknila, zakaj voz se je ustavil ob stopnicah velike dvorane, kjer je čakal Abi, da sprejme svoja kraljevska gosta. Stal je vrh stopnic, mož velikan, čokat, močen in kakih šestdeset let star; na njegovem debelem, temnem obrazu je bilo za čudo vendar opaziti nekaj podobnosti z nežnim, fino izrezanim faraonovim obličjem.

Tua ga je premerila s čudnim pogledom in ga je takoj zasovražila, še bolj, nego je sovražila Amathela, princa iz Keša. Praznoglavega, pijanega Amathela se ni bala, ta mož pa, o katerem je čutila, da je

močan in umen, in čigar velike poželjive oči so počivale na njeni lepoti, kakor da se ne morejo odtrgati od nje, jo je navdajal s čudno grozo.

Vzpela sta se po stopnicah in princ Abi ju je pozdravil »pod svojo ponižno streho«, obsipajoč ju z vladarskimi naslovi; poudarjal je, kako se veseli, da ju vidi, svoja vladarja, med obzidjem Memfide, in je med govorom neprestano strmел v Tuo.

Faraon, ki je bil truden ni odgovoril, toda mlada kraljica mu je vrnila pogled in je rekla:

»Zahvaljujemo se ti za pozdrav, toda zakaj nas nisi sprejel, stric Abi, pred vrati Memfide, kjer smo te pričakovali, da najdemo kraljevega namestnika in da izroči ključe faraonovega mesta faraonovim častnikom?«

Tedaj je Abi, ki je mislil, da ima pred seboj boječega otroka, opravljenega s kraljičino obleko, obstrmel spričo teh besed kraljeve hčere, ki je bila tako ostrega jezika, in ni našel odgovora. Ona pa je odšla mimo njega in je ukazala naj ji pokažejo, kje bo v Memfidi prebivala.

Odvedli so jo v največjo palačo, pripravljeno za faraona in zanjo, ki je bila sredi mesta ter obdana od palmovega vrta; toda ko jo je premotrila s svojim naglim pogledom, je izjavila, da ji ni po volji. Nato so iskali drugod in kraljica je slednjič izbrala manjšo palačo, ki je nekoč bila tempelj Sekhete, tigroglave boginje maščevanja in devištva; nje ogelni stolpi so stali ob Nilu, tako da so jih njega valovi oblivali. Sedaj so bili ti stolpi del memfidskega

obzidja, zakaj veliki in nerabljeni prehod med njimi je bil zazidan z mogočnimi skalami.

Okrog te palače in njenih dvorišč so se razprostirali stari tempeljski vrtovi, obdani z visokim zidom iz apnenca, kjer so se nekoč sprehajali Sekhetini duhovniki.

Tua je pregovorila faraona, češ da bo zrak ob reki ugoden njegovemu zdravju, in nastanil se je tamkaj s svojim dvorom in dal razpostaviti med zunanjim stebrovjem in v vrtovih svojo stražo pod poveljstvom prijatelja Mermesa.

Ko so kraljico opozorili, da je le malo stanovanj v poslopju in da ni nobene sobe, ki bi bila zanjo primerna, je odgovorila, da to nič ne de, ker sta v starem ogelnem stolpu dve sobici, vzidani globoko v obzidje, ki ji zelo ugajata zaradi razgleda na Nil in na široko planjavo ter daljne piramide, ki jih je lepo videti z visoke strehe in z oken. Tako so ti dve sobi, v katerih že mnogo rodov ni nihče bival, naglo odedili in opremili in Tua in Asta, njena rednica, sta se tamkaj nastanili.

VIII. Čarovna podoba.

Ta večer sta faraon in Tua ostala sama s svojimi dvorjaniki, ki sta jih bila pripeljala, toda naslednje jutro se je začela vrsta slavnosti, kakršnih ni bilo mnogo v zgodovini Egipta. Resnično, slavnost, s katero se je spored začel, je bila bolj sijajna, nego katerakoli, kar jih je Tua kdaj videla v Thebah, celo bolj sijajna, nego dnevi njenega kronanja ali oni krvavi in usodni

dan, ko je padel Amathel s svojo nubijsko stražo in ko sta si z Ramesom izpovedala ljubezen. Pri tej slavnosti sta faraon in mlada kraljica sedela na zlatih stolih, princ Abi pa je sedel ob njeni desnici in ne ob faraonu, kakor bi moral kot hišni gospodar in podložnik.

»Preveč me častiš,« je rekla Tua in ga je pogledala po strani. »Zakaj ne sediš ob faraonu, stric?«

»Kdo sem jaz, da bi si izbiral častne sedeže, kadar prihajata moja vladarja na obisk?« je vprašal Abi in je sklonil svojo veliko glavo. »Tisti sedež prepuščam velikemu duhovniku Osirisovemu, duhovniku tistega božanstva, ki ga mi po Ptahu med vsemi bogovi najbolj častimo, ker je obdan z veličastvom božanstva smrti.«

»Smrti?« je rekla Tua. »Ali si ga zato posadil k mojemu očetu?«

»Nikakor ne,« je odgovoril Abi in razširil roke, »dasi moram priznati: če bi moral izbirati, mi je vendar ljubše, da sedi ob človeku, ki je star in ki ga bodo kmalu imenovali 'večnega', nego ob najljubeznejši kraljici, kar jih je Egipt kdaj imel, ob kraljici, o kateri pravijo, da ji je Amen sam prisegel dolgo življenje,« je rekel in se zopet priklonil.

»Hočeš torej reči, da bo faraon kmalu umrl. Ne, nikaner ne taji, princ Abi, jaz znam brati tvoje misli in te so zle,« je odgovorila Tua ostro, se obrnila proč in si začela ogledovati navzoče.

Kmalu je opazila, da stoji za Abijem med drugimi njegovimi dvorjani visok, siv človek, opravljen v obleko in s plaščem

zvezdoslovca, ki si je očividno vse natančno ogledoval, zlasti pa faraona in njo samo; kadarkoli se je ozrla, je opazila, da počivajo njegove nemirne črne oči na njej.

»Kdo je ta mož?« je zašepetala Asti, ki ji je stregla.

»Slavni zvezdoznanec Kaku, kraljica. Videla sem ga nekoč, ko je s princem obiskal Thebe, preden si se ti rodila. Pripovedovala ti bom o njem pozneje. Dobro si ga oglej.«

Tua ga je torej opazovala in je marsikaj odkrila. Med drugim, da je Kaku pazil na vse, kar sta faraon ali ona storila, kaj sta jedla, s kom sta govorila in na vse besede, ki sta jih izrekla, tako na primer, kaj je govorila o bogu Osirisu. Vse to si je zdaj pa zdaj zapisoval na voščene tablice, gotovo zato, da kasneje porabi pri razlagi znamenj bodočnosti.

Med dvornimi gospemi, ki so pahljale faraona in mu stregle, je bila tudi tista Abijeva plesavka, ki ga je bila pred mnogimi leti izdala v Thebah, Meritra, kraljevska strežnica, ženska sedaj že srednjih let, toda še vedno lepa, ki jo je faraon ljubil, ker je bila prebrisana in duhovita ter ga je zabavala, čeprav je Tua ni marala. Zato jo je kljub njeni preteklosti odlikoval z bogastvom in častjo in jo imel pri sebi kot tovarišico svojih veselih ur. Obnašanje te ženske je nekako budilo Tuino pozornost, zakaj neprestano je pogledovala k zvezdoznanecu Kakuju, ki se je ves razživel v njeni navzočnosti in se ji smehljaj, kakor da je spoznal v njej staro prijateljico. Ko je

prišla druga dvorjanka na vrsto, da streže faraonu, se je Meritra umaknila h Kakuju in mu je za zaslonom svoje široke pahljače naglo nekaj povedala, kakor da se dogovarja z njim; on ji je prikimal, da se strinja, nato pa sta se zopet ločila.

Slavnost je trudno potekala. Slednjič so se odprla vrata in pojavili so se sužnji z mumijo mrliča, ki so ga postavili na noge v pročelju dvorane, nakar je stoloravnatelj zaklical:

»Pijte in bodite srečni, vsi vi mogočnjaki zemlje, ki ne veste, kako kmalu boste temu-le enaki!«

To prinašanje mumije je bil zelo star običaj, toda tak, da so ga bili splošno zavrgli; in Tua, ki ga še ni videla doslej, je gledala radovedno, a malce zlovoljno.

»Zakaj vlačiš mrtvega kralja iz groba v svet življenja, stric?« je vprašala in pokazala na kraljevska znamenja, s katerimi je bil mrlič opremljen.

»To ni kralj, veličanstvo,« je odgovoril Abi, »marveč samo kosti kake nizke osebe, morda celo samo kos lesa, ki nosi urej in žezlo v čast faraonu, našemu prvemu gostu.«

Tui se je nagubalo čelo, faraon pa, ki je bil preslišal ta razgovor, se je žalostno nasmehnil in je rekel:

»Bridko veselje, brat moj, človeku, ki je star in bolan in ni več daleč od večnega bivališča, kakor jaz. Pa kaj bi godrnjal — ni me treba spominjati, kaj čaka mene in vseh nas!« Naslonil se je v svoj stol in vzdihnil. Tua pa ga je plašno pogledala.

Tedaj je Abi ukazal, naj mumijo odnesejo; dolgo se je opravičeval in izjavljal, da so jo prinesli samo zato, ker je to davna navada v Memfidi, ki ne menjava svojih običajev kakor Thebe. Pristavil je, da je to truplo ali podoba -- sam ni vedel, kaj je, ker ni hotel raziskovati — gledalo vsaj na trideset faraonov, ki so danes vsi prav take mumije; rabili so jo že zdavnaj pri kraljevskih slavnostih, preden so vlado prenesli v Thebe.

»Če je tako,« ga je prekinila Tua, ki je bila jezna, »je čas, da jo pokopljete, če je meso in kost, ali sežgete, če je les. Toda faraon je truden. Ali dovoliš, da odidemo, stric moj?«

Abi ni odgovoril, marveč je vstal in Tua je mislila, da hoče razpustiti družbo. Pa ni bilo tako, marveč je dvignil veliko zlato kupo vina in je rekel:

»Preden odidemo, gostje, naj pije Memfida dobrodošlico mogočnemu gospodu obeh dežel, ki je danes prvikrat med svojim dolgim in slavnim vladanjem počastil naše mesto s svojo navzočnostjo. Kakor mi je sam ravnokar rekel, je moj kraljevski brat slaboten in betežen in ne moremo upati, da pride še kdaj v belozido Memfido, kadar nas zapusti. Toda bogovi so mu k sreči dali potomca, ki so mu ga dolgo časa odrekli, to ljubeznivo hčer, ki sedi z njim na prestolu in ki bo, kakor smo prepričani in kakor prosimo bogove, kraljevala za njim, kadar on blagovoli oditi v Osirisovo kraljestvo. Vendar nam je težko, prijatelji, da bi bil blagor in prestol Egipta odvisen od enega samega sla-

botnega življenja. Zato se glasi moja napitnica: Naj bi kraljica Neter-Tua, Amenova Jutranja zvezda, Hathora, Močna v lepoti, ki je zavrnila toliko snubcev, našla, preden odide od nas, sebi primernega moža, soproga kraljevske krvi, vajenega v umetnosti vladanja, čigar moč in spretnost bi podpirala njeno žensko slabotnost in neizkušenost v tisti težki uri, ko se bo znašla sama.«

Družba, ki je dobro razumela skriti zmisel in namen tega govora, je vstala in jela divje kričati, kakor je bila naučena, ter je praznila kupe v zdravje faraona in Tue klicaje:

»Poznamo tega moža. Vzemi ga, slavna kraljica, vzemi ga, Amenova hči, in vladaj večno!«

»Kaj neki hočejo?« je mrmral faraon. »Ne razumem. Zahvali se jim, hči moja, moj glas je preslab; in potem pojdiva.«

Tua je torej vstala, ko so se gostje slednjič pomirili, se ozrla naokrog s svojimi žarečimi očmi ter spregovorila z jasnim glasom, ki je segel do zadnjega kota dvorane:

»Moj oče faraon in jaz, kraljica Zgornjih in Spodnjih dežel, se vam zahvaljujemo, prebivalci tega mesta, za vaše vdane pozdrave. Toda kar se tiče besed, ki jih je govoril princ Abi, moram izjaviti, da jih ne razumeva. Bogove prosim, naj bi faraon v slavi vladal še mnogo let, toda če odide in jaz ostanem, vedi, ljudstvo moje, da se ti ni nič bati slabotnosti in neizkušenosti tvoje kraljice. Vedi tudi, da si ne iščem moža in da bi ga, če bi ga iskala, nikoli ne našla

med obzidjem Memfide. Dobro spite, podložniki in ti, stric Abi, kakor hočeva tudi midva storiti, če nam dovoliš, da odideva.«

Nato se je obrnila in prijela očeta za roko ter brez nadaljnjih besed odšla; Abi pa je ostal in je strmel v svoje goste, gostje pa so strmeli vanj.

Ko je Tua prispela v svoj ogelni stolp, kjer je prebivala, in so jo dvorne gospe slekle ter odšle, je poklicala Asto iz sosednje sobe in je rekla:

»Ti si modra, dovilja, povej mi, kaj je Abi hotel reči?«

»Če tvoje veličanstvo ne more uganiti, je manj umno, nego sem mislila,« je odgovorila Asti na svoj nagli, suhoparni način in je pristavila: »Vendar bom poskusila, da raztolmačim njegove besede. Princ Abi, tvoj plemeniti stric, meni, da te je tukaj ujel in da ne pojdeš iz tega obzidja, dokler ne boš njegova žena.«

Tedaj je Tua zbesnela.

»Kako si upa izgovoriti tako besedo?« je težko sopla in skočila pokonci. »Jaz, žena tega starega psa, brata mojega očeta, ki bi mi mogel biti ded, tega ostudnega ničvredneža, ki se hvali, da ima sto sinov in hčera; jaz, kraljica Egipčanska, ki je nje rojstvo napovedal Amen, jaz — kako si upaš?« je rekla trepetajoč od jeze.

»Vprašaj rajši — kako si upa on, kraljica. Pa to je njegova namera, ki jo bo tudi izvedel, če bo le mogel. Od vsega početka sem to slutila in sem se zato vedno upirala obisku v Memfido, a ti se spominjaš, da si mi ukazala, naj molčim, češ, da si hočeš ogledati najstarejše mesto Egipta.«

»Ne bila bi smela molčati. Povedati bi bila morala, kar si mislila, tudi če bi te bila pregnala izpred oči. Niti Abi, niti njegovi sinovi mi niso ponujali roke, ko so me drugi snubili, zato nisem slutila — —«

»Kakor vse ženske, ki so že oddale svoje srce, kraljica, in ki pozabljajo, da imajo še kaj drugega oddati — na primer kraljestvo. Kača ne tuli kakor lev, a se je je tem bolj bati.«

»Kadar bom daleč odtod, tedaj naj se kača mene boji, Asti, ker ji bom zlomila hrbtenjačo. Dojilja, zapustiti moramo Memfido.«

»To ni tako lahko, kraljica, ker so pripravljene slavnosti za nadaljnjih osem dni. Če bi faraon ne čakal nanje in odšel, bi razžalil vse ljudstvo na severu, ki ga ni obiskal, odkar je kronan.«

»Naj bodo torej razžaljeni; faraon sme storiti, kar hoče.«

»Da, kraljica, tako vsaj pravijo. Toda ali misliš, da želi faraon izzvati meščansko vojsko in spraviti v nevarnost svojo in tvojo krono? Čuj: Abi je zelo močan in zapoveduje večji armadi, nego jo more imeti faraon v teh mirnih časih, zakaj razen njegovih izvežbanih čet ga smatrajo vsi beduinski rodovi v puščavi za svojega gospoda in bi na njegovo besedo napadli Egipt kakor gladni jastrebi pitanega vola. Razen tega imata vidva tukaj le petsto mož, dočim zastavljajo Abijeve polki, zbrani, da izkažejo faraonu čast, in njegove bojne ladje obrežje reke in južno mesto. Kako boš torej zapustila Memfido brez njegovega dovolje-

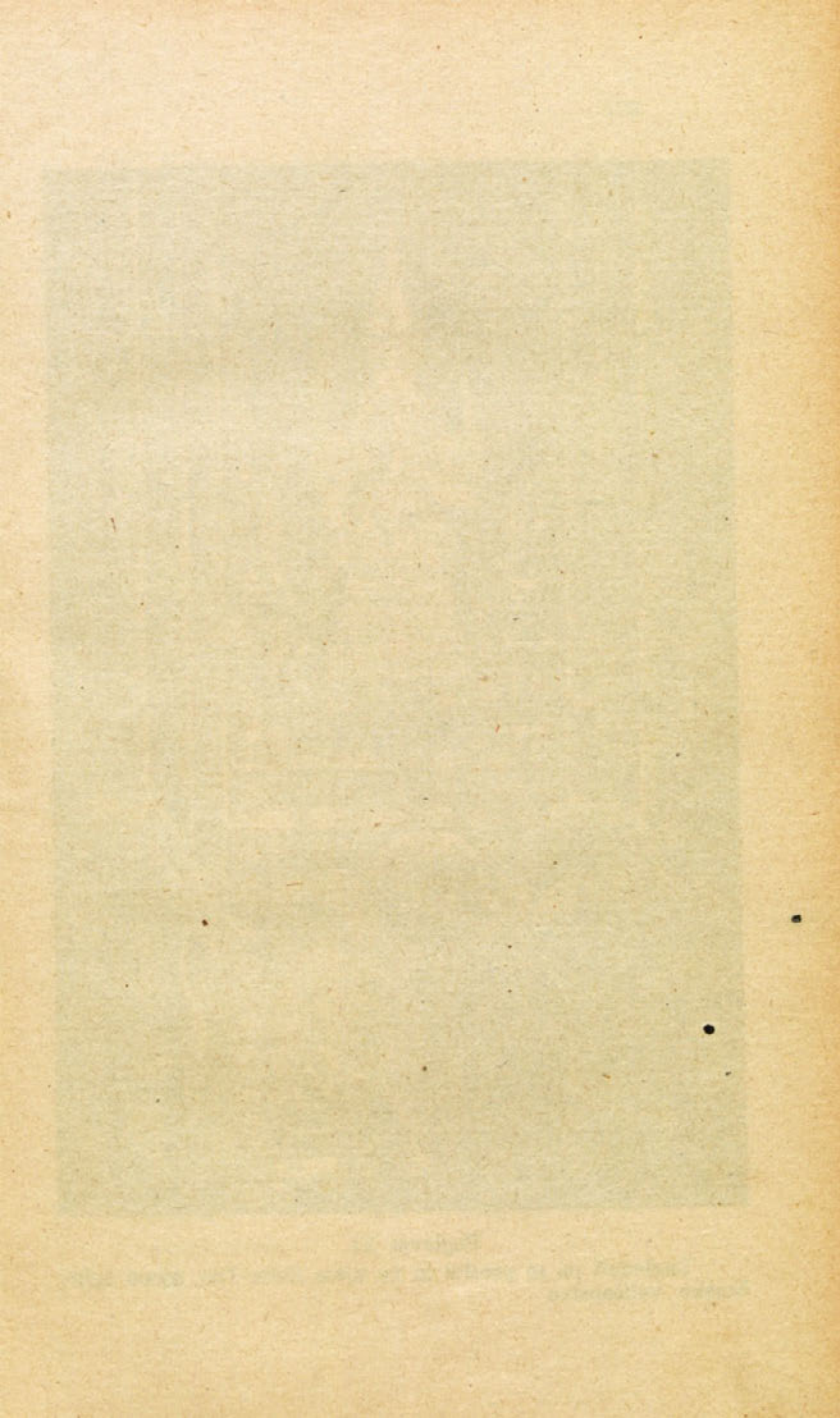

Poglavje X.

»Primite jo,« je težko sopel, zakaj stopnišče je bilo strmo, tako, da mu je sapa pohajala.

Poglavje XI.

Zagledali pa so prestol in na njem Neter-Tuo, njeno egipčansko veličanstvo

nja? Kako boš poslala sla po pomoč, ki ne more priti prej nego v petdesetih dneh?«

Ko je Tua spoznala, kako velika je nevarnost, se je popolnoma umirila in je odgovorila:

»Napak si ravnala, Asti. Če si slutila vse to, na kar nisem jaz nikoli mislila, bi bila morala posvariti faraona in državni svet.«

»Kraljica, posvarila sem jih in Mermes jih je tudi svaril, toda oni niso hoteli poslušati, češ, da so to prazne sanje ljudi, ki se trudijo gledati v bodočnost in vidijo tamkaj napačne podobe. Faraon je celo poslal pome, se zahvalil meni in mojemu možu Mermesu in rekel, da je preiskal to stvar in da ni našel vzroka, zakaj bi Abiju ali tistim, ki so pod njegovim poveljstvom, ne zaupal. Prepovedal mi je celo, da bi govorila o tem s tvojim veličanstvom, ker si mlada in ženska in bi se ustrašila ter si pokvarila veselje.«

»Kdo mu je tako svetoval?« je vprašala Tua.

»Zdi se mi, da nenavaden svetovalec, kraljica. Saj poznaš njegovo strežnico Meritro, ki jo tako ljubi in ki je stala nocoj s pahljačo za njim.«

»Ah, poznam jo,« je odgovorila Tua s poudarkom. »Neprestano je šepetala s tistim visokim zvezdoznanecem pri slavnosti. Ali se faraon mar posvetuje s strežnicami na dvoru?«

»S to strežnico pač, kraljica. Morda nisi slišala vse njene zgodovine. Tisto leto pred tvojim rojstvom je Meritra prišla z Abijem po Nilu navzgor. Tedaj je bila še

čisto mlada in zelo lepa: ena izmed Abijevih žená. Pravijo, da jo je princ udaril zaradi neke pogreške, in ona, prebrisana ženska, je sklenila, da se bo nad njim maščevala. Kmalu je dobila priložnost, zakaj slišala je, kako je Abi razlagal zvezdoznanca Kakuju, tistemu, s katerim si jo videla govoriti nocoj, svoj načrt, kako bi faraona umoril in samega sebe oklical za kralja, načrt, ki ga Kaku ni odobral. Ko je imela to skrivnost, je drzna ženska nenadoma zbežala z Abijeve ladje in je še isto noč faraona o vsem obvestila. Toda on je Abiju odpustil in ga poslal s častjo domov, dasi bi ga bil moral za izdajstvo obsoditi na smrt. Meritra pa je ostala na dvoru in od tega časa je faraon, ki ji je zaupal in se dal ujeti od njene duhovitosti in lepote, pošiljal ponjo, kadar je hotel dobiti novice iz Memfide, kjer se je Meritra rodila; zdelo se je, da vedno vse ve, celo najbolj skrivne stvari, ki so se dogajale v tem mestu. In njena poročila so se mnogokrat izkazala kot resnična.«

»Temu se ni čuditi, dojlja, ker jih je gotovo dobivala od Kakuja, Abijevega zvezdoznanca in čarovnika.«

»Ne, kraljica, temu se ni čuditi, zlasti ker je plačevala skrivnost s skrivnostjo. Prepričana sem, da je faraon, ko sem ga posvarila, vendar poslal po Meritro, ki se je vsemu temu zaničljivo smejala in pravila, da je njegov brat Abi že zdavnaj pokopal vse želje, ker je zadovoljen s svojim odličnim položajem in s svojo oblastjo, ki jo bo eden njegovih sinov podedoval za njim. Pravila mu je tudi, da so čete zbrane

zgolj v večjo čast vajinih veličanstev, ki nista imela nikoli bolj vdanih in bolj ljubečih podložnikov, nego je princ Abi, ki da ga sama upravičeno sovraži, kakor upravičeno ljubi faraona in njegovo hišo. Če bi se bilo batil nevarnosti, je vprašala, ali bi se sama upala stopiti v Abijevo bližino, v bližino moža, ki ga je nekoč izdala, ker je njeno srce čisto in iskreno in ker je zvesta svojemu kralju. Tako ji je faraon verjel in jaz sem se uklonila faraonovim poveljem, ker sem vedela, da bi se drugače ujezil in me morda ločil od tebe, ljubljene kraljice in rejenke, kar bi bila sedaj, ko je Rames odšel, moja smrt. In vendar se bojim, da nisem storila prav.«

»Da, tudi jaz se bojim, da nisi storila prav, Asti, toda vse odpuščamo tistim, ki grešijo iz ljubezni,« je odgovorila Tua prijazno in jo poljubila. »O moj oče, faraon! Kateri bog te je ustvaril tako slabotnega, da se more zli duh v ženski podobi igrati s krmilom tvoje politike! Sedaj pojdi, Asti, ker moram spati in poklicati Amena, da pomore svoji hčeri. Zanka je močna in dobro spletena, toda Amen mi bo morda v sanjah pokazal, kako naj jo raztrgam.«

Ko se je slavnost tisto noč končala, se Meritra, faraonova ljubljena strežnica, ni vrnila z ostalim spremstvom v tempelj, kjer je stanovala. Ko so se vračali iz dvorane, je zašepetala nekaj besed glavnemu točaju v uho, ki je vedel, da ji je faraon dovolil prihajati in odhajati, kakor želi, in je odgovoril, da ji bodo vrata odprta.

Meritra si je zagrnila glavo s temnim plaščem, se splazila za neki kip v sprednji

dvorani in čakala, dokler se ni kmalu nato pojavila visoka postava, tudi ogrnjena s temnim plaščem, in ji pomignila. Šla je za njo skozi razne prehode in navzgor po ozkih stopnicah, ki so se zdele neskončne, dokler ni postava slednjič odklenila težkih vrat, ki jih je, ko sta vstopila, zopet zaklenila.

Tedaj se je Meritra znašla v zelo bogato opremljeni sobi, ki je bila razsvetljena z visečimi svetilkami in ki je očitno služila za stanovanje človeku, opazujočemu zvezde in ukvarjajočemu se s čarovnijo; vsepovsod na okrog so namreč stale čudne kovinaste priprave in zavoji iz papirja, pokriti s skrivnostnimi znamenji, nad mizo pa je visela sijajna vedeževalna kroglja iz kristala. Meritra je sedla na stol in odložila svoj temni plašč.

»Da po pravici povem, prijatelj Kaku,« je rekla brž ko je prišla do sape, »prav blizu bogov prebivaš.«

»Da, draga Meritra,« je odgovoril in se suho zakihital, »moja hiša je nekako sredi poti do neba. Tu čepim v samoti in opazujem ter si zapisujem, kar se dogaja tam gori,« je pokazal na nebo, ter na drobno prodajam svoja poročila, kar jih smatram za primerna zemljanom tam spodaj.«

»Pa za denar seveda, Kaku?«

»Gotovo, za denar, in pristaviti moram, za dober denar. Nihče ne ceni posebno učenjaka, ki zahteva majhno nagrado. Uredila si torej tako, da si mogla priti semkaj, in vesel sem, da te po tolikih letih zopet vidim, skoraj prav tako mlado in

lepo kakor nekoč. Povej mi skrivnost svoje večne mladosti, draga Meritra.«

Meritra, ki je bila ničemurna, se je nasmehnila tej laskavi vljudnosti, dasi je bila v resnici dobro ohranjena, zakaj bila je v letih, ko so Egipčanke večinoma stare, še vedno sveža in čedna.

»Izborna vest,« je odgovorila, »dober tek in krepostno, mirno življenje, ki je usoda gospe na faraonovem dvoru — to je moja skrivnost, Kaku. Bojim se, da predolgo bediš in da si zato osivel in se izsušil kakor mumija — čeprav si še vedno dovolj postaven v svojem dolgem oblačilu,« je pristavila, da mu malo osladi požirek.

»Moj poklic je tak,« je odgovoril, toda obraz se mu je spačil, zakaj tudi on je bil ničemuren. »Moj poklic je kriv, ki delam za blagor drugih, in slaba prebava pa preprih v tem prokletem stolpu, kjer zijam v zvezde; od tega me trga po kosteh. Obe bolezni me tareta in moram vzeti zdravil,« je rekel in nalil dva kozarca ter enega izročil Meritri. »Pij, takega vina ne boš našla v Thebah.«

»Prav dobro je,« je rekla Meritra, ko je izpila, »toda težko. Če ga mnogo popijem, bo, mislim, tudi mene začelo 'trgati po kosteh'. Pa povej mi, stari prijatelj, ali sem tukaj varna? Ne, ne pred faraonom, on mi zaupa in dovoljuje, da grem po njegovih opravkih, kamor hočem, — marveč pred njegovim kraljevskim bratom. Nekoč je imel dober spomin, in kolikor sem mogla videti, menim, da se njegov značaj ni poboljšal. Morda se spominjaš nekdanje zaušnice in kako sem mu jo vrnila.«

»Nikoli ni zvedel, da si bila ti, Meritra. Tako na moč domišljav je, da je menil, da si mu ušla, ker te je pregnal iz svoje kraljevske navzočnosti in te dal — meni.«

»O, tako je mislil, ali res? Kako domišljav bedak!«

»Prav grdo si mi zagodla, Meritra,« je nadaljeval Kaku užaljen, ki ga je nekdanja izguba, ko se mu je obilno vino začelo pretakati po žilah, zopet zbolela. »Dobro veš, kako sem te vedno ljubil, in resnično, ljubim te še sedaj,« je pristavil in jo je občudovaje motril.

»Čutila sem, da nisem vredna tako učenega in odličnega moža,« je odgovorila in ga je gledala s svojimi črnimi očmi. »Jaz bi ti bila samo ovira v življenju, dragi Kaku, in sem zato rajši stopila v službo tega ubogega bitja, faraona — v faraonov samostan, kakor ga imenujem. Pa saj teh reči ne boš povedal Abiju, kajne?«

»Ne, gotovo ne, Meritra, če si bova tudi nadalje tako dobro, kakor sva si sedaj. Toda odpočila si se že, pojdiva na delo, drugače boš morala ostati tukaj vso noč in faraon bi bil žalosten!«

»Ah, Set vzemi faraona! Čeprav je treba priznati, da je dober plačnik in da pozna ceno umne ženske. Kaj mi torej hočeš?«

Obraz starega zvezdoslovca je postal trd in zvijačen. Stopil je k vratom, da se prepriča, ali so zaklenjena, in je potegnil zaveso preko njih. Nato je vzel stol in sedel Meritri nasproti tako, da je svetloba padala na njeno obličje, a sam je bil v senci.

»Vážno zadevo imam, Meritra, a pri bogovih, ne vem, ali ti smem zaupati. Ne-koč si me že prevarila, faraona si varala mnoga leta; kako naj vem, ali se ne boš zopet igrala z menoj, tako da slednjič pri-dem ob glavo in zapravim življenje in dušo?«

»Če tako misliš, Kaku, mi, prosim, odpri vrata in me spremi domov, ker samo čas izgubljava.«

»Ne vem, kaj naj mislim, ker si prav tako prebrisana, kakor si lepa. Čuj, žena,« je divje šepetal in jo prijel za roko. »Če se hliniš, vedi, da boš umrla strašne smrti, zakaj če ne pomoreta bodalo in strup, se bom poslužil drugih sredstev; jaz nisem glumač. Storiti morem, da postaneš očem ogabna in da hiraš, preganjati te morem vse noči, tako da ne boš mogla niti za hip zatisniti očesa razen na solncu, in vse to hočem storiti in še več. Če umrjem, Meritra, pojdeva skupaj. Ali mi hočeš torej priseči, da boš odkritosrčna, ali mi hočeš priseči s prisego priseg?«

Vohunka se je ogledala naokrog. Poznala je Kakujevo moč, ki je bila slavna v vsem Egiptu in o kateri so govorili, da je najhujše vrste, in se ga je zbala.

»Zdi se mi, da je to nevarno početje,« je odgovorila v zadregi. »Menim, da bi mogla uganiti, kaj namerjaš. A kaj dobim, če ti pomagam, Kaku?«

»Mene,« je odgovoril.

»To je zelo laskavo, pa kaj še?«

»Po faraonu najvišje mesto in največjo moč v Egiptu kot žena faraonovega ve-zirja.«

»Žena? Kolikor sem slišala o tebi, Kaku, bo gotovo še več takih, ki bodo deležne te časti.«

»Nobena druga — prisegam ti, Meritra, nobena!«

Za trenutek je razmišljala, zroč v nagubano, toda mogočno čarovnikovo obličje, nato pa je odgovorila:

»Prisegla bom in bom prisego držala. Glej, da jo boš držal tudi ti, Kaku, ker drugače bo gorje, zakaj tudi ženske imajo svojo zlo moč.«

»Vem, Meritra, in od nekdanj so bili učenjaki prepričani, da zli duh ne prebiva v srcu, ali možganih, ali jetrih, marveč v ženskem jeziku. Sedaj vstani.«

Ubogala je in Kaku je prinesel iz skritega kota v steni knjigo ali prav za prav zavoj s čarovnimi znaki, ki je bil shranjen v škatli iz železa, kovine hudobnega boga Tifona.

»Tej knjigi ni enake,« je rekel, »zakaj napisal jo je največji čarovnik, ki je živel pred Meno, ko so še bogovi kraljevali v Egiptu, in sam sem mu jo vzel iz krste; bila je to strahotna naloga, zakaj njegov Ka je vstal iz groba in mi grozil. Človek, ki zna knjigo brati, kakor jo znam jaz, ima veliko moč in varuje naj se, kdor prelomi prisego, priseženo na to knjigo. Pritisni jo torej na srce, Meritra, in priseži za menoj.«

Nato je ponavljal zelo strašno prisego; izročala je človeka, ki bi jo prelomil, sramoti, bolezi in nesreči na tem svetu ter večnim mukam na onem svetu in kremp-ljem ter zobem hudobnih duhov z zverinskimi glavami, ki prebivajo v temi onstran

solnca, posamez imenujoč vsa bitja, ki bodo te muke izvrševala, in kličoč jih za priče tej obvezi.

Meritra je poslušala, nato pa je rekla:

»Izpustil si svoj del prisege, prijatelj, zlasti svojo obljubo, da bom edina žena faraonovega vezirja in da bom imela z njim enako oblast.«

»Sem pozabil,« je rekel Kaku in pristavil še one besede.

Nato sta obadva prisegla, dotaknivši se knjige s čelom, in ko je Meritra zopet pogledala navzgor, je opazila, da utriplje plamenu podobna svetloba v kristalu, ki je visel nad njeno glavo, potem ga je jel pronicati krvavordeč žar, kakor da teče kri iz rane; nato je rdeči soj pobledel in iz njega je pogledalo veliko oko. Potem je oko izginilo, izginila je tudi kri in prikazala se je kraljica Neter-Tua, v slavi sedeč na svojem prestolu in narodi so jo častili in ob njej je sedel mož v kraljevskih oblačilih, čigar obličje je bilo zagrnjeno s plaščem.

»Kaj vidiš?« je vprašal Kaku in jo je motril, ko je gledala v kristal.

Povedala mu je, on pa se je zamislil in odgovoril v dvomu:

»Mislim, da je to dobro znamenje; ob njej sedi njen kraljevski soprog. Toda zakaj ima zakrit obraz?«

»Ne vem,« je odgovorila Meritra. »Zdi se mi, da je to tvoje močno rdeče vino ponarejeno in da mi je stopilo v glavo. Pa prisegla sva prisego, ki bo imela, se mi zdi, še drugačne posledice, nego midva slutiva, zakaj take proklete prisege so dvorezne.

Povej mi torej svoj načrt in zakrij kristal; ne maram več gledati podob.«

»Škoda, ker se mi zdi, da imaš odličen dar vedeževanja,« je odvrnil Kaku z istim dvomečim glasom. Ubogal pa jo je vendar in je zastrl svetlo kroglo s kosom mumijskega ovoja, ki ga je rabil pri čarovnijah.

»Kratek bom,« je rekel. »Moj debeli gospod Abi hoče postati faraon Egipta in misli, da najlaže doseže ta namen, če spleza na prestol svoje nečakinje, kjer bi še marsikdo drug hotel sedeti.«

»Hočeš reči, če jo poroči, Kaku?«

»Seveda. Kaj drugega? Tisti, ki poroči kraljico, kraljuje z njeno oblastjo.«

»Gotovo. Ali poznaš Neter-Tuo?«

»Toliko jo poznam kakor vsakdo drugi. A kaj hočeš s tem reči?«

»Reči hočem, da bi se mi smilil mož, ki bi jo poročil zoper njeno voljo, naj je še tako lepa in odlična. Ta ženska je kakor ogenj, ti pravim. Več moči ima v sebi kot vsi čarovniki Egipta s teboj vred. Pravijo, da je Amenova hči, in jaz verjamem. Jaz verjamem, da prebiva v njej, in gorje tistemu, kogar ona sovraži, če ji postane soproga.«

»To je Abijeve stvar, ali ne?« Najina pa je, da mu pomoreva do zakona, Meritra. Reciva torej, da ona ne bo hotela.«

»Gotovo ne, Kaku,« je odgovorila Meritra. »Ljudje šepetajo, da ljubi mladega grofa Ramesa, ki je pred njenimi očmi v boju umoril princa iz Keša in ki je sedaj odšel na čelu armade, da potolaži kralja, njegovega očeta.«

»To je morda resnično, Meritra. Zakaj bi ne bilo tako? On ji je brat po mleku, je kraljevske krvi, hraber je tudi in pravijo, da je lep. Kraljicam je pač lahko najti ljubezni. Siromakom je to težko, na primer tebi in meni, Meritra. Povej mi, ali ona kaj sluti, mislim glede princa Abija?«

»Ne vem, toda Asti, njena dovilja in najljubša dvorjanka, Mermesova žena in Ramesova mati, je dovolj nezaupna. Ona je večja čarovnica nego ti, Kaku, in če bi bilo po njenem, bi faraon nikoli ne bil stopil v Memfido. Toda jaz sem prejela tvoje pismo in sem ga pregovorila, ubogega tepca. On je prepričan, kakor vidiš, da sem vdana njegovu hiši, in zato sem smela nocoj priti semkaj, da mu prinesem poročil.«

»Tako torej! Kar ve Asti, bo vedela tudi kraljica in ona je močnejša od faraona ter bi utegnila kljub Abijevim ladjam in vojakom udreti iz Memfide ter ga zavojevati. Tako nam ne preostane nič drugega — faraon mora ostati tukaj, zakaj njegova hči ga ne bo zapustila.«

»Kako ga hočeš prisiliti, da ostane tukaj, Kaku? Saj vendar ne s pomočjo — in je pogledala k zastrtemu kristalu.

»Ne, brez krvi, če se da. Niti opaziti ne sme, da je jetnik — bilo bi prenevarno. Saj si lahko drugače pomagamo.«

»Kako? S strupom?«

»Tudi to je prenevarno. Če bi na primer obolel, kakor je bil prej bolan, in bi se ne mogel braniti, bi imeli časa dovolj, da uredimo poroko, kajne? O, sam vem, da je sedaj popolnoma zdrav — toda pogled tole, Meritra, nekaj ti moram pokazati.«

Kaku je stopil k omari in je vzel iz nje navadno škatlo iz cebrovega lesa, ki je bila napravljena v obliki mumijske krste, in ko je dvignil pokrov, se je prikazala v njej voščena človeška podoba, dolga kakor roka. Ta podoba je bila lepo oblikovana po živem faraonu in kronana z dvojno egipčansko krono.

»Kaj je to?« je vprašala Meritra in se je od strahu umaknila. »Ušapti, ki naj pride v njegov grob?«

»Ne, ženska, marveč njegov čarovni Ka, napravljen z mnogoterimi zagovori iz tiste stare knjige, ki ga bo spravil v grob, če se pravilno porabi, kakor ga moraš ti porabiti.«

»Jaz!« je vzkliknila in planila pokonci. »Kako?«

»Takole: Ti, ki si izmed faraonovih dvornih ljubljenc, mu strežeš v sobi, kjer spi. Zvijajno torej poišči prilike, da prideš sama v njegovo spalnico, in položi to podobo v njegovo posteljo, da faraonov dih pride vanjo. Potem jo vzemi iz postelje in izgovori besede: 'Podoba, podoba, ukazuje ti z močjo, ki je v tebi, in v imenu gospoda zla, da naj udje tistega, po katerem si napravljena, prav tako shirajo, kakor bodo shirali tvoji.' Ko si to izgovorila, drži noge podobe nad plamenom svetilke, dokler se napol ne stopijo, in odnesi ostanek podobe v svojo lastno spalnico ter jo tamkaj skrij. Tako se bo zgodilo, da se bodo isto noč živci in mišice v faraonovih nogah posušili in usahnili — hrom bo in se ne bo mogel ganiti. Kasneje ti povem več, če bo treba.«

Dasi je bila Meritra drzna, se je vendar ustrašila.

»Tega ne morem storiti,« je rekla, »to je črna čarovnija proti bitju, ki je bog, in bi mojo dušo pogubila. Poišči kakšno drugo sredstvo ali pa položi sam voščenega vruga v faraonovo posteljo, Kaku.«

Čarovnikov obraz je postal trd in krut.

»Stopi z menoj, Meritra,« je rekel, jo prijel za roko in jo odvedel k odprtemu oknu, od koder je opazoval zvezde.

Stolp je bil tako vrtoglavo visok, da so se zdele hiše tam spodaj majhne in zelo oddaljene, nebo pa zelo blizu.

»Poglej Memfido in Nil in širno egipčansko deželo, ki blesti v mesečini, in piramide starodavnih kraljev. Vladati hočeš vsemu temu z menoj — kajne, Meritra? — in če me ubogaš, boš vladala.«

»In če te ne ubogam?«

»Tedaj te začaram in um te bo zapustil in boš padla naravnost na glavo na tisto belo črto, ki je cesta, in preden napoči dan, bodo psi raznesli tvoje zlomljene kosti, tako da te ne bo nihče spoznal; preveč si slišala, da bi smela živa oditi odtod, če ne izpolniš moje prošnje. O ne! Nikar ne misli, da mi moreš obljubiti in me potem prevariti, zakaj ta podoba, ki jo boš vzela s seboj, je moja služabnica in bo čula nad teboj in bo poročala meni in bogu, svojemu gospodarju. Sedaj izbiraj!«

»Ubogala te bom,« je rekla Meritra s slabotnim glasom, in ko je izrekla te besede, se ji je zazdelo, da sliši smeh v zraku pred oknom.

»Dobro. Sedaj skrij škatlo pod plaščem in je ne vrzi proč, zakaj če to storiš, bo tisti, ki je v njej, glasno klical za teboj in ubili te bodo kot čarovnico. Če ti ne sporočim drugače, položi podobo jutri zvečer v faraonovo posteljo in deni ob vzhodu meseca nje ude nad ogenj v svoji sobi ter jo skrij in mi jo kasneje prinesi nazaj, da jo nanovo zagovorim, če bo treba. Pojdiva, spremil te bom do vrat starega templja Sekhete, kjer prebiva faraon.«

IX. Faraonova usoda.

Ko je gospa Asti prišla zjutraj, da obleče kraljico za ta slavnostni dan, jo je vprašala, ali jo je Amen razsvetlil ponoči, kakor je želela.

»Ni me razsvetlil,« je odgovorila mlada kraljica, »poslal mi je samo zelo grde sanje in v vseh je bila ta očetova strežnica Meritra, o kateri si mi snoči pripovedovala. Če bi verovala v znamenja, bi rekla, da kuje zle načrte proti naši hiši.«

»To je lahko mogoče, kraljica,« je odgovorila Asti, »in jaz sem prepričana, da je na delu. Ko sem gledala z okna svoje male sobe, sem v mesečini videla, da se je o polnoči vrnila preko tempeljskega dvorišča. Zdelo se mi je celo, da nosi nekaj pod obleko.«

»Odkod se je vračala?«

»Iz mesta, mislim. Faraonovo dovoljenje ima in more prihajati in odhajati, kadar hoče. Prosila sem Mermesa, da je povprašal pri častniku straže, in le-ta mu je pravil, da je prišla do vrat z visokim

možem, ogrnjenim s temnim plaščem, ki je vneto govoril ž njo, preden je odšel. Po njegovem popisu sodim, da je moral biti zvezdoslovec Kaku, s katerim je govorila takrat pri slavnosti.«

»To so slabe novice, dovilja. Ali mi imaš še kaj povedati.«

»Nič drugega, kraljica. Vrata so bolj zastražena, nego smo mislili. Davi sem poslala moža v Thebe po svojih opravkih, toda straža ga je vrnila.«

»Pri bogovih!« je vzkliknila Tua. »Preden bom vladala tri leta, bom dala vsa memfidska vrata pretopiti v kuhinjske lonce in njih kapitane bom poslala v puščavo v rudokope. Ne, take grožnje so neumnost; nočem groziti, marveč bom udarila, kadar pride čas. Sedaj še ni prišel. Ali morem govoriti s Faraonom?«

»Ne, kraljica. Vstal je že in sprejema memfidske velikaše ter obravnava zadeve Spodnje dežele s svetovalci, da potem odrine k slovesnosti, kjer bo položil temeljni kamen za tempelj, in ti ga boš spremljala. Tudi zdrav je — nocoj pa bomo zvedeli kaj več. Daj, naj ti položim krono na glavo, da bodo ti memfidski psi videli, kdo jim je kraljica.«

Slovesnost je bila zelo utrudljiva. Najprej so se peljali na vozovih skozi natlačene, kričeče ulice. Faraon in Abi sta se vozila v prvem vozu, v drugem pa Tua, spremljana po Abijevi najstarejši hčeri, okroglooki gospe, ki je bila znatno starejša od kraljice. Nato se je vršilo opravilo Amenovih duhovnikov, pri katerem je morala Neter-Tua kot Amenova hči in velika du-

hovnica načelovati ob posvetitvi templja v čast temu bogu. V temelj so položili majhne darivne posode, primere rokodelskega orodja in prstan, ki si ga je faraon snel z roke in v katerem je bilo urezano njegovo kraljevsko ime; te predmete so blagoslovili in zidarji so jih položili v dolbine, pripravljene zanje, nato pa so postavili nanje dva velikanska vogelna kamna, ki sta jih za večno pokrila, na kar sta faraon in Neter-Tua, Amenova Jutranja zvezda, združena vladarja Egipta, izjavila, da je temelj dobro in resnično položen.

Nato so stavbeniki, ki so »izvršili ob-ris«, razložili načrt templja in prejeli od faraona darove, ko pa je to bilo končano, so se začele poldanje slavnosti in govori.

Ko je slednjič vse bilo pri kraju, se je dolgi sprevod vrnil po drugi poti k Sekhetinemu svetišču, kjer je faraon stanoval; v pekočem solncu je bila to zelo naporna pot, ker se je vila ob neskončno dolgem memfidskem obzidju in so se ustavljali pred svetišči vseh bogov ter je faraon moral vsakemu žrtvovati. Tudi potem se ni mogel odpočiti, čeprav je bil truden, zakaj v zunanjem dvorišču starega templja sta bila postavljena prestola in tamkaj sedé sta kralj in Tua morala sprejemati prošnje do solnčnega zahoda in soditi, ali pa odlagati predložene zadeve do nadaljnjega razmisleka.

Ko se je slednjič končalo in je faraon izmučen vstal s prestola, je njegov brat Abi, ki ga ves ta čas ni zapustil, izjavil, da ima tudi on zasebno prošnjo. Šli so torej v notranje dvorišče, ki je bilo nekdam

svetišče, in zopet sedli; razen pisarjev so bili tamkaj samo faraon, kraljica, nekaj svetovalcev, Mermes, kapitan straže, in nekaj žen iz kraljevega spremstva, med njimi Asti, kraljična dovilja, in Meritra, faraonova dvorna ljubljenska. Z Abijem je bil njegov zvezdoslovec Kaku, njegova dva najstarejša sinova, nekaj visokih uradnikov njegove vlade ter visoki duhovniki memfidskih templjev in mogočni poglavarji rodov v puščavi.

»Česa me hočeš prositi, brat moj?« je vprašal faraon, ko so zaprli vrata.

»Veliko prošnjo imam, vajino veličanstvo,« je odgovoril princ in se je vrgel na tla. »Zaradi sreče Egipta in tvoje lastne sreče in zaradi moje sreče, ki se vama klanjam kot vdan podložnik, te prosim, da jo blagohotno uslišiš.« Potem se je vzravnaval in je rekel počasi: »Stopil sem pred tebe, da te poprosim roke slavne kraljice Neter-Tue, Amenove hčere.«

Faraon ga je debelo pogledal, Tua pa, ki je dobro vedela, kaj se pripravlja, je obrnila glavo v stran in je vprašala svetovalca, ki je stal blizu nje, ali je že kdaj v zgodovini države egipčanske kraljica poročila svojega strica.

Svetovalec, ki je slovel zaradi svojega zgodovinskega znanja, je odgovoril, da se ta trenotek ne more spomniti nobenega takega primera.

»Potemtakem se zdi,« je odgovorila Tua hladno, še vedno obrnjena k njemu, »da bi ne bilo modro, če bi ustvarili nov primer, po katerem bi se druge mlade ženske kraljevega rodu morale ravnati.«

Faraon je ujel nekaj teh besed, dočim ni Abi ničesar slišal, ker je Tua govorila tiho, in je razmišljal, kako bi se rešil zadrege.

»Kraljica Neter-Tua sedi ob mojem boku, je moja sovladarica v državi, njena volja je moja volja in kar ona ukrene, bom skoraj gotovo potrdil tudi jaz. Govori rajši z njo,« je rekel.

Abi se je torej obrnil h kraljici, položil roke na srce, se poklonil, jo gledal in začel:

»Goreča ljubezen do tvojega veličanstva me nagiba — —«

»Prosim te, stric moj,« ga je prekinila Tua, »popravi svoje besede, ki bi se morale glasiti: ‚Goreča ljubezen do prestola in oblasti tvojega preodličnega veličanstva me nagiba,‘ in tako dalje.«

Tedaj se je Abiju zmračilo čelo, vsi drugi pa so se nasmehnili s faraonom in zvezdoslovcem Kakujem vred. Nanovo je začel svoj govor, toda tako zmedeno, da ga je Tua koj ustavila v drugič in rekla:

»Saj nisem gluha, plemeniti princ, stric moj. Slišala sem besede, ki si jih govoril faraonu, in razumela njih pomembnost. Vprašala sem celo že za svet tega-le našega svetovalca, učenega pravoslovca, ali bi zveza, ki jo ti predlagaš, bila zakonita, in on je razsodil proti tebi.«

Abi je svetlo pogledal svetovalca, ponižnega, zaprašnega, starega moža, ki je prebil vse svoje življenje med zavoji in kronikami.

»Naj mi tvoje veličanstvo oprostí,« je vzkliknil jurist s tenkim, razburjenim gla-

som, »rekel sem samo, da se ne spominjam nobene take poroke, čeprav se mi zdi, da je nekoč neka kraljica vzela svojega nečaka za sina, in da je le-ta kasneje postal faraon.«

»To je ista stvar, prijatelj,« je odgovorila Tua sladko, »zakaj česar se nihče ne spominja v dolgi zgodovini Egipta, mora biti protizakonito. Pa če me hoče moj stric vzeti za hčer, mu bom seveda hvaležna, čeprav bodo njegovi pravni dediči nemara manj zadovoljni. O tem se da razpravljati.«

Abi, ki je začul, da se kraljica igra z njim, se je razjezil.

»Stavil sem tvojemu veličanstvu jasno vprašanje,« je rekel, »in bi morda bil vreden jasnega odgovora. Kakor vsakdo dobro ve, o kraljica, je čas, da se poročiš, in jaz sem se ti ponudil za soproga. Res je sicer, da sem malo starejši od tebe — —«

»Katerega leta je bil princ Abi rojen? Istega, kakor ti, si rekel?« je vprašala Tua z očitnim namenom, starega in učenega svetovalca, ki je nato izginil za prestolom in se ni prikazal več.

»Pripomniti pa moram tudi,« je nadaljeval Abi, ki se ni dal motiti, »da mnogo ponujam. Tudi jaz sem kraljevske krvi, vajino veličanstvo, in vladam tukaj na severu, kjer se pojavlja neko nezadovoljstvo, zlasti med mogočnimi beduinskimi rodovi v puščavi, ki stražijo mejo države. Če se ta zveza izvrši in če jaz nekoč zasedem kot sovladar Egipta dvojni prestol, mi bodo vdani in sever in jug bosta tesneje združena, nego sta bila kdaj poprej. Če se pa ta zveza ne izvrši — —« tedaj se je Kaku,

kakor da hoče prepoditi muho z obraza, zadel z roko Abijeve obleke in njegov gospodar je na to znamenje utihnil.

»Nadaljuj, prosim, stric moj,« je rekla Tua. »Če se ne izvrši, kaj potem?«

»Potem utegnejo nastati težave, kraljica. Ne, pusti me, čarovnik, resnico hočem govoriti, naj se zgodi karkoli! Faraon, mnogo let si vladal; da, štiridesetkrat je Nil preplaval svoje obrežje, odkar sva pokopala svojega božanskega očeta. Vsa ta leta se ti je rodil en sam otrok, in šele potem, ko sem jaz prišel v Thebe prosit te, da me imenuješ za svojega naslednika. Marsikomu se to, faraon, čudno zdi, marsikdo dvomi, ali sedi ta lepa kraljica, ki se imenuje Amenova hči in ki ti je tako malo podobna po telesu in duhu, po pravici na prestolu Egipta. Če jo jaz poročim, bodo ti dvomi prenehali. Če je ne poročim, bo to šepetanje naraslo v mogočen vihar, ki ji bo odnesel krono z glave.«

Vsem, ki so slišali te drzne in izdajalske besede, je od strahu in začudenja zastala sapa in Tua, ki je zardela do ušes, se je sklonila naprej, kakor da hoče odgovoriti. Toda preden je mogla izgovoriti besedo, je faraon planil s stola in obraz mu je bil ves spremenjen od jeze. Vsa njegova potrpežljiva ljubeznivost je bila izgubljena, bil je tako strog in kraljevski, da je vsem in celo Abiju upadel pogum.

»Ali sem zato tako dolgo potrpel s teboj, brat moj?« je zavpil, trgaje si obleko. »Ali sem ti zato pred leti prizanesel v Thebah, ko si z izdajstvom zapravil življenje? Ali sem zato dovolil, da si se vzel do naj-

višjih časti in da vladaš tukaj v mojem mestu Memfidi skoraj kakor kralj? Ali ni dovolj, da sem mirno sedel, ko si se ti, star mož, sin barbarske sužnje najinega očeta, razuzdan kraljič, drznil prositi za čisto roko egipčanske kraljice, ti, njen stric, ki bi ji prav tako lahko bil ded? Ali moram tudi poslušati, kako s svojimi umazanimi ustmi sliniš njeno kraljevsko rojstvo in čast njene kraljevske matere, kako posmehljivo pljuješ na Amena, očeta bogov? Amen naj to opravi s teboj, ko stopiš pred vrata večne hiše, toda tukaj na zemlji sem jaz njegov sin in služabnik. Mermes, pokliči mojo stražo in primi tega moža ter ga spravi na varno. V Thebah, kamor odidemo jutri, bo sojen po našem zakonu.

Tedaj je Mermes zapiskal na srebrno piščalko, ki mu je visela okrog vratu, skočil naprej in pograbil princa za roko. Abi je izdril meč, da ga prebode, navzoči pa so, ko so videli orožje v njegovi roki, udrli proti vratom, da uidejo; predvsem so bežale faraonove dvorjanke in med njimi njegova strežnica Meritra. Toda preden so mogli priti skozi vrata, so prihiteli stražniki, ki so bili slišali Mermesov žvižg, z dvignjenimi kopji v dvorano ter so jih pognali nazaj. Planili so na Abija, mu izdrli meč iz roke in ga vrgli na tla, ostale pa so segnali v gručo, kakor preplašene ovce.

»Zvežite izdajalca in ga spravite na varno, jutri pa nas bo spremljal v Thebe,« je rekel faraon.

»Kaj naj storimo z njegovimi sinovi in spremstvom, veličanstvo?« je vprašal častnik straže.

»Naj odidejo,« je odgovoril faraon trdno, »ker oni niso grešili proti nam. Naj odidejo in usoda njihovega gospoda naj jim bo v svarilo.«

V zmedu so Meritro slučajno potisnili h Kakuju.

»Čuj,« je zašepetal zvezdoslovec ženski v uho. »Stori, kakor sem ti snoči velel, in vse bo še dobro. Stori tako, ali umri! Ali me slišiš?«

»Slišim te in bom ubogala,« je odgovorila Meritro prav tako tiho.

Nato sta se ločila, zakaj straža je prišla Kakuja za roko in ga porinila iz templja skupaj z Abijevimi sinovi.

Uro pozneje sta Mermes in Asti stala pred faraonom in ga prosila, naj bi odšel iz Memfide še isto noč, češ da mu tako svetuje tudi kraljica in častništvo. Toda faraon je bil utrujen in ni hotel poslušati.

»Tudi jutri bo še dovolj časa, ko se naspim,« je odgovoril. »Ali naj bežim kakor tat iz svojega lastnega mesta? In potovanje tudi ni pripravljeno. Zakaj me silita k temu strahopetnemu dejanju?« je pristavil zlovoljno.

»Dovolj imava vzroka, veličanstvo,« je odgovoril Mermes. »Prepričana sva, da so se zarotili, da te obdržijo tukaj. Danes popoldne bi ne bil mogel oditi, če bi bil poskusil, toda nočoj je Abi v ječi, njegovo ljudstvo je preplašeno, nima poveljnika in bo odprlo vrata. Do jutra pa že dobijo drugega in vrata bodo dvakrat zapahnjena in zastražena.«

»Kaj?« je rekel kralj zaničljivo. »Ali meniš, da sem tudi jaz ujet, ujet v Egiptu,

kjer vladam? Ne, prijatelja moja, na faraonovo besedo se bodo vrata odprla. Če se pa ne odpro, bom Memfido razdejal kamen za kamenom in razgnal nje prebivalce, da si poiščejo strehe v votlinah pri šakalih. Ali menijo, če sem dober in prijazen, da ne znam potegniti meča, kadar je treba? Ali so pozabili, kako sem pobil upornike v svoji mladosti, kako sem požgal njihova mesta in podjarmil Sirijo, ki jim je pomagala? Jutri odkorakamo in nič prej. Govoril sem.«

Tedaj se je Mermes priklonil in se obrnil, da odide, ker ni bilo dovoljeno odgovarjati na to faraonovo besedo. Toda Asti se je vendar drznila ustavljati.

»O faraon,« je rekla, »ne huduj se na svojo služabnico! Kakor veš, faraon, imam nekaj proroške spretnosti, duhovi umrlih mi včasi šepetajo o stvareh, ki se bodo zgodile. Ravnokar se mi je zdelo, ko sem odšla od kraljice, svoje rejenke, in sem stala trenotek sama v temi, da je stopilo božasko veličanstvo velike gospe kraljevske žene Ahure, ki je bila moja gospa in prijateljica, k meni in mi reklo:

»Pojdi, Asti, k faraonu in mu povej, da velike nevarnosti grozijo njemu in naši kraljevski hčeri. Reci mu: Beži iz Memfide, če ne, bo to tvoja smrt in Amenovo zvezdo bo zakril oblak sramote. Reci mu, naj se varuje ženske, ki stoji ob njegovem prestolu, in tistega hudobnega čarovnika, s katerim je sklenila zvezo preteklo noč.«

Tedaj je faraon pogledal Asto in je rekel:

»O sanjalka sanj, razlagaš svoje lastne sanje! Kdo je ženska ob mojem prestolu, ki bi se je moral varovati, in kdo je čarovnik, s katerim je sklenila zvezo?«

»Božanska kraljica mi tega ni povedala, o faraon,« je vztrajno nadaljevala Asti, »povedala pa mi je to lastna pamet. To je Meritra, tvoja ljubljenska, in čarovnik je Kaku, katerega je obiskala preteklo noč.«

»Kaj!« je vzkliknil faraon in se zasmejal. »Ta dolgokraki stari zvezdoznanec s pisano kapo, ki je tako hitro bežal, ko so njegovega gospoda prijeli? On ni nič drugega nego vohun, ki je že mnogo let v moji službi; glumač, ki se dela, kakor da bi vedel kaj posebnega, da izvablja iz princa njegove skrivnosti. In Meritra, ki me je nekoč posvarila pred Abijevo brezumno zaroto! Asti, ti si plemenitega rodu in modra, ti si ženska, ki jo prav tako ljubim in visoko čislam, kakor kraljica, moja hči, toda ti znaš kljub temu biti ljubosumna, kakor sem že davnaj opazil. Asti, nikar se ne moti, ljubosumje do Meritre ti je šepetalo v uho, ne duh božanske Ahure. Sedaj pojdi in vzemi svoje strahove s seboj, zakaj ta črna zarotnica Meritra čaka v moji sobi, da me sleče in me uspava s svojimi prijetnimi šalami in s svojim čebljanjem.«

»Faraon je govoril in jaz grem,« je rekla Asti s svojim mirnim in odločnim glasom. »Naj bi faraon sladko počival in se srečno zbudil.«

Tua to noč ni mogla spati. Kadar je zatisnila oči, so se ji v duhu pojavljale prikazni, strašne, blodne prikazni, in v vseh

je imel ta debeli in ostudni Abi svojo vlogo. Tako je zopet videla oni prizor pri usodni pojedini, ki jo je oče bil priredil princu iz Keša, ko je Asti s svojo umetnostjo dosegla, da je prišla iz glumačevega vrča podoba opice. Samo da se je sedaj dvignil iz vrča Abi, strahotni Abi, z rdečim mečem v roki in s faraonovo krono na glavi. Skočil je z ustja vrča, jo požiral s svojimi poželjivimi očmi in z jeklenimi koraki stopal proti njej, da jo pograbi, ona pa se ni mogla ganiti, nekaj jo je nepremično držalo na prestolu.

Nič več ni mogla tega prenašati — odprla je oči in strmela v temo; iz teme pa so prihajali glasovi, ki so govorili o smrti in vojski. Zamašila si je ušesa in se trudila, da bi zbrala svoje misli pri Ramesu, žarko-okem, lahkonogem ljubljencu svojem, ki ga je tako zelo želela zopet videti, brez katerega je bila tako sama in brez pomoči.

Kje je Rames? se je vpraševala. Kakšna usoda ga je doletela? Zdelo se ji je, da nekaj v njej odgovarja: smrt. O, če je Rames mrtev, kaj naj stori? Kaj ji pomaga, da je kraljica Egipta, prva ženska na svetu, če je Rames mrtev?

Samotnost, neznosna samotnost se je je polaščala. Smuknila je s postelje in skozi vrata svoje male sobe v stolpu. Bila je na ozkem stopnišču in pred njo je bila ona druga soba, kjer je spala Asti. Nekdo je govoril z njo! Morda je bil Mermes z ženo, in če je bilo tako, tedaj ni smela vstopiti. Ne, to je bil Astin glas, in ko je prisluhnila, je zaslišala mrmrajoče prošnje in slovesne rotitve. Odprla je vrata in vsto-

pila. V sobi je gorela majhna svetilka in pri slabotni luči je videla, da je stala tamkaj Asti v beli obleki in z razpuščenimi lasmi, z dvignjenimi očmi in proti nebu iztegnjenimi rokami. Tedaj je Asti tudi njo opazila, toda le nejasno, ker je stala v temni senci, tako da je ni spoznala.

»Stopi bliže, o duh, in govori, zakaj še nikoli nismo tvoje pomoči bolj potrebovali,« je rekla.

»To ni duh, to sem jaz,« je odgovorila Tua. »Kaj imaš v tej pozni nočni uri z duhovi opraviti, Asti? Ali ni dovolj groze okrog nas, da kličeš še duhove povrhu?«

»Kličem jih, da nas rešijo groze, kraljica, zakaj tudi jaz mislim, da smo v najtežjih nevarnostih. Ta noč je polna čarovnije; voham jo v zraku in se trudim, da bi pregnala čar s čarom. Pa zakaj ne spiš?«

»Ne morem, Asti, ne morem. Strah se me je polastil. O, da bi ne bili nikoli prišli v to zoperno Memfido, da bi ne bili nikoli videli nje nesrečnega gospoda, tega grdega človeka, ki me hoče dobiti za ženo.«

»Ne boj se, gospa,« je rekla Asti in je objela nežno in trepetajočo Tuino postavo. »Jutri zjutraj odrinemo; to vem od faraona in straža se že pripravlja, ta prokleti Abi pa je v ječi.«

»Ni ječe, ki bi ga mogla zadržati, Asti, razen groba. O, zakaj ni moj oče ukazal, naj ga pobijejo, kakor bi bila jaz storila? Potem bi ga saj bili rešeni in nikoli bi me ne mogel več poročiti.«

»Ker je bilo drugače usojeno, o Neter-Tua, in faraon mora izvršiti svojo in našo

usodo in nihče ga ne more pregovoriti, čeprav je dobrotljiv.«

Ko je govorila te besede, se je od nekod spodaj oglasil krik, glas človeka v strahu ali bolečini, in nato so se zaslišali koraki na stopnišču.

»Kaj se godi?« je rekla Asti in je planila k vratom.

»Faraon je umrl ali umira,« je odgovoril prestrašen glas zunaj. »Naj njeno veličanstvo pride k faraonu!«

Naglo sta se oblekli in pohiteli po ozkih stopnicah doli ter skozi dvorane, dokler nista prispeli v faraonovo sobo. Ležal je na postelji, okrog njega so stali dvorni zdravniki. Govoriti ni mogel, toda oči je imel odprte in je spoznal hčer, zakaj dvignil je slabotno roko in pokimal ter pokazal na noge.

»Kaj je, človek?« je vprašala prvega zdravnika, ki ni odgovoril, marveč dvignil odejo s postelje in razgrnil faraonove noge in stopala, ki so bile bele in izsušene kakor na ognju.

»Kakšna bolezen je to?« je vprašala Tua zopet.

»Ne vemo, o kraljica,« je odgovoril zdravnik, »ker vse svoje žive dni nismo videli nič takega. Meso je naenkrat usahnilo in udje so hromi.«

»Pa jaz vem!« ga je prekinila Asti. »To ni bolezen, to je čarovnija. Faraona je zadel hudoben čar princa Abija ali njegovih čarovnikov. Povejte, kdo je bil nazadnje pri njem?«

»Zdi se, da ga je njegova strežnica Meritra uspavala s pesmijo, kakor navad-

no,« je odgovoril zdravnik; »nato je odšla nekako pred dvema urama, pravi straža. Ko sem prišel jaz, da pogledam, kako je njegovemu veličanstvu, sem ga našel tako.«

Tedaj je Tua dvignila glavo in rekla.

»Moj božanski oče je brez moči in zato vladam zopet sama v Egiptu. Čujte me in ubogajte! Naj pripeljejo princa Abija iz ječe v notranjo dvorano, ker ga hočem zaslišati. Pripeljejo naj tudi strežnico Meritro med stražo z izdrtimi meči.«

Častnik se je priklonil in odšel, da izvrši povelje njenega veličanstva, drugi pa so odhiteli, da razsvetlijo dvorano.

Kmalu se je vrnil v sprednjo sobo, kamor se je bila Tua umaknila, dočim so se zdravniki ukvarjali s faraonom.

»O kraljica,« je rekel s prestrašnim obrazom, »ne huduj se, toda princ Abi je ušel. Izginil je iz ječe in strežnice Meritre tudi ni več.«

»Kako se je to zgodilo?« je vprašala Tua s hladnim glasom.

»O kraljica, mala vrata so bila odprta, zakaj ljudje, ki so pripravljali jutrišnji odhod, so hodili neprestano ven in noter. Nekako pred eno uro je menda prišla gospa Meritra k vratom in je pokazala častniku faraonov pečatnik, češ da odhaja po faraonovem naročilu. Z njo je prišel krepak mož, opravljen kakor hlapec pri kamelah, in častnik je v temi mislil, da je Arabec iz puščave, ki se je sukal okrog kamel. Verjetno je, da ni bil to nihče drugi kot princ Abi, preoblečen v Arabčevo obleko, in da je ušel iz ječe po kakem skrivnem prehodu, ki ga je poznal, po prehodu starih

duhovnikov. Arabca, čigar obleko je nosil, ni bilo mogoče najti, pa morda spi kje v kakem kotu.«

»Zaprte vrata,« je rekla Tua, »in ne puščajte nikogar ne ven ne noter. Asti, vzemi ljudi s seboj in preišči sobo, kjer je spala Meritra. Morda je zopet prišla.«

Asti je odšla in se je kmalu vrnila. S seboj je prinesla nek ovoj.

»Meritra je odšla, o kraljica,« je rekla s pomenljivim glasom, »in je pustila to-le, skrito v postelji.« Dela je predmet na mizo.

»Kaj je to? Mumija otroka?« je vprašala Tua in se umaknila.

»Ne, kraljica, podoba moža.«

Asti je nato predmet odvila in prikazala se je voščena podoba, napravljena natančno po faraonu, ali prav za prav ostank podobe, zakaj noge so bile stopljene in zapletene; v njih so bile kosti iz slonovine in kite iz tenke žice, okrog katere so bili udje uliti. Pod brado, tam, kjer bi moral biti jezik, je bila glava predrta z ostrim trnom do neba v ustih. Stvar je bila kakor živa in strašna, prav taka, kakor mutasti in ohromeli faraon na postelji.

Neter-Tua si je za trenotek zaprla oči in se naslonila na steno, nato pa se je vzravnala in rekla:

»Pokličite zdravnike in člane državnega sveta in tiste častnike, ki jih more straža pogrešati, da vsakdo vidi in izpriča ostudni zločin, ki ga je izvršil proti faraonu njegov brat princ Abi in čarovnik Kaku ter njuna pomočnica Meritra.«

Možje so na poziv prišli, in ko so videli to strahotno reč, ležečo pred njimi v

voščeni bledoti, so jeli tožiti in proklinjati tiste, ki so povzročili ostudno čarodejstvo.

»Ne preklinjajte jih,« je rekla Neter-Tua, »ker so že prekleti in bodo izročeni uničevalcu duš, kadar pride njih čas. Zaznamujte to dejanje, o pisarji, in naglo!«

Pisarji so torej dogodek zapisali in kraljica ter navzoči so zapisnik kot priče podpisali. Nato je Neter-Tua ukazala, naj podobo odnesejo in uničijo, preden stori še več zlega, in Osirisov duhovnik, ki je bil tamkaj, jo je pobral in odšel z njo.

Neter-Tua je stopila v faraonovo sobo in pokleknila ob njegovi postelji ter ga opazovala. Zdelo se je, da spi. A tedaj se je nenadoma zbudil, se ozrl naokrog in jel obupno premikati ustnice. Nekaj hipov ni mogel govoriti, potem pa mu je bruhnil iz prsi hripav, nenaraven krik:

»Začarali so me! Gorim, gorim!« je vpil in se premetaval sem ter tja po postelji. »Maščuj me, hči moja, in se ničesar ne boj, zakaj bogovi so okrog tebe. Jaz vidim njih častitljive oči. O, gorim, gorim!«

Nato mu je glava omahnila in po izmučenem obrazu se je razlil mir smrti.

Tua je poljubila mrtvo čelo in pokleknila k molitvi. Po nekaj trenutkih je vstala in rekla:

»Pravični in popolni faraon je blagovolil oditi v svoje večno bivališče k Osirisu. Oznanite, da je ta bog mrtev in da vladam sama v Egiptu. Pošljite semkaj Osirisovega duhovnika, da opravi mrtvaške molitve, in vi zdravniki storite, kar vam nalaga poklic!«

Duhovnik je prišel, toda pri vratih ga je Asti ujela za roko in ga vprašala:

»Kako si uničil voščeno podobo?«

»Sežgal sem jo na oltarju starega sve-tišča v tem templju,« je odgovoril.

»O bedak!« je rekla Asti. »Pokopati bi jo bil moral. Vedi, da si z začarano podobo sežgal tudi faraonovo življenje.«

Tedaj se je duhovnik zgrudil na tla in je omedlel in poklicati so morali drugega, da opravi mrtvaške molitve.

X. Ka prispe.

Bilo je že jutro, in dočim so zdravniki balzamirali faraonovo truplo, kakor se je dalo, se je Tua posvetovala s svojimi čast-niki. Posvet je bil dolg in resen, zakaj vsi so čutili, da je nevarnost zelo velika. Abi je bil ušel, in če ga zopet ujamejo, je sam najbolje vedel, da bo njegova smrt in smrt vse njegove hiše plačilo za njegove zločine in čarodejstva; mogel je to popraviti le s tem, da — poroči egipčansko kraljico. Ra-zen tega je imel tisoče vojakov v mestu in njega okolici in vsi so mu bili zapriseženi, kraljevska straža je pa štela samo pet stotnij, vsaka po sto mož, in je bila ujeta v zanki ulic in kamenja.

Nekdo je predlagal, naj bi si odprli pot skozi tempeljsko obzidje in tako prišli do kraljevskih ladij, ki so bile zasidrane na Nilu pod obzidjem, in ta načrt je svet odobril. Toda ko so ga hoteli izvršiti, se je izkazalo, da so ladje že bile zasežene in da so jadrane po reki navzgor. Tako sta preostali samo dve možnosti: vztrajati v

utrdbah starega templja in poslati sle po pomoč, ali pa drzno odkorakati skozi mesto, udreti skozi vrata, če bi bila zaprta, ugrabiti ladje in odpluti po Nilu navzgor do kakega kraljevskega mesta, ali če bi to ne bilo mogoče, poskusiti svojo srečo na prostem polju.

Nekateri so pritrjevali enemu načrtu, drugi drugemu, tako da je slednjič moralo odločiti njeno veličanstvo. Nekaj časa je razmišljala, nato pa je rekla:

»Tu nočem ostati, da umrjem lakote, kar bi se gotovo zgodilo, preden bi se moglo zbrati vojstvo, da nam pride na pomoč, in da bom v oblasti tega odurnega in ničvrednega človeka, morilca dobrega boga, mojega očeta. Bolje je, da se spustim v boj na ulicah — tako pridem vsaj neomadeževana k njemu v njegovo večno bivališče onstran solnca. O polnoči odkorakamo.«

Uklonili so se njeni besedi in se jeli pripravljati. Dočim so dvorjanke glasno objokovale faraona, so klicarji stopili na visoke stolpe in so oznanjali, da je nastopila vlado Neter-Tua, Amenova Jutranja zvezda, slavna v Raju, Hathor, močna v lepoti, kot edina vladarica in gospodovalka Severa in Juga in Egiptu podložnih dežel.

Na novo so to oznanili in iz množice, ki je spodaj poslušala, so nekateri vzklikali, toda večina je molčala, ker so se bali maščevanja svojega princa, katerega so klicarji pozivali, naj se pokloni, a ga ni bilo nikjer.

Slednjič je prišla noč. Na znak so se vrata odprla in na ramah njegovih svetovalcev z majhno četo stražnikov spredaj in

Poglavje XII.

— nad njim pa je Tisti, ki je sedel na prestolu in žarel kakor ogenj, kazal z žezlom na razvaline in bežočo množico ter se smejal, smejal.

z dvorjankami ter strežnicami zadaj so dospeli faraonovi ostanki v krsti, surovo izklesani iz sikomorovih tempeljskih gred. Stopali so slovesno in počasi, kakor da se nimajo ničesar bati, duhovniki in pevci pa so peli starodaven pogreben spev. Sledili so možje s prtljago, za njimi kraljevska straža in v nje sredi kraljica v vozu, opravljena kakor muž, in z njo njena dvorna gošpa Asti, Mermesova žena.

Spočetka je šlo vse po sreči, zakaj veliki trg pred templjem je bil prazen. Sprevod s faraonovim truplom ga je prekoračil in je izginil v ulici, ki je vodila do velikih, miljo oddaljenih vrat. Nato se je tudi straža razpostavila v vrsto, da stopi v ulico, ko so se nenadoma pojavile močne stotnije mož, doslej skritih v drugih ulicah, ter zaprle izhod s trga.

Neki glas je zaklical: »Stoj!« — in dočim se je straža zgrinjala v četverokotu okrog kraljice, se je približalo odposlanstvo častnikov, med katerimi so spoznali tudi štiri zakonite Abijeve sinove, in je zahtevalo v prinčevem imenu, naj jim izroče njeno veličanstvo; pristavili so, da bodo ravnali z njo z vso častjo in da morejo tisti, ki jo spremljajo, svobodno oditi.

»Odgovorite, da se egipčanska kraljica ne izroča upornikom in morilcem v roke. Napadite jih in jih pobijte!« je zavpila Neter-Tua, ko ji je kapitan Mermes sporočil zahtevo.

Stopil je torej zopet naprej in oddal kraljičin odgovor; naslednji trenutek je jata puščic kraljičine straže podrla na tla

štiri Abijeve sinove in večino tistih, ki so bili z njimi.

Nato se je pričel boj, eden izmed najbolj ljutih bojev, kar so jih pomnili mnogi rodovi v Egiptu. Kraljičina četa je bila sicer majhna, toda bili so sami izbrani možje divji v svojem obupu in besnosti. Kraljica Tua se to noč ni obnašala kakor ženska, zakaj ko so njeni vojaki streljali, prizadevajoč si, da si utarejo pot skozi nasprotno četo, je tudi ona streljala z njimi in je stala tamkaj na vozu v mesečini, podobna jezni boginji, in s čela so ji švigale strele. Zadelo je ni nobena poškodba in njenega spremstva tudi ne in celo konj ne, ki so ji vlekli voz. Bilo je, kakor da jo varuje nevidna moč, ki odbija udarce mečev in odvrča od nje konice sulic.

A vse to ni nič pomagalo, zakaj Abijevo moštvo je bilo zelo mnogoštevilno, kraljevske straže pa je bilo malo. Kraljevska četa se je vedno manjšala in se pod pritiskom počasi umikala nazaj, najprej do obzidja starega Sekhetinega templja, potem pa tudi v njega notranje dvorišče. Nato so se vsi, kar jih je bilo ostalo pod Mermesovim poveljstvom — in ni jih bilo petdeset mož — postavili v bran, da obdrže vrata. Borili so se brezupno in so padali mrtvi drug za drugim v dežju kopij.

Tua je bila stopila z voza, si podprla glavo, ko so ji vse puščice pošle, in je z Asto opazovala boj. Abijeve čete so se s krikom pognale skozi vrata in morile, kdor jim je stopil nasproti. Obdana od tistih, ki so ji še ostali, niti dvajset mož ne, se je

umaknila skozi notranja dvorišča, skozi dvorane, do stolpnega stopnišča.

Tu so se dvignili k zadnjemu odporu. Branili so stopnico za stopnico, dokler niso bili slednjič pokonci samo še Tua, Asti in njen soprog Mermes, ki je bil na več krajih težko ranjen. Ko so naskakovalci za trenotek odnehali, se je kapitan Mermes, pobit od bridkosti in bolečine, obrnil na malem presledku med sobami kraljice in Aste k svoji ženi in jo poljubil. Nato se je priklonil kraljici ter rekel:

»Kar more človek storiti, sem storil, da rešim tvoje veličanstvo. Sedaj grem poročat faraonu in te zapuščam v skrbi Amenovi, ki naj te brani, in Ramesovi, ki naj podeduje moje maščevanje. Zbogom, o hči Amenova, dokler ne zagledam tvoje zvezde, dvigajoče se v temi spodnjega sveta, in zbogom tebi, ljubljena žena!«

Nato je visoki in plemeniti Mermes zakričal bojni krik svojih očetov, tistih faraonov, ki so nekoč vladali v Egiptu, pograbil meč z obema rokama in se vrigel proti prodirajočim sovražnikom, sekajoč na levo in desno, dokler niso njega samega posekali.

»Pojdi z menoj, o soproga kraljevskega junaka,« je rekla Tua Asti, ki si je bila z roko zakrila oči in se naslanjala ob steno.

»Vdova, ne žena, kraljica. Ali nisi videla, ko je šel njegov duh mimo?«

Tua jo je peljala po nadaljnjih stopnicah do vrha ogelnega stolpa, kjer se je Asti zgrudila na tla, stokaje v svoji bedi. Tua pa je stopila do skrajnega roba stolpa in je tamkaj stala ter čakala konca. Danilo se je. Na vzhodnem obzorju se je v jas-

nem nebu dvigal rdeči obroč solnea iz puščave. Tua je stala tam na visokih linah, opremljena s svetlim oklepom in s čelado v podobi krone Spodnjega Egipta, v sijajnih žarkih vzhajajočega solnea, v katerih je bila kakor ognjena slika nad svetom senc. Tisoči ljudstva, ki so čakali spodaj v ulicah in na ladjah Nila, so jo videli ter so vzklikali v presenečenju in občudovanju.

»Amenova hči, hči solnea!« so vpili.
»Poglejte njeno opravo v sijaju božjem!«

Vojaki so se vzpeli po stopnicah do strehe stolpa in so jo tudi videli, z njimi pa je prišel, ker je bil boj že končan, tudi princ Abi.

»Primate jo,« je težko sopesl, zakaj stopnišče je bilo strmo, tako da mu je sapa pohajala.

Toda vojaki so samo gledali in se umikali pred veličanstvom Egipta, odetim s plaščem svetlobe.

»Bojimo se,« so odgovorili, »faraonov duh stoji pred njo.«

Nato je Neter-Tua spregovorila:

»Abi, nekoč princ egipčanski in dedni gospod Memfide, sedaj že izobčeni morilec, oskrunjen s krvjo svojega kralja in mnogih zvestih mož, čuj me, maziljeno kraljico Egipta, čuj me, o mož, nad katerim izrekam obsodbo prve in druge smrti! Stopi samo za en korak bližje mojemu veličanstvu in se bom pred tvojimi očmi in pred očmi vse množice, ki gleda, vrgla s tega strahotno visokega mesta v nilske vode. A še preden odidem k mrtvem faraonu in sedem k njemu, da razgrneva svojo obtožbo proti tebi pred večnimi bo-

govi, čuj naše prokletstvo nad teboj. Od tega dne dalje bo kača glodala tvoje drobovje, dokler se ne pregrize gor do srca. Duhovi faraona in vseh njegovih služabnikov, ki si jih pomoril, naj te preganjajo v spanju; nikoli več ne boš okusil ure mirnega pokoja.

Odslej boš vse življenje bežal pred njih senco, in če zasedeš prestol, naj bo, kakor je ta-le, na katerem stojim jaz, obdan z nevarnimi globočinami teme. Slednjič boš omagal, umirajoč sramotne smrti, in zli bogovi se te bodo polastili, o izdajalec, te vrgli v žrelo požiralca duš, da izgineš tamkaj za vse večne čase ti in vsa tvoja hiša in vsi tisti, ki se te držijo. Tako govori Neter-Tua z glasom Amenovim, ki jo je ustvaril, z glasom njenega očeta in očeta bogov.«

Ko so vojaki slišali te strašne besede, so uhajali drug za drugim po stopnicah navzdol, dokler nista slednjič ostala na strehi stolpa samo še kraljica, Asti, ki je ležala ob njenih nogah, in njen ostudni stric Abi.

Gledal jo je in je trikrat poskusil govoriti, a ni mogel, ker so mu besede zastajale v grlu. Poskusil je četrtič in tedaj je rekel hripavo: »Prekliči svojo kletev, o mogočna kraljica,« je rekel, »in izpustil te bom. Star sem, nocoj so vsi moji zakoniti sinovi pomrli; prekliči svojo kletev, pusti me na vladi, in čeprav želim tebe bolj kot egipčanskega prestola, o Lepa, bom vendar dovolil, da odideš.«

»Ne,« je odgovorila kraljica, »ne morem, tudi če bi hotela. Govorila nisem jaz,

marveč duh po mojih ustih. Stori najhujše, o Setov sin. Kletev ostane na tebi!«

Tedaj je Abi vztrepetal v besnosti in strahu in je odgovoril:

»Torej bodi tako, Amenova zvezda! Ničesar strašnejšega se nimam bati, torej bom storil, kar morem najhujšega. Moj sovražnik faraon je mrtev, in ti, njegova hči, boš postala moja žena po svoji lastni volji ali pa boš umrla od lakote v tem stolpu, ker se ti ne bo nobena živa duša približala. Smrt še ni prišla; moj dan pa še pride, tako mi je bilo obljubljeno. Vladaš z menoj, če hočeš, ali umri od lakote brez mene, če hočeš — jaz ti pravim, Amenova hči, da moj dan še pride.«

»Jaz pa ti pravim, Setov sin, da po dnevu pride dolga strahota noči, ki nima jutra.«

Abi ni na te besede našel odgovora in se je obrnil ter odšel.

Ko je izginil, je Neter Tua stala še nekaj časa in gledala doli k tisočim ljudstva, ki so bili zbrani na velikem trgu, kjer se je bila poprej vršila bitka, in so zrlji v smrtni tišini k njej navzgor. Nato se je umaknila od lin, prijela Asto za roko in jo odpeljala s strehe v malo sobo, kjer je spala.

Minilo je šest dni in kraljica Neter-Tua je umirala od lakote v ogelnem stolpu. Do tega časa je imela vode, ker je je bilo dovolj v vrčih, toda slednjič je je zmanjkalo; jedli pa nista bili med tem nič drugega razen nekaj medu, ki ga je Asti vzela čebelam, prebivajočim med najvišjim kamenjem stolpa. Teга dne je bil tudi med po-

šel, in tudi če bi ne bil pošel, bi ne bili mogli več požirati te silne hrane brez vode, s katero sta si poplakovali grlo. Čeprav je Neter-Tua v poznejših letih v spomin na to pomoč izbrala čebelo za svoj kraljevski znak, se vendar ni mogla nikoli več premagati, da bi uživala sad njihovega dela.

»Pridi dojlja,« je rekla Tua, »stopiva na streho in si oglejva zahod solnca, morda zadnjikrat, ker se mi zdi, da pojdeva za njim skozi zahodna vrata.«

Odšli sta, opiraje se druga na drugo po stopnicah, ker sta bili obedve opešali. Tamkaj sta z višine opazili, da je bilo obrežje Nila zastraženo z Abijevimi vojnimi ladjami in ves tempelj obdan z dvojnimi obročem vojakov; za vojaki pa so bili na trgu, kjer se je vršila bitka, zbrani tisoči ljudstva, ki so vedeli, da je omagajoča kraljica navadno prihajala ob solnčnem zatonu na stolp.

Ko so jo ugledali, opravljeno z oklepom, ki ga je še vedno nosila, se je zaslišalo med množico mrmranje kakor mrmranje morja, nato pa je zavladal globok molk, ker se niso upali izraziti usmiljenja, ki se jih je lotevalo. Neter-Tua je sredi tega molka, dvignila svoj krasni glas, ko je solnce zahajalo za piramidami starih kraljev, in zapela večerni spev solncu Amenu. Ko so zamrli zadnji glasovi v tistem ozračju, se je med množico zopet oglasilo mrmranje, okrog stolpa pa se je zbirala tema, ki jo je zakrila človeškim očem.

Ženski sta se prijeli za roko, kakor sta bili prišli, in se vrnili po stopnicah v svojo spalnico.

»Ne smejo nam pomagati, Asti,« je rekla Tua. »Leziva in umriva.«

»Ne, kraljica,« je odgovorila Asti, obrniva se k tistemu, ki brezpomočnim pomaga. Ali se spominjaš besed, ki jih je govoril jasni duh božanstvene Ahure?«

»Spominjam se jih, Asti.«

»Kraljica, dolgo sem čakala in nisem porabila rotitve, ki mi jo je tedaj zašepetala in se sme samo enkrat rabiti. Toda prepričana sem, da je sedaj prišel trenotek, ko je treba duha, ki prebiva v tebi, priklicati, da te reši.«

»Tedaj ga prikliči, Asti,« je odgovorila Tua trudno, »če imaš moč. Če je nimaš, naj umrjeva. Toda povej mi, koga hočeš klicati? Slavo Amenovo ali faraonovega duha ali duha Ahure, moje matere, ali katerega zaščitnih bogov?«

»Nikogar od teh,« je odgovorila Asti, »drugače mi je ukazano. Lezi in zasp, renjenka moja, ker imam mnogo opraviti v teh urah teme. Ko se zbudiš, boš videla vse.«

»Ah,« je rekla Tua, »kadar se zbudim, če se sploh kdaj zbudim. Ali me namerjaš v spanju umoriti, Asti? Ali ti je tako ukazano? Če je tako, ti ne bom zamerila, ker bo tako prenehala moja dolga ločitev od faraona in kraljevske matere Ahure, ki me je rodila, in ker bomo v prijaznih poljanah miru skupaj čakali na Ramesa, mojega ženina in tvojega sina. Ker sem kraljica, me bodo pokopali v očetovi grobnici in to je vse, česar si želim od njih in od tega bednega sveta. Uspavaj me s pesmijo, dovilja, kakor si imela navado tedaj, ko sem

še bila majhna, in če ti je prav, se ne obotavljal dolgo za menoj.«

Legla je na posteljo, visoka in plemenita Asti pa jo je prijela za roko, ki je bila tako shujšala, se sklonila nad njo v temi in ji pričela peti ljubko uspavanko.

Tuine oči so se zaprle, začela je počasi in globoko dihati. Tedaj je čarovnica Asti nehala peti, zbrala je vso svojo skrivno moč, molila molitev za molitvijo, dokler ni slednjič bila vsa njena duša čista, da si je upala izgovoriti slovesni zagovor, ki ga ji je Ahura bila prišepetala v uho. Spričo teh zamrmranih svetih besed so se zaslišali kriki divjih glasov skozi noč, trdni stolp se je potresel in kristalna krogla, v katero sta zrla Kaku in Meritra, se je med njima nenadoma razletela, Abi pa je, smrtno bled od groze, sam ni vedel pred čim, planil z ležišča.

Tedaj je tudi Asti zaspala ali omedlela in v sobi je bilo vse tiho, tiho kakor v grobu.

Neter-Tua se je zbudila. Skozi stolpna okna je prihajala prva siva svetloba zgodnjega jutra. Njene oči so blodile v polumraku in so se ustavile najprej na temni postavi Aste, ki je spala v stolu, naslanjaje glavo na roko. Nato jih je svetloba pritegnila k vznožju postelje in tam je Tua opazila ogrnjeno v medlo, belo luč, ki je bila, kakor da je na zvezdah ali mesecu doma, z dvojno krono na glavi in opremljeno z vso kraljevsko opremo egipčansko — samo sebe.

Sedaj je Tua vedela, da sanja, in je dolgo časa mirno ležala; njej, ki je nesreč-

na umirala od lakote, ki je bila jetnica v rokah svojih sovražnikov, ujeti ptici, je bilo lepo, ukvarjati se v domišljiji s to sijajno podobo, kakršna je bila sama, preden je zla usoda, poslužujoč se glasu strežnice Meritre, prevarila mrtvega faraona v Memfidi. Če bi ji bilo šlo po sreči, bi ona bila taka, kakršna je tistale podoba, podoba, ki je nosila njeno krono in slavnostno obleko in njene lastne dragulje. Tako se spreminja usoda celo v življenju kraljičen, ki se njih prestol zdi sezidan na skalo, kraljičen, ki jim je oče bogov oče. Še nikoli doslej ji to v njenem mladem življenju ni bilo jasno, ker jo je do tega dne tudi v lakoti in strahu dvigal ponos. Toda v tej hladni uri, kakršna prihaja pred solničnim vzhodom, v uri, v kateri navadno ljudje umirajo, kakor pravijo, ji je bilo drugače. Njen konec je bil blizu — vedela je to in je spoznala, da ni slednjič med najmočnejšo vladarico na svetu in najponižnejšo kmetško deklico pravzaprav nobene razlike, razen morda razlike v duši.

Tam je ležala, le še senca, in se je morala odločiti, da izbere ali žalostno smrt od žeje in lakote ali pa zakon, ki ji je bil ogaben. In kaj je pomagalo, da so jo imenovali Amenovo Jutranjo zvezdo, da je bila edini otrok faraona in njegove kraljevske žene in da ji bodo, kadar umrje, priredili slovesen pogreb ter nje ime vpisali v zapisnike kraljev, dočim bo Abi, prokleti upornik, sedel na prestolu! Tam na postelji je ležalo, kar je ona, in tam ob končnici je stalo, kar bi ona bila, če bi je bogovi ne bili zapustili.

Njeno ubogo srce je bilo polno bridkosti, kakor s kisom nalita kupa, bridkost se ji je pretakala po žilah in ne kri. Bilo ji je težko, da umira tako mlada, ki so jo ljudje imenovali boginjo; da ji bodo vzeli krono, vzeli maščevanje, da bo umrla in odnesla s seboj svojo globoko, brezplodno ljubezen. Ali se bosta sešla z Ramesom onstran groba — bi bila rada vedela. Ali se bosta poročila in rodila otroke, ko bo kot faraon vladala na Spodnjem svetu? Ali bo Osiris rešil njeno umrljivo telo in jo oče Amen sprejel, ali pa se bo pogreznila v večno temo, kjer ni drugega kot spanje?

O, vse bi dala za eno uro moči in svobode, za eno kratko uro, da na čelu svojih armad udere v uporno Memfido v vsej svoji moči, da pogazi nje obzidje, izroči nje palače plamenu in vrže nje prokletega princa žrelu krokodilov. Njene ugašajoče oči so se zabliskale ob tej misli, njena upala prsa so se napela. In glej, oči mogočne kraljice njenih sanj so se tudi zabliskale kakor v odgovor in na njenih prsah se je nakit dvignil, kakor da ga je dvignil ponos ali bes.

Nato pa se je prikazen premaknila, lepi obraz — ali je mogla kdaj sama biti tako lepa? — veličastveni obraz se je malo sklonil in z rdečih ustnic je prišel nežen glas, njen lastni zvonki glas, ki je rekel:

»Izreci svojo željo, kraljica, in se ti bo izpolnila. Jaz, ki stojim tu, sem tvoj pokoren služabnik, o Jutranja zvezda, o Amenovo kraljevsko dete.«

Tua je sedla na posteljo in se je prikazni zasmejala.

»Mojo željo!« je rekla. »O sanja, zakaj se norčuješ iz mene? Čakaj, česa si želim? Prav, sanja, kakor berač ob vratih si želim požirka vode in skorjice kruha.«

»Tu je,« je odgovorila postava in pokazala s svojim kristalnim žezlom na mizico ob ležišču.

Tua je leno pogledala tjakaj in — bilo je tako! Na mizi je stala v srebrni čaši čista voda in ob njej kolački na zlatem pladnju. Iztegnila je roko, ker je bila ta domišljija zelo zabavna, in je vzela to zddevno srebrno kupo, svojo lastno kupo, ki jo ji je bil faraon podaril kot otroku, jo nastavila na ustnice ter pila. In glej, čista, hladna voda ji je tekla po grlu, dokler ni bila nje strašna žeja potolažena. Potem je zopet iztegnila roko in vzela hlebčke kruha ter jih gladno jedla, dokler jih je bilo kaj, a ko je použila zadnjega, je vzkliknila osramočena:

»O, kako sebična ničvrednica sem, da sem vse spila in snedla in da nisem ničesar pustila svoji rednici Asti, ki spi in umira od pomanjkanja, kakor sem umirala jaz.«

»Ne boj se,« je odgovorila sanja. »Gej, tudi za Asto je dovolj.« In bila je resnica, zakaj srebrna čaša je bila zopet do roba polna hladne vode in na zlatem pladnju so bili drugi kolači.

Sanja je zopet spregovorila:

»V tvojem srcu, o Jutranja zvezda, so gotovo še druge želje razen teh po hrani in pijači.«

»Ah, o sanja, želela bi, da se maščujem nad izdajalcem Abijem, nad moril-

cem mojega očeta, ker mi je hotel prizadeti najhujšo sramoto, ki se more ženski prizadeti. Želela bi se maščevati nad Abijem in nad vsemi, ki so z njim.«

Svetla prikazen se je poklonila, iztegnila svoje z nakitjem okrašene roke in odgovorila:

»Jaz sem tvoj pokorni služabnik. Prišlo bo tako maščevanje, o kraljica, o kakršnem ne moreš sanjati: maščevanje v kapljicah, ki bo prehajalo v njegove žile kakor strup, muke razočarane ljubezni, muke strašne groze, muke dane in zopet iztrgane oblasti, muke sramotne smrti in večne muke požiralca duš — tako maščevanje pride nad Abija in vse, ki so z njim. Ali ni v tvojem srcu, o Jutranja zvezda, o božanska kraljica, nobene druge želje?«

»Ah,« je odgovorila Tua, »o vsem ne morem govoriti niti sama s seboj v spanju.«

»Izpolnilo se ti bo, o Jutranja zvezda. Našla boš svojo ljubezen, čeprav daleč za obzorjem, in vrnil se bo s teboj in oba bosta vladala v Spodnji in Zgornji deželi in v vseh drugih pokrajinah s slavo, kakršne Egipt še ni videl.«

Sedaj se je slednjič zazdelo, da se je Tua zbudila. Pomela si je oči in pogledala. Tamkaj je spala Asti; tam na mizi ob njej sta bila voda in kruh; tam ob koncu postelje pa je bila prekrasna podoba nje same, svetlikajoča se v medli svetlobi jutra, opravljena v sijajna oblačila.

»Kdo si ti, kaj si ti?« je zavpila. »Ali si bog ali duh, ali pa si samo slepilna pri-

kazen, ki se je ujela v mreže moje blaznosti?«

»Ničesar takega nisem, o Jutranja zvezda. Jaz sem ti sama. Jaz sem tisti Ka, ki ti ga je dal tvoj oče Amen ob rojstvu, da živi s teboj in da te brani. Ali se me ne spominjaš, da sva se igrala, ko si še bila otrok?«

»Spominjam se,« je odgovorila Tua. »Svaril si me pred nevarnim svetim krokodilom v tempeljskem jezeru, toda od tedaj te nisem nikoli več videla. Kaj ti je dalo moč, da si stopil predme v telesu, o Dvojnik?«

»Astin čar, ki ga je prejela iz višav, da te reši, Neter-Tua, mi je dal to moč. Vedi, da sem tvoj večni spremljevalec, čeprav me ne moreš vedno videti. S teboj hodim skozi življenje, in kadar umrješ, bom čul v tvojem grobu, popoln, nespremenjen, hraneč tvojo modrost, tvojo lepoto in vse, kar je tvojega, do dneva vstajenja. Moč imam, skrivno vednost imam, ki prebiva v tebi, čeprav se je ne zavedaš; spominjam se preteklosti, brezmejne, brezmejne preteklosti, ki si jo ti pozabila, bodočnost vidim, brezkončno, brezkončno bodočnost, ki je tebi skrita, v primeri, s katero je tebi znano življenje, en sam list na drevesu, eno samo zrno peska med bilijoni v puščavi. Bogovom gledam v obličje in slišim njih šepetanje; usoda mi daje svojo knjigo, da jo berem; varno spim v navzočnosti Večnega, ki me je poslal sem in h kateremu se slednjič zopet povrnem, da mu prinesem tebe v svojih svetih rokah, ko bo moja pot končana, moje delo

opravljeno. O Jutranja zvezda, rotitve Astine so me odele s tem čarovnim telesom, moč Amenova me je postavila na noge. Zdaj sem tu, tvoj pokorni služabnik.«

Tedaj je Tua presenečena in oplašena zaklicala:

»Zbudi se, dovilja, zbudi se, jaz sem zblaznela. Zdi se mi, da stoji pred menoj odposlanec z neba, opravljen z mojim lastnim telesom, in da govori z menoj.«

Asti je odprla oči, in ko je zagledala lepo podobo, je vstala in se ji poklonila, toda rekla ni ničesar.

»Sedi,« je rekel Ka, »in me poslušaj, čas je kratek. Zbudil sem se na klic, odšel sem in sem tukaj ter bom vztrajal, dokler bo čar v meni, da se potem vrnem, odkoder sem prišel. O razlagalka, povej voljo tiste, ki sem njen, da jo izvršim na svoj način. Tu je hrana — jej in pij, potem pa govori!«

Asti je jedla in pila, kakor poprej Tua, in ko je končala ter se nasitila, sta čaša in pladenj — izginila. Nato pa je spregovorila počasi in z mirnim glasom:

»O senca te kraljevske zvezde, ki si se utelesila na mojo rotitev, najina zadeva je ta: Tu umirava v bedi in pred vrati čaka Abi, da končava. Če bo kraljica živela, jo bo vzela za ženo, dasi ga sovraži; če umrje, ji ugrabi prestol. Naše modrosti je konec. Kaj morava storiti, da rešiva to zvezdo in da bo jasno svetila do ure, ko ji je usojeno, da zaide?«

»Ali je to vse, kar hočeš zvedeti?« je vprašal Dvojnik, ko je končala.

»Ne,« je Tua naglo pristavila, »jaz nočem svetiti sama, druge zvezde iščem, da sveti z menoj na nebu.«

»Ali zaupaš in boš ubogala?« je vprašal Dvojnik. »Zakaj brez zaupanja ne morem storiti ničesar.«

Tedaj je Asti pogledala Tuo, ki je brez besede sklonila glavo v odgovor, sama pa je odgovorila:

»Zaupava, ubogali bove.«

»Tako bodi!« je rekla senca. »Abi pride takoj, da vpraša, ali je kraljica pripravljena postati njegova žena, ali pa hoče ostati tukaj do smrti. Jaz, ki imam kraljičino podobo, pojdem in postanem njegova žena — o, žena, kakršne ni še nihče imel,« in ko je spregovorila te besede, je strašen izraz šinil preko njenega obličja, nje globoke oči so vzplamtele. »Gorje umrljivemu človeku, če se poroči z duhom, ki ga sovraži in ki mu je ukazano, naj ga muči,« je pristavil.

Tedaj sta Asti in Tua razumeli in se nasmehnili, kraljica pa je rekla:

»Tako boš torej ti sedela na mojem sedežu in Abi bo kot tvoj gospod sedel na faraonovem prestolu in se bo prepričal, da je trd. A kaj bo z Egiptom in mojim ljudstvom?«

»Ne boj se za Egipt in za svoje ljudstvo, o Jutranja zvezda. Njim se bo dobro godilo, dokler se ne vrneš in se jih zopet ne polastiš.«

»In kaj bo z mojo tovarišico in z menoj?« je vprašala Tua.

Dvojniki je dvignil žezlo in pokazal na odprto okno, pod katerim je več sto čevljev globoko tekla mlečnobela voda reke.

»Zaupala se boš okrilju očeta Nila,« je odgovoril slovesno.

Tedaj sta se kraljica in Asti spogledali.

»To pomeni, je rekla Tua, »da se morava zaupati Osirisu, ker ne more nihče tako globoko pasti in vendar ostati živ.«

»Meniš, o zvezda? Kje je tvoje zaupanje, ki si mi ga obljubila, brez katerega ne morem ničesar storiti? Ne, nič več ti ne smem povedati. Izvrši moj ukaz ali me pusti, da odidem, in se združi z Abijem, če hočeš. Voli, zakaj on se bliža,« in ko je izgovoril te besede, so slišali, kako so bronasta tempeljska vrata zaškripala v tečajih.

Tua je ob tem glasu vztrepetala, nato pa je skočila s postelje, se visoko vzravnila in vzkliknila:

»Kar se mene tiče, jaz sem se odločila. Nikdar ne bodo mogli reči, da je bila faraonova hči ničvrednica. Bolje je na Osirisovih prsih, kakor v Abijevem objemu ali počasna smrt v ječi. Amenu in tebi, o Dvojniki, se izročam.«

Senca je pogledala od nje k Asti, ki je kratko odgovorila:

»Kamor gre moja gospa, tja grem jaz za njo, ker vem, da me Mermes vedno čaka. Kaj naj storive?«

Ka jima je namignil, naj stopita skupaj k oknu, kar sta tudi, objevši se, izvršili. Potem je dvignil žezlo in spregovoril nekaj besed.

Nato je švignil plamen pred njunimi očmi, veter jima je zavel preko čela in potem nista vedeli ničesar več.

XI. Abijev sen.

Tisto noč, ko se je prikazal Ka Neter-Tue, sta čarovnik Kaku in vohunka Meritra, ki je nekoč sedela faraonu ob podnožju, čula v tisti visoki sobi, kjer je Meritra bila prisegla prisego in prejela čarovno podobo.

»Zakaj si tako slabe volje?« je vprašal zvezdoslovec svojo pomočnico, ki je neprestano pogledovala preko rame in je bila videti nataknjena. »Vse je šlo po sreči. Če bi bil Set sam napravil podobo, bi ne bil mogel bolj mojstrski izvršiti svojega dela.«

»Mojstrski, zares!« ga je prekinila Meritra jezno. »Prevaril si me, čarovnik. Obljubila sem ti pomagati, da ohromiva faraona, ne da ga umoriva.«

»Pst!« je rekel Kaku nemirno. »Ljuba moja, moriti je grda beseda, morilca doleti rada grda smrt, vsaj včasih. Ti si kriva, da je tisti duhovnik, ta prokleti tepec, sežgal možica na oltarju in tako povzročil, da je tisti bog žalostno končal.«

»Ne,« je odgovorila Meritra, »niti jaz nisem kriva, niti duhovnik, marveč ti in ta pes Abi in Set, vajin gospod. Kriva bom pa vsega jaz, ker kraljica in Asti poznata resnico; prej ali slej pride vse na dan in tedaj me bodo dali sežgati kot čarovnico in me bodo poslali v podzemlje s krvjo faraonovo na rokah, s krvjo človeka, ki je bil samo dober z menoj. In kaj se bo tedaj zgodilo z menoj?«

Kaku tega očitvidno ní vedel, zakaj vstal je, se vstopil prednjo, se praskal po suhi bradi in se smejal s suhim, nedoločnim smehom, ki je Meritro razdražil.

»Ne pači se mi kakor opica na skali,« je rekla, »in mi rajši povej, kako se bo vse to končalo?«

»Zakaj se vznemirjaš zaradi konca, Lepa?« je vprašal. »Konec je še daleč; in najboljši filozofi so bili sploh mnenja, da konca nikjer nikoli ni. Saj poznaš tisti sveti simbol kače, ki drži svoj rep v gobcu in obsega ves svet ter se začinja, kjer se končuje, in se končuje, kjer se začinja. V vsakem grobu ga lahko vidiš — —«

»Nikar mi ne govori o kačah in grobovih,« je planila Meritra. »Kurja polt me obhaja, če mislim nanje.«

»Gotovo, ljuba moja. Vedno sem bil prepričan, da se mi Egipčani preveč ukvarjamo z grobovi — naj bo za njimi karkoli, k sreči je vse vendar zelo dvomljivo. Vrniva se torej od grobov in mrtvecev rajši k palačam in življenju. Kakor sem ti ravnokar rekel, je šlo vendar vse po sreči, dasi obžalujemo slučajno faronovo smrt in pokolj vse njegove straže in, da pristavim, smrt štirih Abijevih zakonitih sinov. Danes sem prejel od princa pismeno imenovanje za vezirja in kraljevega tovariša, ki stopi takoj v veljavo, kadar zasede prestol, kar se bo gotovo zgodilo, in ti si danes sprejela od mene z vsemi običajnimi javnimi obredi in z vso slovesnostjo ime soproge, kakor sem ti bil obljubil. Meritra, ti si žena velikega vezirja, prvega velikaša, edinega tovariša egipčanskega

kralja, kar je zelo visoko odlikovanje za žensko, ki je za časa zadnje vlade bila zgolj faraonova ljubljenska in je sedela kot strežnica ob njegovem podnožju.«

»Na svilenem podnožniku se udobneje sedi, kakor na vladarskem stolu, ki je zgrajen iz krvavih mečev. Poslušaj, Kaku! Jaz se bojim. Praviš, da si največji med čarodeji in da znaš brati prihodnost. Prav, jaz bi rada poznala bodočnost, in če nisi samo glumač, mi jo pokaži.«

»Glumač! Kako moreš kaj takega reči, Meritra, saj se spominjaš dogodka s podobo!«

»To je bil morda samo slučaj. Faraon je bil vsa zadnja leta bolan in ga je še pred kratkim zadelo. Če nisi slepar, mi pokaži bodočnost v tem čarovnem kristalu. Kar je najhujšega, hočem videti, da bom vedela, kako naj ravnam, kadar pride.«

»Dobro, žena, poskusiti hočeva, čeprav bi moral duh biti miren, kadar hoče gledati tako visoke prikazni, in bojim se, da tvoj ni — ne, ne bodi huda! Poskusila bova. Sedi tjekaj in glej in predvsem bodi tiho, kadar govorim potrebne rotitve.

Postavila sta torej kristalno kroglo na mizo in se zazrla vanjo. Kaku pa je mrmral zagovore in rotitve. Dolgo časa ni Meritra ničesar videla, nato pa se je nenadoma zbrala v krogli meglica, ki se je počasi razjasnila in prikazala se je podoba mrtvega faraona, odetega v mumijske povoje. Meritra se je umaknila in zakričala, faraon pa si je osvobodil roke kakor se je zdelo iz povojev, ki so ga vezali, in je udaril, nakar se je kristal nenadoma razletel, tako da so

se njega kosi razpršili po sobi. Eden izmed njih jo je zadel na usta, ji izbil dva sprednja zoba in ji preklal ustnice.

Meritra je zavpila in padla na hrbet na tla. Kaku pa je skočil s stola, kakor da hoče zbežati, a se je premislil in obstal, ves trepetajoč od strahu.

»Kaj je to bilo?« je rekla Meritra, ko je vstala s tal, in je izpljunila kri iz ust.

»Ne vem,« je odgovoril Kaku s trepetajočim glasom. »Zdi se mi, da nam bogovi nočejo razodeti bodočnosti, ki bi jo rada videla. Bodi zadovoljna s sedanjostjo, Meritra.«

»Zadovoljna s sedanjostjo!« je vreščala besno. »Poglej, kaj mi je sedanjost dala — usta polna krvi in zob. Lepa sem bila in sem sedaj skažena za vse večne čase; postala sem stara coprnica. Faraon je z roko razbil kroglo in je vrgel kose vame. Vide-la sem, kako je to storil, in ti si ga postavil v kristal. Ničvrednež, plačala ti bom to hudobno ukano,« in je skočila k njemu, mu strgala z glave zvezdoslovsko kapo in lasuljo ter ga toliko časa tolkla z njo, da je zaprosil milosti.

Ta trenotek so se odprla vrata in v njih se je pojavil zasopel, bled od groze, le napol oblečen sam princ Abi.

»Kaj se godi tukaj?« je hropel in se zavalil v stol. »Ali na ta način vršiš svoja nočna opazovanja, Kaku?«

»Gotovo ne, najvišji gospod,« je odgovoril zvezdoznanec in si obrisal čelo, a je še vedno škilil k Meritri, ki je stala ob njem in držala lasuljo v roki, dvignjeni k udarcu. »Gotovo ne, vzvišeni princ. Majhno

hišno nesorazumljenje, to je vse. Ta ženska, ki sem jo poročil, ko sem jo slučajno srečal, je kakor divja mačka in ravnokar znaša nad menoj svojo vražjo slabo voljo.«

»Še enkrat reci to,« je vzkliknila Meritra, »in te vržem skozi okno, da vidim, ali boš mogel s svojim čarodejstvom spremeniti kamenje na tlaku, da bo mehko kakor zrak. Poglej, gospod, kaj mi je storil s svojo prokleta čarovnijo,« in mu pokazala na trepetajoči roki svoja dva sprednja zoba. »Faraona, ki me je zvijačno pregovoril, da sem ga umorila, je priklical v kristal, videla sem ga tamkaj v mumijskih povojih, zagovoril ga je, da je razbil kroglo in mi vrgel drobce v obraz.«

»Tiho, žena,« je zakričal Abi, »če nočeš, da te dam pretepsti s šibami, dokler te ne bodo noge bolj bolele, nego te bolijo usta. Kaj je s faraonovim duhom. Kaku? Ali je mar povsod, zakaj vedi, da sem prišel zaradi faraona, ki prebiva v Osirisu, govoriti s teboj.«

»Prevzvišeni vladar Severa, sin kraljevske krvi, dedni grof, ki bo postal kralj — —.«

»Pusti svoje naslove, lopov,« je vzkliknil Abi, »in me poslušaj, ker potrebujem sveta, in če mi ga ne moreš dati, si poiščem drugega, ki mi ga bo dal. Ravnokar sem ležal v svoji postelji in spal, ko je prišla strašna prikazen k meni. Sanjalo se mi je, da sem se zbudil, in ker sem čutil težo na eni strani, sem se obrnil, da pogledam kaj je, in sem videl truplo svojega brata faraona v mrtvaških povojih — —.«

»Kakor sem ga videla jaz v krogli,« ga je prekinila Meritra. »Ali je tudi tebi vrgel kaj v glavo, o Abi?«

»Ne, ženska, huje je ravnal z menoj, govoril mi je. Dejal je: »Ti, moj brat, ki sem ti odpustil vse grehe, ti in ona ženska, ona kača, ki sem jo grel na svojih prsih, in tvoj služabnik, oni čarovnik s črno dušo, njen pomočnik, ste me bednega usmrtili in zaprli kraljico obeh dežel, Amenovo kraljevsko dete, tja v stolp, kjer gladuje s plemenito gospo Asto, dokler ne umrje ali ne vzame tebe za moža — ti, njen stric, ki iščeš njene lepote in mojega prestola. Sporočilo imam zate od bogov, ki si zapisujejo vse to v svoje večne knjige za dan sodbe, ko se bomo vsi sešli in razpravljali o svoji pravdi pred njimi in bo na desni stal odrešenik Osiris in na levi požiralec duš.

To-le sporočilo ti prinašam, o Abi: Ko se bo daniło, pojdi v Sekhetin tempelj. Tamkaj najdeš kraljevsko lepoto, ki jo želiš. Vzemi jo, da ti bo žena, kakor želiš, zakaj ne bo te zavrnila. Poroči se s to lepoto kar najslovesneje pred očmi vsega Egipta in vladaj po pravu tega kraljevskega bitja, dokler ne srečaš Ramesa, sinu Mermesovega, katerega si tudi umoril, in z njim nekega berača, ki ima drugo sporočilo zate, o Abi. Odpluj po Nilu do Theb in položi to moje telo v krasno grobnico, ki sem si jo bil pripravil, in sedi na moj stol in stori, kar ti kraljevska lepota, ki si jo poročil, ukaže, zakaj pokoren ji boš. Toda hiti, hiti, Abi, da si sam izkoplješ grobnico, in jo zgradi blizu mene, zakaj ko umrješ, te bo

ta moj Ka hodil obiskovat, kakor te je obiskal nocoj.«

Nato je Ka ali faraonovo truplo — ne vem kaj je bilo — nehalo govoriti in je ležalo tamkaj ter strmelo vame s svojimi mrzlimi očmi, dokler niso slednjič vstopili duhovi mojih štirih sinov, ki so umrli, v sobo ter dvignili telo in ga odnesli. Zbudil sem se, trepetajoč kakor trst v vetru, in sem pribežal semkaj po teh tisoč stopnicah, da te najdem v prepiru s to zanikarno žensko, staro copato rajnega farona, ki sem jo pred mnogimi leti vrgel s svoje noge.«

Meritra je hotela nekaj odgovoriti, ker ni ljubila takih priirakov, toda moža sta jo tako strupeno pogledala, da je njena jeza zmrznila in je molčala.

»Razloži mi to prikazen, človek, in urno, ker me strah preganja,« je nadaljeval Abi. »Če ne moreš, ti vzamem vse službe in denem te tvoje kosti pod šibe, dokler ne najdeš zopet svoje modrosti. Ti si me speljal na to pot in, pri bogovih, varno me boš vodil po njej, ali pa boš umiral v kapljicah.«

Ko je Kaku uvidel resnost nevarnosti, je postal hladen in prebrisan.

»Resnica je, o princ,« je rekel, »da sem te jaz zvodil na pot, to visoko in jasno pot, in resnica je tudi, da sem te od vsega početka vodil varno po njej. Ko bi ne bilo mene in mojega nasveta, bi ti bil že zdavnaj pozabljen izdajalec. Spomni se tiste noči v Tebah, ko si v svojem napuhu želel zadeti faraona v srce, in kako sem ti zadržal roko, spomni se, kolikokrat je bila moja modrost tvoja vodnica, dočim bi se bil

sam, prepuščen svojemu naglemu brezumju, zmotil in pogubil. Res je dalje, princ, da boš tudi v bodoče, kakor doslej, z menoj in po meni stal ali ležal. Če pa sodiš drugače, tedaj si najdi modrejšega moža, ki te bo vodil, in čakaj konca. Vseh šib Egipta ne boš mogel zlomiti na mojem hrbtu, o Abi. Ali naj torej govorim, ki edini imam skrivno vedo, ali si hočeš iskati drugega svetovalca?«

»Govori dalje!« je odgovoril Abi mračno. »Midva sva ribi v isti mreži in imava isto usodo do konca; sklenila bova ali na Setovem ražnju ali pa v mestnem egipčanskem ribniku. Ne boj se, kar sem ti obljubil, boš sprejel, če ti bom mogel dati.«

»Pravkar si mi obljubil šibe,« je pripomnil Kaku, spačil obraz in si del ostanke svoje lasulje na plešasto glavo. »A pustiva to! Kar se tiče tvojih sanj, menim, da pomenijo dobro. Kako je prišel faraon k tebi? Ne kot živ duh, marveč v podobi mrtvega moža! In kdo se meni za mrtvake?«

»Jaz na primer, če mi obmetavajo usta z drobci kristala,« ga je prekinila Meritra, ki si je izmivala rane v posodi vode.

»Da bi ti vsaj bili prerezali jezik namesto ustnic, ženska,« je godrnjal Abi. »Nadaljuj, Kaku, in se ne meni zanjo.«

»Kakšno je bilo njegovo sporočilo?« je govoril dalje čarovnik. Da boš poročil njeno egipčansko veličanstvo in vladal z njeno pravico ter sedel na prestolu kraljev. Ali ni vse to prav tisto, česar si želiš, in po čemer si stremel vsa pretekla leta?«

»Da, Kaku, toda ti pozabljaš onih besed o Ramesu, o grobu, ki ga moram izkopati, in vse drugo.«

»Rames? Meritra ti bo znala praviti o njem, princ. On je tisti prismojeni mladi grof, ki je umoril princa iz Keša in ki ga je Neter-Tua poslala daleč v Južne dežele, da barbari opravijo tamkaj z njim brez zgledovanja. Če se sploh kedaj vrne s tistim beračem in napovedanim poročilom, kar je neverjetno, mu moreš ti odgovoriti z vrvjo, ki jo zasluži.«

»Ah, Kaku, kako mu pa bo odgovorila kraljica? Ljudje pravijo — —«

»Laži, same laži, princ. Takoj bi ga bila dala umoriti, če bi ne bila posredovala Mermes in njena rednica Asti. Ta Rames ima v žilah kraljevsko kri zadnje dinastije, in Amenova zvezda ni taka, da bi trpela tekmeča na svojem nebu, razen, če je to njen zakoniti gospod, kar bo tvoj delež. Če ti Rames, ali tisti umazani berač, prineseta kako sporočilo, se bo glasilo, da si kralj v Kešu in Egiptu hkrati, in potem ga lahko umoriš in prevzameš dedščino. Rames je figa in berač nje pecelj!«

»Morda,« je odgovoril Abi bolj prijazno, »vsaj bati se mi ga ni. Toda kaj meniš o faraonovem pripovedovanju o grobovih?«

»Ker je mrtev, o princ, je le naravno, da se misel Kaja mudi pri grobovih in njegovem lastnem pogrebu, in to politično zadevo mu moremo mirno prepustiti. Razen tega je bila prerokba pravilna, ker moramo slednjič vendarle vsi priti v grob, zlasti tisti, ki smo videli naraščanje Nila več kot šestdesetkrat — kakor jaz,« je naglo pri-

stavil. »Kadar pridemo v grob, bo čas, da se pečamo s posmrtnimi zadevami; dotlej pa bodimo zadovoljni z življenjem in z dobrotami, ki nam jih deli, kakor na primer s prestoli in z ljubeznijo najlepše ženske na svetu in z drugimi takimi rečmi. Žanji svoje žito, kadar je zrelo, princ, in ne skrbi za pridelek prihodnjega leta ter ne ugibaj, ali je faraonov Dvojnik v grobu bel ali črn kruh. Faraonova — ali Amenova — hči bodi tvoja skrb, ne pa njegov duh.«

»Da, dobri tolažnik« je rekel Abi, »ona je moja skrb. Pa še eno vprašanje! Zakaj je ta prokleta mumija govorila včasi o ,njem' in ne o ,njej' — v mojih sanjah, menim — kakor da ni ženska marveč nekaj drugega?«

Kaku se je za trenutek obotavljal, ker je bilo na vprašanje težko odgovoriti, nato pa je drzno odvrnil:

»Ker sem prepričan, princ, da je ta kraljica, s katero hočejo bogovi poplačati tvoje zasluge, resnično več nego ženska, ker je Amenova prava hči in jo zato poznajo v tistih pokrajinah, odkoder je sen prišel, ne kot žensko, marveč kot bolj popolno bitje. O,« je nadaljeval Kaku, hlineč navdušenje, ki ga resnično ni bilo v njegovih prsih, »velika in slavna je tvoja usoda, kralj sveta, in sijajna je pot, ki se odpira pred tvojimi zmagoslavnimi nogami. Jaz sem bil tisti, ki sem ti pokazal, kako je treba faraona v Memfidi ujeti, ubogega tepca, ki ga je bilo lahko prevariti, in jaz sem bil tisti — ali pravzaprav onale Meritra — ki sem dosegel, da si se ga znebil. In sedaj sem zopet jaz, ki si mi grozil s

šibami, edini, ki znam razložiti srečni pomen sanj, katere si ti smatral za zle. Misli na njih konec, princ, in preženi vsak dvom. Kdo je odnesel faraonovo truplo? Duhovi tvojih sinov, kar pomeni zmagoslavje tvoje hiše.«

»Toda oni ga ne bodo deležni. Kaku, ker so mrtvi,« je rekel Abi in je vzdihnil, zakaj ljubil je svoje sinove.

»Kaj zato, princ? Umrli so junaško in mi žalujemo za njimi, toda tudi to je tvoja sreča, zakaj če bi bili živeli, bi mogel nastati razpor med njimi in drugimi sinovi, ki ti jih bo rodila egipčanska kraljica.«

»Morda, morda,« je odgovoril Abi in je odmahnil z roko, ker mu je ta razgovor bil neprijeten, »toda ta kraljica še ni moja žena. Ona umira tam v stolpu in kaj naj storim jaz? Če se vsilim k njej, se bo sama končala, kakor je prisegla, in če jo pustim še dalje tamkaj, bo morala umreti, ker je umrljiva. In niti tega ne smem storiti, ker ljudstvo v Memfidi, ki me ljubi, že začjenja mrmrati. Egipčanska kraljica je egipčanska kraljica, in ljudstvo noče, da bi bedno poginila, ker je lepa in mlada in si je osvojila vsa srca. Snoči so se ob zahodu solnca v desetisočih zbrali okrog stolpa, da jo slišijo peti večerni spev solnca, in so potem korakali mimo moje palače ter kričali: daj hrane njenemu veličanstvu in jo osvobodi, ali jo bomo mi! Te novice so morale medtem že tudi priti v Thebe in zbrala se bo velika armada, da jo osvobodi ali maščuje. Kaj naj storim, prerok?«

»Stori, kar ti je rajni faraon ukazal v snu, princ. Ob jutranjem svitu pojdi v Sek-

hetin tempelj, kjer boš našel kraljico pokorno svojim željam, zakaj sen ti je napovedal, da te ne bo odklonila. Potem jo popelji v svojo palačo in se poroči z njo pred vsemi in vladaj s pravico njenega veličanstva in s pravico svoje zmagovite roke.«

»Poskusiti moram,« je rekel Abi, »tako bomo vsaj spoznali, koliko je resnice v sanjah. Toda kaj bo z njeno spremljevalko Asto?«

»Asti je bila slaba vodnica njenemu veličanstvu, princ,« je odvrnil Kaku in se je praskal po bradi, kakor je vedno storil, kadar si je izmišljal zle nakane. »Ona je že priletna in je gotovo močno oslabela od bolesti in lakote. Če je še živa, jo bo Meritra prevzela v oskrbo in se pobrigala zanjo. To sta dve stari prijateljici, kajne, Meritra?«

»Zelo dobri prijateljici,« je odgovorila Meritra s poudarkom, »kakor mačka in ptič, ki sta ljubljena istega gospodarja. O, midve si bova imeli mnogo povedati. Toda čuvaj se, mož, Asti ni slabotna. Tvoj čar je močan, toda njen je močnejši, zakaj ona je velika duhovnica in ima svoj dar od bogov, ne od hudobnih duhov.«

Tako se je zgodilo, da se je princ Abi ob zgodnjem jutru opravil v sijajno obleko in se dal v spremstvu svetovalcev, med katerimi je bil tudi Kaku, in z majhno stražo odnesti v nosilnici k vratom starega Sekhefinega templja, ker je bil pretežak, da bi hodil tako daleč peš, in je tamkaj izstopil. Ker ni bilo nikogar, ki bi vrata branil, so jih lahko odprli in vstopili, straža pa je ostala zunaj. Ko so prišli v notranje dvori-

šče, se je Abi ustavil in je vprašal, kje naj iščejo.

»Samo na enem mestu, visokost,« je odgovoril Kaku, »v ogelnem stolpu, ki se dviga nad Nilom, zakaj tamkaj umira njeno veličanstvo z Asto.«

»V ogelnem stolpu!« je godrnjal Abi. »Ali še ni bilo dovolj stopnic nocej? Pa kaj hočem; vodi nas!«

Tako so speli po ozkem stopnišču in drobni Kaku je tekkel po njem kakor mačka, velikana Abija pa so častniki porivali in potiskali za njim. Na tretjem presledku je Abi ukazal, naj obstanejo.

»Ne hitite,« je šepetal z debelim glasom. »Njeno veličanstvo prebiva v naslednjem nadstropju tega odurnega stolpa, in ker je Asti z njo, je ne bomo mogli prese-
netiti. Pazite, da je ne preplašimo s svojim naglim prihodom, drugače pohiti na vrh stolpa in se vrže v Nil, kakor mi je prisegla. Čakajte, jaz pa jo bom poklical, kadar pridem do sape.«

Čez nekaj časa je torej zaklical:

»O kraljica, nikar se ne ubijaj več v tem bednem stanovanju in pridi doli, da prebivaš v bogastvu s svojim zvestim podložnikom!«

Zaklical je enkrat, dvakrat in potem še v tretje, toda odgovora ni bilo. Tedaj se je Abi ustrašil.

»Umrta je,« je rekel, »Egipt bo mene dolžil njene smrti. Kaku, pojdi gori in poglej, kaj se je zgodilo. Ti si čarovnik in se ti ni ničesar bati.«

Toda zvezdoznanec je mislil drugače in se je obojavljaj, dokler ni Abi v jezi

dvignil svojo cedrovo palico in ga udaril po hrbtu. Nato je odšel, ubiraje stopnico za stopnico, počasi, počivajoč na vsaki stopnici, da nagovori s prošnjami in hvalnicami njeno egipčansko veličanstvo. Slednjič je prispel do vrat kraljičine sobe, pokleknil na tla, se razgledal in videl, da je popolnoma prazna. Nato se je splazil do sosednje sobe, kjer je bivala Asti, in se prepričal, da je tudi prazna. Potem ga je strah opogumil, da je šel na stolpno streho. A tudi tam ni bilo nikogar videti. Vrnil se je torej in povedal Abiju, ki je zakričal:

»Pri Ptahu, velikemu gospodu memfidskem, kraljica je ali ušla, da dvigne Egipt zoper mene, ali pa se je usmrtila v Nilu, da dvigne bogove zoper mene, kar je še hujše. Toliko so vredne tvoje razlage sanj, o slepar!«

»Čakaj, da se prepričaš, preden me začneš obkladati s takimi priimki, princ,« je odgovoril Kaku užaljeno. »Preiščimo tempelj; nekje drugje mora biti!«

Tako so preiskovali dvorišče za dvoriščem in sobo za sobo, dokler niso prišli do notranje dvorane pred svetiščem, kjer je faraon sedel na prestolu, ko se je mudil v Memfidi. Ta dvorana je bila zelo temna, svetloba je prihajala vanjo le skozi zamrežena okna, ker je bila zgoraj pokrita z granitnimi ploščami, položenimi na stebre v podobi lotusa.

Sedaj, ob uri solnčnega vzhoda, je bil mrak v njej zelo globok, tako globok, da iskalci niso ničesar videli in so se morali pretipavati od stebra do stebra. Nenadoma pa se je prikradel skozi odprtino

v vzhodni steni, oblikovan v podobi Osiriovega očesa, žarek vzhajajočega solнца in je obsijal, kakor vsako jutro skozi več tisoč let, oltar boginje in prestol, ki je stal pred njim. Zagledali so prestol in na njem Neter-Tuo, njeno egipčansko veličanstvo.

Bila je resnično krasna, ognjevita postava sredi teme. Kraljevsko oblačilo, ki ga je nosila, je blestelo v solnčni svetlobi, blestelo je njeno žezlo, njen nakit in urej na dvojni kroni, toda bolj ko vse to so blestele njene jezne in sijajne oči. Resnično, bilo je nekaj tako krasnega v teh očeh, da so vsi opazovalci, ki so jo tako nenada odkrili, odstopili, šepetaje si, da na prestolu sedi boginja in ne ženska. V svojem miru, svoji ponosni lepoti in svojem molku je bila podobna nesmrtnemu bitju, zmagovalki, ki je premagala smrt, ne ženski, ki je teden dni umirala v stolpu od lakote.

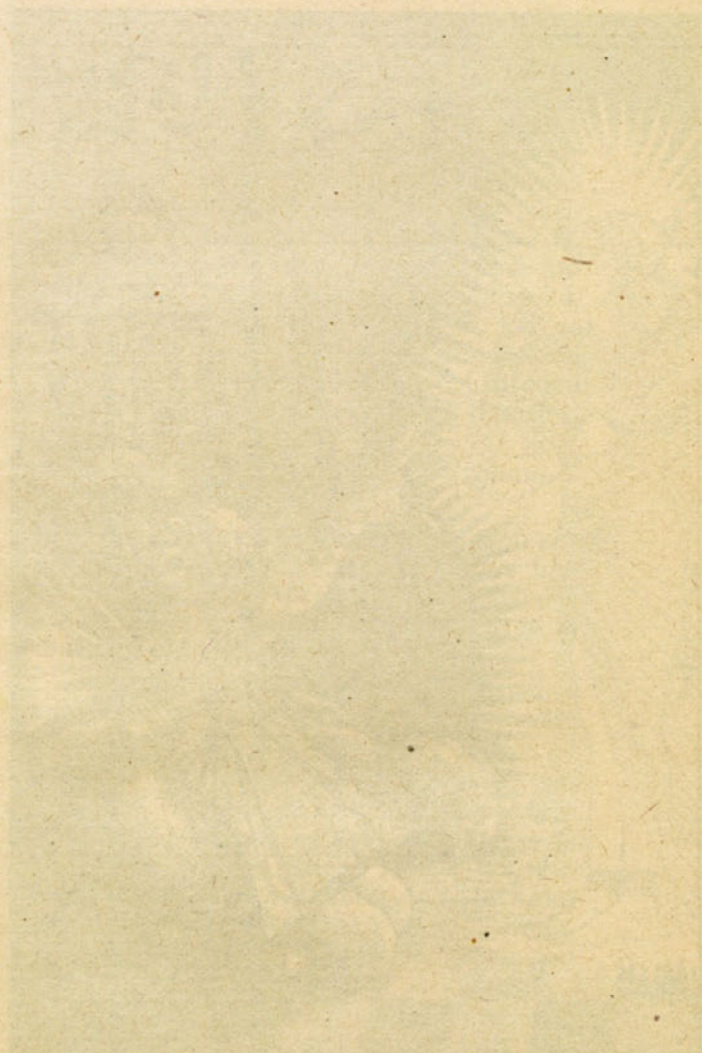
Umaknili so se, se stiskali med vrati in obstali tamkaj, dokler ni jutranja svetloba obsvetila tudi njih. Toda postava na prestolu se ni menila zanje, zrla je preko njihovih glav, kakor da je izgubljena v svoje misli in skrivnosti.

Slednjič se je Kaku opogumil in je rekel Abiju:

»O princ, tu je tvoja nevesta, kakršne ni imel še noben mož poprej. Pojdi torej in si jo vzemi,« in vsi drugi so ponavljali za njim:

»Pojdi, o princ, in si jo vzemi!«

Na ta poziv je princ, da bi ne veljal za strahopetnega, stopil naprej, a se je večkrat ozrl nazaj, dokler ni prišel do prestola, kjer je obstal in se poklonil.

Faint, illegible text or markings at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Poglavje XIII.

Pogledal je in Kaku tudi, ker ni mogel drugače, a kaj sta videla, nista nikoli razodela.

Bil je dolgo časa tako sklonjen, dokler se ni utrudil, zakaj nič ni vedel, kaj bi rekel. Tedaj pa je nenadoma spregovoril nad njim jasen, srebrn glas:

»Kaj počneš tukaj, gospodar Memfide? Zakaj nisi v celici, kamor te je bil faraon zaprl? O, spominjam se — strežnica Meritra, tvoja plačana vohunka, te je izpustila, kajne? Zakaj je ni tukaj s čarovnikom Kakujem, ki je izdelal začarano podobo, s katero ste faraona umorili? Ali zato, ker se mudi pri zdravniku s svojimi hinavskimi ustnicami, ki so se preklale nocoj, preden si prišel k tistemule Kakuju, da ti razloži neke sanje?«

»Kako veš vse to? Ali imaš vohune v moji palači, o kraljica?«

»Da, stric moj, vohune imam v tvoji palači in vsepovsod. Kar Amen vidi, ve njegova hči. Sedaj si prišel, da me odvedeš kot svojo ženo, kajne? Dobro, čakam te in sem pripravljena. Stori, če si upaš!«

»Če si upam? Zakaj bi si ne upal, o kraljica?« je odgovoril Abi z dvomečim glasom.

»Na to vprašanje moraš sam odgovoriti, grof v Memfidi in podložnih ji pokrajinah. Toda povej mi še prej — zakaj se je nocoj brez razloga razletel kristal v Kakujevi sobi in zakaj verjameš, da ti je Kaku razložil pravi pomen tvojih sanj — Kaku, ki ne bo nikoli govoril resnice, razen pod šibami?«

»Ne vem, kraljica,« je odgovoril Abi, »toda s Kakujem se morem pomeniti kasneje na način, ki si ga predložila, če bo

potreba,« in je svetlo in jezno pogledal čarovnika.

»Ne, princ Abi, ti ne veš ničesar in Kaku ne ve ničesar drugega, razen da šibe morejo zlomiti kači hrbet, če ne najde zidu, da se skrije vanj,« in je pokazala na zvezdoznanca, ki se je splazil v senco. »Nihče ne ve ničesar razen mene, ki mi Amen podeljuje modrost in odpira pogled v bodočnost, in kar vem, hranim zase. Če bi bilo drugače, o Abi, bi ti pripovedovala reči, da bi ti lasje popolnoma osiveli, in bi napovedala Kakuju in vohunki Meritri plačilo, da bi se jima zdela mučilnica v primeri z njim mehka pernica. A to ni dovoljeno in bi tudi ne bilo prijetno poslušati ob tej svatovski uri.«

Kaku je v senci momljal med šklepetajočimi zobmi molitve, Abi in njegovi dvorjani pa so strmeli v to strašno kraljico, kakor strmijo dečki, ki so iskali v trstju jajec divjih ptičev in so naleteli na leva, preden zbežijo. Dvakrat je princ pogledal proti vratom v prijetno svetlobo tam zunaj, ker se mu je zdelo, da se je napatil na temno in negotovo cesto, nato pa je rekel:

»Tvoje besede, o kraljica, režejo kakor dvorezen meč, in zdi se mi, da puščajo strup v rani. Povej mi, če si človeško bitje, kako je mogoče, da po sedmih dneh lakote tvoje telo ni shujšalo in se tvoja lepota ni zmanjšala? Povej tudi, kdo ti je prinesel to krasno oblačilo, ki ga nosiš, v prazni tempelj in kje je tvoja rednica Asti?«

»Bogovi so me hranili,« je odgovorila kraljica prijazno, »in mi prinesli to obleko, da bi te bila bolj vredna, o princ. Asto pa

sem poslala na Ciper, da mi prinese neko dišavo, ki jo izdelujejo samo tamkaj in nikjer drugod. Ne, pozabila sem, že včeraj mi je prinesla s Cipra dišavo, ki je sedaj razlita po mojih laseh; da, danes je v Thebah, kjer ima nekaj opraviti zame. Saj ni skrivnost in ti jo hočem povedati — poskrbeti mora, da se vkleše vsa zgodovina faraonovega umora in izdajstva v prvi sobi njegove grobnice.«

Pri teh čarodejnih in zloslutih besedah je vsej družbi upadel pogum, tako da so se začeli umikati proti vratom, in Abi je šel z njimi.

»Kaj!« je zavpila kraljica z boleznim glasom, ki je pa vendar bil poln posmeha. »Ali me hočeš pustiti samo? Ali te plaši moja moč in modrost? Ah, ne morem ti pomagati, zakaj če se poln vrč prevrne, teče vino iz njega, in če deneš luč za alabaster, se bo beli kamen svetil. Saj bi vendar bila primerno okrasje kraljevski palači, celo palači fakega kralja, kakršen boš ti, o Abi, ki te Osiris ljubi. Glej, plesala in pela ti bom, kakor sem nekoč pela princu iz Keša, dokler mu ni Ramesov meč vzel življenja, tako da me boš mogel oceniti, Abi, ti, ki si gledal že marsikatero lepo žensko.«

Ko je izgovorila, je zelo počasi, tako počasi, da so nje gibanje komaj zaznali, zdrknila s prestola, se postavila predenj in začela premikati noge in telo ter jim peti pesem.

Besed njenih pesmi se ni mogel pozneje nihče več spomniti, toda vsem, kar jih je bilo tam navzočih, je odprla pot v srce in jim je priklicala pred oči njih mla-

dost. Ženska, ki jo je kdo najbolj ljubil, je tam plesala in ga božala s svojimi nežnimi rokami; besede, ki jih je pela, so bile prikazni, ki mu jih je smrt šepetala v uho. Celo Abiju, staremu, zvijače vajenemu Abiju, ki ga ni bilo lahko zvoditi za nos, so se prikazale te podobe, čeprav se mu je zdelo, da ga vodi lepa pevka v prepad; ko je prenehala peti, se mu je zazdelo, kakor da je izginila, in da je skočil za njo — v oblake megla, ki so se kupičili na dnu prepada.

Ples se je končal in zadnji odmevi so zamrli ob starih zidovih, od koder so navzoče gledale podobe mačjeglave boginje Sekhete s svojim krvoločnim, maščevalnim nasmehom. Ples se je končal in lepa plesalka je stala pred njimi, nič zardela, nič zasopla, marveč prijazno se smehljajoča.

»Sedaj pojdi, božanski princ,« je rekla, »in vi, njegovi spremljevalci, pojdite z njim in me pustite v moji samotni hiši, dokler faraon ne pošlje pome, da prebivam ž njim v tistih novih pokrajinah, ki jih je podedoval onstran zahoda.«

Toda oni niso hoteli oditi in bi ne bili mogli, tudi če bi bili hoteli, ker jih je neka moč vezala nanjo. Abi pa sploh ni mogel odtrgati oči od nje, marveč je javno pred vsemi izjecljal svojo strast ob njenih nogah, dočim so ga ostali ljubosumno opazovali. Ona je poslušala še vedno z istim smehljajem, ki je bil tako sladak in vendar tako nečloveški. Ko je slednjič zasopel utihnil, je rekla:

»Kako? Ali sedaj bolj ljubiš, nego se bojiš, kakor je kraljevski princ iz Keša ljubil, ko mu je Amenova zvezda zapela

svojo pesem? Naj bi bila tvoja usoda srečnejša, o plemeniti Abi; a razodela se ti bo pozneje, ker ti je jaz ne smem napovedati. Abi, v Memfidi se bo praznovala kraljevska poroka s tolikim veseljem in s tako slovesnostjo, kakršne ne pozna zgodovina Severne in Južne dežele, in za tisto ped časa, ki ti je usojena, boš sedel ob egipčanski kraljici in žarel v njeni svetlobi. Ali nisi mar zaslužil tega mesta s pravico krvi, o zmagalec faraonov, in ali ti ga ni faraon obljubil v sanjah? Pridi, solnce tega novega dneva, sveti, pojdiva k njemu in se posloviva od senc!«

XII. Kraljevska poroka.

V Memfidi so se širile čudne govorice. Pravili so, da se je kraljica vdala; pravili so, da se hoče poročiti s princem Abijem, da že čaka v veliki Beli hiši, da postane nevesta. Možje so se o tem prepirali po ulicah. Prisegali so, da ne more biti res, zakaj kako bi ta odlična gospa, maziljena egipčanska faraonka, vzela za soproga morilca svojega očeta, svojega lastnega strica? Ali ne bi mar rajši umrla v ječi stolpa, na katerem so jo videli večer za večerom stati in prepevati? V svojih srcih so mislili, da bo rajši umrla, zakaj tako vzvišena jim je bila ta čista, plemenita Amenova hči, ki jo je usoda ujela v svojo nesrečno mrežo. Bili so pač možje in so menili, da bi morala umreti ter zapustiti za seboj svetu spomin, na katerega bi mogel Egipt vedno biti ponosen.

Toda njihove žene in hčere so se temu smejale. Saj je vendarle ženska, so doka-

zovale, in ali bi torej bilo mogoče, da bi zavrgla ves vladarski blesk in upanje na dolga leta srečnega življenja in se izgubila v mrak pozabljenega groba? Res je sicer, da ne bo na prvem mestu, ker ji bo Abi strog gospod; toda vsako mesto je boljše kakor pogrebna ladja. Občutila je trpljenje lakote tamkaj v starem templju; njen ponosni duh je bil ukročen; poljubila je šibo in Abi bo postal po dolgih letih čakanja faraon v Egiptu.

Prepir se je vedno bolj razvnel, ker so jo tudi tisti možje, ki so se bojevali proti njej, v svojem srcu visoko čislali in jim je bila mučna misel, da bi božanska gospa sklonila svoj tilnik pod jarem razmer, prodala samo sebe, da se reši, in sedla na stopnišče lastnega prestola. Toda ženske so se le smejale in so vedno na novo dopovedovale, da ni kraljica nič boljša od drugih bitij njenega spola.

Nesoglasje je nenadoma minilo ker so se pojavili v mestu klicarji, ki so oznanjali, da se bo poroka vršila v veliki dvorani Bele hiše eno uro pred solničnim zahodom. Tedaj so se ženske zmagoslavno krohotale, možje pa so molčali.

Ob določeni uri je bila dvorana polna in prepolna ljudi, ki so še dobili prostora v njej. Med visokima obeliskoma, ki sta stala na vsaki strani odprtih cedrovih vrat, je ljudstvo viselo na stopnišču kakor roj čebel; širni trg spredaj in vse ceste, ki so vodile v dvorano, so bile črne od množice. Tam sicer niso mogli ničesar videti, a so se vendar pretepali za slednjo stopnjo; nekateri, ki so padli, niso nikdar več vstali. V

pročelju dvorane sta bila postavljena dva prestola, večji in bogatejši za princa Abija, manjši za kraljico Neter-Tuo. Abi je odredil tako, ker mu je prekanjeni Kaku bil dopovedal, da mora takoj spočetka pokazati ljudstvu, da vlada on in ne faraonova hči.

Ob določeni uri so se na dano znamenje z vrha vseh templjev oglasile trobente. Trikrat so zatrobile, trikrat odmevale v tihoi vročega, mirnega zraka, oznanjujoč tako, da sta si v Hathorinem svetišču ob navzočnosti duhovnikov in vseh bogov Abi in Neter-Tua podala roke v zakon.

Med množico se je začela širiti še druga vest; kakor se širi krog, če pade kamen v vodo, je šla od ust do ust in je neprestano rasla.

V Hathorinem svetišču so se zgodili čudeži, so pravili. Vedeli so tudi že podrobnosti: ko je veliki duhovnik izročil nevesti običajni lotusov popek, božjo cvetlico, se je razcevel v njeni rcki. Pripovedovali so tudi, da se je steblo cvetlice spremenilo v zlato žezlo in nje kelih v bleščeč safir, lepši nego jih je bilo najti v rudokopih v puščavi.

In to še ni bilo vse, je pravila govornica. Ko je namreč ženin Abi daroval boginji belega goloba na oltar, je skozi vrata priplul v svetišče jastreb in mu je goloba umoril v roki. Umoril ga je v temi in ga pustil mrtvega, krvavečega iz kljuna in iz prsi, mrtvega na kolenih boginje; popustil ga je in zopet odletel.

Kateri jastreb, se je izpraševalo ljudstvo, bi si upal kaj takega storiti, če ga ni poslal sam bog Horus, Amenov sin z jastrebjo glavo?

Kmalu so na vse to za trenotek pozabili, ko se je zvedelo, da kraljevski par prihaja v veliko belo dvorano, kjer se hoče pokazati ljudstvu in sprejeti poklone plemenitašev, poglavarjev in kapitanov. Stopaje po pokriti poti, ki je vodila iz Hathorinega templja, so se najprej prikazali duhovniki, prepevaje po poti, in za njimi reditelji slavnosti, točaji in klicarji. Nato je prišel, obdan od svojih častnikov in stražnikov, princ Abi, v spremstvu svojega vezirja Kakuja, tistega moža, o katerem so pravili, da je faraona začaral v smrt.

Ves blesk in sijaj njegove bele obleke, katera je bila, kakor so mnogi pripomnili, oškropljena s krvjo, in tudi kraljevska krona, ki je tedaj prvokrat počivala na njegovi odurni, okrogli glavi, ni mogla prikriti tistim, ki so ga opazovali, da ženinu ni lahko pri sreč. Ko je stal in se priklanjal v odgovor na vdane klice množice, je žezlo trepetalo v njegovi roki, njegove ustnice so bledele in se tresle. Smehljal se je in priklanjal, dokler niso klici slednjič zamrli in je zavladala na trgu tihota.

Abi je bil pozabljen, čakali so, da pride kraljica; dasi ni oznanjal njenega prihoda noben klicar, je vendar vsako srce izmed tisočev čutilo, da se bliža. Glej, tamkaj stoji! Gledali so zelo pozorno in vendar ni nihče videl, kdaj je prišla, gotovo zato, ker so sence bile tako goste. Nenadoma je stala tamkaj, popolnoma sama ob stopnicah pred prestolom in — o! — bila je drugačna, nego so pričakovali. Ni nosila krasne obleke, marveč je bila odeta s snežnobelim, preprostim oblačilom, ki je bilo

globoko izrezano na prsih, obsvetljenih od žarkov zahajajočega solnca, ki je sijalo v dvorano, tako da je mogel vsakdo videti temno znamenje Življenja v obliki križa, ki je bilo nje čudežni rojstni znak. Samo dva nakita sta jo krasila, dvojna kraljevska kača iz zlata z rdečimi očmi pod visokim belim naglavjem, ki ga ni smel nositi nihče razen nje, dvojna krona Zgornjega in Spodnjega Egipta in vseh podložnih dežel, ter v njeni roki žezlo iz zlata z lotusovim cvetom iz safira na vrhu, tisto žezlo, o katerem je govoricica širila čudovito pravljico.

Da, bila je drugačna. Pričakovali so, da bodo zagledali slabotno in blede žensko z očmi rdečimi od joka, z lici še vedno mokrimi od solz, žensko, ki jo je nesreča, lakota in smrtna groza upognila, da je prodala samo sebe zmagovalcu v zakon. A ni bilo tako, zakaj Amenova zvezda ni še nikoli niti približno tako lepo sijala, še nikoli niso videli tolikega veličastja v teh globokih modrih očeh, ki so jim zrle skozi dušo, kakor da berejo skrivnosti slednjega srca. Nje visoka in ljubka postava ni bila shirala, nje lica so bila zdravo rdeča; moč in visočanstvo je velo okrog nje, strah je bil pod nje nogami.

Sedaj se ni nihče oglasil; strmeli so vanjo in ona jim je, lahno se smehljaje, odgovarjala s svojim mirnim pogledom, dokler niso njih glave klonile pred njenimi očmi. Tedaj pa se je slednjič sredi te mrtve, mučne tišine, ki si je nihče ni upal premotiti, obrnila in slišali so šum njene svilene obleke na alabastrovih tleh.

Le s premagovanjem sta dva komornika s službenimi palicami v rokah stopila naprej, da jo popeljeta do njenega sedeža, toda ona je odmahnila in rekla z jasnim glasom:

»Ne, tu sem sama; izmed vseh milijonov, ki ji služijo, ni nikomur dovoljeno, da bi vodil Amenovo hčer in egipčansko kraljico do nje zakonitega mesta. Vzela si ga bo z lastno močjo sedaj in za vse večne čase.«

Nato je zelo počasi in še vedno sredi tišine stopila do večjega prestola, ki je bil pripravljen za Abija, in je sedla nanj ter čakala.

Med dvorjani se je zaslišalo mrmranje in Kaku je Abiju nekaj šepetal, množici pa je zastala sapa. Abi je zacepetal z ного in dajal povelja, ki si jih pa, kakor se je zdelo, ni nihče upal izvršiti. Slednjič je stopil naprej in je nagovoril kraljico s hripavim glasom:

»Gospa, gotovo ne veš, da je to moj prostor; tvoj sedež je na moji levici. Blagovoli sestiti tja.«

»Zakaj, princ Abi?« je vprašala mirno.

»Gospa,« je odgovoril, »ker je mož pred ženo in,« je pristavil pomenljivo, »zmagovalec pred premaganko.«

»Zmagovalec pred premaganko?« je ponovila zamišljeno za njim. »Ali bi ne moral reči — morilec pred umorjencem in njegovim zarodom? Ne, princ Abi, ti se motiš. Vladar Egipta je po božjem pravu pred podložnikom, tudi če so bogovi odločili, da mu vladarica na njih ukaz da ime soproga, dokler se njih volja jasneje ne

razodene. Pokloni se torej svoji kraljici in za teboj vsi tvoji sužnji, ki so se drznili dvigniti meč proti njej.«

Tedaj je nastal velik vrišč, vrišč jeze in strahu, ker so bili skoraj vsi navzoči deležni tistega zločina in so vedeli, da jih čaka smrt, če prevlada Neter-Tua.

Kričali so Abiju, naj ji ne prizanaša. Kričali so mu, naj jo vrže s prestola, naj jo ubije in si vzame krono. Potegnili so meče in divjali kakor razbesnelo morje. Tisti, ki so bili med njimi vdani faraonovi hiši, in tisti, ki so se bali nemirov, so se jeli umikati v ozadje in so po dva in po trije uhajali skozi velika odprta vrata, dokler ni Tua ostala brez prijatelja v dvorani. Ko so le-ti odšli, so stopili na njih mesto iz množice zunaj drugi uporniki, ki so bili deležni poboja faraonove straže.

Divji člani beduinskih rodov, prebivalcev v puščavi, ki so bili več tisoč let zakleti sovražniki Egipta; potomci tistih Hiksov, katerih pradedje so vladali dvanajst rodov v deželi in so bili slednjič pregnani; tisti Hiksi, katerih kri se je pretakala v Abijevih žilah in ki so se zanašali nanj, da jih bo zopet dvignil; zločinci, ki so iskali pribežališča v njegovih polkih; krivonosi Semiti z Libanona; črni barbarski divjaki z obrežij Punta — taki ljudje so polnili dvorano.

Abi je bil vseh njih upanje; nanj so se zanašali v svojem sovraštvu do Egipta in pred seboj so videli na Abijevem prestolu žensko, ki je stala med njimi in njihovimi namerami, ki se je v svojem starodavnem ponosu drznila zahtevati, naj se ji sprog

pokloni, in ki jih bo jutri, če zmaga, izročila meču.

»Raztrgaj jo na kose!« so vpili, »pankrta, ki ga je brezrodni faraon vsilil deželi! Ona je čarovnica, od zraka se redi — hudobni duh je. Proč z njo! Ali če se je bojiš, pusti nas!«

Izkričali so se do hripavosti in so slednjič utihnili. Tedaj je Abi, ki je ves ta čas omahoval v negotovosti in se je sedaj zopet bil sklonil h Kakuju, ki mu je nekaj šepetal v uho, pogledal Tuo in je rekel:

»Sama vidiš in slišiš, kraljica. Moje ljudstvo ti ne zaupa in to je surovo ljudstvo, ki ga ne bom mogel dolgo zadrževati. Če se te polotijo, bo tvoje nežno telo kmalu raztrgano na več kosov, nego je bilo Osiriso, ko ga je pograbil Set.«

Zdelo se je, da se je Tua, ki je doslej mirnodušno molčala, kakor da se za nič ne meni, sedaj zbudila in je odgovorila:

»Slaba primera, princ, zakaj Osiris je zopet oživel, kajne?«

Nato se je naslonila nazaj in obmolknila.

»Ali še vedno želiš, da se ti poklonim, kraljica, jaz, tvoj soprog?« je vprašal.

»Zakaj ne?« je odgovorila. »Govorila sem. Faraonov ukrep se ne sme spreminjati, in čeprav sem ženska, sem vendar faraon.«

Abi je prebledel od jeze in se je obrnil k svoji straži, da ji ukaže, naj jo vržejo s prestola. Toda ona ga je opazovala in je nenadoma dvignila žezlo ter spregovorila z neobičajnim glasom, z jasnim, močnim gla-

som, ki je odmeval po dvorani in je dosegel celo tiste, ki so bili zunaj na stopnišču:

»Med teboj in menoj, o moje ljudstvo,« je rekla, »stoji tole vprašanje: Ali naj jaz, tvoja kraljica, vladam v Egiptu, kakor so vladali moji očetje, ali naj vlada tisti mož, ki sem ga na ukaz Amenov vzela za soproga? Vi, ki se vam večinoma pretaka po žilah kri Hiksov, kakor v njegovih žilah, želite, naj bi vladal on, in ste ubili dobrega boga, mojega očeta, ter bi hoteli postaviti Abija za svojega kralja in mu mene dati za dekle, ki bi mu smela samo roditi otroke kraljevskega rodu. Glejte, vas je množica, moji polki so pa daleč in jaz — jaz sem sama, samotno jagnje med šakali, med tisoči in tisoči šakalov, ki so že dolgo stradali. Kako bi se torej mogla meriti z vami?«

»Ne moreš se,« je kričal mož z divjim pogledom, ki je govoril v imenu drugih. »Pridi doli, jagnje, in poklekni pred levom Abijem, ali te bomo mi, šakali, prisilili. Nočemo te priznati, ki smo vroče krvi Hiksov. Dokler stoje obeliski pred cedrovimi vrati, ti obeliski, postavljeni od velikih faraonov iz rodu Hiksov, katerih potomka je bila Abijeva mati, dokler stoje ti obeliski, ki so postavljeni tjakaj za vse večne čase, te ne bomo priznali. Stopi doli in pojdi na svoje mesto v harem svojega gospodarja, o faraonova nezakonska hči!«

»Ah,« je ponavljala Tua za njim, »dokler stoje ti obeliski, ki so jih postavili tatje iz rodu Hiksov, me ne boste priznali, faraonovo nezakonsko hčer!«

Nato je premolknila in zdelo se je, da je pobita; zdihovala je, si vila roke in rekla s pridušenim glasom:

»Ženska sem in sama sredi med vami. Moj oče faraon je mrtev in vi zahtevate od mene, naj odložim svojo oblast in vladam odslej le po fistem, ki je faraona ujel in ga usmrtil. Kaj mi je torej storiti?«

»Bodi pridna in svojemu soprogu pokorna, pankrt,« se je nekdo norčeval in Tua je med glasnim smehom, ki je sledil tem besedam, pogledala govornika, Abijevega častnika, ki se je bil odlično udeležil poboja faraonove čete.

Pogledala ga je zelo čudno in tisti, ki so stali blizu moža, so opazili, da so mu ustnice prebledele in da je jel omedlevati, tako da bi bil padel, če bi ne bil v gneči. Nato se je zopet zavedel in je poprosil duhovnike, ki so bili blizu tamkaj zbrani v krogu, naj ga sprejmejo v svojo sredo, češ da ne more prenašati vročine, ki vlada med množico. Eden izmed duhovnikov je prikimal in napravili so mu prostora med seboj, kar je Tua dobro opazila.

Nato je zopet jela govoriti:

»Vi grdite maziljeno kraljico Egipta, kronano in po božji volji izbrano v svetišču najsvetejšega templja,« je rekla in je še vedno upirala pogled v surovega vojaka. »Toda sedaj je vaša ura in ona mora sramoto prenašati, ker nima prijatelja v Memfidi. O, kaj naj storim?« je vzkliknila in je zopet vila roke. »Dobro ljudstvo, bogovi so mi prisegli, da bo Amen, največji izmed bogov, svojega duha položil vame, kadar se rodim, in so mi obljubili, da mi bo poma-

gal v uri največje sile. Usmilite se torej in dajte mi časa, da molim k Amenu. »Poglejte,« in pokazala je predse, »tamkaj zahaja rdeča obla solnca; kmalu, kmalu bo izginila — dovolite mi, da samo ta kratek hip, dokler ne zaide skozi zahodna vrata, pomolim k Amenu, in če mi ne pošlje pomoči, se bom vdala vaši zahtevi in se bom poklonila pred plemenitim princem iz rodu Hiksov, ki je ujel v past svojega brata faraona ter ga s pomočjo svojega čarovnika in svoje vohunke Meritre umoril.«

»Dovoli ji ta odlog, ki ga prosi, ljudstvo moje,« je vzkliknil Abi, ki se ni prav nič bal Amena, te nekoliko oddaljene osebnosti, in je le skrbel, da bi ne nastal nemir, v katerem bi utegnili njegovo ljubeznivo, novoporočeno soprogo ubiti ali raniti.

Tako so ji torej dovolili tiste trenutke, za katere je prosila. Tua je vstala, dvignila roke in oči k nebu in je jela glasno moliti:

»Čuj me, moj oče Amen, v hiši svojega pokoja, kakor si mi bil prisegel. O moj oče Amen, ti vidiš mojo borbo. Ali je tvoja volja, da tvoja hči osramoti samo sebe in tebe, pred tem možem, ki je pobil svojega kralja in brata, ki mu je ona na tvoj ukaz dala ime soproga? Če je tako, se ti bom uklonila; toda če ni tako, tedaj izgovori svojo besedo z močjo ali znamenjem in prisili njega in njegovo ljudstvo, ki se norčuje iz mojega veličanstva in me imenuje pankrta, da se mi ukloni. O Amen, oni te tajé v svojih srcih, ki častijo druge bogove, kakor so te tajili barbari, ki so jih rodili in ki so podrli tvoje oltarje v Egiptu,

toda jaz vem, da si me ti poslal, in zaupam vate, ah, tudi če me uničiš. Moj oče Amen, tamkaj zahaja veličastvo, s katerim odevaš svojega duha. Preden zaide in preden pade noč na zemljo, se razodeni tako, da bodo vsi vedeli, da sem resnično tvoj otrok. Če si pa drugače sklenil, zapusti mene in Egipt in me izroči sramoti!«

Končala je svojo molitev, se zgrudila v prestol, naslonila obraz na roko in nepremično zrla v sijaj zahajajočega solnca. A ni zrla sama, zakaj vsi, kar jih je bilo v širni dvorani, so se obrnili in so strmeli v poslavljajoči se žar. Stali so tamkaj v rdeči svetlobi in strmeli vanjo; ker je bila dvorana zgoraj proti nebu odprta, sta senci obeliskov padali nanje, kakor senci dveh mečev, katerih konici se stikata na podnožju Tuinega prestola. Nihče ni verjel, da se bo kaj zgodilo, tudi duhovniki ne, ki so tukaj v Memfidi, Ptahovem mestu, le malo cenili Amena, thebanskega boga. Mislili so, da je ta obupna prošnja bila le zadnji krik umirajoče vere, ki se je izvil ponosni, pobiti ženski v nje največji stiski.

In vendar, in vendar so strmeli v solnce, zakaj govorila je s čudno gotovostjo, kakor da pozna boga. In ali se ni imenovala Amenova zvezda, ali niso pravili čudnih zgodeb o njenem rojstvu, ali se ni lotusov cvet spremenil v zlato in drago kamenje v roki te mlade, maziljene kraljice, ki je nosila na svojih prsih znak življenja? Ne, nič se ni moglo zgoditi, a vendar so gledali v solnce.

Bil je nenavaden solnčni zahod. Zadnje dni je vladala silna vročina, sedaj pa je

bila čudovita in strašna tihota na nebu in na zemlji. Nič se ni zganilo v mestu, noben pes ni zalajal, noben otrok ni zakričal, noben list se ni premaknil na palmah; bilo je kakor v mestu smrti.

Na nebu so se prikazali gosti oblaki in so se premikali, čeprav ni bilo vetra. Kjer so se jih dotaknili solnčni žarki, so bili zlati in rdeči in škrlatni, v senci pa globoko črni. Čudne oblike so imeli ti oblaki in so se gibali na nebu kakor armada, ki se zbira za bitko. Bili so med njimi poveljniki, ki so naglo hiteli semintja; tam so bili vozovi in potem mračne vrste pešcev z bleščečimi kopji. Drugi oblak, višji od ostalih, je švilgal preko nebeškega oboka in je bil podoben ženski z razpuščenimi zlatimi lasmi. Njene noge so ostale na solncu, njeno telo se je sklanjalo preko neba, in na daljnem obzorju vzhoda so nje roke držale blede oblo vzhajajočega meseca.

Opazovalci so se zbali tega oblaka. »To je Isis z mesecem v rokah,« je rekel nekdo. »Ne, to je boginja Nout, ki čuje nad svetom,« je odgovoril drugi. Dasi sta le tiho govorila, je v tej strašni tihoti njun glas prišel do Tuinega prestola in tedaj se je njeno obličje prvokrat spremenilo — prikazal se je na njem hladen, čuden smehljaj.

Kaku je pričel Abiju šepetati v uho in strah je bil v očeh njiju obeh. S prstom je pokazal na dve zvezdi, ki sta nenadoma zasijali skozi zeleno meglico nad večerno zarjo, in se je nato obrnil ter pogledal kraljico, vneto prigovarjaje svojemu gospodu. Abi se je slednjič oglasil:

»Solnce je zašlo. Dej, končajmo to neumnost!«

»Še ne,« je odgovorila Tua mirno, »počakaj še trenotek!«

Ko je izgovorila te besede, so se nenedoma, kakor na ukaz, vse dolge vrste palmovih dreves, ki so rasla v bogatih vrtovih na obrežju reke, pripognile proti vzhodu, kakor da se klanjajo kraljici na prestolu. Trikrat so se tako pripognile, čeprav ni bilo vetra, in se potem zopet vzravnale. Nato so se oblaki zgostili, kakor da je kdo potegnil mrtvaški prt preko neba, samo na zahodu je še sijala polobla solnea kakor skozi odprtino, sijalo je kakor veliko in jezno oko. A počasi je zahajala, videti je bilo samo še majhen, ognjen rob. Vsa dvorana se je stemnila, v mraku pa so slišali Neter-Tuo, kako kliče Amenovo ime.

»Ra je mrtev!« je zavpil nekdo. »Končaj, pankrt, Ra je mrtev!«

»Ah,« je odgovorila s hladnim zmagošlavnim krikom, »toda Amen živi. Glejte njegov meč, o izdajalci!«

Ko je izgovorila te besede, je nebo pretrgal na dvoje strahovit blisk in v njega svetlobi je ljudstvo videlo, da so se palme zopet sklonile, to pot skoraj do tal. Nato so vetrovi zarjuli in se razvihrali in trdna zemlja se je jela ljudstvu pod nogami zibati, kakor da jo dvigajo velikani. Trikrat se je zazibala kakor morski val in v tretje se je pod črnim plaščem teme oglasil krik groze in smrtnega strahu, ki mu je sledil strahovit potres padajočega kamenja.

In zazdelo se je, da se vse nebo topi. Tua, Amenova zvezda, pa je sedela na pre-

stolu, z žezlom, dvignjenim proti nebu, in smejoča se v zmagoslavni radosti. Lahko se ji je bilo smejati, zakaj oba velika obelisk sta pred vrati, ki so ju bili postavili stari levi Hiksov, da stojita tamkaj »na večne čase«, sta padla na nizka stolpa in na vrata ter jih zdrobila. Padla sta na glave tistim, ki so stali spodaj, jih pobila in stotine pokopala pod seboj. Vrh enega izmed njiju je zletel naravnost v sredo duhovnikov in pod njim je sedaj ležala brezoblična snov: bil je to mož, ki se je norčeval iz kraljice in ki je omedlel pod njenim pogledom.

Tisti, ki so ostali živi, so bežali skozi zahodne razvaline v dvorani, zblaznela množica, ki je mnoge pohodila do smrti in se besno borila med seboj, da ubeži maščevanju Amena in njegove hčere. V dvorani so duhovniki ležali na tleh in prosili bogove usmiljenja. Abiju je bila kraljevska krona zletela z glave in je pred prestolom na kolenih objemal noge Neter-Tue ter cvilil, naj mu odpusti in prizanese, nad njim pa je Tisti, ki je sedel na prestolu in žarel kakor ogenj, kazal z žezlom na razvaline in bežočo množico ter se smehljaj, smehljaj.

Kmalu je vse izginilo, ostali so samo mrmrajoči duhovniki, umirajoči, mrtveci in Abi s svojimi častniki.

Oblaki so se bili razgrnili, prikazale so se zvezde, mesec ter napolnile prostor s prijazno svetlobo. Tua je pogledala na pobitega Abija, ki se je plazil pred njo, in je spregovorila:

»Povej mi sedaj, soprog, kdo je bog v Egiptu?«

»Tvoj oče Amen,« je hropel.

»In kdo je faraon v Egiptu?«

»Ti in nihče drugi, o kraljica.«

»Ah,« je rekla, »poprej sva se o tem prepirala, kajne, in zato sem si morala poiskati pomočnikov, ki si me smatral za tako zapuščeno. Glej, tamle so njih stopinje; njih korak je težek, kajne, stric moj?« in je pokazala na debele kose razbitih obeliskov.

On se je ozrl nazaj po porušeni dvorani, po umirajočih in mrtvecih. »Ti si faraon in nihče drugi,« je ponovil trepetajoč. »Prizanesi s smrtjo svojemu služabniku in dovoli, da živi v tvoji senci!«

»Prvega ti ne morem dati,« je odgovorila hladno, »čeprav te bo morda Amen blagovolil zadržati od mesta, kjer boš moral poravnati svoj račun s tistim, ki je odšel pred menoj, in z njegovimi tovariši, ki so umrli na tvojih ulicah. Tako upam, ker imaš še dela. Kar se pa drugega tiče — vstanite, duhovniki in častniki, in pogledjte, kako se ta vaš princ klanja kraljici Egipta!«

Vstali so trepetaje in opirajoč se drug na drugega, zakaj pogum jim je bil upadel. Nato je pokazala z žezlom na svojo nogo in Abi je v njih navzočnosti pokleknil in poljubil njen čevelj. Za njim so prišli drugi, duhovniki, kapitani, prvi strežaji in točaji, slednjič pa zvezdoslovec Kaku, ki se je vrgel pred njo na tla, drgetajoč po vsem telesu. Toda njemu ni niti dovolila, da bi se ji dotaknil obutve.

»Povej mi,« je rekla umaknivši nogo, »ti, ki si čarovnik in si proučeval skrivna

pisma, kako je mogoče, da še vedno živiš, dočim so drugi za manjše zločine umrli, ti, ki si oskrunjen s faraonovo krvjo?»

Ko je slišal te besede iz ust nje, ki ji je bil napovedal vse najhujše, je Kaku sklonil glavo do tal, jecljaje tajil strašni zločin in hkrati prosil oproščenja za dejanje, o katerem je trdil, da ga ni izvršil.

»Nehaj,« je vzkliknila, »in vedi, da bo tvojemu življenju za malo časa še prizaneseno, da, celo življenju Meritrinemu. Ohranil boš tudi svoje vezirsko mesto — za malo časa.«

Kaku se ji je začel zahvaljevati, toda ona ga je ustavila:

»Ne zahvaljuj me, saj vidiš, da ne poznaš konca teh dogodkov. Morda ti je prikrit, ker bi drugače zblaznel ti in tvoja žena Meritra, tista, ki je bila faraonova strežnica in mu je pela uspavanke. Pogledaj me, čarovnik, in mi povej, kdo sem?« in sklonila se je k njemu.

Ozrl se je k njej, njune oči so se srečale in on svojih ni več mogel odtrgati od nje.

»Kakor si morda uvidel nocoj,« je rekla, »so tudi meni skrite stvari nekoliko znane. Kako bi se bila drugače zemlja razmajala, kako bi bili drugače večni stebri padli na moj ukaz? Toda med ljudmi istega poklica ne sme biti skrivnosti; zato ti hočem nekaj povedati, kar si morda že sam uganil, ker sem prepričana, da tega ne boš razodel niti svojemu gospodu niti Meritri. Pristaviti hočem, da boš tisti trenotek, ko razodeneš, mrtev in začela se bo kazni, ki sem jo za sedaj zadržala. Čuj me

torej v imenu požiralca duš, o izdelovalec voščeni podob!« in sklonila se je k njemu ter mu nekaj zašepetala v uho.

Naslednji hip se je pojavil na Kakujevem obličju izraz silne groze, njegova visoka postava je omahnila nazaj, kakor da je pijan. Če bi ga Abi ne bil ujel, bi bil padel preko stopnic pred prestolom.

»Kaj ti je povedala?« ga je tiho vprašal Abi, zakaj kraljica je gledala drugam, kakor da je pozabila na vse okrog sebe.

Toda Kaku ni odgovoril, marveč se je obrnil in je izginil iz dvorane.

XIII. Abi spozna resnico.

Minil je bil mesec dni in prvega dne novega meseca je sedel vezir Kaku v dvorani visokih uradnikov v Memfidi ter pregledaval javne mestne račune. To ni bilo lahko delo, zakaj v zadnjih desetih dneh je kraljica ali faraon, kakor se je sama imenovala, dvakrat poslala te račune nazaj z vprašanjem glede posameznih postavk in z drugimi takimi pripombami. Abi je take reči spregledaval, priznavajoč, da je zvest služabnik vreden svojega plačila — če se plača sam. Toda sedaj je bilo drugače in prejeta vsota je morala biti natančno enaka tisti, ki se je izročala kroni, niti večja niti manjša. Veliko razliko, ki se je bila pokazala, je bilo torej sedaj treba izravnati na kakršenkoli način, ali z drugimi besedami: iz Kakujeve zaloge.

Kaku je v svoji jezi ukazal, naj mu pripeljejo oba pobiralca davkov, in ko nista hotela plačati, je ukazal slugam, naj ju vržejo na tla in zvežejo, dokler ne oblju-

bita, da bosta poravnala primanjkljaj, katerega večji del je bil sam ukradel.

Nato se je malo potolažen umaknil iz dvorane v svojo pisarno, kjer je pa našel Abija, ki je čakal nanj. Nekdanji postavni princ je bil tako spremenjen, tako star, suh in reven, da ga Kaku v mračni sobi niti spoznal ni. Menil je, da je kakšen prosilec in ga je jel zmerjati ter ga poditi iz sobe. Abi je zbesnel.

Planil je nanj, pograbil zvezdoznanca za brado in ga bil po obrazu ter kričal: »Ali tako govoriš s svojim kraljem, pes? Prav, se bom vsaj nad teboj znosil.«

»Oprosti, veličanstvo,« je rekel Kaku. »Nisem te spoznal v temi. Tvoje veličanstvo se je zadnji čas spremenilo.«

»Spremenilo!« je dejal Abi in ga izpustil. »Kdo bi se ne spremenil, če bi imel toliko trpeti, kakor trpim jaz, odkar sem poslušal tvoj prokleti nasvet in poskusil zasesti faraonov prestol? Poprej sem bil srečen, imel sem sinove, imel sem žene, kolikor sem jih hotel. Imel sem svoje dohodke in svojo armado. Sedaj sem vse izgubil. Moji sinovi so mrtvi, moje žene so razgnane, dohodke so mi vzeli, armada služi drugemu.«

»Pa si vsaj faraon,« je ugovarjal Kaku, »in mož najlepše in najbolj modre žene na svetu.«

»Faraon!« je vzdihnil Abi. »Zadnja mumija v najbolj zanikarni grobnici je večji kralj od mene, in kar se drugega tiče...« in je obmolknil ter zopet vzdihnil.

»Kaj se godi s teboj, veličanstvo?« je vprašal Kaku.

»To se je zgodilo, da sem prišel pod vpliv slabega planeta.«

»Amenove zvezde,« je menil zvezdoznanec.

»Da, Amenove zvezde, tiste ljubke groze, ki jo imenuješ moja žena. Človek, ona ni žena. Poslušaj — prišel sem v sobo harema, kjer biva, in nihče mi ni branil, in sem jo našel sedečo pred ogledalom; pela je in je bila oblečena le s tenkim oblačilom in nje črni lasje — o Kaku, nikoli nisi videl takih las! — so ji segali skoraj do tal. Nasmehnila se mi je, govorila prijazno z menoj, klicala me s svojimi bleščečimi očmi — da, imenovala me je celo svojega soproga, vzdihovala in govorila o ljubezni, dokler nisem stopil k njej in jo objel.

»In potem?«

»In potem je izginila, Kaku, in kjer bi moral biti njen ljubki obraz, sem zagledal rumeno, usahlo glavo faraona, ki je pri Osirisu, in zdelo se mi je, da se mi reži. Razklenil sem zopet roke in glej, tamkaj je sedela, se smejala in stresala dišavo z las in me izpraševala, kaj mi je, da sem tako prebledel, in ali tako ravnajo soprogi?

To je bilo pred mesecem dni, in kakor se je začelo, tako se je nadaljevalo. Ženo iščem in najdem le faraonovo suho glavo in ona se mi posmehuje. Drugih žena ne smem več videti, ona jih je razgnala, še celo tiste, ki so živele z menoj mnogo let, češ da mora vladati sama.«

»Ali je to vse?« je vprašal Kaku.

»Kakor muči mene, tako muči vsakega človeka, ki se ji približa. Lovi jih s smehljajem v svoje mreže, čara jih z očmi, dokler niso iz ljubezni do nje ob pamet, in jih potem, še vedno smehljaje, pošilja, da gredo po svojih potih. Dva izmed njih, vodila sta veliko zaroto proti faraonu, sta umrla po lastni roki, drugi je zblaznel, ostali pa so moji skriti, toda zagrizeni sovražniki, ker ljubijo kraljico in mislijo, da stojim jaz med njo in med njimi.«

»Ali je to vse?« je vprašal Kaku zopet.

»Ne, nikakor ne. Vso oblast mi je vzela. Jaz, ki sem bil mogočen, za faraonom najmogočnejši mož v deželi, sem sedaj samo še suženj. Od jutra do večera se moram ukvarjati s posli, ki so mi zoprni. Amenu moram graditi templje, kopati moram prekope, otepati se moram s sodrgo, pomagati ji v težavah in ji zniževati davke. Celo Beduine, ki so vedno bili moji prijatelji, moram krotiti in prihodnji mesec začeti vojsko proti kralju v Khiti, s katerim sem imel skriven dogovor in čigar hčer, mojo ženo, so poslali nazaj, dasi sem jo ljubil.«

»In potem?« je vprašal Kaku.

»O, ko bo Khita premagana in podvržena Egiptu, potem namerja njeno veličanstvo slovesno se vrniti v Thebe, da nadzira zgradbo moje grobnice, ker pravi, da te zadeve ne sme več odlašati. Resnično, načrte že pripravlja zanjo, strašne in skrivnostne načrte, ki jih ne razumem, in mi jih nosi, da si jih ogledam. Vedi tudi, prijatelj, da je pred mojo grobnico pri-

pravljjen manjši grob za tebe. Prav davi je poslala ljudi v kamnolome v puščavo, da prinesejo tri kose kamna, enega za mojo krsto, enega za tvojo in enega za krsto tvoje žene Meritre. Pravi namreč, da hoče po starem običaju vaju počastiti s tem darom.«

Sedaj se Kaku ni več mogel premagovati in jel hoditi po sobi gor in dol ter je mrmral in si pulil brado.

»Kako moreš vse to prenašati?« je rekel slednjič. »Ti, ki si bil mogočen princ, da si postal suženj ženske, da si kakor smet pod njenimi nogami, da si v posmeh tistim, ki jim vladaš, da gledaš, kako so ti razgnali žene in dvor, da se daš mučiti, sramotiti, da gledaš, kako odlikuje spričo tebe druge može, da si daš groziti z zgodnjo smrtjo? O, kako moreš vse to prenašati? Zakaj je ne ubiješ in ne končaš vsega?«

»Ker se ne upam,« je odgovoril Abi; »če bi le sanjal o čem takem, bi uganila mojo misel in bi ona ubila mene. Bedak, ali se ne spominjaš, kako sta obeliska padla na moje kapitane? In kaj se je zgodilo možu, ki jo je zaničeval, jo imenoval pankrta ter pribežal med duhovnike? Ne, ne upam si ganiti s prstom zoper njo.«

»Potem moraš nositi svoj jarem dalje do konca, princ, in konec pride, ko bo grobnica gotova.«

»Nikakor ne,« je odgovoril Abi in je vztrepetal, »ker imam drugačen načrt; zato sem prišel, da se razgovorim s teboj. Prijatelj Kaku, ti jo moraš ubiti. Čuj! Tebi so čari pokorni. Čar, ki je premagal očeta,

bo zmoget tudi hčer. Napraviti ti je treba samo voščeno podobo ali morda dve ter ji udihniti moč, in stvar je gotova in potem — računaj na plačilo.«

»Računam na plačilo, presvetli princ,« je odgovoril zvezdoznanec posmehljivo. »Ali naj ti povem, kakšno bo to plačilo? Smrt v dolgih mukah. Načrt je sploh neizvedljiv, zakaj da zveš resnico, nje ne more nihče ubiti.«

»Kaj hočeš s tem reči, bedak?« je vprašal Abi jezno. »Meso in kri se morata ukloniti smrti.«

Po Kakujevem suhem obličju se je razlil bolesten smehljaj, ko je odgovoril:

»Beseda, vredna tvoje modrosti, princ. Gotovo uči izkušnja človeka, da se morata meso in kri ukloniti smrti. Da, da, meso in kri!«

»Nehaj se mi režati kakor opica,« je zasikal Abi besno, »ali pa ti dokažem resničnost tvojih besed na tvojem lastnem vratu. Potegnil je meč, mu zagrozil z njim in pristavil: »Sedaj mi povej, kaj hočeš reči, ali...«

»Princ,« je jecljal Kaku in se zgrudil na kolena, »ne smem, ne morem. Prizanesi mi, to je skrivnost bogov.«

»Tedaj pojdi k bogovom, lažnivi pes, in se razgovarjaj z njimi o tem,« je odgovoril Abi in dvignil meč, »zakaj ona mi gotovo ne bo zamerila, če te pošljem tjakaj.«

»Usmiljenje!« je hropel Kaku trepetajoč na tleh, njegov gospod pa je vihtel meč nad njegovo plešasto glavo, prepričan, da bo rajši govoril nego umrl.

Ta trenotek, ko je zvezdoslovčeva usoda bila na tehtnici, je prišel do njiju ušes šum glasov in z njimi lahki, jasni smeh, ki sta ga dobro poznala. Abi je pozabil na svojo namero, stopil k oknu in pogledal skozi odprtino v vetrnici. Nato se je obrnil, pomignil Kakuju in zašepetal:

»Pridi in poglej! Tudi kasneje bo čas, da umrješ.«

Vezir je ubogal, se splazil po kolenih do okna, se vzravnaval in pogledal skozi vetrnico. In videl je tole: V ograješem vrtu tam spodaj, skritem vrtu palače, je stala kraljica Neter-Tua in solnčna svetloba, ki je prodirala skozi krošnje cvetočega drevja, je padala v jasnih žarkih na nje lepoto. Ni bila sama, pred njo je klečal mož, oblečen v bogato opravo plemiča. Kaku ga je takoj spoznal, bil je Abijev najljubši kapitan, čeprav je bil še mlad, častnik, ki ga je princ cenil in ga zaradi njegovega uma ter hrabrosti dvignil do odličnega mesta ter mu dal lastno hčer za ženo. Tudi on je igral odlično vlogo v veliki zaroti proti faraonu, bil je tisti, ki je zadal smrtni udarec Mermesu, možu gospe Aste.

Sedaj je igral drugačno vlogo, namreč vlogo kraljičinega ljubimca, zakaj držal je rob njenega oblačila v rokah in ga pritiskal na ustnice ter ji strastno govoril. Prisluškovalca sta mogla ujeti nekaj njegovih besed.

Tvegaj je življenje, da spleza preko zidu. Obožuje jo. Brez nje ne more živeti. Pripravljen je storiti vse, kar zahteva — zbrati četo in ubiti Abija; to bo lahko, ker so vsi ljubosumni na princa in so prepri-

čani, da je ni vreden. Naj mu podari svojo ljubezen in on jo bo zopet napravil za edino vladarico Egipta in bo sam zadovoljen, da ji služi kot suženj. Naj mu reče vsaj eno prijazno besedo.

Tako je govoril, divje, proseče, kakor človek, ki ga je strast opojila in ne ve, kaj govori in kaj dela. Neter-Tua pa je mirno poslušala in se je zdaj pa zdaj nasmejala s tistim svojim lahkim, tihim smehom.

Slednjič je vstal in jo poskusil prijeti za roko, toda ona je, še vedno smeje, odmahnila in nenadoma spregovorila:

»Ti si ubil Mermesa, ko se je grudil pod ranami, kajne, in on mi je bil rednik. Dobro, dobro, zgodilo se je v boju in ti moraš biti pogumen mož, prav tako pogumen, kakor lep, ker bi si drugače ne upal priti semkaj, kjer te more ena sama moja beseda usmrtiti. In sedaj pojdi zopet, prijatelj, h hčeri mojega gospoda in svoji ženi, in če si upaš, ji povej, kje si bil in zakaj, saj si pogumen mož,« in zopet se je zasmejala.

Začel jo je nanovo strastno prositi, moledujoč, naj mu da vsaj kakšen spomin, dokler se ni slednjič na videz omehčala in se ga usmilila; iztegnila je roko in izbrala cvetlico med mnogimi, ki so rastle tamkaj, ter mu jo dala, nato pa je pokazala na drevesa, ki so zakrivala zid, in on je takoj izginil med njimi, opotekajoč se v preobilju radosti.

Gledala je za njim, ko je odhajal, in se čudno smejala, nato pa se je, še vedno smehljaje, ozrla na grm, s katerega je bila odtrgala cvet, in Kaku je opazil, da je to

bila roža, ki so jo rabili le pogrebniki, da z njo venčajo mrtvece.

Abi pa tega ni opazil. Pozabil je bil na svoj prepir s Kakujem in na vse drugo, težko je dihal in se penil v ljubosumni jezi, momljal, da hoče kapitana ubiti in to hinavsko kraljico tudi, ki se je drznila poslušati ljubezensko izpoved in mu dala cvetlico v spomin. Naj je stokrat faraonka, umoril jo bo, saj ima pravico; z golim mečem v roki se je obrnil, da odide iz sobe.

»Če kaj takega namerjaš, gospod,« je rekel Kaku s čudnim glasom, »ostani tukaj!«

»Zakaj, človek?« je vprašal Abi.

»Ker pride njeno veličanstvo semkaj,« je odgovoril, »in ta soba je mirna in pripravna. Nihče ne prihaja vanjo razen mene.«

Ko je izgovoril te besede, so se vrata odprla in zopet zaprla in pred njima je stala Neter-Tua, Amenova zvezda.

Zdelo se je, da je nje oko v temi, ki je vladala v sobi, zagledalo najprej goli meč v Abijevi roki. Nekaj časa je gledala nanj, potem se je ozrla na Kakuja, ki je čepel v kotu, nato pa je vprašala z mirnim glasom:

»Zakaj si izdrl meč, o soprog?«

»Da te ubijem, o žena,« je odgovoril besno, kajti jeza ga je bila prevzela.

Ona ga je še nekaj časa opazovala, potem pa je, smehljaje se na svoj posebni način, rekla:

»Res? Pa zakaj prav sedaj in ne ob kakem drugem času? Ali ti je Kakujev nasvet dal poguma?«

»Ali ti je še treba vpraševati, brez-sramna ženska? Ali ne gleda tole okno tja doli na vrt?«

»O, spominjam se, tvoj kapitan, ki je umoril Mermesa, mož tvoje hčere, mi je tako dobro razodel svojo ljubezen, da sem ga poplačala s pogrebno cvetko, ker sem vedela, da naju opazuješ. Poravnaj svoj račun z njim, kakor želiš sam in pa njegova žena; mene to ne briga.

Toda opozarjam te, da kmalu ne boš imel nobenih služabnikov več, če boš jemal ljudem življenje za take pogreške, ker so vsi grešniki in se vsi žele polastiti tvojega mesta.«

Tedaj je Abijeva togota izbruhnila. Proklinjal in zmerjal jo je, jo obkladal z grdimi priimki, ji prisegal, da mora umreti, ker je začarala vse može in se nobenemu vdala, ker ga obklada s posmehom in sramoto pred očmi Egipta. Toda Neter-Tua je samo poslušala, dokler se ni izdivjal in utihnil.

»Preveč govoriš in premalo storiš,« je slednjič rekla. »Meč imaš v roki, porabi ga, tukaj sem.«

S tem ga je razdražila do blaznosti; dvignil je orožje in navalil nanjo, a se je opotekel nazaj, kakor da ga je vrgla nevidna moč. Naslonil se je na steno, nato pa zopet navalil na kraljico in se zopet opotekel nazaj.

»Slab mesar si,« je dejala, »po tolikih letih izkušnje. Naj tistile Kaku poskusi! Mislím, da se bolje razume na umore.«

»O, veličanstvo,« jo je prekinil zvezdoslovec, »prekliči te krute besede, ki

veš, da rajši tisočkrat umrjem, nego bi dvignil roko proti tebi.«

»Da,« je odgovorila resno, »princ Abi ti je ravnokar bil predlagal, da to storiš, nato pa si ti njemu predlagal isto, ker sam nisi hotel storiti — sam najbolje veš zakaj, kajne?«

Tedaj je meč zdrknil Abiju iz roke in v sobi je zavladala tihota.

»O čem sta govorila, Abi, preden si pogledal skozi okno in videl svojega kapitana z menoj na vrtu, in zakaj si hotel umoriti tega psa?« je nadaljevala kraljica. »Ali naj jaz odgovorim namesto tebe? Govorila sta o tem, kako bi se me znebil, in umoriti si ga hotel, ker si ti ni upal povedati, zakaj ne more izvršiti tega dejanja, dobro vedoč, da bi tisti trenotek umrl, ko bi to povedal. A ker hočeš zvedeti, ti bom povedala sama in sicer takoj. Poglej me, nesrečni mož, ki ga ljudje imenujejo mojega soproga. Poglej me, prokleti suženj, ki mi ga je Amen izročil, da ga kaznujem tukaj na zemlji, dokler ne prideš k njemu v podzemlje.«

Pogledal je in Kaku tudi, ker ni mogel drugače, a kaj sta videla, nista nikoli razodela. Obadva sta padla na obraz in jela ter s čelom bila ob tla.

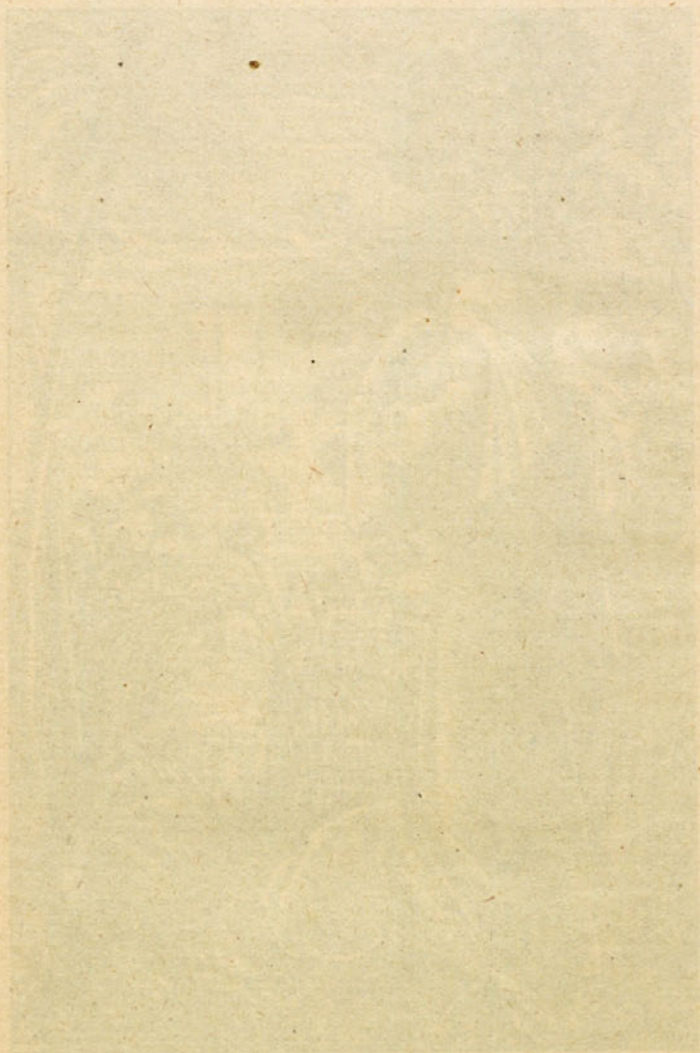
Slednjič je ledena groza zapustila njiju srce, ozrla sta se navzgor in sta videla, da je zopet taka, kakršna je bila, nad vse kraljevska in lepa ženska, a ne več.

»Kdo si?« je hropel Abi. »Boginja Sekhet v človeški podobi, ali Isis, kraljica smrti, ali samo duh umrle Tue, ki je poslan, da se maščuje?«

Poglavje XIV.

En sam trenutek sta ju gledali, nato pa je črn oblak zakril umirajoče solnce, in ko je zopet izginil, je ladja bila odšla kdo ve kam.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Poglavje XV.

Najprej je nepremično vpiral oči v njeno lepoto, toda sčasoma mu je nekaj pritegnilo pogled doli k vodi...

»Vse to in noben izmed njih, kakor hočeš, čeprav je resnično, človek, da sem poslana semkaj v maščevanje. Vprašaj tistegale čarovnika. On ve in dovoljujem mu, da ti pove.«

»Ona je Dvojnik Amenove hčere,« je zamrmral Kaku. »To je njen Ka, ki se je osvobodil, da izvrši sodbo nad tistimi, ki so ji hoteli storiti krivico. To je duh z močjo bogov in vsi mi, ki smo grešili zoper mrtvega faraona in njo in njenega očeta Amena, smo mu izročeni, da nas muči in nad nami izvrši sodbo.«

»In kje je potem Neter-Tua, ki je bila kraljica v Egiptu?« je hropel Abi in obral svoje velike oči. »Ali je pri Osirisu?«

»Povedati ti hočem, človek,« je odgovorila kraljevska prikazen. »Ni umrla — ona živi in je odšla, da poišče tistega, ki ga ljubi. Kadar se vrne z njim in nekim beračem, tedaj odidem in ti boš umrl, oba bosta umrla, tako se glasi vajina sodba. Dotlej pa živita in vršita moje ukaze!«

XIV. Solnčna ladja.

Tua, Amenova zvezda, je odprla oči. Že nekaj časa je ležala, kakor človek, ki leži med spanjem in budnostjo, in zdelo se ji je, da sliši šum pohtapljajočih se vesel in vode, ki prijazno bije ob pobočje ladje. Mislila je, da se ji sanja. Gotovo je v svoji postelji v palači v Thebah in takoj bodo prišle njene dvorjanke, ko se zdani, da jo zbudijo.

V palači v Thebah! Sedaj se je spomnila, da je minilo več mesecev, odkar je vi-

videla to kraljevsko mesto, da je potem daleč potovala in slednjič prispela v belozido Memfido, kjer se ji je primerilo mnogo strašnih reči. Spomnila se je enega dogodka za drugim; nastavljene pasti, faraonovega umora s čarodejstvom, bitke in poboja njene straže, stradanje v stolpu s smrtjo na eni strani in z zasovraženim Abijem na drugi, čudovite prikazni duha, ki je imel njeno obličje in trdil, da je njen zaščitni Ka, dan ji že ob rojstvu, njegovih besed in svoje strašne odločitve, slednjič pa še, kako je stala z Asto ob visokem oknu, kako je vzplamtel ogenj pred njenimi očmi, in strahovitega padca v globočino.

O, gotovo je vse minilo; bila je mrtva in to so sanje in spomini, kakršni prihajajo prebivalcem podzemlja. Le zakaj sliši potem šum plivkajoče vode in potapljajočih se vesel?

Prav počasi je odprla oči, ker se je močno bala, kaj bo neki zagledala. Svetloba je lila nanjo, svetloba meseca, ki je visel na jasnem nebu kakor velika zlata svetilka.

V mesečini je videla, da leži v čisto belino oblečena na ležišču v uti, katere zlati zastori so bili spredaj odgrnjeni in pripeti na pozlačene kole. Ob njej je ležala v sivi obleki druga postava, ki jo je spoznala kot Asto. Bila je mirna, tako mirna, da jo je smatrala za mrtvo, čeprav je vedela, da je to Asti. Morda tudi Asti sanja in jo bo morda slišala v snu; govoriti se ji je zahotelo z njo.

»Asti,« je zašepetala, »Asti, ali me slišiš?«

Siva postava ob njej se je premaknila in obrnila glavo k njej. Nato je odgovoril pravi Astin glas:

»Ah, gospa, slišim te in te vidim. Toda povej mi, kje sva sedaj?«

»Mislim, da sva v podzemlju, Asti. O, tisti ogenj je bila smrt in sedaj potujeva v kraljestvo duš.«

»Potem bi bilo čudno, gospa, da imava še vedno oči in telo in glas, kakor umrljive ženske. Sediva in se razglejva!«

Sedli sta, se objeli in pogledali skozi razgrnjene zavese. Glej, bili sta na najlepši ladji, kar sta jih kdaj videli, ker je bila pokrita kakor z zlatom in srebrom, dočim so iz nje notranjosti puhtele sladke vonjave. Njuna uta je bila postavljena sredi ladje, tako da sta videli vrste veslačev v belih oblačilih, sedečih ob veslih v senci ladijske ograje, in pri visokem krmilu stasitega krmarja, ki je tudi bil oblečen v belo obleko, a je imel obraz zakrit, za njim pa sta opazili v medlem soju mesečine široko, srebrno reko in na nje daljnem obrežju palme ter stolpe svetišč.

»To je ladja solnčnega boga Raja,« je zamrmrala Tua, »ki naju vozi po reki smrti v kraljestvo nad solncem.«

Nato je zopet legla v blazine in nanovo zaspala ali omedlela.

Ko se je Tua zopet zbudila, je solnce jasno sijalo in ob njej je sedela in čula Asti. Pred njima je bila pripravljena miza z izbranimi jedili.

»Povej mi, kaj se je zgodilo, dovilja,« je rekla slabotno, »jaz se čudim in ne vem, po kakem svetu potujeva.«

»Mislim, da po našem svetu, kraljica,« je odgovorila Asti, »toda v oskrbi bitij, ki niso s tega sveta. To gotovo ni človeška ladja in je tudi ne vodijo umrljivi ljudje v pristan. Pa jesti morava. Okrepčajva se, dokler imava s čim.«

Tako sta krepko jedli in pili, in ko sta končali, sta se drznili celo stopiti iz ute. Ko sta se razgledali, sta opazili, da stojita na visokem krovu sredi velike ladje, da pa je krov obdan z mrežo iz srebrnih vrvic, iz katere ni bilo izhoda. Pogledali sta skozi zanke in sta videli, da so bila vesla spravljenjena v ladjo, da so na jamboru visela velika škrlatasta jadra in da so veslači izginili, morda da se odpočijejo pod krovom, na krnu ladje pa je stal kapitan, belo oblečen in s krinko na obrazu, in za njim krmar, ki je bil tudi zakrinkan, tako da nista mogli videti njunega obraza. Sedaj niso več jadrati na reki, marveč po prekopu, ki ga je na obeh straneh obdajalo peščeno obrežje, za katerim se je širila brezkončna puščava.

Asti si je ogledala puščavo, nato pa se je obrnila in rekla:

»Zdi se mi, da poznam ta prekop, gospa, zakaj nekoč sem se še kot otrok vozila po njem. Mislim, da je to tisti prekop, ki so ga izkopali stari faraoni in ga po padcu kraljev iz rodu Hiksov zopet popravili, ter da teče iz Bubastisa do zaliva, iz katerega plujejo popotniki proti vzhajajočemu solncu.«

»Morda,« je odgovorila Tua. »Vsaj to je gotovo, da je to svet, v katerem sva se rodili in da sva po usmiljenju Amenovem

in po moči mojega duha še vedno živi in ne mrtvi. Pokličí kapitana tamkaj s krova, morda nama pove, kam naju pelje v svoji čarobni ladji.«

Asti ga je poklicala, toda kapitan ni z ničemer pokazal, da jo vidi ali sliši. Potem je poklicala krmarja, a čeprav je bil njegov zakriti obraz obrnjen k njima, se tudi on ni zganil, tako da sta slednjič bili prepričani, da so to duhovi ali že od rojstva gluhonemi ljudje. Slednjič sta se naveličali ogledovati lepo ladjo in prekop in puščavo za njim ter se čuditi, kje sta in kako sta prišli tja, ter sta se vrnili v svojo uto, da se izogneta pekočemu solncu. Tam sta videli, da je v času njune odsotnosti nevidna roka pospravila svileno ležišče in odnesla ostanke kosila ter na lepi mizi pripravila drugih jedi.

»Čudeži se godijo tukaj,« je rekla Tua, ko je sedla v slonočočeni stol z usnjenim dnom, ki je bil tamkaj pripravljen.

»Kdo bi dvomil o tem?« je odgovorila Asti mirno. »Čudežno je bilo tvoje rojstvo; na čudežen način je bil faraon umorjen; na čudežen način sva se rešili v svrhe, ki jih ne poznavaj; na čudežen način, kakor pravijo ljudje, se giblje ves svet, le da tega ne vidimo, ker smo preblizu.«

Tua se je malo zamislila, nato pa je rekla:

»Ta zlata ladja je vsekakor boljša nego hlev psa Abija in jaz mislim, da ne potujeva brez cilja. Vendar bi rada vedela, kaj počne tisti duh, ki se je sam imenoval moj Ka, na prestolu Egipta in kako sva prišli na to ladjo ter kam ploveva.«

»Ne poizveduj, vse to se bo nama razodelo ob svojem času, in kar se mene tiče, moram reči, da se mi Abi smili, čeprav ga sovražim,« je odgovorila Asti suhoparno.

Tako sta torej sedeli v uti in gledali po puščavi, po pesku, po katerem se je zdelo, da plove njihova ladja, dokler ni solnce jelo zahajati, ko sta mogli zopet stopiti na krov. Nato sta se vrnili in zaužili izbrane jedi, ki jih je bilo vedno v obilici, zvečer pa sta legli na posteljo in trdno zaspali, zakaj bili sta potrebni spanja.

Ko sta se zopet zbudili, je bil dan, čeprav ni solnce svetilo skozi oblake, in njih ladja je plula preko širnega in mrkega morja, ki mu ni bilo nikjer videti obrežja. Svilena uta nad njima je bila izginila, namesto nje je stala koliba iz močnega cedrovega lesa, a Tua in Asti sta se malo menili zanjo, ker sta že bili navajeni čudežev. Ker nista še nikdar doslej bili na razburkanem morju, se ju je lotila čudna omotica, v kateri sta tri dni in tri noči mnogo spali in malo mislili.

Nekega večera, ko je solnce zašlo, sta opazili, da je nemirno gibanje ladje prenehalo, da vihar, ki jih je ves ta čas s strašno naglico gnal dalje, ne buči več okrog njih. Stopili sta iz svoje kolibe in sta videli, da so prišli v ustje široke reke, da na nje bregovih rastejo velikanska drevesa, ki so iztezala svoje dolge, krive veje v vodo, in da se med temi vejami skrivajo krokodili in drugi nevarni plazilci. Beli veslači so se zopet prikazali, in ker ni bilo vetra, so veslali ladjo po reki navzgor, dokler niso

prispeli do peščenega jezika, ki se je iztezal v reko, in vrgli sidra.

Tedaj sta si Tua in Asti zopet zaželeli hrane in sta se vrnili v kolibo ter jedli. Ravno končali sta bili obed in solnce je bilo naglo zašlo, ko sta se pojavila pred njima dva zakrita moža, vsak s košaro v roki. Asti ju je začela izpraševati, toda bila sta gluha in nema, kakor kapitan in krmar. Vsaj odgovorila nista, marveč sta se samo ponižno poklonila in pokazala na obrežje, kjer je Tua opazila na skali plamteč ogenj, čeprav ni vedela, kdo ga je zažgal.

»Povedati hočeta, naj greva z ladje,« je rekla Asti. »Pojdiva, kraljica, za svojo usodo, njuna volja bo prava.«

»Kakor želiš,« je odgovorila Tua. »Gotovo niso naju brez namena pripeljali semkaj.«

Odšli sta torej s človekoma na rob prekrasne ladje, zakaj mreža, ki ju je poprej obkrožala, je bila odstranjena, in sta tamkaj našli prehod, položen na ladijsko pobojce do obrežja. Ko sta stopili na to brvico, sta jima zakrita tovariša izročila košari, se potem ponižno poklonila in odšla. Brž ko sta dospeli na breg, komaj da sta se z nogo dotaknili tal, so brv potegnili nazaj in velika vesla so se jela zopet potapljati v kalno vodo.

Ladja se je zasukala in trenotek pozneje je bila že sredi reke. Na krnu je stal kapitan in pri krmilu krmar in oba sta bila v svetlobi zahajajočega solнца kakor v plamenu. Tedaj pa sta, kakor po istem nagonu, oba dva moža potegnili krinki z obra-

za, tako sta Asti in Tua za trenotek videli njuno obličje — in glej, obraz kapitanov je bil obraz faraona, Tuinega očeta, in obraz krmarjev je bil obraz Mermesa, Astinega moža.

En sam trenotek sta ju gledali, nato pa je črn oblak zakril umirajoče solnce, in ko je zopet izginil, je ladja bila odšla kdo ve kam.

Ženski sta se spogledali in sta se tedaj prvikrat zballi.

»Resnično,« je rekla Tua, »če je kdaj koga strašilo, potem straši naju sedaj; ta ladja ima duhove za mornarje.«

»O tem sem bila že od početka prepričana, gospa,« je odgovorila Asti. »A ne boj se, zakaj ti duhovi so bili nekoč možje, ki so naju ljubili, in gotovo ljubijo naju še vedno. Prepričana bodi, da se nisva zaman rešili iz Abijevih rok ter prišli živi in zdravi pod vodstvom faraonove in Mermesove sence do tega skritega obrežja. Glej, tam gori ogenj, pojdiva tjakaj in junaško čakajva, kaj se zgodi; saj ne more biti drugega kot dobro.«

Šli sta torej k skali, in ker se je že bilo stemnilo, sta sedli k ognju, ob katerem so bila pripravljena drva za prilaganje, in pri drveh mehka oblačila iz kamelne volne, da ju varujejo mraza. Hvaležno sta jih oblekli, naložili na ogenj in odprli košari, ki sta ji prejeli, ko sta odhajali z ladje. V prvi košari, ki jo je držala Asti, sta našli hrane, kolačev, suhega mesa in datljev, kar jih je mogla ena ženska nositi. Tista košara, ki jo je dobila Tua, je bila napolnjena z drugačnimi rečmi; na vrhu je ležala ljubka harfa

iz slonove kosti z zlatim strunami in nje rob je bil izrezljan v podobi ženske. Tua jo je dvignila in si jo ogledala ob svitu ognja.

»To je moja harfa,« je rekla plašno, »harfa, ki mi jo je dal princ iz Keša, preden ga je Rames ubil, in s katero sem spremljala svojo pesem o ljubezni, preden je darovalec umrl. Da, to je moja harfa, ki sem jo bila popustila v Thebah. Povej mi, dovilja, kako je prišla semkaj?«

»In kako sva prišli midve semkaj?« je odgovorila Asti kratko. »Odgovori na moje vprašanje in jaz bom na tvoje.«

Tua je odložila harfo in pogledala, kaj je še v košari. Pod plastjo suhega papirovega listja je našla skrite bisere, tisoče biserov vsake velikosti in tolikega sijaja in lepote, kakršnih ni še nikoli videla. Bili so nabrani na svilene niti, vsi biseri iste velikosti na eni sami niti, tisti pa, ki so bili zelo debeli, veliki kakor nohet ali še večji, so bili posebej zaviti in položeni na dno košare.

»Nobena kraljica na svetu,« je rekla Tua vzradoščena, »ni dobila v doto biserov tako neizmerne cene. A kaj bova z njimi in s harfo v tem gozdu, tega ne vem.«

»Njih namen se bo gotovo pokazal, kadar pride čas,« je odgovorila Asti; »sedaj se zahvaliva bogovom za njih darove in jejva.«

Nato sta jedli, in ker nista imeli drugega posla, sta legli k ognju in hoteli zaspati.

A komaj sta zatisnili oči, ko se je zadelo, da se je gozd zbudil. Najprej se je

od reke oglasilo strašno rjovenje, v katerem sta spoznali glasove levov, ker sta videli te živali ukročene v thebanskih vrtovih. Nato sta zaslišali lajanje in zavijanje volkov in šakalov, z njim pa se je mešalo glasno prhanje nosorogov in povodnih konj.

Ti strašni glasovi so prihajali bliže in bliže, dokler nista zagledali rumenih oči, ki so se bleščale kakor zvezde v temi ob robu gozda, po peščeni stezi, ki je vodila do njune skale, pa so hitele vohaje po tleh urne postave. Ob reki so se pojavile velike, psom podobne zveri z bleščečimi zobmi in globokimi žreli, za njimi pa je lomila grmičje ogromna pošast, ki je imela en sam rog na gobcu.

»Najin konec je prišel,« je rekla Tua slabotno. »Te zveri bodo naju požrle.«

Toda Asti je le zopet naložila drv na ogenj in je čakala, prepričana, da jih bo plamen pregnal. A ni jih pregnal, zakaj bile so tako radovedne ali tako lačne, da so se levi plazili bliže in bliže in slednjič tako blizu, da so ležali, otepaje z repom po pesku, samo še za skok daleč od skale, dočim so se na drugi strani, kakor dvorjani okrog svojega kralja, zbirale hijene in druga zverjad.

»Takoј bodo planili na naju,« je zašepetala Tua.

»Ali je naju duh božanskega faraona, tvojega očeta, in duh mojega gospodarja Mermesa zato pripeljal semkaj na solnčni ladji, da naju požro divje zveri kakor izgubljeno ovco v puščavi?« je vprašala Asti. Nato je kakor po navdihnjenju dostavila:

»Gospa, vzemi svojo harfo in zaigraj in zapoj!«

Tua je torej vzela harfo, segla v nje zlate strune in dvignila svoj ljubki glas ter začela peti. Spočetka ji je malo trepetal, toda ko je sčasoma pozabila na vse drugo razen na godbo, se je okrepil in se sladko razlegal po tihoti gozda in nad široko, leno reko. In glej, ko je tako pela, so se divje zveri pomirile in so prisluškovale, kakor da so očarane. Celo kača se je priplazila od nekod iz pečin in poslušala, zibaje svojo grebenasto glavo sem in tja.

Tua je slednjič utihnila, in ko so odmevi zamrli, so se vse zveri obrnile in izginile v gozdu ali v vodi, vse razen kače, ki se je zvila in kar tamkaj zaspala. Tako je zopet zavladata tihota; tudi Tua in Asti sta zaspali in se nista predramili, dokler ni solnce prisijalo na nebo.

Začuden sta se zbudili in odšli po peščenih stezi, ki so jo bile izgazile stopinje živali, do obrežja reke, se tam napili in umili ter skušali s pogledom prodreti megle, ker sta mislili, da zagledata morda zlato ladjo z zakrinkanim moštvom, ki ju je pripeljala iz Memfide, kako se je vrnila in ju čaka sredi reke.

Toda ladje ni bilo, ničesar nista videli razen povodnih konj, ki so se dvigali in potapljali, krokodilov na blatnem obrežju in divjih ptičev, ki so poletavali od morja za hrano. Vrnili sta se torej k pepelu svojega ognja, jedli iz Astine košare, in ko sta se nasitili, se spogledali, kaj naj storita sedaj.

»Pojdiva, dojilja,« je rekla Tua. »Ob reki ne moreva hoditi, ker je obrežje polno

plevela in blata; skozi gozd morava udariti in bogovi bodo naju vodili!«

Asti je prikimala. Oblečeni v lahko, toplo obleko iz kamelne volne, sta zadeli košari na glavo po običaju egipčanskih kmetic in sta se odpravili dalje, harfo iz slonove kosti in zlata pa si je Tua obesila preko hrbtna.

Tako sta korakali uro za uro skozi gozd in si delali pot med velikimi stebli dreves, držeč se vedno proti jugu, zakaj v to smer so tekle z gostim grmičjem porasle jase v gozdu. V vrhovih dreves so nad njima vreščale velike opice, zdaj pa zdaj je kaka zver pretekla njuno pot in izginila pod drevjem, a videli nista nič drugega. Proti poludnevu so se slednjič tla jela dvigati, drevesa so postajala manjša in so se redčila, dokler nista prispeli do roba peščene puščave in stopili v majhno oazo, katera zelena trava je pričala, da bosta tamkaj našli vode. V tej oazi je bil vodnjak. Sedli sta torej k njemu, pili in jedli iz svoje zaloge ter malo zadremali.

V spanju je Tua nenadoma zaslišala človeški glas, se zdrznila in zagledala pred seboj moža, ki je stal naslonjen na grčasto palico in ju opazoval. Bil je zelo čuden mož, na videz zelo star, zakaj dolgi beli lasje so mu padali na ramena in bela brada mu je segala do pasu. Nekoč je moral biti zelo velik, toda sedaj je bil sključen od starosti in kosti njegovega izsušenega telesa so silile iz razcapane obleke. Njegove črne oči so bile roževinaste, kakor da le malo vidi, in sklanjal se je daleč naprej, da jima pogleda v obličje. Obraz mu je bil razbrazdan s ti-

soč gubami in skoraj črn od solnea in vetra, a vendar čudovito nežen in lep. Le starejši je bil ter bolj na veliko in debelo rezan, drugače pa je spominjal Tuo na faraonov obraz po smrti.

»Oče,« je rekla Tua in sedla, zakaj no-tranji nagon jo je silil, naj popotnika na-govori tako, »povej, od kod prihajaš in kaj želiš od svojih služabnic?«

»Hči moja,« je odgovoril starec s pri-jetnim, resnim glasom, »iz puščave priha-jam, ki je moj dom. Preživel sem vse lju-di svojih let in njih otroke tudi. Zato sta mi sedaj puščava in gozd, ki se ne spremi-njata, edina prijatelja, zakaj samo ta dva sta me poznala, ko sem bil še mlad. Bodi usmiljena z menoj, ker sem reven, tako reven, da tri dni nisem ničesar okusil. Vonj mesa, ki ga imata s seboj, me je pri-peljal semkaj. Daj mi mesa, hči, ker umi-ram od lakote.«

»Tvoje je, o...« je premolknila.

»Kefer mi pravijo.«

»Kefer, Kefer!« je ponovila Tua. Zde-lo se ji je čudno, da se berač imenuje po tistem hrošču skarabeju, ki je pri Egip-čanih znak večnosti. »Vzemi in jej, o Ke-fer,« je rekla in mu je izročila košaro s hrano, ki jima je še bila ostala od zaloge.

Berač jo je vzel, pogledal proti nebu, kakor da prosi blagoslova svojemu obedu, sedel na pesek in začel jed lačno goltati.

»Gospa,« je rekla Asti, »vse bo poje-del in midve bova umrli od lakote v tej puščavi. To je kobilica, ne človek,« je pri-stavila, ko je zopet izginil kolač.

»Najin gost je,« je odgovorila Tua resno, »naj ima, kar mu moreva dati.«

Asti je nekaj časa molčala, nato pa je zopet jela godrnjati. »Mir, dovilja,« jo je zavrnila Tua, »rekla sem, da je najin gost, in postava gostoljubja se ne sme prelomiti.«

»Tako bo postava gostoljubja najina smrt,« je mrmrala Asti.

»Naj bo, dovilja. Ubogi mož se bo vsaj najedel, sami pa morava zdaj in vedno zaupati na svojega očeta Amena.«

A vendar so ji stopile solze v oči, ko je govorila, ker je vedela, da ima Asti prav. Hrana, s katero bi bili varčno izhajali dva dni ali še več, je bila izginila in tako bosta morali kmalu omagati in poginiti, če jima ne pomore, kar ni bilo zelo verjetno v tej samoti. Še ni bilo dolgo tega, kar sta umirali od pomanjkanja, in spomin na to počasno trpljenje, ki se je imelo sedaj zopet ponoviti, je privabil Tui solze v oči.

Medtem je Kefer, čigar tek je bil v primeri z njegovo visoko starostjo resnično velik, pospravil vsebino košare do zadnjega datlja in jo je vrnil Tui s poklonom ter rekel:

»Hvala ti, hči. Egipčanska kraljica bi me ne bila mogla bolj kraljevski pogostiti,« in jo je pogledal s svojimi roževinastimi očmi. »Dolgo časa sem bil lačen in sem se zopet nasitil, in ker te ne morem poplačati, hočem prositi bogove, naj ti oni povrnejo. Lepa hči, naj bi nikoli ne čutila, kaj je lakota.«

Pri teh besedah se Tua ni več mogla premagovati. Debela solza ji je kanila iz oči na Keferjevo trdo roko in odgovorila je s tihim vzdihom:

»Veseli me, da si se nasitil, a ne norčuj se iz naju, prijatelj! Saj vidiš, da sva le dve izgubljeni popotnici, ki morata kmalu umreti, ker nimata več hrane.«

»Kako praviš, hči?« je vprašal starrec z začudenim glasom. »Kako? Ali sta mar dali vse, kar sta imeli, beraču v puščavi? In ti si mirno gledala, kako je vse pojedel? Ali zato jokaš?«

»Oprosti mi, oče, a tako je,« je odgovorila Tua. »Sram me je, da sem tako slabotna, a še pred kratkim sem s prijateljico trpela lakoto, hudo lakoto, in strah pred njo me je prevzel. Pojdiva, Asti, dokler sva še dovolj močni.«

Kefer je ob tem imenu postal pozoren, nato pa se je obrnil k Tui in rekel:

»Hči, tvoje obličje je lepo in tvoje srce je plemenito, drugače bi ne bila ravnala z menoj tako, kakor si ravnala. Vendar se mi zdi, da ti nečesa manjka — neomahljivega zaupanja v dobroto božjo. In vendar bi tisti,« je dostavil tiho, »ki so brez škode prehodili gozd, v katerem prebivajo levi, ne smeli biti brez zaupanja. Povej mi, kako si prišla semkaj?«

»Egipčanki sva,« se je vmešala Asti, »to je egipčanska gospa in jaz sem nje stara dovilja. Feničanski morski razbojniki so naju ugrabili, ko sva hodili na bregu Nila, in so naju pripeljali semkaj na svoji ladji, čeprav ne veva, po kateri poti. Ko so zapluli v tisto reko, da se

oskrbijo z vodo, sva ponoči ušli. Ubegli sužnji sva, nič drugega.«

»Ah,« je rekel Kefer, »ti razbojniki gotovo žalujejo za svojim plenom. Čudno se mi zdi, da vaju niso zasledovali. Mislim sem, da sta nekaj drugega, ker čudno, ko sem nocoj spal v pesku, me je obiskal neki duh iz podzemlja v snu in mi rekel, naj iščem neko Asto in še neko gospo, ki je z njo — a imena te gospe se ne morem spomniti. Imena tega duha pa se spominjam; rekel je, da se zove Mermes.«

Tedaj je Asti vzkriknila, skočila pokoncu in natančno pogledala Keferjev obraz, toda on se ni umaknil pred njenim pogledom.

»Vidim,« je rekla počasi, »da si tudi ti, čeprav si berač, videc.«

»Morda Asti,« je odgovoril. »V svojem dolgem življenju sem mnogokrat opazil, da so možje več, nego se zdijo — pa ženske tudi. Morda si tudi ti isto opazila, ker dojiš v velikih hišah marsikaj opazijo, če hočejo. A ne govori več o tem. Mislim, da je bolje, če ne govori več o tem. Ti in tvoja tovarišica — kako se imenuje?«

»Neferte,« je odgovorila Asti naglo.

»Ah, Neferte! To gotovo ni ime, ki mi ga je imenoval duh, čeprav se mi zdi, da se je enako začenjalo. Ti in tvoja tovarišica Neferte sta torej ušli razbojnikom in sta beg uredili tako, da sta mogli odnesti s seboj nekatere stvari, na primer to prelepo harfo, okrog katere se ovija kraljevski urej, in — toda kaj je v drugi košari?«

»Biseri,« mu je odgovorila Tua takoj.

»Velika košara polna biserov! Ali jih smem videti? O, ne boj se, ne bom okradel tistih, ki so me nahranili, to je proti običaju puščave.«

»Gotovo,« je rekla Tua. »Nikoli nisem mislila, da bi naju okradel, ker če bi bil iz rodu tatov, bi bil gotovo bogatejši in manj lačen. Mislila sem le, da si skoraj slep, oče Kefer, in da ne boš mogel videti razlike med biserom in kremencem.«

»A tip mi je ostal, hči Neferte,« je odgovoril z lahnim smehljajem.

Tua mu je torej izročila košaro. Odprl jo je in vzel iz nje niz biserov, jih otipaval, duhal, ogledoval in okušal z jezikom, zlasti tiste velike, ki so bili posebej zaviti. Ko jih je vse pretipal, jih je zopet spravil v košaro in rekel suho:

»Res čudno, dovilja Asti, da vaju ti sirijski razbojniki niso poskusili zasledovati, zakaj s temi dragulji bi se dalo kupiti kraljestvo, naj bodo že vajini ali njihovi.«

»Biserov ne moreva jesti,« je odgovorila Asti.

»Ne, toda z biseri si moreta kupiti več, nego potrebujeta za hrano.«

»Pa ne v puščavi,« je rekla Asti.

»Res, toda slučajno je v tej puščavi mesto, ki ni zelo daleč odtod.«

»Ali se imenuje Napata?« je vprašala Tua pozorno.

»Napata? Ne, tako se ne imenuje. A slišal sem o tem kraju, imenujejo ga Zlato mesto. Res, nekoč sem bil v mladosti tamkaj, a tega je več kot sto let.«

»Več kot sto let! Ali se spominjaš poti tjakaj?«

»Da, več ali manj, toda peš je več nego leto dni hoda in pot vodi skozi puščave in skozi divje rodove. Malokdo pride živ v to mesto.«

»In vendar hočem priti tjakaj ali umreti, oče.«

»Morda prideš, hči Neferte, morda prideš, a mislim, da zdaj še ne. Harfo imaš in zato je verjetno, da znaš igrati in peti; tudi biserov imaš. Prebivalci mesta, o katerem sem ti govoril, pa ljubijo glasbo; tudi bisere ljubijo. In ker se ne moreš odpraviti na pot v Napato pred tremi meseci, ko bo deževje v gorah zopet napolnilo vodnjake v puščavi, bi morda bilo modro, če se medtem tamkaj nastaniš. Dojilja Asti bi bila trgovka z biseri in ti, njena hči, bi bila pevka. Kaj meniš?«

»Menim, da bi bila vesela, če pridem kamorkoli iz te puščave,« je rekla Tua trudno. »Pelji naju v mesto, oče Kefer, če poznaš pot.«

»Poznam pot in vaju hočem odvesti tjakaj v zahvalo za dobro kosilo, ki sta mi ga dali. Odrinimo! Pojdita za menoj!«

Vzel je svojo dolgo palico in se odpravil pred njima.

»Ta Kefer ima za starca čudovit korak,« je rekla Tua. »S početka, ko sva ga zagledali, je komaj noge prestavljal.«

»To ni človek,« je odgovorila Asti, »marveč duh, dober ali hudoben, tega ne vem, duh, ki se je prikazal v podobi berača. Ali bi mogel človek toliko pojesti, kakor je pojedel on — polno košaro hra-

ne? Ali pripoveduje človek o mestih, ki jih je obiskal v mladosti pred več kot sto leti, ali izjavlja človek, da mu je moj mrtvi soprog govoril v snu? Ne, ne, to je duh, kakor tisti na ladji!«

»Tembolje,« je odgovorila Tua veselo. »Saj so nam duhovi bili dobri prijatelji. Če bi njih ne bilo, bi bile sedaj mrtvi ali osramočeni.«

»To bomo videli ob koncu zgodbe,« je rekla Asti, ki je bila zlovoljna in trudna, zakaj solnce je hudo pripekalo. »Pojdiva pač za njim. Nič drugega ne moreva storiti.«

Hodili so tako uro za uro, dokler se niso proti večeru, ko sta bili obe ženski že upehani, naporno vzpeli na dolgo peščeno in skalovito višino ter z grebena ugledali nedaleč pod seboj veliko obzidano mesto sredi zelene, rodovitne ravnine. Kefer, ki je stopal spredaj, ju je vodil proti temu mestu, dokler niso dospeli do skupine dreves na robu obdelane krajine. Tam se je ustavil, in ko sta prišli za njim, ju je popeljal pod drevje.

»Sedaj spustita pajčolane,« je rekel, »in počakajta tukaj, in če kdo pride, recita, da sta ubogi popotni pevki, ki počivata. In dajta mi, prosim, en majhen biser z niza, da grem v mesto, ki se imenuje Tat, in vama kupim hrane ter poiščem stanovanja.«

»Vzemi ves niz,« je rekla Tua slabotno.

»Ne, ne, hči, eden bo dovolj, zakaj v tem mestu so biseri redki in imajo visoko ceno.«

Dala mu je torej dragulj ali pravzaprav ga je sam potegnil z niti, ki jo je zopet zelo spretno zavezal, čeprav se je zdelo, da je skoraj slep, in se je urno odpravil proti mestu.

»Naj bo človek ali duh, rada bi vedela, ali ga bova še kdaj ugledali?« je rekla Asti.

Tua ni odgovorila — bila je preveč trudna —, naslonila se je na deblo drevesa in zadremala. Ko se je zopet zbudila, je videla, da je solnce že zašlo, in da stoji pred njo berač Kefer in z njim dva črnca, ki sta vodila vsak po eno osedlano mulo.

»Zajahajta, prijateljici,« je rekel, »stanovanje sem vama našel.«

Zajahali sta torej in peljal ju je do mestnih vrat, ki so se jim na Keferjevo besedo odprla, potem pa po dolgi ulici do hiše, zgrajene sredi obzidanega vrta. Stopili sta v hišo, črnca sta pa odpeljala muli. V hiši sta našli lepo opremljeno stanovanje z že pokrito mizo v sprednji sobi in na njej obilico hrane. Jedli so vsi trije, in ko so končali, je Kefer prosil žensko, ki jim je stregla, naj ju popelje v njuno sobo, češ da bo sam spal v vrtu.

Odšli sta torej brez nadaljnega izpraševanja v svojo sobo, legli na posteljo, ki je bila že pripravljena, in kmalu trdno zaspali.

XV. Tua in kralj iz Tata.

Tua si je zjutraj nadela čisto obleko, ki je ležala na postelji, ter jedla, a se je medtem nenadoma ozrla navzgor in zagledala Keferja, starega berača iz puščave. Bil

je v sobi pri njiju, čeprav ni nobena slišala ali videla, kdaj je vstopil.

»Tiho prihajaš, prijatelj,« je rekla Asti in ga je radovedno ogledovala. »Dvojnik bi ne mogel hoditi bolj neslišno in — kje je tvoja senca?« je pristavila ter pogledala najprej proti solncu zunaj in potem na tla, kjer je stal.

»Pozabil sem jo,« je odgovoril z globokim glasom. »Človek, ki je tako reven kakor jaz, si ne more vedno privoščiti sence. Pa glej, je že tukaj. Toda kaj veš ti o Dvojniku, ki jih ljudje, če niso poučeni, ne morejo spoznati? Pravili so mi o neki gospe iz Egipta, ki se je slučajno imenovala prav tako kakor ti in ki je imela moč, da je Dvojnika videla pa tudi priklicala iz živega telesa in ga tako opremila, da je bil popolnoma podoben živemu človeku.

Slišal sem, da ima egipčanska kraljica takega Kaja ali Dvojnika, ki more zavzeti njeno mesto, tako da nihče ne vidi razlike, le da tisti Ka, ki ga ji je dal Amen ob rojstvu, izvršuje božje maščevanje brez obotavljanja in usmiljenja. Povej mi, prijateljica Asti, ali si slišala o čem takem, ko si še bila sužnja v Egiptu?«

Pogledal je Asto in Asti je gledala nje-ga, dokler ni zganil svojih starih rok na tak način, da je presenečena sklonila glavo in utihnila.

Toda Tua, ki jo je ta razgovor ustrašil, ker ni vedela, kaj se zgodi, če se zve resnica, ju je prekinila in rekla:

»Dobrodošel, oče, kakorkoli se ti poljubi priti, ali s senco ali brez nje. Hvaležni ti morava biti, da si nama našel to lepo

hišo in služabnike in hrano — toda ali bi ne hotel malo jesti?«

»Ne,« je odgovoril smehljaje, »morda si včeraj uganila, da malokdaj obedujem; navadno samo vsak tretji dan, a tedaj se dobro najem. Življenje je tako kratko, da ne morem izgubljati časa s pojedanjem.«

»O,« je rekla Tua, »če ti tako misliš, čigar mladost se je začela pred več kot sto leti, kaj naj rečemo mi drugi? Toda, oče Kefer, kaj naj storiva v tem mestu Tatu?«

»Povedal sem vama že, dekleti. Asti bo trgovala z biseri in drugim blagom in ti boš pela, toda vedno za zastorom, ker ne smeš dovoliti, da bi kdo v Tatu videl tvojo lepoto, zlasti ne tisti, ki tukaj vlada. Sedaj mi pa daj še dva bisera, da vama grem kupit potrebnih reči, in potem me morda dolgo časa ne bosta videli več. Toda če bo kdaj sila, stopi k oknu, naj si kjerkoli, sezi v strune svoje harfe in zakliči trikrat ime Kefer. Gotovo te bo kdo slišal in mi prinese vest v puščavo, kjer prebivam, ker ne maram mest, in morda ti bom mogel pomagati.«

»Hvala ti, oče moj, zapomniti si hočem. Toda oprosti, če te vprašam, kako more človek, ki — —« in je premolknila.

»Tako star, tako raztrgan in tako reven komurkoli pomagati — to si hotela reči, hči Neferte, kajne? Ne sodi po videzu; dobro vino je pogostokrat v preprosti posodi, in ogenj, ki je skrit v grobem kremenju, more uničiti celo mesto.«

»In popotnik, ki zna pogoltniti svojo lastno senco, more pomoči drugemu popotniku v potrebi,« je pripomnila Tua su-

hoparno. »Razumem te, moj oče, ker čeprav sem mlada, sem videla mnogo reči in še pred kratkim so me čudne roke potegnile iz globoke vode.«

»Najbrže roke tistih feničanskih razbojnikov,« je rekel Kefer. »No, pa zbogom. Grem, da oskrbim za ceno teh biserov, kar potrebujeta, in potem zopet v puščavo, ki me kliče. Zapomnita si, kar sem vama povedal, in ne hodita iz mesta Tata, dokler ne pade dež na gore in se vodnjaki ne napolnijo z vodo. Zbogom, prijateljica Asti; kadar se zopet vrnem, bova govorila več o Dvojnikih, medtem pa naj veliki bog Egipta — Amena ga imenujejo, kaj ne? — čuva tebe in tvojo gospo.«

Obrnil se je in odšel.

»Kdo je ta mož?« je vprašala Tua, ko so se hišna vrata zaprla za njim.

»Mož« je odgovorila Asti. »Rekla sem ti že, da to ni človek. Ali ljudje odlagajo svojo senco kakor obleko? On je ali bog ali duh v beraški podobi.«

»Prav; naj bo človek ali duh, jaz ga imam rada, ker se je nama skazal prijatelja v potrebi, dovilja.«

»To bova videli na koncu,« je odgovorila Asti.

Uro pozneje, ko sta še govorili o Keferju in vseh čudnih zgodbah, ki sta jih doživeli, so jeli prihajati nosači z ovoji, ki sta jih odprli in našli v njih svilo ter z zlatom in srebrom pretkane vezenine in bogato obdelano usnje, kakršnega izdelujejo Arabci, alabastrove posode z mazili, medenino iz Sirije, bakrene vrče s Cipra ter mnogo drugega zelo dragocenega blaga, ki

ga je bilo za bogato trgovino dovolj in preveč.

Nosači so razporedili blago po preprogah in policah velike sprednje sobe, ki je bila obrnjena na ulico in kakor nalašč tako zgrajena, da sprejme to blago. Plačila niso zahtevali in so zopet odšli, nato pa se je pojavil mož na lepem belem konju, ki je razjahal, se poklonil pred leseno preluknjano ograjo, za katero sta bili skriti Tua in Asti, položil pisanje na mizico in zopet odjahal. Ko je odšel, je Asti odprla vrata pregraje in vzela pisanje; ni ga ji bilo težko brati, ker je bilo pisano z egipčanskimi črkami in v egipčanskem jeziku.

Izkazalo se je, da je listina, s katero se jima prepušča hiša in vrt pa tudi bogato blago, ki so ga nosači bili prinesli. Na koncu pa je stalo:

»Kot plačilo za hišo, posestvo in blago je popotnik Kefer prejel tri bisere in obed z mesom in datlji.«

Nato je sledil voščeni pečat Keferjev, nežno izrezan skarabej, ki je držal podobo solnca s prednjima nogama.

»Preimeniten pečat za raztrganega be-rača, čeprav je le z voskom narisana slika njegovega imena,« je rekla Tua.

Toda Asti je samo odgovorila:

»Če imajo majhni biseri toliko ceno v tem mestu, koliko bodo šele veliki veljali? Pa pojdiva na delo, lenobe ne smeva pasti in od samih biseroev in dragega blaga se tudi ne da živeti.«

Tako se je zgodilo, da sta Neter-Tua, Amenova zvezda, egipčanska kraljica, in

njena dovilja Asti, velika čarovnica, postali trgovki v mestu Tatu.

Trgovali pa sta tako: Eno uro dopoldne in eno uro popoldne je Asti, globoko zastrta in z njo katera izmed dekel, ki sta jih našli v hiši, posedala na stolah med blagom ter kupčevale z odjemalci, prodajajoč tistim, ki so hoteli kupiti, ter prejemajoč v plačilo zlati prah ali druge dragocene predmete, in kupujoč od tistih, ki so kaj prodajali. Ko se je ura končavala, je Tua zaigrala na harfo za ograjo, za katero je bila skrita, in zapela, na kar je pogajanje v prodajalni zastalo; vsi so poslušali, ker še nikoli niso slišali tako sladkega glasu. Široka cesta pred hišo je bila v tem času polna ljudstva, zakaj sloves njenega petja se je bil razširil po mestu in daleč po deželi za njim. Z njeno pesmijo se je tudi trgovina končala, Tua in Asti sta prepustili blago skrbi služabnic, se umaknili v zadnje sobe in pojedli tamkaj svoj obed ali se pa sprehajali v širokem obzidanem vrtu, ki se je razprostiral za hišo.

Tako so minevali tedni, in čeprav sta prodali le malo biserov in samo najmanjše, zakaj o večjih sta neradi govorili, sta jeli močno bogateti in kupičiti toliko množico zlatega prahu in zlatih kep ter premnogih drugih dragocenih reči, da sta komaj vedeli, kaj naj z vsem tem počneta. Zdelo pa se je, da je to miroljubno mesto, njiu vsaj ni skušal nihče okrasti ali nadlegovati, morda zato, ker se je širil glas, da sta tujki, ki sta bili prišli iz neznanih dežel pod varstvom nekega boga.

Nihče ni prav vedel, kako in zakaj je ta govorica nastala v mestu; zaradi te vere ali še iz drugih vzrokov ni prodajalkama biserov, kakor so ju imenovali, nihče skrivil lasu, in čeprav sta bili le slabotni ženski, so jima vedno plačevali vse dolgove, naj sta še toliko dajali na upanje. Tudi služabnice, ki sta jih najeli več, ko sta imeli dovolj sredstev, so jima bile vdane. Tako sta torej ostali in trgovali, varujoč svoje skrivnosti, in čakali na domenjeno uro, da pobegneta, toda zatočišča svoje obzidane hiše nista nikoli poskusili zapustiti.

Ko sta prišli tjakaj, je bil kralj iz Tatta slučajno zdoma, zapleten je bil v vojno z drugim kraljem, čigar dežela je ležala na obrežju. Kralj, imenovan Janees, se je mudil več tednov tamkaj; ko se je vrnil z vojne, se je pripravljaj, da proslavi svoje zmagoslavje.

Med pripravljanjem na to slovesnost, so mu njegovi dvorjani pripovedovali o teh prodajalkah biserov, in ker je želel biserov sebi za okrasje ob tem velikem dnevu, je preoblečen odšel v označeno mu trgovino. Prišel je slučajno pozno in je prosil, naj mu dragulje pokažejo, prav tedaj, ko je Tua po svojem običaju igrala na harfo. Nato je začela peti in kralj Janees, še ne štiridesetleten mož, je pazljivo poslušal lepi glas, popolnoma pozabivši na bisere, ki jih je prišel kupovat. Ko je bila pesem končana, je zagrnjena Asti vstala, se priklonila vsej družbi na ulici in ukazala služabnicam, naj zaboje zapro in blago spravijo.

»Pa jaz bi rad kupil biserov, prodajalka, če jih imaš na prodaj,« je rekel Janees.

»Tedaj se moraš vrniti popoldne, kupec,« je odgovorila Asti, opazujoč njegov blede in ošabni obraz, »zakaj tudi če bi bil sam kralj iz Tata, bi ti ne hotela prodajati izven svojih ur.«

»Mogočno govoriš, ženska,« je vzkliknil Janees jezno.

»Mogočno ali ne, resnico sem ti povedala,« je dejala Asti in odšla.

Tako se je zgodilo, da se je kralj Janees proti večeru zopet vrnil. Pripeljala ga je bolj želja, da sliši ljubeznivi glas, nego da kupi draguljev. Vendar pa je zahteval, naj mu pokažejo biserov, in Asti mu jih je pokazala, toda on jih je zavrgel, češ da so premajhni. Nato mu je prinesla drugih, večjih, a zopet jih je odrinil in tako se je to še večkrat ponovilo. Slednjič je Asti od nekod iz svoje obleke prinesla dva največja, kar jih je imela, popolna bisera, velika kakor srednji noht na moškem prstu, in ko jih je Janees ugledal, so se mu oči zaiskrile, ker takih biserov še ni bil videl nikoli poprej. Povprašal je po ceni. Asti mu je ravnodušno odgovorila, da je cena gotovo višja, nego hoče on plačati, ker je malo takih biserov na svetu; imenovala mu je težo zlata, da je kralj presečen odstopil, zakaj znašala je četrtno dajatev, ki jih je izterjal od osvojenega kraljestva.

»Šališ se, ženska,« je rekel, »saj boš gotovo kaj odnehala.«

»Mož,« je odgovorila, »ne šalim se in nič ne bom odnehala.« In je zopet spravila biser v obleko.

Tedaj se je razjezil in vprašal:

»Ali veš, da sem kralj v Tatu in da ti morem, če hočem, vzeti vse bisere brez plačila?«

»Tako, kralj si?« je vprašala Asti in ga je hladno merila. »Tega bi si ne bila mislila. Če mi ukradeš moje blago, kakor praviš, da moreš, boš tudi kralj tatov.«

Ljudje, ki so poslušali ta razgovor, so se zasmejali in kralj je smatral za najbolj pametno, da se jim tudi sam pridruži. Nato se je pogajanje nadaljevalo, a še preden je bilo končano, je Tua jela ob svoji uri peti za pregrajo.

»Končajva,« je rekel kralj Asti, »jutri prejmeš plačilo, ki ga zahtevaš. Rajši hočem poslušati to glasbo, ki se ne da poplačati.«

Janees je poslušal kakor očaran, zakaj Tua je pela, da ni mogla lepše. Vedno bolj se je bližal pregraji, česar Asti ni opazila, ker je morala nadzorovati blago. Slednjič se je splazil do nje, vtaknil prste skozi odprtine lesene mreže in se naslonil nanjo kakor človek, ki omedleva, in mor-da ga je sladkoba pesmi res tako prevzela. Nato pa se je nenadoma ali nalašč ali slučajno vrgel nazaj in potegnil za seboj slabotno ograjo. Padla je na tla in glej — za njo je stala Tua nezagrnjena, toda opravljen-a z bogato obleko, igraje na svoji harfi iz slonove kosti in zlata. Kakor solnčni žarek iz oblaka je svetla prikazen njene lepote zadela oči tamkaj zbranega ljudstva

in zdelo se je, da jih je oslepila, zakaj nekaj časa je vse molčalo. Nato pa je nekdo rekel:

»Ta ženska je gotovo kraljica,« in nekdo drugi je odgovoril:

»Ne, to je boginja,« toda še preden je izustil besede, je bila Tua že izginila.

Kralj Janees pa je strmel vanjo z odprtimi usti, omahovaje; ko je odšla, se je obrnil k Asti in rekel:

»Ali je ta gospa tvoja sužnja?«

»Ne, kralj, moja hči je in ti si jo užalil s svojim zalezovanjem.«

»Tedaj hočem,« je rekel Janees počasi, »čeprav bi jo mogel dobiti ceneje, napraviti tvojo hčer za svojo kraljico — ali razumeš prodajalka biserov? — za svojo kraljico in za doto dobiš še toliko zlata, kolikor sem ti obljubil za dragulje.«

»Drugi kralji so isto zahtevali in več ponujali, toda ona ni zate in za nobenega drugega,« je odgovorila Asti, zroč mu naravnost v oči.

Tedaj se je Janees zganil, kakor da jo hoče udariti, a se je zopet premislil in odgovoril:

»Grdo odgovarjaš na lepo ponudbo, čeprav si ženska, o kateri nihče ne ve, kaj je in od kod je prišla. Pa ljudje naju gledajo. Govoril bom jutri zopet s teboj; imej se dobro dotlej!«

»Vsako govorjenje je odveč,« je začela Asti, toda on je že bil odšel.

Asti je takoj poiskala Tuo na vrtu in ji vse povedala.

»Sedaj bi si pač želela, da bi Kefer iz puščave bil pri naju,« je rekla Tua ne-

mirno, »zakaj zdi se mi, da sem zopet v pasti. Tega Janeesa ne ljubim nič bolj, nego sem ljubila Abija ter princa iz Keša, in ne bom nikoli njegova kraljica.«

»Mislim, da bi bilo po tem takem najbolje, če zbeživa v puščavo in ga še nocoj tamkaj poiščeva, ker veš, gospa, kaj se dogaja možem, ki se ozirajo po tvoji lepoti.«

»Vem, kaj se je zgodilo princu iz Keša, in kaj se bo zgodilo Abiju ob strani tiste, ki sem mu jo zapustila, to si lahko mislim; morda se tudi Janeesu ne bo bolje godilo. Vendar pojdiva!«

Asti je prikimala, nato pa se je nečesa domislila, da je odšla v hišo in jela dekle izpraševati. Takoj se je zopet vrnila ter rekla:

»Prepozno je; vojaki so že izpostavljeni naokrog in nekatere izmed naših žensk, ki so hotele oditi iz hiše, so se morale vrniti; pravijo, da na kraljev ukaz ne sme nihče skozi naša vrata.«

»Ali naj sedaj sežem v strune in zakličem Keferjevo ime, kakor mi je bil naročil?« je vprašala Tua.

»Mislim, da še ni čas, gospa. Morda nevarnost mine, morda nam noč prinese kakšno dobro misel in tedaj bi bil hud, če bi ga klicala za prazen nič. Pojdiva k obedu.«

Šli sta torej v hišo in sedli k večerji, a sta nenadoma zaslišali ropot, in ko sta pogledali, kaj je, sta ob svitu svetilke opazili, da se ženske gnetejo v sobo, za njimi pa dva skopljenca. Tua je potegnila bodalo iz obleke in skočila, toda prvi skopljenec, star, sivolas mož, se ji je poklonil in rekel:

»Gospa, ubij me, če hočeš, ker nimam orožja, toda zunaj je še mnogo naših in vse upiranje bi bilo zaman. Čuj me! Nič hudega se ne bo zgodilo ne tebi, ne tvoji spremljevalki; toda kraljeva želja je, da dobi tako odlična in lepa gospa boljše stanovanje, nego je ta trgovina. Zato mi je ukazal, naj vzamem tebe in vse tvoje služabništvo in vse blago in te pripeljem v njegovo palačo, kjer bo sam govoril s teboj.«

»Spravi bodalo in ne izgublaj besed s temi sužnji, hči,« je rekla Asti. »Pojdiva, saj ne moreva nič drugega storiti.«

Ko sta se torej zagnili in oblekli, so ju odpeljali z njunimi biseri in blagom in ju posadili v dvojno nosilnico, kraljeve ženske pa so pobrale vse ostalo blago in ga odpeljale s služabnicami vred, tako da je hiša ostala popolnoma prazna. V spremstvu vojakov so ju nesli skozi mirne ulice, dokler niso prišli do velikih vrat, ki so se za njimi zaprla; ko so prehodili mnogo stopnišč, so položili njuno nosilnico v veliki in lepi sobi, razsvetljeni s srebrnimi svetilkami z dišečim oljem, na tla. Tamkaj in v sosednjih sobah sta našli kraljeve dvorjanke in svoje lastne služabnice, ki so že urejevale njuno blago.

To delo je bilo kmalu končano, in ko so jima dali še hrane in vina, sta ostali sami v sobi. Spogledali sta se.

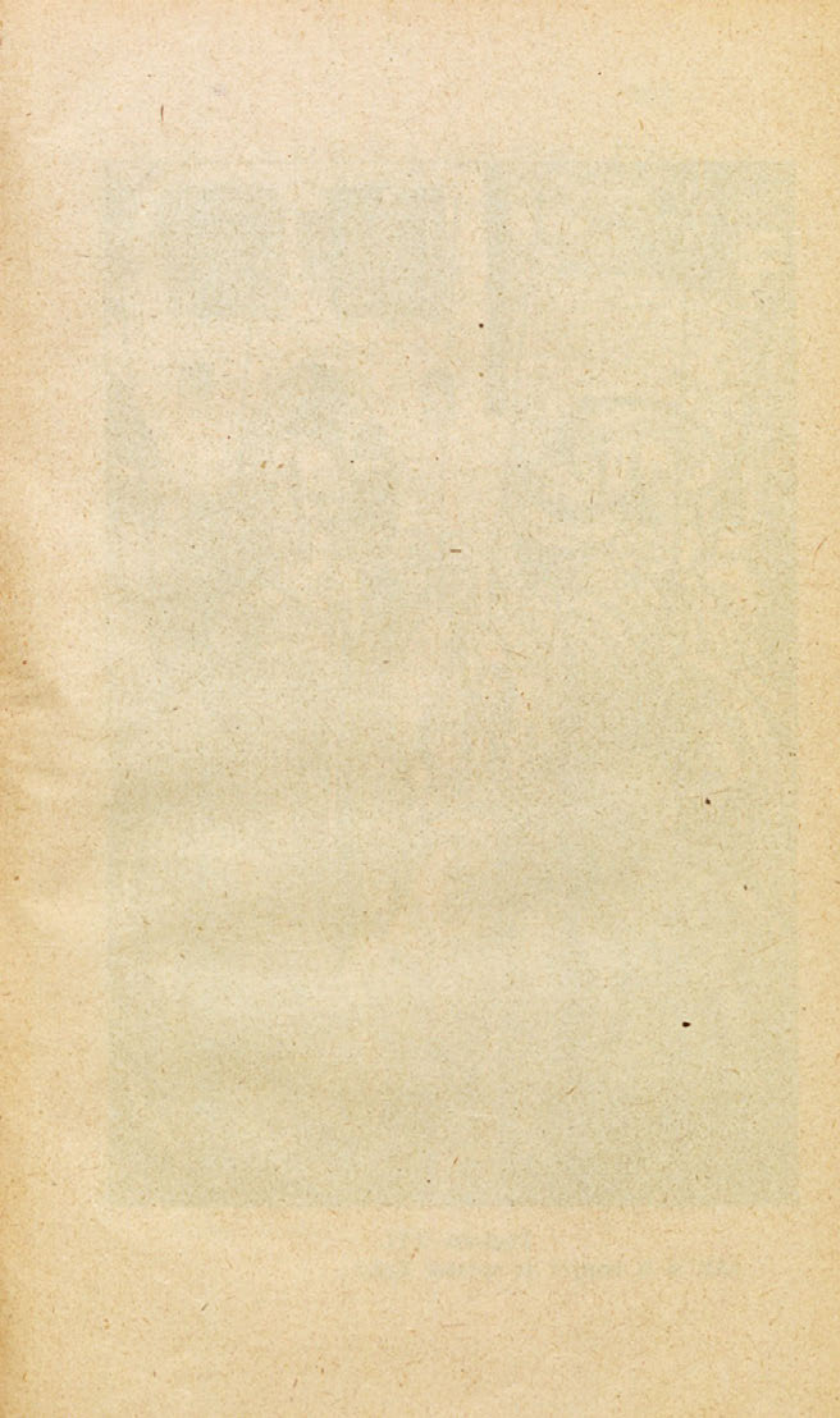
»Ali naj sedaj sežem v strune in zakličem?« je rekla Tua in dvignila harfo, ki jo je bila prinesla s seboj. »Glej, tamle je okno, ki je Kefer o njem govoril.«

»Mislím, da še ni treba, gospa. Spoznati morava vse okoliščine, preden zakličeva na pomoč.« Ko je izgovorila te besede, so se vrata odprla in vstopil je kralj Janees, opravljen v kraljevska oblačila.

Sredi te velike sobe je bila mramornata kotanja s čisto vodo, ki je morda nekoč služila za kopeli kraljicam, ki so svojčas prebivale tamkaj, ali pa je bila napravljena zato, da hladi prostor ob času vročine. Tua in Asti sta stali na eni strani kotanje, z druge pa je prišel kralj, tako, da je bila voda med njimi. Trikrat se je poklonil Tui, nato pa je rekel:

»Gospa, ki se imenuješ Neferte, kakor mi pravijo tvoje služabnice — in ker ni pravega imena, bo gotovo tudi to dobro — gospa, prišel sem, da te prosim oproščenja za dejanje, ki se ti mora zdeti žaljivo in krivično. O gospa Neferte, moje opravičilo bodi, da nisem mogel ravnati drugače. Sam ne vem, ali je hotela dobra ali zla sreča, da sem danes zagledal tvoje obličje; sedaj si ne želim nič drugega, nego da bi ga videl zopet in da bi ga gledal vse svoje življenje. Gospa, boginja ljubezni, ki jo v Egiptu imenujejo Hathoro, me je storila tvojega sužnja, tako, da ne mislim več na časti, moč ali bogastvo ali na druge žene, marveč nate in samo nate. Gospa, nič hudega bi ti ne hotel storiti, ker glej, ponujam ti polovico svojega prestola. Ti in samo ti boš moja kraljica. Sedaj govori!«

»Kralj Janees,« je odgovorila Tua, »kateri hudobni duh te je obsedel, da hočeš napraviti kraljico iz pevke, trgovkine hče-

Poglavje XVI.

»Ali si ti kralj?« je vprašal Kefer...

re, ki se je pritepla v tvoje mesto? Pusti mene in hrani to visoko mesto za kako odlično žensko. Pošlji k Abiju, ki baje vlada kot faraon v Egiptu, in zasnubi hčer njegove krvi, ker pravijo, da jih ima več; ali katero sirijsko princeso, ali pošlji h kralju v Biblos ob Libanonu, ali h gospodu iz Keša, ali preko puščave do cesarja v Puntu in pusti to ubogo pevko, naj gre svojo pot.«

»To ubogo pevko,« je ponavljal Janees za njo, »ki prodaja sama ali njena mati,« in se je priklonil Asti z nasmehom, »bisere, ki odtehtajo dohodke celega kraljestva; to ubogo pevko, čigar slonokoščena podoba na harfi je ovenčana z egipčanskim kraljevskim urejem; to ubogo pevko, čigar čudovita lepota je taka, da bi jo bilo mogoče najti morda samo še med hčerami starih kraljev; to ubogo pevko, čigar glas zna očarati srca ljudi in živali! Gospa Neferte, hvala ti za svarilo, toda jaz bom vendar poskusil in sem prepričan, da se moji otroci ne bodo sramovali krvi take pevke, ki ima, kakor sem videl, ko je padla pregraja, na vratu utisnjeno sveto znamenje, kakršnega ob Nilu po božje častijo.«

»To mi laska,« je odgovorila Tua hladno, »toda ustreči ti vendar ne morem. Med svojim lastnim, preprostim ljudstvom imam ženina in poročila se bom z njim ali z nikomer.«

»Ženina imaš! Tedaj mi utaji njegovo ime, drugače bom ravnal ž njim kakor Set z Osirisom, raztrgal ga bom na kose. Od kimavaš, gotovo ker veš, da je mož mogo-

čen, pa vendar ti pravim, da ga bom premagal in ga raztrgal na kose za zločin, ki ga vrši, ko se daje ljubiti od tebe. Čuj me! Hotel bi, da postaneš moja kraljica, a bodisi že kraljica ali ne, moja boš, ker si v moji oblasti. Siliti te nočem, dal ti bom časa. Toda če se boš v jutru tretjega dne od te ure še vedno branila deliti z menoj moj prestol, tedaj boš sedela ob mojem podnožju.«

Tua je v srdu odgrnila svoj pajčolan in mu pogledala naravnost v oči.

»Ti meniš, da sem mogočna gospa,« je rekla, »in resnično, prav imaš, zakaj naj sem že kateregakoli stanu, z menoj gredo moji bogovi in v njih moči je moja nedolžnost mogočna. Pusti me, ubogi kraljič, drugače zakličem v nebo in pozovem nate jezo svojih bogov.«

»Pozvala si že, gospa name jezo boginje, tiste Hathore, o kateri sem govoril, in drugega se ničesar ne bojim. Naj store, kar se jim poljubi. Prisegam ti, da boš tretji dan od te ure moja ali kot kraljica, ali kot sužnja. Tale ženska, ki jo imenuješ svojo mater, bodi priča moje prisege in nje izvršitve.«

»Ah, kralj,« ga je prekinila Asti, »priča bom, toda kako boš prisego izvršil, tega še ne vem. Ali hočeš zvedeti? Pri nas doma so ljudje mislili, da imam nekaj malo čarovniškega daru. Včasi mi pride, ne vem od kod, in je zelo negotovo — včasih mi služi, včasih pa ne morem storiti ničesar. A zaradi tebe hočem poskusiti. Ali bi te veselilo pogledati, kako se bo končal

poskus, da prisiliš tole deklico, naj ti bo kraljica ali ljubimka?«

»Zakaj ne,« je odgovoril Janees, »če si kaj spretna, pokaži, kaj znaš!«

»Tako bodi, kralj; toda dal si mi seveda besedo, da ne boš hud, če se poskus slučajno ne obnese tako, kakor bi ti želel — svojo kraljevsko besedo. Ostani torej tamkaj in glej v vodo, jaz pa bom prosila naše bogove, bogove naše dežele, naj ti blagovoljno pokažejo, kaj bo s teboj ob tej uri čez tri dni, ko praviš in upaš, da bo tvoja poročna noč. Zapoj, hči moja, zapoj tisto staro in sveto pesem, ki sem te jo naučila. Krajšala nam bo dolgčas med čakanjem, dokler se bogovi ne razodenejo, če je taka njih volja.«

Nato je Asti pokleknila ob jezercu, sklonila glavo in iztegnila roke nad vodo, Tua pa je segla v strune svoje harfe in jela peti zelo slovesno v neznanem jeziku. Besede pesmi so bile počasne in sladke in vendar se je zdelo Janeesu, da padajo kakor led na njegovo kri, tako da mu zmrzuje v žilah. Najprej je nepremično upiral oči v njeno lepoto, toda sčasoma mu je nekaj pritegnilo pogled k vodi v kotanji.

Glej! Na temni površini se je zbirala megla. Razpršila se je, površje se je zjasnilo in tedaj je zagledal v vodi sliko kakor v ogledalu. Videl je samega sebe, slečnega in mrtvega, ubogo nago telo s široko odprtimi očmi, ki so strmele v nebo, s prerezanim vratom in ranjenimi prsi, iz katerih je tekla kri na mramornata tla njegove velike dvorane, uničene po ognju, v kateri

so osmojeni stebri kakor velikanski prsti štrleli proti mesecu. Sam je ležal tamkaj in ob njem je stal pes, njegov lastni pes, ki je dvigal glavo in lajal.

Zadnje besede Tuine pesmi so zamrle in z njimi je izginila tudi slika. Janees je odskočil od roba kotanje, strmeč v Asto.

»Čarovnica!« je vzkliknil, »če bi ne bila moj gost in če bi se ne imenovala mater tiste, ki bo moja kraljica, prisegam ti, da bi umrla še nocej v mukah za to svoje bedasto glumaštvo.«

»Kaj se hoče,« je odgovorila Asti, »mislilim, da ne bom umrla, ker se tisti, ki kličejo bogove, ne smejo prepirati z njih prerokbami. Saj niti ne vem, kaj si videl, in morda ni nič drugega, nego domišljija tvojih ali mojih možgan. Pojdimo počivat, prosim te, o kralj, ker medve sva trudni, in pustimo bodočnosti nje skrivnost. V treh dneh jih bomo itak spoznali.«

Tedaj se je Janees brez besede obrnil in odšel.

»Kaj je bilo na vodi, dovilja?« je vprašala Tua. »Jaz nisem ničesar videla.«

»Senca mrtvega moža, menim,« je odgovorila Asti mračno. »Neki ljubosumni bog je pogledal tega ubogega kralja, čigar zločin je, da te želi, in zato mora umreti. Tvojim ljubimcem, o Amenova zvezda, se pravzaprav slabo godi in včasih sem radovedna, ali bo tisti, ki mi je ljub, z boljšo srečo stopil pred tvoje oči. Če se tudi njemu primeri nezgoda, mislim, da se te bom slednjič naučila sovražiti, ki sem te od prvega dne ljubila.«

Ob misli, da bi mogla sama Ramesu prinesti smrt, so se Tui jele zbirati solze in glas ji je zastajal v grlu.

»Nikar ne govori takih zloslutnih besed,« je jecljala, »ker dobro veš, da bom morala, če mi vzamejo tistega, zaradi katerega prenašam vse to, slediti mu do konca sveta in dalj. Krivična si. Ali sem jaz ubila princa iz Keša ali kdo drugi?«

»Nekdo drugi, kraljica, toda zaradi tebe.«

»In ali bi mar želela, da bi se bila poročila s psom Abijem, z morilcem svojega očeta in tvojega gospoda? In potem, ali sem jaz pokazala temu barbarskemu poglavarju senco v vodi, ali čarovnica Asti, Amenova prerokinja? In slednjič, ali bo mož umrl, če mora umreti, ker me ljubi in bi mu kot ženska to mogla odpustiti, ali ker se me je nasilno polastil, da mu postanem žena ali ljubimka, česar mu ne morem odpustiti? O Asti, dobro veš, da nisem kakor druge ženske. Morda je res, da kroži po mojih žilah še neka druga kri, ki ni človeška; gotovo je, da izvršujem usodo, določeno mi še pred rojstvom, in naj povzročam gorje ali srečo, vedno hodim tako, kakor mi vodijo stopinjo duhovi in bogovi. Zakaj mi torej očitaš?« je rekla in zaihtela.

»Ne, ne, potolaži se, ničesar ti ne očitam,« je odgovorila Asti, pritisnivši jo na prsi. »Kdo sem jaz, da bi se drznila kaj očitati Amenovi zvezdi in hčeri svoje kraljice? Dobro vem, da je hiša tvoje usode dograjena in da boš morala slédnjič skozi nje vrata, če ploveš po reki navzgor ali na-

vzdol. Iz strahu za Ramesa sem govorila tako bridko, za Ramesa, svojega edinega otroka, če ga sploh še imam, ker kljub vsej svoji modrosti ne morem zvedeti ne od ljudi, ne od duhov, ali še živi, ali pa je že pri Osirisu, ker visi črn pajčolan med najinima dušama. Bojim se, da bi bogovi postali ljubosumni na to tvojo visoko ljubezen, da bi poslali svojo jezo nanj, ker si je to ljubezen drznil pridobiti, in da bi ga spravili v grob, preden pride njegov čas. Ta misel mi trga srce.«

Sedaj je Tua prevzela vlogo tolažnice.

»Očividno pozabljaš, rednica moja,« je rekla, »obljube Amena, kralja bogov, ki jo je dal moji materi Ahuri, preden sem se rodila, da bom našla kraljevskega ženina in da se bo iz njegove in moje ljubezni rodilo mnogo kraljev in kraljičin; če je tako, tedaj mora Rames živeti.«

»Zakaj bi moral živeti, gospa? Naj je tudi sam kraljevskega rodu, je vendar tudi drugih mnogo.«

»Ne, Asti,« je mrmrala Tua, naslonivši glavo na njene prsi, »zame ni drugih in nikoli se mi ne bo rodil otrok, ki mu ne bo Rames oče. Če je vse drugo dvomljivo, to je gotovo. Zato Rames živi in bo živel, ali pa je kralj bogov lagal.«

»Dobro modruješ,« je rekla Asti in jo poljubila. Nato je malo pomislila in pristavila: »Sedaj pojdiva na delo, ura je prišla. Vzemi harfo, stopi k oknu in zakliči, kakor ti je berač naročil, da stori v zadregi.«

Tua je torej stopila k oknu in se razgledala po velikem dvorišču spodaj, ki je

bilo razsvetljeno z mesečino. Nato je zabrenkala na harfo in trikrat glasno zaklicala: »Kefer! Kefer! Kefer!«

Vsakokrat se je odmev njenega klica vrnil glasneje in vedno glasneje, tako da se je slednjič zdelo, kakor da sta nebo in zemlja polna zvoka Keferjevega imena.

XVI. Berač in kralj.

Bilo je tretjega dne popoldne. Tua in Asti sta sedeli ob oknu svoje krasne ječe in sta gledali skozi leseno mrežo na veliko dvorišče spodaj, kjer je kralj Janees, kakor je bila njegova navada ob tej uri, sedel v senci in sodil ter sprejemal prošnje svojih podložnikov. Ženskama ni bilo lahko pri srcu, zakaj dani rok je bil potekel.

»Noč se bliža,« je rekla Tua, »in z nočjo pride Janees. Poglej, kako škili v najino okno, kakor lev, ki čaka na krmo. Kefer ni nama poslal nobenega znamenja: morda je vendarle zgolj popoten berač s čudnimi domišljijami ali pa je morda umrl, saj star je dovolj. Ni nama dal znamenja in tudi Amen ne, ki sem ga tako gorko prosila, naj odgovori na mojo prošnjo. Izgubljena sem. O Asti, ti si modra, povej, kaj naj storim!«

»Zaupaj bogovom,« je rekla Asti. »Do solnčnega zahoda so še vedno tri ure in v treh urah morejo bogovi, ki ne poznajo časa, svet razdejati in ga zopet zgraditi. Spomni se, kako sva umirali od lakote v vogelnem stolpu v Memfidi in kaj se je nama pozneje dogodilo. Spomni se smrtnega skoka in ladje Raja in mož, ki so jo vodili. Spomni se in zaupaj bogovom!«

»Zaupam jim — resnično zaupam, Asti, in vendar — govorive rajši kaj drugega. Rada bi vedela, kaj se je zgodilo v Memfidi, odkar sva jo tako čudno zapustili? Ali meniš, da oni moj strašni Ka tamkaj kraljuje kot Abijeva žena? Če je tako, se mi Abi skoraj smili, zakaj v pogledu tistega bitja je nekaj takega, da mi kri ledeni spričo njega, in vendar praviš, da je to del mene, da je duh, ki ne more umreti, ulit v mojo podobo in dan mi že ob rojstvu. O ko bi imela še drugega Kaja, bi ga priklivala, da očara Janeesa, dokler ne zbeži. Glej, zadeva se slednjič končuje. Janees sodi ali pravzaprav njegov svetovalec, ki ga on ves čas priganja. Ali slišiš, kako šepče? Janeesove misli pa so tukaj, čutim, kako me žgo njegove oči skozi leseno mrežo. Sedaj vstaja. O, kdo prihaja? Zbudi se, dovilja in poglej!«

Asti je ubogala. Med vrati dvorišča je zagledala visokega moža, belobradega, ožganega, roženih oči, starega, ki se je odet z raztrgano obleko naslanjal na svojo gorjačo in se kratkovidno oziral naokrog, kakor da ga solnce slepi. Stražniki so prihiteli, da ga odženejo, toda on je zamahnil s palico, da so padli na tla, kakor da je v palici posebna moč. Nato se je zdelo, da so njegove golobje oči slednjič ugledale bleščeči prestol in moža, ki je sedel na njem; z dolgimi koraki je stopil k prestolu, se ustavil pred njim in se zopet naslonil na palico.

»Kdo je ta človek,« je vprašal Janees z jeznim glasom, »ki stoji tukaj in se ne pokorava kralju?«

»Ali si ti kralj?« je vprašal Kefer. »Zelo slabo vidim. Mislil sem, da si navaden človek kakor jaz, le da si lepo oblečen. Povej mi, kako je človeku, ki je kralj in mu leži vse pred nogami? Ali tudi ti upaš in trpiš in se bojiš smrti, kakor navadni ljudje? Ali imaš pod zlatom in škrlatom prav tako meso kakor jaz pod svojimi cunjami? Ali te mučijo stari spomini, spominj na umrle, ki se ne bodo vrnili več? Ali čutiš bolečino in gorje razočaranja?«

»Ali mar zato sedim tukaj, da poslušam uganke, tepec?« je odgovoril Janees srdito. »Odvedite tega človeka. Delo me čaka.«

Stražniki so priskočili, da izvršijo kraljev ukaz, toda Kefer je zopet zamahnil s palico in zopet so popadali po tleh. Gotovo, zdelo se je, da je v palici posebna moč.

»Delo, kralj?« je rekel. »Pa ne delo za državo, marveč opravek z neko osebo, ki prebiva tamkaj,« in je mignil z glavo proti zaprti sobi, od koder ga je opazovala Tua. »Glej, tri ure so še do zahoda solnca in še vedno imaš časa, da poslušáš mojo prošnjo, kar boš storil, ker se tiče iste gospe, s katero imaš posla.«

»Kaj veš ti o tej gospe, tepec beraški, in o mojih opravkih z njo?« je vprašal Janees jezno.

»Vse mi je dobro znano, o kralj, ker sem njen oče in — ali naj ti vse povem?«

»Njen oče, ti stari lažnik!« ga je prekinil Janees.

»Njen oče sem in sem ti prišel povedat, da je naša kri starejša od tvoje in da

te prav tako ne maram za zeta, kakor te moja hči ne mara za soproga.«

Nekateri svetovalci, ki so poslušali ta razgovor, so se zasmeljali, toda Janees se ni smejal, njegovo temno obličje je prebledelo od jeze in težko je sopol.

»Odpeljite tega norca,« je slednjič zakričal, »in mu izrežite nesramni jezik!«

Stražniki so zopet naskočili, toda preden so prišli do njega, je Kefer spregovoril z drugačnim glasom, s tako strašnim glasom, da so obstali, še preden so se ga dotaknili.

»Varujte se, ne dotikajte se me, možje iz Tata,« je kričal, »saj ne veste, kdo se skriva pod temi cunjami! Janees, ki se imenuješ kralja, poslušaj ukaze kralja, čigar prestol je tamkaj nad solncem. Preden pade noč na zemljo, izpusti deklico, ki se je hočeš s silo polastiti, in njeno spremljevalko in vse njeno imetje skozi južna vrata, in ju pusti tam brez nadlegovanja. To je ukaz kralja kraljev, ki prebiva na višavah.«

»In kaj, če se jaz smejem ukazu tega kralja?« je vprašal Janees.

»Ne smej se,« je odgovoril Kefer. »Spomni se neke podobe, ki ti jo je pokazala gospa Asti v vodi, in se ne smej.«

»To je bila le egipčanska zvijača, čarovnik, in tudi ti si imel, kakor vidim, svoje prste pri njej. Dovolj, jaz kljubujem tebi in tvojim čarovnijam in tvojemu kralju. Nocoj bo dekle moja žena.«

»Potem poslušaj, Janees, gospod v Tatu, svojo usodo, ki sem poslan, da ti jo ra-

zodenem. Drugo nevesto dobiš nocoj in ime ji je Smrt. Zaradi njih grehov in ker so njih oči hudobne in ker so zavrgli bogove, te bodo mnogi izmed tvojega ljudstva spremeljali v temo in jutri bo vladal v Tatu drugi kralj, ki ni iz tvoje hiše.«

Kefer je nehaj govoriti, se obrnil in odšel počasi skozi sodno dvorišče in vrata in nihče ni niti prsta dvignil zoper njega, zakaj okrog starca je bilo nekaj veličastnega, tako da so bili brez moči.

»Pripeljite čarovnika nazaj in ubijte ga tukaj,« je kričal Janees, ko jih je čar minil; in kakor psi, spuščeni z vrvice, so stekli, da izvršijo kraljevo povelje.

Toda med obzidjem mesta ga niso mogli najti. Neka ženska ga je videla tukaj, neki otrok ga je videl tam, nekateri sužnji so opazili, da je hodil ondi, in so zbežali, ko so videli da nima sence. Ko so mnogo zaman blodili, so ga slednjič jeli slediti do južnih vrat; tam so stražniki izpovedali, da je prav tak berač šel skozi vrata, ravno ko so jih hoteli zapreti, in da je potem izginil v peščenem viharju, ki je divjal zunaj. Sli so za njim, toda veter je nosil toliko peska, da so se vsi porazgubili in se prav pred solnčnim zahodom posamič vrnili v palačo, kjer jih je kralj v svojem srdu ukazal s šibami preteptsti po podplatih.

Ko se je stemnilo, se je Janees ob do- ločeni uri opogumil in je odšel v sobo, kjer sta bivali Tua in Asti, pustivši svoje skopljence za stražo pred vrati. V sobi so bile svetilke prižgane in okna zaprta, toda zunaj je puščavski veter glasno tulil in vse ozračje je bilo polno peska. Zopet sta stali Tua

in Asti na drugi strani mramornate kotelje in sta ga čakali.

»Gospa,« je rekel, »domenjena ura je prišla in tvojega odgovora hočem.«

»Kralj,« je odgovorila Tua, »čuj me, zaradi samega sebe me poslušaj, ne zaradi mene. Jaz sem več, nego se ti zdim. Prijatelj je imam na zemlji in v zraku, ali te ni eden izmed njih obiskal danes tamkaj na dvorišču? Preženi svoje blazne misli in me pusti pri miru, ker ti hočem dobro, ne hudo; toda če le položiš svoj prst name, pride gorje, ali pa bom v najboljšem slučaju umrla od lastne roke.«

»Gospa,« je odgovoril Janees hladno, »pusti grožnje. Tvojega odgovora čakam.«

»Kralj,« je dejala Tua, »zadnjikrat se pogajam s teboj. Ti meniš, da se hočem z lažjo rešiti, a ni tako. Tebe bi hotela rešiti. Poglej!« in je odgrnila svoj pajčolan in razgalila vrat. »Poglej znamenje, ki mi je utisnjeno na prsi, in pomisli, ali je prav, da hočeš silo storiti ženski, ki nosi ta sveti pečat!«

»Slišal sem nekoč o taki ženski,« je rekel Janees hripavo, zakaj ob pogledu na njeno lepoto je skoraj zblaznel. »Pravijo, da se je rodila v Thebah in od čudnega očeta, toda kako bi bila prišla semkaj? Pravili so mi, da vlada kot faraon v Egiptu.«

»Svoja preročišča povprašaj, o kralj, toda vedi, da govornice ne lažejo vedno, in pusti hčer tega čudnega očeta pri miru.«

»Še nekdo drugi trdi, da je tvoj oče, gospa, če ga niso moji vojaki že do smrti izbičali — raztrgan berač trdi isto.«

»Ki ga tvoji vojaki ne morejo ne prijeti, ne najti,« ga je prekinila Asti, ki je sedaj prvokrat spregovorila.

»Naj bo tvoj oče berač ali bog,« je nadaljeval Janees in se ni menil za Asto, »ali hočeš z lastne volje postati moja kraljica, ali pa bodo morale moje služabnice utopiti tole čarovnico v vodi pred tvojimi nogami in tebe s silo odvesti odtod?«

Tua ni nič odgovorila. Spustila je le pajčolan, sklenila roke na prsih in čakala. Toda Asti je norčevaje glasno zakričala, da bi jo mogel slišati med divjim tuljenjem viharja:

»Pokličí svoje ženske, kralj, zakaj zrak je poln prahu, ki me duši v grlu, in želim si vode, ki si mi jo obljubil.«

Tedaj se je Janees besno obrnil in zaklical:

»Pridite, sužnji, in storite, kar sem vam ukazal.«

Ko je izgovoril, so se vrata hrupno odprla in skoz nje je vstopil, ne več v cunjah, marveč opravljen z belim oblačilom in čelado, popotnik Kefer, za njim pa so prišli z rdečimi meči v rokah, divji poglavarji, bradati, črnopolti, okroglooki, ki so jim žvenkljale zlate verige na oklepkih, poveljniki puščave, možje, ki ne poznajo ne strahu, ne usmiljenja.

Janees jih je pogledal in je razumel. Izdril je meč in stal za trenotek neodločen, veliki možje pa so ga obstopili in čakali, upiraje oči v Keferja.

»Prizanesi mu, oče, če moreš,« je rekla Tua, »ljubezen ga je zaslepila.«

»Prepozno!« je odgovoril Kefer slovesno. »Tisti, ki nočejo sprejeti božjega svarila, morajo prenesti božje maščevanje. Janees, ki si hotel storiti silo slabotni ženski, tvoja palača gori, tvoje mesto je v moji oblasti in tista peščica ljudi, ki je bila pri tebi, je pobita. Janees, jutri bo nekdo drugi vladal namesto tebe. Oče Amen je odločil tvojo usodo.«

»Ah,« je ponavljal Janees s težavo, »prepozno. Smrtniki se ne morejo bojevati proti bogovom, ki se igrajo z njimi. Neki bog mi je ukazal, naj ljubim. Neki bog ukazuje, naj umrjem. Tako bodi, vesel sem, da umrjem. Ko bi ne bil rojen, da spoznam gorje in smrt! Povej mi, o prerok, katera hudobna moč ukazuje, da se moramo roditi in trpeti?«

Kefer je pomignil Tui in Asti in odšli sta za njim. Janees pa je ostal obkoljen od mrkih mož.

»Zbogom, gospa,« je zaklical Tui, ko je odhajala. »Pomni zdaj in vedno o Janeesu, kralju iz Tata, da si je izbral smrt iz ljubezni do tebe, čeprav bi se bil lahko rešil.«

Nato sta odšli in ga nista videli nikoli več.

Šli sta skozi vrata velike mramornate sobe, v kateri so ležali mrtvi stražniki in skopljenci; šli sta po stopnišču in skozi visoka vrata, kjer je bilo več mrtvih vojakov, in ko sta se ozrli nazaj, sta opazili, da palača gori. Prišli sta na trg zunaj ter na Keferjevo povelje stopili v nosilnico in se dali po črnih sužnjih odnesti, čeprav nista vedeli kam.

Nosili so ju vso noč, budni in speči, Jokler ni prišlo jutro in sta stopili iz nosilnic ter se znašli v oazi, ki je bila obkrožena z močno vojsko puščavnih prebivalcev. Mesta Tata nista več videli; kakor sen je šlo mimo njiju v življenju, nikoli več nista slišali ne o njem, ne o njegovem kralju. V uti pa, ki je bila za njiju pripravljena, sta našli svoje bisere in zlato in Tuino slonokoščeno harfo.

Legli sta in spali, ker sta bili zelo trudni, in sta se zbudili, ko se je že bilo zdanilo. Vstali sta, jedli hrane, ki je bila tamkaj pripravljena, in stopili iz šotora. V senci nekaj palm je stal Kefer in čakal in z njim nekaj mračnih poglavarjev puščave, ki so se poklonili, ko sta se približali.

»Čuj me, gospa Neferte, in ti Asti, njena tovarišica,« je rekel Kefer. »Jaz odhajam, ker moram daleč odtod beračiti svoj kruh ko končam to zadevo. A ne bojte se! Vedita, da so tile gospodarji puščave vajini služabniki, zato so rojeni, da vama pomagajo na poti. Ponovite ukaze!« je nadaljeval, obrnivši se k poglavarjem.

Tedaj je njih načelnik spregovoril v imenu drugih:

»Popotnik, ki so ga poznali dedje naših očetov, zaščitnik našega plemena, s katerim živimo in zmagujemo, tole so tvoji ukazi: Voditi moramo to božansko gospo in njeno spremljevalko na poti mnogo mesecev skozi puščavo in gorovja, dokler ju ne pripeljemo pred vrata Zlatega mesta, kjer je naša naloga končana,« nato pa z odločnim glasom dodal: »Dokler bo le

še eden izmed nas živ, se bo ukaz izvrševal.«

»Slišala si,« je rekel Kefer Tui. »Zanesi se na te može. Potuj mirno po dnevi in spi mirno po noči, bodi prepričana, da te ne bodo prevarili. A če bi te oni ali kdo drugi spravil v zadrego, tedaj sezi v harfo in zakliči ime, ki ga poznaš, kakor si zaklicala v hiši blaznega Janeesa, in mislim, da ti bo nekdo prihitel na pomoč. Gospodarji puščave, ki sem poznal vaše pradede in ki živite po moji modrosti, ta božanska gospa je v vašem varstvu. Čuvajte jo, kakor je vaša dolžnost, in ko bo vaša pot končana, se vrnite in poročajte. Zbogom!«

Nato je Kefer dvignil palico in odšel brez besede Tui ali Asti od njih, korakajoč skozi vrste puščavcev, ki so ukazali kame-lam, naj pokleknejo in ga pozdravijo, ko je šel mimo. Kmalu nato so ga videli, kako stoji sam na nekem slémenu in se ozira nazaj. Nato pa je nenadoma izginil.

»Kdo je ta mož, o kapitan, na čigar povelje se izpolnjuje usoda rodov v puščavi in kraljev?« je vprašala Asti, ko je videla, da je odšel.

»Gospa,« je odgovoril, »tega ti ne morem povedati, toda on je bil od vsega početka gospodar puščave in tistih, ki v njej prebivajo. Na njegovo besedo se dviga veter, kakor je besnel včeraj, da prikrije naš prihod, na njegovo besedo se odpirajo studenci in rodovi rastejo in propadajo. Mi mislimo, da je to duh in da izvršuje povelja neba. Dasi ga vidijo le poredkoma, se mu vsi prebivalci puščave pokoravajo, kakor

se mu pokoravamo mi, in gorje tistim prebivalcem mest, kakor si videla, ki ne poznajo moči, skrite pod njegovo raztrgano obleko.«

»Hvala ti,« je odgovorila Asti. »Tudi jaz mislim, da je ta popotnik duh, velik duh, tako velik, da nočem imenovati njegovega imena. Kapitani, moja gospa je pripravljena, da odide proti Zlatemu mestu, kamor boste naju peljali.«

Dan za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem so korakali proti jugu in zahodu skozi puščavo in sredi med četo stajali na kamelah zagrneni Tua in Asti. Nekoč so jih napadli prebivalci gorovja v soteski med divjimi pečinami, toda oni so jih odbili in nekoč so izvojevali veliko bitko z drugimi rodovi puščave, ki so bili slišali, da imajo popotniki boginjo pri sebi in so jo hoteli upleniti zase. Tudi te rodove so premagali in pobili, zakaj ko se je bitka odločevala, je Tua sama vodila napad svojih jezdecev in sovražniki so ob pogledu na njeno belo obleko presenečeni zbežali. Nekoč so tudi šotorili dva meseca v oazi in čakali, da pade dež, zakaj dežela je bila brez vode.

Naposled je dež le prišel in oni so se napotili dalje, dalje preko brezkončne pokrajine, dokler niso nekega večera postavili šotorov na nekem griču.

Ob prvem jutranjem svitu sta Tua in Asti stopili ven in sta spodaj, blizu obrežja velike reke, v kateri sta spoznali Nil, zagledali piramide in templje zlate Napate, južnega Amenovega mesta. Zahvalili sta bogove, ki so ju varno semkaj pripeljali.

Ko sta še gledali to veličastno pokrajino v rdečih žarkih vzhajajočega solnea, je pristopil poveljnik puščavcev in se jima poklonil.

»Božanska gospa,« je rekel, »naj si že ženska ali boginja, mi smo izpolnili ukaz, ki nam ga je bil dal Kefer, stari kralj puščave. Pod teboj leži Napata, kamor smo dopotovali po tolikih težkih mesecih, toda bližje ne gremo k njenemu obzidju, ker so že naši davni rodovi bili prisegli, da ne stopijo v nobeno mesto razen v vojski. Gospa, naša naloga je končana in naši možje mrmrajo, naj jih popeljemo nazaj v njih selišča, kjer jih čakajo žene in otroci; prebivalci Napate bi utegnili misliti, da smo sovražniki in udrli bi iz mesta proti nam.«

»Prav,« je odgovorila Tua. »Hvala vam in bogovi naj vas poplačajo. Zapustite nas in pojdite na svoj dom, a preden odidete, sprejmite dar od mene.«

Nato je poslala po zlato, ki si ga je bila nabrala s trgovanjem v mestu Tatu, in jim ga dala, da si razdelijo, velik in dragocen zaklad. Zase je ohranila le bisere in nekaj zlata. Načelniki so jo torej pozdravili in so se izgubili v jutranji megli s svojo črno četo ter izginili v oblaku prahu.

Tua in Asti sta jih gledali s hrbta kamel, kako so izginjali, nočni sanji podobni. Nato sta se brez besede, zakaj ustnice so jima bile zapečateni z upanjem in pričakanjem, zavili v svoje temne plašče in odjahali navzdol do nasipa na obrežju Nila, ki je vodil do obzidja Napate. Pomešali sta se med potnike, šli preko poljane piramid,

prispeli do lepih severnih vrat, ki so bila pokrita z zlatom, in tamkaj počakali, ker vrata še niso bila odprta. Ženska, ki je vodila tri osle, obtovorjene z ječmenom in zelenjavo, da jo proda na trgu, je začela z njima razgovor, vprašujoč ji, odkod prihajata.

Asti je odgovorila, da sta dopotovali iz mesta Meroe, ter pristavila, da sta pevki in prodajalki biserov.

»Po tem takem sta prišli na pravi kraj,« je odgovorila ženska, »zakaj biseri so redki v Napati, ki je tako daleč od morja; pravijo tudi, da mladi kralj ljubi petje, če je to dobro.«

»Mladi kralj?« je vprašala Asti. »Kako mu je ime in kje je stari kralj?«

»Nista se mogli dolgo muditi v Meroi, popotnici,« je odgovorila ženska nezaupno. »Drugače bi vedeli, da stari kralj prebiva pri Osirisu pod tistole piramido, kamor ga je general egipčanskega faraona, ki vlada sedaj tukaj, pokopal po veliki bitki. O, to je čudna zgodba in jaz jo ne poznam prav dobro, ker prodajam svoje blago in se malo menim za druge reči. Toda pred zadnjo poplavo Nila je prišel ta general s tritisoč egipčanskimi vojaki in s truplom princa iz Keša, ki ga je menda sam bil umoril, pravijo, da zato, ker sta se obadva potegovala za ljubezen egipčanske kraljice. Kakor pripovedujejo, je ta kraljica ukazala, da se mora podvreči kralju v Napati in se dati soditi za svoj zločin. To je storil in kralj je v svojem srdcu ukazal, naj ga obesijo na jambor svete Amenove ladje. General je odgovoril, da se je pripravljen dati obesiti,

če kralj to zmore. Nato je nastala vojska med ljudstvom Napate in Egipčani, ki so jih mnogi mestni vojaki podpirali, ker so sovražili svojega gospodarja in se upirali njegovi krvoločni vladi. Končalo se je tako, da so zmagali Egipčani in uporniki, in ko je kralj padel v boju, so namesto njega kronali egipčanskega generala. Njegovo ime — o, pozabila sem ga, toliko imen ima. Prav zal človek je in vsi ga ljubijo, čeprav je čudak. Glej, vrata so se vendarle odprla. Zbogom!« Kmetica je potegnila svoje osle za povodec, se pomešala med množico in izginila.

Tudi Tua in Asti sta se pomešali med množico in odjahali po široki cesti, po kateri sta prispeli do trga, obsajenega naokrog z drevesi; na eni strani trga je stala krasna palača. Tamkaj sta kameli ustavili, ker nista vedeli, kam naj se obrneta, in ko sta tako neodločeni čakali, so se vrata palače odprla in skozi nje je prišla četa konjenikov v vojni opremi.

»Poglej napise na njih ščitih,« je zašepetala Asti.

Tua je pogledala in brala in glej, v kraljevskem okviru je stalo njeno lastno ime in za njim novi naslovi — kraljica Zgornje in Spodnje dežele, odpiralka južnih vrat, božanska gospa Napatska po milosti Amena, očeta bogov.

»Zdi se mi, da imam tu podložnikov,« je zamrmrala, »ki jih nikjer drugod nimam.«

Nato je utihnila, zakaj ta trenotek je nekdo prijahal skozi vrata na krasnem

konju in zdelo se ji je, da ji je ta postava znana, čeprav je bila še daleč.

»Kdo je to?« je zajecjlala Tua.

»Srce mi pravi, da je to moj sin Rames,« je odgovorila Asti in prijela za vrvico sedla.

XVII. Tua najde ženina.

Gotovo, to je bil Rames, starejši, mračen in žalostnega obraza, a vendar Rames in nihče drugi. O, njune oči so se ovlažile, srca sta jima vztrepotali, ko sta ga zagledali.

»Ali naj se mu razodeneva?« je vprašala Asti.

»Ne,« je odgovorila Tua, tukaj ne in ne sedaj. Ne verjel bi nama in pred vsemi temi ljudmi si ne moreva odgrniti obraza. Tudi bi hotela še malo več zvedeti. Naj gre mimo!«

Rames je jahal dalje, dokler mu nista bili ženski, sedeči na belih kamelah pod drevesom, ravno nasproti; tedaj pa je očitvidno nekaj pritegnilo njegov pogled k njima. Brezskrbno ju je pogledal in se obrnil proč. Zopet ju je pogledal in se zopet obrnil proč, toda bolj počasi. V tretje ju je pogledal in sedaj je njegov pogled obstal na teh dveh zakritih ženskah, ki sta sedeli na kamelah pod drevesom. Nato pa je potegnil uzdo svojega konja, kakor da ravna po nekem nagonu, in je prijahal k njima.

«Kdo ste vedve, tuji gospe,« je vprašal, »da imata tako lepi kameli?«

Tua je sklonila glavo, da so ji gube ogrinjala zakrile postavo, Asti pa je odgovorila s spremenjenim glasom:

»Gospod, trgovki sva in ena izmed naju igra na harfo in poje. Dopotovali sva semkaj po Nilu do Zlatega mesta, ker so nama pravili, da so biseri v Napati redki, in midve jih imava na prodaj. Pravili so nama tudi, da mladi kralj tega mesta ljubi dobro petje, in moja tovarišica, ki igra in poje, se je naučila svoje umetnosti v Egiptu, prav v svetih Thebah.. Toda kdo si ti, gospod, ki nas izprašuješ?«

»Gospa,« je odgovoril Rames, »jaz sem Egiptčan, ki vladam to mesto v imenu egiptčanske kraljice. Ali reči bi prav za prav moral, da ga vladam v imenu egiptčanskega faraona, ker so mi moji vohuni sporočili, da je Amenova zvezda vzela Abija, princa iz Memfide, za moža, čeprav pravijo tudi, da mu je stroga žena,« je rekel in se grenko zasmejal.

»Gospod,« je odgovorila Asti, »dolgo je že, kar sva zapustili svete Thebe, že več let je tega in o takih rečeh ne veva ničesar, ker hodiva le po kupčiji iz kraja v kraj. A če si poglavar tega mesta, pokaži nama, prosim, ker sva ti rojakinji, kje bi mogli varno stanovati, in dovoli, da ti popoldne, kadar utegneš, pokaževa svoje bisere in da ti potem, ko jih kupiš ali odkloniš, kakor te bo volja, moja tovarišica zapoje kako staro egiptčansko pesem.«

»Gospe,« je odgovoril Rames, »jaz sem vojak in bi rajši kupoval mečev nego biserov. Sem slučajno tudi človek, ki živi sam in nima v hiši nobene ženske. A ker sta že iz mojega kraja, ali sam Amen vedi zakaj — ustreči vama hočem. Sedaj jaham ven, da se urim s to stotnijo, toda po soln-

čnem zahodu se vrnem v svojo palačo in tedaj hočem pogledati vajino blago in poslušati vajine pesmi. Torej na svidenje. »Častnik,« je pristavil kapitanu, ki je bil z njim, »spremi ti dve Egipčanki in njuni kameli ter ju popelji v gostilno, kjer bosta varni, proti večeru pa ju privedi k meni.«

Nato je Rames, še vedno upirajoč oči v ženski, kakor da ne more odtrgati pogleda od njiju, odjahal, častnik pa ju je spremil na stanovanje.

Bila je ura solnčnega zahoda in Tua je čakala, da jo popeljejo pred Ramesa; opravljena je bila v lepo belo obleko, izvezeno s kraljevskim purpustom, ki jo je imela med prtljago na kameli, njeni dolgi lasje so bili počesani in maziljeni, na prsih ji je visela ovratnica iz velikih biserov, z glave ji je valovila tančica in v rokah je imela svojo harfo iz zlata in slonove kosti. Tudi njena mati Asti je čakala, toda ona je bila oblečena v popolnoma črno obleko in je imela na glavi črn pajčolan. Takoj nato je prišel kapitan, ki jima je bil pokazal stanovanje, in je vprašal, ali sta pripravljene, da ju odpelje pred podkralja Napate.

»Pred podkralja?« je vprašala Asti. »Mislila sem, da je kralj.«

»Saj je, dobra žena,« je odgovoril kapitan, »toda ubil si je v glavo, da se imenuje podkralja Neter-Tue, Amenove zvezde, Abijeve žene, ki se je polastil vlade v Egiptu. To so njegove muhe, ker bi sam mogel biti faraon, a tako je.«

»Nama je prav, gospod,« je rekla Asti, »me trgovke se ne moremo utikati v te vi-

soke reči; pelji naju k temu faraonu ali generalu ali podkralju. Upam, da bo z njim kaj kupčije.«

Kapitan ju je torej pripeljal skozi stranska vrata v palačo in potem skozi razne prehode in dvorane, v katerih je Tua videla nekaj svojih lastnih častnikov, ki jih je bila poslala z Ramesom, do neke prevelike sobe, kjer ju je prosil, naj sedeta. Kmalu so se odprla vrata in prišel je Rames, opravljen v egipčansko generalsko uniformo, na kateri pa ni nosil kačje konice ali kakega drugega kraljevskega znaka. Le na njegovi desni roki, ki ni imela mezinca, je blestel kraljevski prstan, ki ga je Tua poznala. Z njim je prišlo nekaj kapitanov in govoril je z njimi o vojaških zadevah.

Ko je ugledal ženski, se jima je uljudno priklonil in ju prosil odpuščanja, da sta morali čakati nanj. Nato je rekel:

»Kaj sta mi želeli pokazati, gospe? O, spominjam se, drage kamene. Bojim se, da sta prinesli svoje blago na slab trg; Napata se sicer imenuje zlato mesto, a potrebuje svoje bogastvo zase in jaz si jemljem le generalsko plačo in nekaj za vzdrževanje svojega dvora, ki je pa majhen. A poglejmo vendar, kaj imata, in če ne kupim sam ničesar, vama morda najdem drugih odjemalcev.«

Ko sta videli plemenito obličje in obnašanje mladega moža ter slišali njegove preproste besede, je jelo Asti njegovi materi, in Tui, njegovi nevesti, srce tako močno biti v prsih, da sta komaj mogli govoriti. Resnično sta bili zadovoljni, da ji-

ma je pajčolan zakrival razburjeni obraz pred njegovim pogledom, ki ju je, kakor davi, radovedno motril.

Slednjič se je Asti z naporom obvladala in je odgovorila:

»Gospod, morda kupi velika gospa, tvoja žena ali tvoje dvorjanke, če ne kupiš ti. Izbire je dovolj.«

»Ali ti nisem že povedal, trgovka,« je odgovoril Rames zlovoljno, »da nimam žene in da so mi le možje tovariši na dvoru?«

»Povedal si, gospod,« je odgovorila ponižno in še vedno s spremenjenim glasom, »toda odpusti, nisva ti verjeli, ker sva s hčerjo videli na potovanjih marsikaterega princa in spoznali, da tako življenje ni po njihovi naravi. Pa vendar ti hočeva pokazati svoje blago, ker vsi možje v Napati menda niso samci.«

Nato je brez nadaljnjih besed odprla svojo škatljo iz dišečega cedrovega lesa in pokazala biserni diadem v podobi kraljevskega ureja, ki sta ga bili napravili v Tatu, in nekaj svojih največjih posameznih draguljev.

»Res lepo,« je dejal Rames, ko si je ogledal, »toda to okrasje sme nositi samo božanska kraljica Zgornje in Spodnje dežele.« In je vzdihnil.

»Ne, gospod,« je odvrnila Asti, »tudi njen soprog ga sme nositi.«

»Le slabo bi se podalo debeli Abijevi glavi po vsem tem, kar sem slišal, gospa,« jo je prekinil in se grenko zasmel.

»Pa tudi general,« je nadaljevala Asti, ne meneč se za njegove besede, »ki si je osvojil veliko deželo, bi se ga mogel pola-

stiti in nihče bi mu ne očital, zlasti če bi bil tudi sam kraljevske krvi.«

Tedaj jo je Rames ostro pogledal.

»Čudno govoriš,« je rekel, »a gotovo le po naključju. Trgovka, ti tvoji biseri so za bogatejše ljudi, nego sem jaz. Zapri jih zopet v škatljo in reci gospe, svoji hčeri, naj zapoje kako staro egipčansko pesem, tako rad bi jo slišal.«

»Zgodilo se bo, gospod,« je odgovorila Asti. »Vendar sprejmi diadem v dar, ker je zate napravljen in ti morda še kdaj prav pride — kaj se ve? S tem bova plačali dovoljenje, da smeva trgovati v tvojem ozemlju. Ne, če ne sprejmeš, moja hči ne bo pela.«

»Naj torej leži tukaj, knežja trgovka, govorila bova kasneje o njem. Sedaj čujmo pesem!«

Sedaj je prišel njen trenotek in Tua je vstala ter segla v zlate strune, držeč slonokoščeno harfo pod svojim pajčolanom. Spremenila je glas kakor Asti in jela, nekako tiho peti, kratko in ljubko ljubezensko pesem, ki je bila kmalu končana.

»To je bilo lepo,« je rekel Rames, ko je utihnila, »in me spominja nečesa. Toda, ali ne moreš krepkeje? Dej, naj te čujem, preden vama zaželim lahko noč.«

»Gospod, če želiš, ti bom zapela pesem o človeku, ki se je drznil previsoko dvigniti svoje srce, in kaj se mu je zgodilo pod rokami jezne boginje.«

»Zapoj,« je odgovoril. »Nekoč sem že slišal tako pesem nekje drugod.«

Tua je zopet zabrenkala na harfo in zapela, toda to pot z vso močjo in dušo. Ko

»o prvi mogočni glasovi zapluli z njenih ustnic, je Rames vstal s stola in strmel vanjo očaran. Pesem je zvenela dalje in se glasila v Ramesovi sobi v Napati, kakor se je nekoč glasila v faraonovi obedni dvorani v Thebah: pisar se je drznil v svetišče, jezna boginja ga je umorila, velika duhovnica je tožila in žalovala, kraljica ljubezni se je omehčala in mu je zopet vrnila življenje. Tedaj se je razlegel zadnji slavni klic, ko sta ljubimca, dvignjena v nebo, pomiloščena, očiščena, zapela svoje zmagoslavje do zvezd, in pesem je počasi prešla v molk.

Glej, Rames je bled, trepetajoč slonel ob stebru svoje sobe. Tua pa je omahnila na stol in harfa, ki jo je držala v rokah, je padla po fleh.

»Kje si dobila to harfo?« je sopel Rames. »Dveh enakih ni na svetu. Ženska, ukradla si jo. Ne, kako bi bila ukradla tudi pesem in glas? Gospa, odpusti mi, nič hudega ti nočem prizadeti, toda stori mi uslugo. Zakaj, ti povem pozneje. Stori mi uslugo — naj ti pogledam v obraz.«

Tua je dvignila roko in odpela zaponko svojega pajčolana, ki je zdrknil na tla, ter se mu pokazala v bogati obleki egipčanske kraljične. Njegove oči so se srečale z njenimi lepimi očmi in nekaj časa sta se gledala kakor človeka, ki sanjata.

»Kakšna čarovnija je to?« je rekel slednjič jezno. »Pred menoj stoji Ameno-va zvezda, maziljena egipčanska kraljica. Harfa, ki jo ima, je bila kraljevski dar princa iz Keša, ki je padel tisto noč pod

mojim mečem. Glas je kraljičin glas, pesem je kraljičina pesem. Ne, kako je to mogoče? Jaz sem blazen, vidve ste čarovnici, ki sta se prišli norčevat iz mene, zakaj ta zvezda, Amenova hči, vlada tisoč milj od tod, z gospodom, ki si ga je izbrala, z Abijem, s svojim lastnim stricem, ki je umoril faraona, kakor pravijo. Izgubita se, čarovnici, drugače vaju izročim duhovnikom Amena, iz katerega se tudi norčujeta, da vaju vržejo v ogenj zaradi bogokletstva.«

Počasi, prav počasi je Tua odgrnila obleko na vratu in prikazalo se je znamenje Življenja, ki ji je bilo od rojstva utisnjeno na prsi.

»Kadar ugledajo ta sveti znak, ali meniš, da me bodo vrgli Amenovi duhovniki v ogenj, o kraljevi sin Mermesov?« je vprašala Tua nežno.

»Zakaj ne?« je odgovoril. »Če moreš lagati v eni stvari, moreš lagati v vseh. Ženska, ki more ukrasti ljubeznivost egipčanske kraljice, more tudi ukrasti božji pečatnik.«

»Povej, o Rames, ali si tudi ti ukradel oni drugi pečatnik, ki ga imaš na roki, menda kraljičino darilo, ki ga je nekoč nosil faraon? Povej mi tudi, kako si izgubil mezinec na roki? Ali ni morda ostal v gobcu nekega boga, ki prebiva v skritem jezercu templja v svetih Thebah?«

Tako je govorila Tua in je malo počakala, toda Rames ni odgovoril. Odprl je usta, a je onemel, kakor da so mu ustnice zapečatenе.

»Dojilja,« je nato nadaljevala Tua, »jaz ne morem prepričati tega gosпода, da sem egipčanska kraljica in nihče drugi. Poskusi ti.«

Tedaj je Asti odpela svoje črno ogrinjalo, da ji je padlo pred noge. On je strmел v njene plemenite poteze in sive lase, nato pa je glasno vzkliknil: »Mati, mati moja, o kateri so mi prisegali, da je umrla v Memfidi!« in se je vrgel na njene prsi ter vzihtel.

»Ah, Rames,« je dejala Asti, »tvoja mati, ki te je rodila, prav ona, in z njo ženska, ki te ljubi nje kraljevsko srce sedaj prav tako kakor nekoč in ki je dve leti mesec za mesecem kljubovala nevarnostim puščave in hudobnih ljudi, dokler je ni slednjič njen oče Amen varno pripeljal k tebi. Ali sedaj verjameš?«

»Ah,« je odgovoril Rames, »verjamem.«

»Tedaj sprejmi, zvesti kapitan,« je rekla Tua, »ta dar od egipčanske kraljice, ki si ga malo prej odklonil, in bodi njegov lastnik in moj gospod!« Dvignila je biserni diadem, okrašen s kraljevsklm urejem, in mu ga dala na čelo, kakor nekoč ob jutranji uri, ko se mu je zaobljubila v Thebah.

Bila je noč in ženski sta povest o svojih čudnih doživljajih končali.

»To je najina zgodba, moj sin Rames,« je rekla Asti, »in težko boš našel drugo, ki bi ji bila enaka. Sedaj še ti svojo povej!«

»Moja je kratka, mati,« je odgovoril. »Poslušen poveljem njenega veličanstva,« je rekel in se priklonil Tui, ki je sedela

ob daljši strani mize, za katero so jedli,« sem potoval po Nilu do tega mesta. Ko me je stari kralj, oče princa iz Keša, hotel umoriti, sem ga sam prvi napadel s pomočjo svojih Egipčanov in njegovih lastnih podložnikov in — no, umrl je. Prav nihče ni žaloval za njim, ker je bil slab kralj, in jaz sem stopil na njegovo mesto in sem urejeval vladne zadeve, kakor je bilo treba. Že zdavnaj bi se bil hotel vrniti v Egipt in poročati o vsem, toda moji vohuni so mi sporočili, kaj se je tamkaj zgodilo. Sporočili so mi na primer, kako so Abi in njegovi tovariši s čarovnijo umorili faraona; sporočili so mi dalje, da je faraonova hči, Amenova zvezda, na vse pozabila, pozabila na prisego, ki mi jo je bila prisegla, in da je poročila svojega starega strica Abija, da si reši življenje in prestol.«

»In ti si jim verjel, Rames?« je vprašala Tua očitajoče.

»Kako bi jim ne verjel, gospa, ko so vohuni prisegali, da so sami videli tvoje veličanstvo na prestolu v Memfidi in drugod in da Abi teka kakor psiček sem in tja, ter izvršuje vsa tvoja povelja? Kako bi bil mogel vedeti, da se je tvoj Dvojnik poročil z Abijem in ne ti sama?«

»Mislim, da Abi danes to že ve,« je odgovorila Tua, »in zdi se, da Ka ni nikomur dobra žena. A kaj naj storimo sedaj?«

»Ali bi se ne hotela najprej poročiti z menoj, gospa?« je predlagal Rames. »Potem lahko preišljamo.«

»Poročila se bom s teboj, kakor sem obljubila,« je odgovorila, »pa samo na enem mestu, v Amenovem templju v Egip-

tu. Najprej mi zopet pridobi prestol, potem pa me zasnubi.«

»To bom storil,« je odgovoril, »čeprav ne vem kako, ker že nekdo drugi sedi na tvojem prestolu in se morda ne bo rad poslovil od njega.«

»Sporočilo ji pošljemo, sin,« je rekla Asti. »Sedaj pojdi, medve morava spati.«

»Katerega sla pošlješ, mati?« je vprašal Rames odhajaje.

»Toliko let me poznaš, moj sin, in še ne veš, da imam služabnike, ki jih ne moreš videti?« je odgovorila Asti.

Bila je polnoč in Asti pa Tua sta v svoji sobi Ramesove palače klečali druga ob drugi v molitvi k Amenu, očetu bogov. Ko sta končali, je Asti vstala in je zopet, kakor nekoč v ogelnem stolpu memfidskem, izustila tiste mogočne besede, ki jih ji je svoj čas povedal duh Ahure, božanske gospe v Osirisu.

Zašepetalo je, zašumelo je kakor šum mahajočih kril. Glej, v senci za svetilko se je zbirala meglica, ki se je počasi razsvetljevala in oblikovala, dobivala postavo kraljevske ženske, oblečene v opravo in okrasje egipčanske kraljice, in nje obraz je bil kakor obraz Neter-Tue, le še bolj ponosen in nadzemski. Molče je stala pred njima, opazujoč ju s svojimi bleščecimi tajinstvenimi očmi.

»Odkod prihajaš, o Dvojnik?« je vprašala Asti.

»S tistega mesta, kjer me je tvoj ukaz zalotil, o gospa skrivnosti, iz Theb, iz hiše Abijeve, ki na videz vlada kot faraon,« je

cdgovorila postava s svojim hladnim in skoraj brezbarvnim glasom.

»Kako se godi Abiju in Egiptu, o Dvojnik?«

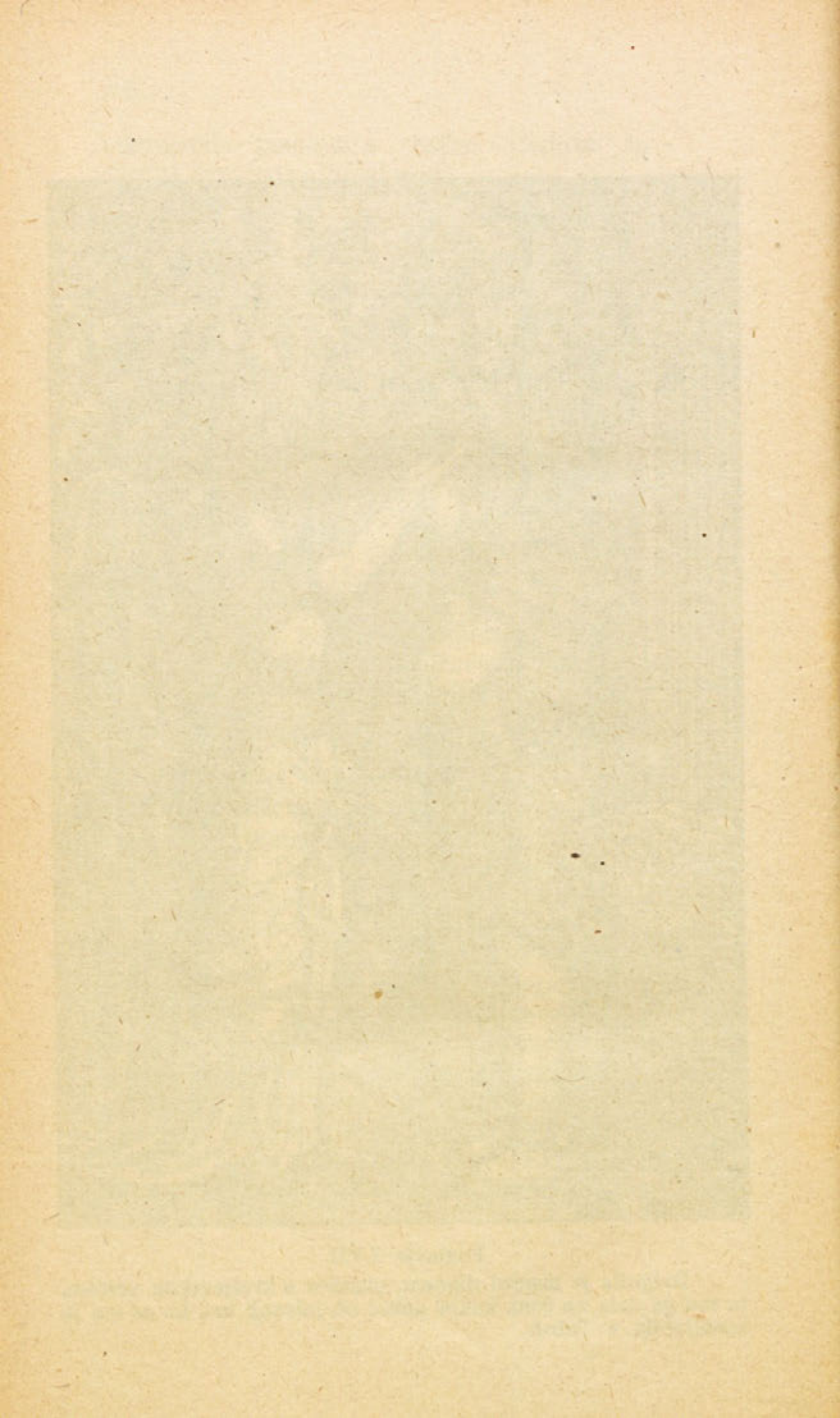
»Abiju se slabo godi; v mukah in strahu in neizpolnjenih željah hira in nima nobene srečne ure. Egiptu pa se godi dobro. O silna gospa, nikoli ni bila država mogočnejša, nego je danes, zakaj v vsem sem izvršil povelja, ki sem jih prejel, in sedaj si želim počitka v prsih, iz katerih sem prišel,« in pri tem je Ka pokazal na Tuo, ki je stoje opazovala prizor.

»Še ne moreš počivati, o Dvojnik, še je dela zate, potem pa pojdi k pokoju do dneva zadnjega zbujenja. Čuj me! Vrne se v Thebe in spelji Abija in njegove sotovariše. Reci, da se je Egipčan Rames, ki se je polastil vlade v Kešu, oklical za egipčanskega faraona, sklicevaje se na pravico svojega rodu, in za tvojega soproga, sklicevaje se na obljube tistega, ki je vladal pred teboj in ki ga je Abi umoril. Pregovori Abija, da zbere veliko armado in odkoraka proti jugu ter obračuni z Ramesom. Po tihem pa prišepeči generalom te armade, da je božanski faraon, ki je odšel, resnično te obljubil s tvojim privoljenjem Ramesu v zakon, in sicer na ukaz Amena, očeta bogov. Prišepeči jim, da se Amen huduje na Abija zaradi njegovega zločina, kakor se bo ob svojem času izkazalo, in da mu bodo tisti, ki se Abiju upro, ljubi in dragi. Pri južnih vratih, kjer Nil dere med mogočnimi skalnatimi stenami, bo Rames srečal Abijevo vojsko. Z njim pride tista, čigar podoba

Poglavje XVII.

Dvignila je biserni diadem, okrašen s kraljevskim urejem, in mu ga dala na čelo, kakor некоč ob jutranji uri, ko se mu je zaobljubila v Tebah.

si ti in ki ji moraš biti poslušna; morda še nekdo drugi, ki je mogočnejši od vseh nas. Tam pri Južnih vratih se bo tvoja naloga končala in tedaj najdeš pokoj, ki ga želiš. Govorila sem.«

»Slišala sem povelje in izvršila ga bom,« je odgovorila postava s svojim hladnim, brezstrastnim glasom. »Toda gospa skrivnosti, izvrševalka božje volje, ne odlašaj predolgo, ker sem trudna in bi drugače švignila kakor plamen v tistele prsi, ki so moj dom, moreč in razvaline puščajoč za seboj.«

Nato je podoba izginila, kakor se je prikazala, ugašajoč počasi in izginjajoč v noč, iz katere je bila prišla.

Bilo je jutro in Abi je sedel v Thebah v veliki faraonovi dvorani ter se ukvarjal z državnimi posli, ob njem pa je stal njegov vezir Kaku. Resnično, obadva sta se bila močno spremenila od tiste zarote zoper življenje njunega gosta in kralja v Memfidi, zakaj Abija je bil med tem napor, strah in nesreča tako zdelal, da so kraljevska oblačila visela okrog njega v mahedravih gubah, Kaku pa se je postaral, da se mu je korak tresel.

»Ali so zadeve končane, častnik?« je vprašal Abi nestrpno.

»Še ne, mogočni gospod,« je odgovoril Kaku, »še do poldneva boš moral sedeti in nato moraš sprejeti državni svet ter poslanike.«

»Ne bom jih sprejel. Naj pridejo drugi. Ali hočeš, lopov, da se ugonobim z delom? Saj nisem več imel ure počitka

in miru od tistega srečnega časa, ko sem vladal kot princ v Memfidi.«

»Gospod,« je odgovoril Kaku in se poklonil, »če si truden ali ne, sprejeti jih moraš, zakaj tako je ukazalo njeno kraljevsko veličanstvo in nje povelja se ne smejo kršiti.«

»Kraljica!« je vzkliknil Abi tiho ter je obračal svoje votle oči, kakor da se boji. »O, Kaku, ko bi nikoli ne bil videl kraljice! To ni ženska, ti pravim, in sam veš, da ni, marveč vrag z ledenim srcem in strupeno zvijačnostjo kače. Imenujem se faraon, pa sem le lutka, ki izvršuje njene ukaze. Imenujem se njen soprog, a ona ni žena ne meni ne komu drugemu, čeprav jo vsi možje ljubijo in je za mnoge ta ljubezen usodna. Preteklo noč je zopet izginila, ko sem sedel ob njej in poslušal njena povelja, in glej, čez nekaj časa je bila zopet ob meni kakor prej, le da se mi je zdela malo trudna. Vprašal sem jo, kje je bila, pa mi je rekla: Tako daleč, da bi ne mogel dopotovati tjakaj v enem letu, in da je obiskala nekoga, ki ga prav tako ljubi, kakor mene sovraži. Kdo bi to mogel biti, Kaku?«

»Gospod, to bo Rames, tisti, ki se je oklical za kralja v Kešu,« je odgovoril Kaku preplašeno šepetaje. »Tega moža je gotovo ljubila, ko je še bila ženska, koga pa ljubi sedaj, to vedo le zli bogovi. V njeni oblasti sva in morava storiti, kar hoče, zakaj če ne storiva, gospod, bova umrla in tega menda nobeden od naju ne želi, ker onstran vrat smrti čaka faraon na naju.«

Pri teh besedah je Abi glasno zaječal in si obrisal z robom svoje obleke pot z bledega obraza.

»To je res,« je dejal. »Pojdi in poklič i pisarje, da nadaljujemo kraljičino delo.«

Kaku se je obrnil, da odide, ko so nenadoma vstopili v prazno dvorano sli, klicaje:

»Njeno veličanstvo kraljica čaka zunaj z velikim spremstvom in nujno pa ponižno prosi svojega dobrega gospoda, božanskega faraona Zgornje in Spodnje dežele, da jo sprejme.«

Abi in Kaku sta se spogledala in obup je bil v njunih očeh.

»Naj njeno veličanstvo vstopi,« je rekel kralj tiho.

Sli so odšli in takoj za njimi se je med cedrovimi vrati prikazala kraljica. Bila je krasna, krasna v svoji ponosni lepoti, krasna v svoji obleki in kraljevskem nakitu. Stopala je po dvorani, spremljana od Meritre, ki je nosila njeno pahljačo in blazino, zakaj veselilo jo je, da ji ta ženska streže dan in noč brez miru in počitka, čeprav jo je, ki je bila nekoč tako lepa, nesreča in strah popolnoma uničil. Za Meritro so stopali stražniki in veliki duhovniki in za njimi državni svetniki, ki so jih imenovali kraljeve tovariše, ter generali vojske.

Stopala je po dvorani, dokler ni prišla do podnožja prestola, na katerem je sedel Abi; nato je pomignila Meritri, naj položi blazino na stopnico, in je pokleknila ter rekla:

»Prišla sem kot zakonita žena, da pred vsem dvorom izrečem ponižno prošnjo faraonu, svojemu gospodu.«

»Vstani in ne govori, velika gospa,« je odgovoril Abi. »Ni primerno, da bi klečala pred menoj.«

»Ne, zelo primerno je, da faraonova kraljica kleči pred faraonom, če prosi njegove božanske milosti.«

Vendar je vstala in sedla na stol, ki so ga bili prinesli, ter rekla:

»O faraon, preteklo noč sem sanjala sen. Sanjala sem o grofu Ramesu, Mermesovem sinu, zadnjem tistega kraljevskega rodu, ki je vladal pred našo hišo v Egiptu. Menim tistega moža, ki je ubil princa iz Keša prav v tej dvorani in ki sem ga, ker je moj oče bil bolan, poslala v Napato, da ga sodi kralj iz Keša, ki pa je, kakor se zdi, pregnal tega kralja in prevzel sem kraljestvo v imenu Egipta.

Sanjala sem, da je ta drzni in sposobni mož, ki mu bogato kraljestvo v Kešu še ni dovolj, napravil načrt, da napade Egipt; da ubije tebe, moj preslavni gospod, da okliče samega sebe za faraona po pravu stare krvi, in še več — da si vzame mene, tvojo zvesto ženo, za soprogo in si tako zagotovi prestol.«

»Gotovo, kraljica, ta vihravi Rames je v stanu misliti na take reči,« je rekel Abi, »in toliko je tvoj sen morda resničen; a ne smemo pozabiti, da je sedaj še v Napati, ki je zelo daleč, in da ima najbrže le majhno vojsko. Zakaj bi se torej vznemirjala zaradi njegovih nakan?«

»O, faraon, to še ni vse, zakaj v snu sem videla dve podobi. V prvi sem videla, kako ta drzni Rames napada Thebe, si jih osvoji, me odvede prav preko tvojega trupla, o faraon, da mu postanem žena. V drugi sem videla, kako ga ti srečaš ob vratih Južne dežele, kako ga ubiješ, kako se polastiš kraljestva v Kešu in tega zlatega mesta in vladaš tamkaj v imenu Egipta, dokler ne umrješ.«

»To sta dva sna, o kraljica,« je rekel Abi. »Povej nam sedaj, po katerem bi se hotela ravnati, zakaj obadva ne moreta biti resnična?«

»Kako bi mogla jaz to vedeti, faraon, in kako bi mogel ti to vedeti? Toda ob tebi stoji človek, ki bo vedel, zakaj on je prvi čarovnik in izbran razlagalec božjih src. Dovoli, da nam on pojasni zadevo,« in je pokazala na Kakuja, ki je stal ob prestolu.

»Božanska gospa,« je jecljal Kaku, »stvar je zame pretežavna. Nobenega poslanstva nimam, ne morem ti povedati...«

»Ti si le preskromen, Kaku,« je rekla kraljica. »Ukaži mu, o faraon, naj razlije luč svoje modrosti na nas, ker gotovo pozna resnico.«

»Da, da,« je odvrnil Abi, »on jo pozna, on ve vse. Kaku, ne brani se, razloži nam sen njenega veličanstva.«

»Ne morem, nočem,« je privrelo iz starega zvezdoznanca. »Vprašaj mojo ženo, gospo Meritro tamle, ona je modrejša od mene.«

»Moja dobra prijateljica Meritra mi je vedno povedala svojo misel,« je rekla kra-

ljica, »sedaj hočemo slišati tvojo. Prerok mora govoriti, kadar ga bogovi kličejo, — ali,« je pristavila tiho, »ne sme več biti prerok, ker vara bogove, ko prikriva njih visoki svet.«

Sedaj se Kaku ni mogel več izviti; bal se je že samega Ramesovega imena in je sklenil sam pri sebi, da bo razložil sen tako, naj faraon čaka Ramesovega napada v Thebah, in je tudi začel tako govoriti, dočim so vsi pozorno poslušali. Toda ko je govoril, je začutil bleščeči pogled duha, ki se je imenoval kraljico, na sebi, in jezik mu je govoril prav tisto, česar ni hotel reči.

»Luč sveti v meni,« je kričal, »in vidim, da je druga prikazen njenega veličanstva prava prikazen. Z armado moraš odriniti, o faraon, do Južnih vrat in se tam spoprijeti z upornikom Ramesom, da se stvar konča, kakor se mora končati.«

»Kakor se mora končati? In kako se mora končati?« je vpil Abi.

»Gotovo tako, kakor je njeno veličanstvo sanjalo,« je odgovoril Kaku. »Naloženo mi je, naj ti povem, da moraš iti do Južnih vrat.«

»Želel bi, naj bi bila Južna vrata nate naložena, zli prerok,« je vzkliknil Abi. »Komaj dve leti vladam v Egiptu in glej, tri vojske so bile moj delež, vojska proti narodu Sirije, vojska proti prebivalcem puščave in vojska proti barbarom, ki so udrli v Spodnje dežele. Ali moram sedaj, v teh letih, začeti novo vojsko s strašnimi sinovi iz Keša? Naj pride ta pes Rames,

če hoče priti, in obesim ga tukaj na vrata Theb.«

»Ne, ne, o faraon,« je odvrnil Kaku, »naloženo mi je, naj ti povem, da ga moraš obesiti v puščavi stotine milj daleč od Theb. Tako razlagam prikazen; to je ukaz bogov.«

»Bogovi so govorili po ustih svojega preroka,« je vzkliknila kraljica s trepetajočim, zmagoslavnim glasom. »Pripravimo se torej, o faraon, duhovniki, svetovalci in kapitani egipčanski, da odrinemo do Južnih vrat in obesimo tamkaj psa Ramesa v puščavi! Tako bodo Egipt in egipčanski kralj in egipčanska kraljica rešeni nevarnosti in bodo mirno živeli in bogastvo Zlatega mesta se bo med vse vas razdelilo.«

»Da, da,« so odgovorili duhovniki, svetovalci in kapitani, in vreščeči glas Kakujev je, še vedno proti njegovi volji, vodil ta zbor, »pojdimo takoj in njeno veličanstvo naj nas spremlja!«

»Spremljati vas hočem,« je rekla kraljica. »Čeprav sem le ženska, ali naj se plašim tega, česar se faraon, moj gospod ne plaši? Ko se pomladi mesec, odjadramo.«

Tisto noč sta se Abi in Kaku razgovarjala sama.

»Kaj si storil?« je vprašal Abi. »Ali se ne spominjaš besed, ki mi jih je govoril rajni faraon v strašni prikazni tisto noč v Memfidi, ko mi je ukazal, naj si vzamem kraljico, ki sem jo želel, za ženo? Ali se ne spominjaš, da mi je ukazal, naj vladam z njenim pravom, dokler ne sre-

čam nekega Ramesa, Mermesovega sinu, in z njim berača, ki bo imel drugo sporočilo zame?«

»Spominjam se,« je odgovoril Kaku z votlim glasom.

»In kakšno bo, meniš, sporočilo, ki nam ga prinese ta Rames ali berač? Ali ni to sporočilo o moji in tvoji smrti? In grob so nama šele včeraj dogotovili.«

»Skoraj gotovo bo tako, gospod.«

»Zakaj si torej razložil kraljičin sen tako, da moram hiteti proti jugu, kjer me čaka Rames — in moja usoda!«

»Ker nisem mogel drugače,« je vzdihoval Kaku. »Tisti duh, ki se imenuje kraljico, me je prisilil. Abi, za naju ni rešitve; v zanki usode sva — razen, razen, če si upaš — —« in je pomenljivo pogledal na meč, ki je visel ob faraonovem boku.

»Ne, Kaku,« je odgovoril, »ne, ne upam si. Živiva, dokler se da; kaj naju čaka onstran vrat, to veva.«

»Ah,« je ječal Kaku, »onstran Južnih vrat, kjer bova srečala maščevalce Ramesa in tistega berača, ki nama prinaša sporočila.«

XVIII. Božja sodba.

Zopet so minili trije meseci in veliko vojstvo faraonovo je taborilo onstran Južnih vrat in faraonove vojne ladje so bile gosto zasidrane ob obeh obrežjih Nila. Tako so se bili pripravili za bitko, zakaj vohuni so sporočili, da se general Rames, gospod v Kešu, naglo bliža proti severu,

čeprav s tako majhno armado, da jo bo lahko uničiti. Zato je Abi tamkaj čakal, da jo uniči brez težave, in strašna kraljica se mu ni upirala; zdelo se je, da je tudi ona zadovoljna s čakanjem.

Nekega večera, ko je solnce zašlo, so naznanili, da so se Ramesove čete pojavile in zasedle gorovje na desnem bregu Nila ter se utaborile okrog Amenovega templja, ki je stal tamkaj že več tisoč let.

»Dobro,« je rekla kraljica. »Jutri mu pojde faraon nasproti, da konča to reč. Kajne, faraon?« in ga je pogledala s svojimi bleščečimi očmi.

»Da, da,« je odgovoril Abi, čim prej, tem bolje, ker sem že naveličan in bi se hotel vrniti v Thebe. Pa vendar, je pristavil s slabotnim, negotovim glasom,« tej vojski nič kaj ne zaupam, sam ne vem zakaj. Kaj opazuješ tako natanko na nebu, o Kaku?«

Tedaj so se oči kraljevskih svetovalcev obrnile k vezirju Kakuju; videli so, da je zelo vznemirjen.

»Poglejte!« je rekel in pokazal s trepetajočim prstom na oblake.

Pogledali so in videli prav nad večerno zarjo zelo svetlo in čudovito zvezdo ter bližu nje drugo, bolj blede zvezdo; zdelo se je, kakor da jo hoče prva zakriti.

»Amenova zvezda,« je hropel Kaku s trepetajočim glasom, »in tvoja zvezda, o faraon. Amenova zvezda jo bo pogoltnila, tvoja zvezda zahaja in nihče je ne bo videl nikoli več. O Abi, kar sem pred mnogimi leti napovedal, se izpolnjuje. Tvoj dan je končan, tvoja noč se bliža, o Abi.«

»Če je tako,« je kričal Abi v srdu in grozi, »bodi prepričan, pes, da se bo tudi tebi tako godilo.«

Ko je še govoril, se je zaslišalo glasno vpitje in takoj nato je planila sredi mednje Meritra, Kakujeva žena.

»Maščevanje bogov,« je vreščala, »maščevanje bogov! Čuj me, Abi! Ko sem ta večer spala v svojem šotoru, ker ponoči ne morem nikoli spati, se mi je prikazal duh rajnega faraona, ki smo ga s čarodejstvom umorili, in je rekel: ‚Povej morilcu Abiju in tistemu zvezdoslovskega lopovu Kakuju, svojemu možu, da kličem oba, naj stopita predme, preden solnce v drugič zaide, in ti, ženska pridi z njima.‘ Smrt je pred našimi vrati, Abi, smrt in strašno maščevanje božje!« in Meritra se je zgrudila in se penila v božjasti.

Tedaj je Abi zbesnel od groze.

»To je čarodejstvo,« začarati me hočejo! Odvedite oba ter ju spravite na varno in pretepite Kakuja s šibami, da se zopet spametuje. Ko jutri pobijem Ramesa, bom dal obesiti čarodeja na svoj glavni jambor.«

Toda kraljica se je samo smejala in je ponavljala za njim:

»Da, da, moj dobri gospod, ko jutri umoriš Ramesa, bo ta čarodej visel na tvojem glavnem jamboru. Ne boj se, naj se zgodi karkoli, to se bo gotovo izvršilo.«

Ko se je Meritra na postelji zbudila iz nezavesti, je ženska postava stopila v njen šotor in se sklonila nadnjo. Pogledala je in videla, da je kraljica.

»Čuj me,« je rekla kraljica z ledenim glasom,« in sporoči Abiju, kar ti povem. Čas se je dopolnil in jaz ga zapuščam. Če hoče še enkrat videti Neter-Tuo, Amenovo Jutranjo zvezdo, veliko egipčansko gospo, naj jo išče v Ramesovem taborišču. Tamkaj jo najde v Amenovem templju, ki stoji na hribu sredi taborišča.«

Nato je odšla.

Meritra je vstala s postelje in jela klicati stražo, da jo odvede k Abiju. Vpila je tako glasno in zatrjevala, da ima zanj važno novico, s katero ne more odlašati, da je slednjič nekdo odšel k Abiju in ga obvestil; in Abi je prišel sam k njej.

»Kaj je že zopet, čarovnica?« je vprašal. »Ali se ti je zopet kaj slabega sanjalo?«

»Ne, faraon,« je odgovorila, »ampak kraljica je zbežala k Ramesu.« In ponovila je besedo za besedo, kar je slišala.

»To je laž,« je rekel Abi. »Kako bi bila mogla uiti skozi trojno stražo?«

»Tedaj jo poišči in se prepričaj, o faraon!«

Abi jo je torej dal iskati, a dasi je ni nihče videl oditi in čeprav ni nihče izginil z njo, kraljice ni bilo najti.

Bilo je polnoči, in medtem ko so še vedno iskali, se je pojavila v mesečini visoka postava, oblečena v raztrgano obeko, z gorjačo v roki in z belo brado, ki je segala do pasu, in je hodila po taborišču sem in tja.

»Kdo je ta človek?« je vprašal Abi, postava pa je glasno klicala z mogočnim glasom:

»Čujte, svetovalci, kapitani in vojaki egipčanski, povelje Amenovo, ki ga označajo usta njegovega sla, popotnika Keferja! Ne dvigajte mečev proti Ramesu, gospod iz Keša, ker on je moj služabnik in bo faraon nad vami in soprog vaše kraljice in oče kraljev, ki še pridejo. Pograbite upornika Abija, ki je umoril svojega brata faraona, in čarodeja Kakuja in izdajalko Meritro in jih popeljite ob jutranjem svitu v moj tempelj tja na hrib, kjer vam bom razodel svojo voljo v svetišču templja. Tako bo zavladal mir nad vami in vsem Egiptom in dih življenja ostane v vaših prsih.«

Ko je slišal te strašne besede in se spomnil prerokbe mrtvega faraona o beraču, ki mu prinese sporočilo, je Abi potegnil meč in se pognal proti možu. A preden ga je dosegel, je bil popotnik izginil in glej, slišali so ga, kako ponavlja daleč drugod isto sporočilo. Pohiteli so tjakaj, toda sedaj so se besede obsodbe razlegale na ladjah in na sprednjih krnih so videli njegovo visoko postavo — sedaj na tej ladji, potem na drugi.

»Bogovi sami govorijo,« so klicali duhovni, »bodimo pokorni bogovom!«

Navalili so na Abija in ga zvezali, zvezali so tudi Kakuja in Meritro, da počakajo jutro. Visokega, belobraodega moža v beraški obleki pa niso več videli.

Ob isti uri je Tua spala v sobi templja na hribu in Asti je čula ob njej. Nenadoma je zavel veter v sobi, Asti se je ozrla in zagledala postavo, ki jo je dobro poznala, postavo iste Tue, ki je spala na postelji.

»Kaj hočeš, o Dvojniki?« je vprašala Asti.

»Počivati bi hotela,« je odgovoril Ka. »Moja naloga je končana, trudna sem. Spregovori silne besede, ki jih imaš, in dej, da se vrnem k njej, iz katere sem izšla, in da spim v njenih prsah, do velikega dne obujenja.«

Asti je vedela, da mora storiti tako, in je izgovorila tiste skrivnostne besede, in ko jih je izustila, je krasna podoba jela medleti in izginjati. Tua pa je planila na postelji, iztegnila roke in vzdihnila, nato se zopet zgrudila in težko spala do jutra. Ko se je zbudila, je vprašala, kaj se je prigodilo, ker se je čutila spremenjeno.

»Tole se je zgodilo, kraljica: Duh, ki je na Amenovo povelje izšel iz tebe, se je zopet vrnil vate, njegova dolžnost je izpolnjena. Sedaj vstani in se opravi, zakaj to je dan tvoje zmage in poroke.«

Ko je solnce izišlo, se je Tua odpravila sama lepša od jutra in je našla ob tempeljskih vratih Ramesa v bojni opravi, ki jo je tamkaj čakal, iz megle spodaj pa se je oglašal šum korakajoče armade.

»Kaj se godi?« je vprašala Tua in pogledala in v njenih modrih očeh je bilo več ljubezni, nego ob povodnji vode v Nilu.

»Mislim, da nas Abi napada, gospa,« je rekel in jo pozdravil s poklekom. »Bojim se zate, zakaj naših mož je malo, njegovih je mnogo.«

»Ne boj se ne Abija, ne česa drugega, o Rames, čeprav je res, da boš danes izgubil svojo svobodo,« je odgovorila s slad-

kim in nežnim smehljajem, on pa se je čudil njenim besedam.

Preden je mogel kaj reči, sta prihitela dva kapitana od zunanjih straž in mu sporočila, da čakajo zunaj duhovniki in glasniki, ki so prešli miroljubno iz Abijeve armade.

»Skličite častnike in pripeljite poslan-
ce,« je rekel Rames, »toda pazite vsi, to poslanstvo je morda zgolj vojna zvijača. Pridi, kraljica, s teboj morajo govoriti in ne z menoj, ki sem le general v tvoji pokrajini Kešu.« Šel je za njo v notranje dvorišče, kjer je pred svetiščem bil pripravljen stol, na katerega je po njegovi prošnji sedla, kakor se mogočni kraljici spodobi.

Nato je odposlanstvo v spremstvu častnikov vstopilo; prineslo je tri zaprte nosilnice. Tua in Rames sta opazila, da so bili med poslanstvom najodličnejši generali in najvplivnejši egipčanski duhovniki. Na znamenje so se vrgli na tla pred kraljičinim veličjem, vsi razen vojakov, ki so nosili nosilnice. Nato je stopil izmed njih častitljivi Amenov veliki duhovnik iz Theb in obstal s povešeno glavo pred Tuo, dokler mu ni z migljajem roke ukazala, naj govori.

»O Amenova Jutranja zvezda,« je začel, »ko si nocoj zapustila naše taborišče, je prišel k nam sel od očeta bogov — —.«

»Počakaj, o veliki duhovnik,« ga je prekinila Tua. »Vašega taborišča nisem zapustila, ker se nisem nikoli mudila tamkaj in ker dve dolgi leti nisem stopila na sveta egipčanska tla. Ne, odkar sem zbe-

žala iz Memfide, da se rešim smrti in še hujšega — sramote prisiljene poroke z Abijem, svojim stricem in faraonovim morilcem.«

Tedaj se je veliki duhovnik obrnil in pogledal po poslušalcih, navzoči pa so strmeli v kraljico.

»Oprosti,« je rekel, »toda kako je to mogoče, ko smo dve leti gledali dan za dnem tvoje veličanstvo živo med seboj kot Abijevo ženo?«

Tedaj je Tua pogledala Asto, ki je stala ob njej, visoka in plemenita Asti pa se je ozrla k velikemu duhovniku in dejala:

»Mene poznaš, kajne?«

»Da, gospa,« je odgovoril, »poznamo te. Ti si bila žena Mermesa, zadnje mladike kraljevskega drevesa, in si mati tistega gospoda Ramesa, proti kateremu smo šli v vojsko. Dobro te poznamo, o največja med vsemi prerokinjami Egipta, gospa skrivnosti. Toda mislili smo, da si poginila v Sekhetinem templju v Memfidi, kjer je umrl faraon. Sedaj razumemo, da si tedaj le izginila, ker si čarodejka.«

»Kaj nosite s seboj?« je vprašala Asti in se ozrla na nosilnice.

»Pripeljite jetnike,« je rekel veliki duhovnik.

Tedaj so razgrnili zavese in vojaki so dvignili Abija, Kakuja in Meritro, ki so bili zvezani z vrvmi, iz nosilnic ter jih postavili pred kraljico na noge.

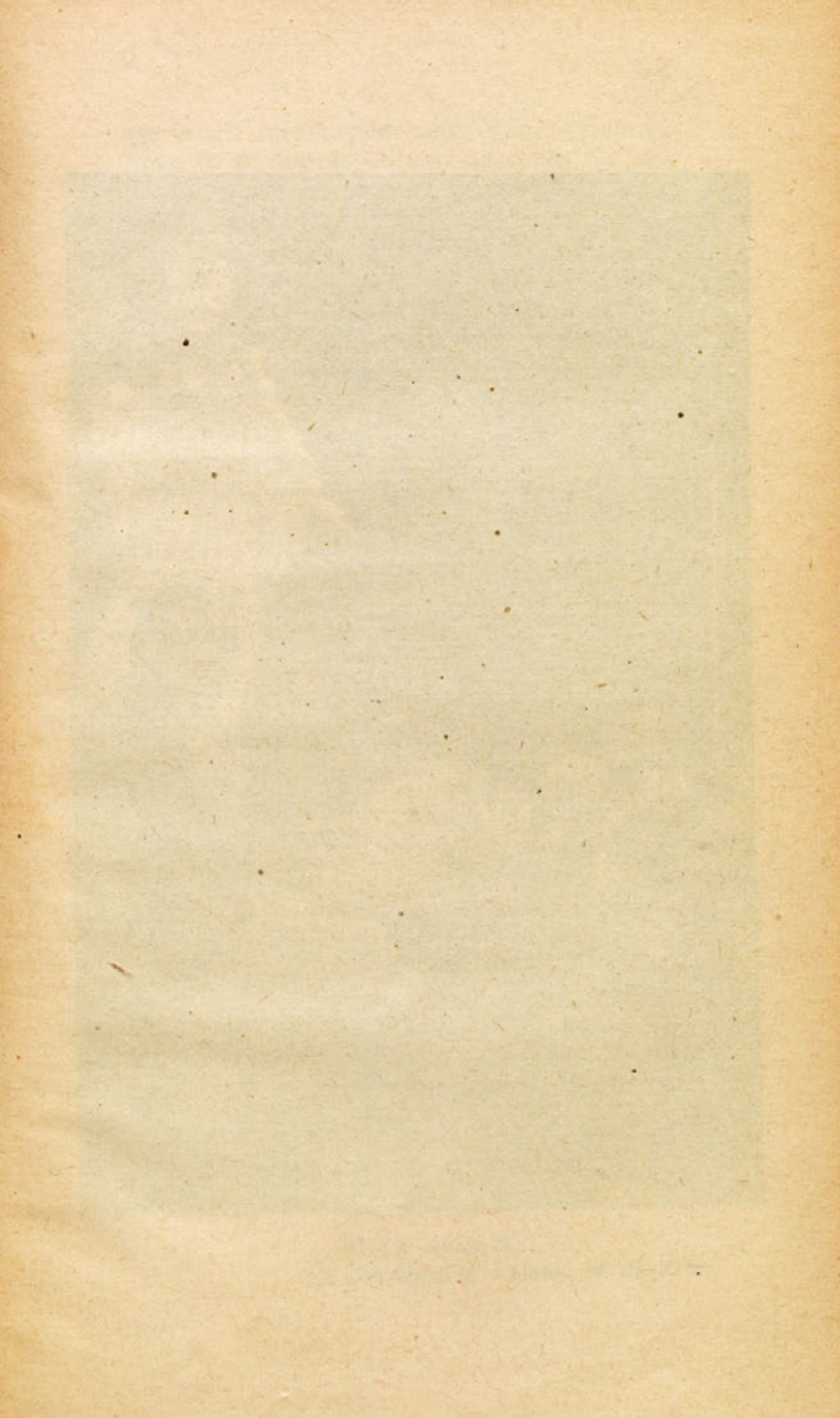
»To so pravi faraonovi morilci, oče, ki so hoteli tudi mene osramotiti. Zakaj

mi žališ oči s tem pogledom?« je vprašala Tua nevoljno.

»Veličanstvo, ker je tako ukazal božji sel v podobi berača,« je odgovoril veliki duhovnik. »Sedaj razumem, da so prišli zato semkaj, da jih sodiš za umor faraona, dobrega boga, ki je bil tvoj oče.«

»Ali bo žena sodila svojega soproga?« ga je prekinil Abi.

»Človek,« je rekla Tua, »nikoli nisem bila tvoja žena. Kako bi bila mogla biti tvoja žena, ko te nisem videla izza farao-nove smrti? Poslušaj sedaj ti in čujte vsi drugi povest o čudnih dogodkih, ki so se primerili. Ob rojstvu — in ti, veliki duhoven, moraš to vedeti — mi je Amen dal Kaja, duha v meni, da me brani v vseh nevarnostih. Nevarnosti so prišle in čarodejka Asti, moja rednica, je izgovorila besede, ki jih jo je naučil duh moje božanske matere Ahure, in je priklicala duha iz mene, tako da je ostal tamkaj, kjer sem sama bila nekoč, in postal Abiju žena, menda žena, kakršne ni imel doslej še noben mož. Mene pa je moj oče Amen rešil in z menoj Asto in je naju prepeljal na solnčni ladji v daljne dežele, naju čuval v mnogih nezugodah, dokler nisva prispeli v mesto Napato, kjer sva našli nekega mojega služabnika, ki ga slučajno — ljubim,« in je pogledala Ramesa ter se nasmehnila. »Med tem je moja senca izvrševala delo, ki ji je bilo odločeno, in je vladala v Egiptu ter Abija ugonabljala. Nocoj pa se je vrnila k meni in nihče več je ne bo videl, razen morda v mojem grobu, kadar umrjem. Sedaj sodi, ali je moja povest resnič-

Poglavje XVIII.

»Počivati bi hotela,« je odgovoril Ka.

na in ali sem prava Neter-Tua, Amenova hči,« in je odpela obleko na vratu ter pokazala sveto znamenje, ki ji je bilo utisnjeno na prsih, in pristavila:

»Veliki duhoven bo poznal to znamenje, zakaj videl ga je ob mojem rojstvu.«

Starec je stopil bližje, pogledal in rekel: »Je znamenje. Amenova zvezda nam sije tukaj in nobena druga. A vendar ne razumemo. Razloži nam ti povest, o Asti.«

Tako je Asti pristopila in poročala o vsem, ne opustivši ničesar, in nato je Rames povedal svojo zgodbo, h kateri je tudi Tua nekaj malega pristavila; čeprav je solnce že bilo visoko, preden so končali, se ni nihče naveličal poslušati razen Abija, Kakuja in Meritre, ki so slišali v vsaki besedi svojo smrtno obsodbo.

Ko so slednjič končali, je zavladala v dvorani velika tišina, zakaj jeziki poslušalcev so bili zavezani. Slednjič je veliki duhovnik, ki je ves ta čas stal s sklonjeno glavo, dvignil oči proti nebu in vzkliknil:

»O Amen, oče duha te kraljice, razodeni sedaj svojo voljo, da jo spoznamo in izvršimo!«

Zopet je bilo nekaj časa tiho, dokler se ni v mračnem svetišču, kjer je stal kip boga, zaslišal ropot, kakor da tolče nekdo s palico po granitnih tleh. Nato so se razgrnili zastori svetišča in med njimi se je pojavila postava starega, bradatega moža, kamenitih oči, ki je bil opravljen v beraško obleko. Bil je človek, ki sta ga Tua in Asti srečali v puščavi in ki jima je pojedel hrano. Bil je človek, ki ju je rešil v palači

puščavskega kralja. Bil je tisti, ki je preteklo noč hodil po Abijevem taborišču.

»Jaz sem sel, ki ga ljudje že od nekdanj kličejo za Keferja,« je rekel. »Jaz sem prebivalec v puščavi, ki so ga poznali vaši očetje in ki ga bodo poznali vaši sinovi. Jaz sem tisti, ki iščem ljubezni in ki jo plačujem v življenju in smrti. Jaz sem pero boga Thotha, ki vse zapisuje, jaz sem bič Osirisov. Jaz sem glas Amenov, boga nad bogovi. Čuj me, egipčansko ljudstvo — vse te reči se niso zgodile brez namena, marveč, da zveš, da je v nebu previdnost in na zemlji pravica in sodba po pravici. Faraona, dobrega služabnika božjega, je podlo umorila njegova lastna kri, ki ji je zaupal. Neter-Tua, njegova hči in Amenova hči, je bila obsojena v sramoto. Rames, potomec kraljevskega rodu, je bil poslan v nevarnost in smrt, daleč od nje, ki jo je ljubil in ki je na povelje božje, katero vlada človeška srca, ljubila njega. Tak je ukaz bogov: Ta dva naj se poročita in naj prevzameta dediščino Egipta ter prikličeta nanj mir in moč. Kar se pa tiče morilcev in čarodejev« — in je pokazal na Abija, Kakuja in Meritro — »denite jih v Amenovo svetišče in tam naj čakajo njegove sodbe.«

Tako je govoril sel Kefer in je izginil, kakor je prišel in nihče tega rodu ga ni videl nikoli več.

Nato so pograbili Abija, Kakuja in Meritro ter prerezali njih vezi. Vrgli so jih v temno svetišče pred veliki kameniti kip boga. Zaprli so duri za njimi in jih pustili tamkaj, da so tožili in kleli, veliki duhov-

nik Amenov pa je združil roke Ramesa in Tue ter izjavil, da sta za večno mož in žena.

Ko se je to izvršilo, sta se faraon in njegova kraljica peljala v zlatem vozu skozi čete Egipčanov ter sprejemala njih poklone, preden odrineta proti severu v Thebe. Ko se je stemnilo, sta se zopet vrnila in drug ob drugem sedela pri svatovščini in Tua je zopet zaigrala na svojo harfo iz slonove kosti in zlata ter zapela staro pesem o človeku, ki je mnogo tvegala za ljubezen in dosegel nagrado.

Tako je v teh mračnih, pozabljenih letih radost objela Ramesa in Tuo, Amenovo Jutranjo zvezdo, in živi še vedno z njima v novem nesmrtnem kraljestvu, ki sta si ga pred davnim, davnim časom pridobila.

Toda ko je modra Asti zjutraj odprla velika vrata in pogledala v Amenovo svetišče, je videla strašen prizor. Pred nogami božjega kipa je ležal Abi, ki je umoril svojega brata, in čarodej Kaku in izdajalka Meritra, vsi mrtvi, umorjeni po lastni roki ali medsebojno poklani, in kamenite oči boga so strmele vanje.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

CODISS: IN

00000076390

